

A 5367

Rudyard Kipling.

I.

Dshungli raamat.

„Mowgli“.

Peterburis.

J. Palmgren'i raamatukaupluse kirjastus
(Suurel Konjushennajal nr. 8).

A 5367

A. Pöhl

L. Friedwiler

v. Pöhl

A f e l a , see mees tiffitab mind!

Rudyard Kipling.

I.

Dshungli raamat.

„Mowgli.“

Inglisekeelest ümber=pannud

M. Pärna.

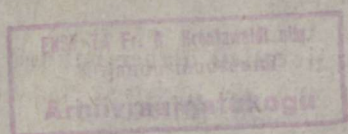

Peterburis.

J. Palmgren'i raamatukaupluse kirjastus
(Suurel Konjuhennajal nr. 8.).

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 23 Ноября 1900 г.

1963:2527

Печатано въ типографіи Августа Бушъ, Ревель,
Вышгородъ № 8.

August Poley
20

Rudyard Kipling,

Dshungli raamatu luuletaja, üks Inglismaa noorema-
test ja kuulsamatest kirjanikkudest, on 1865. aastal In-
dias, Ralkutta linnas sündinud. Nagu see Indias elava
Inglaste juures viiñits, saatis isa teda Inglismaale
ülikooli. Pärast läks ta Indiamaaale tagasi, töötas
mitme ajalehe toimetuses, käis ka mõnikord sõnume-
saatjana paarist sõjakäigust rahutuma Lagaindia würs-
tide wastu osa wõtmas. Oma ülikooli sõbra, Ameerikaan-
lase farmiomaniiku õega abielusse heites, läks ta mõ-
nets ajaks Ameerikamaale. Müüd on noor kirjanik,
kelle nimi juba kolmes ilmajaos kuulus on, Inglis-
maale elama ajunud.

Niisugused üleüldised, wälimised juhtumised ühe
kirjaniku elust on kõigile teatavad, kes aga mõistab
seda kirjeldada, mis ühe luuletaja elus see kõige täht-
sam ja huwitavam on, tema sifemist elu, lapsepõlwe,
— ümbruse ja ajawaimu mõju tema hinges walmita
kauni wilja, tema kirjanduslise iseloomu pääle! Kõll
wõib arvata, misugused wägewaid piltisid Indiamaa
imerikas loodus, tema jalaline minewik, tema iseäraline
ärew elu, ja suured reisid Kiplingi ergu kujutuswõi-
mule anda wõisivad.

Rudyard (Rõdjard) Kipling ise jutustab, misfugu-
sel iseäralikul wiisil ja kujul tema esimesed jutud ilmu-
sivad.

Ta oli siis weel õige noor, 20 aastane, ja töötas
Lahoore pääajalehe sekretarina. Tema kohus oli nimelt
õõfiti toimetuse ruumides walwata, kuni ajalehe nr.

ladutud sai, et kui juhtumisi öösel mõni tähtjas telegramm tuleks, teda veel ruttu enne trükkimist numbrisse mahutada. Kord lõõtsus väljas palam „loo“, fume ja läkastaw öötuul, ning kirjutusstoas polnud võimalik hinge tõmmata. Noor sekretar läks ladumise saali, kus weidi jahedam oli, ja waatas jääl kuni hommikuni poolpaljate ladujate tööd päält. Telegrammi polnud tulnud, ladu oli valmis, ja noore walmija pääs oli tema esimene jutt ka valmis. Pea kogus veel teisi juttusid juurde, ja Kipling wõttis nõuaks, neid ise oma käega trükkida. Ladumise oli ta waheajal hädapärast ära õppinud. Ja pea ilmus ka esimene trüff paari saja eksemplaris; suuremal mõõdul paberit osta polnud raha. Aga need oliwad kaju poolest iseäralikud raamatud, väga pikad ja kitsad lehed oliwad aga ühe külje pääl täistrükitud, teine külge oli walge, ümbrikuks oli paks, must jäme paber ja iga eksemplar sai punase lindiga kofu-kõidetud. Kipling saatis oma esimese waimusünnituse ilma raamatukauplejate wahel abita siia ja sinna majadesse. Raamat meeldis. Peagi ilmus teine trüff, nüüd juba wäljaandja poolt ja toredas kujus, — siis kolmas, — siis tuli teine raamat, ja kolmas . . . Ning nüüd, noores eas, kus nii mõnigi kirjamees veel teed otjides waewleb, on Kipling juba kuulus mees, kellele piff rida kirjatöösid auu ja rikkust on toonud. Aga, nagu ta tõendab, üksigi künnetuhandeline trüff pole temale kaugeltgi nii palju rõõmu teinud, kui tema esimene, waene, jämeda paberiga ja pleektiva punase lindikesega kofukõidetud raamat.

Kiplingi ei wõi ühegi nõndanimetatud kirjanduslilise kooli liikmeks tunnistada, ta on isetaoline, aga kõigiti meie uue aja kirjaniik. Nagu Brantsuse sulemees Guy de Maupassant on ka Kipling iseäranis imekspanemiseväärt ja eeskujulik oma lühikestes juttudes, mis ju üleüldse meie uues ilukirjanduses esimese plaani pääl seisawad ja mitmejaolilise romaani tagasi on nihutanud, — ja nii väga kui Kipling ka kõiges omas kirjaniikulises iseloomus Brantsuse kirjaniikust lahku läheb, ühes asjas on nad ühesugused: terawas, waimurikas,

elutõelises iseloomu kujutamises. Pääle selle teevad elav luuleõim, loodusearmastus ja see armastus inimesesoo vastu, kui see armastus ennast ka mõnikord peenise pillesõna taha peidab, — Kiplingi kirjutusviisi nii mõnusaks.

„Dshungli raamat“, „The Jungle book“, ilmus 1893. Ka siin paistab tujuka luulekoorest kaunis tuum, sügav inimlik mõte välja, mis ilusa luulele tõlise tähtsuse annab.

M. P.

Mowgli wennad.

Mhel õige soojal õhtul Seonee¹⁾ mägedes, — kell mõis seitse olla, — ärkas Gundi isa omast päewa unest. Ta sügas külgi, haigutas ja sirutas liikmeid, et une tundmust ära peletada, mis weel tema küüsi kammistas. Gundi ema pikutas oma nelja niukjuwa, nõdrajalgse poja keskel, kes lomistades ja kuffudes tema laia halli nina ümber käperdasivad, ja kuu paistis koopasse, kus nad kõik elasivad.

„Auu—ugrh!“ hüüdis Gundi isa, „jahi aeg on jälle käes!“ ja ta pidi juba künka nõlvakust alla hüppama, kui korraga wäike, harjase sabaga wari üle läwe hiilis ja kiinus: „Hääd õnne jahile, o huntide päämees, ja hääd õnne ja kõwa hambaid kauni lastele, et nad ialgi waeleid ja näljaseid ei unustaks!“

See oli shakal, Tabaki, jätiselakkuja, — ja India hundid põlgawad teda, ta luusib, ja luurab, ja uitab, ta teeb paha ja räägib laimujuttusid, ta sööb räbalaid ja nahatükka küla prügi hunikutelt. Aga ühtlasi kardawad nad teda, sest kellegisje dshungli²⁾ elanikkude seast ei hakka marutõbi nii kergesti, kui Tabakissee, ja siis ei tea ta enam midagi sellest, et ta teiji kartis, ta hullab metsas ja hammustab kõiki, kes temale risti ette juhtuwad. Hegi tiiger läheb palku, kui wäike Tabaki hulluks jääb, sest marutõbi on see kõige wiletsam asi, mis metfikü dshungli-elanikule mõib juhtuda.

¹⁾ ütle: Seonii.

²⁾ Dshungel (dshöngl): India põline mets.

„Astu siis pääle jisse ja otji,“ ütles Gundi ija fuiwalt, „aga ega fiin toitu ei ole.“

„Gundi jaoks ei ole,“ vastas Tabaki, „aga minu-
juguse alatu loomale on fuiwanud kont juba hää pidu-
jööd. Kes oleme meie, Sidur-log (shakali rahwas) et
meie mõnda toitu wõiksime halwaks pidada.“ Ta lip-
pas koopa taha otja, kus ta põdra luu mõne liha riis-
mega leidis, ja hakkas seda röömsasti närima.

„Suurt tänu selle hää söömaaja eest,“ ütles ta
keelt nilpsjates. „Küll on teie pojukesed aga ilusad!
kül on neil uhke ja tuline pilk! Ja nii noorukesed!
Dige, -dige, ma oleksin pidanud teadma, et kuninga
lapsed ju sündimisest saadik kangelased on.“

Tabaki teadis nii hästi, kui keegi muu, et see ifka
õnnetust toob, kui last tema iluduse poolest kiidetakse,
ja tal oli kange hää meel näha, et tema sõnad hundi
paarile tuska tõiwad.

Tabaki jäi istuma ja röömustas waikselt oma
paha töö üle, siis ütles ta waenlikult:

„Shere Khan¹⁾, wa' paks magu, on oma jahiwalla
maha jätnud ja lubab kuu aega teie mägedes jahti
pidada. Ta ise rääkis mulle seda.“

„Selleks pole temal ühtegi õigust,“ algas Gundi
ija wihaselt, „dshungli seaduse järele ei ole temal õigust
oma asupaika omal wolil wahetada. Ta peletab kõik
metsloomad eemale ja mina — mina pean neil päiwil
kabe eest tööd tegema.“

„Mitte asjata pole ta ema temale Lombaku nime
andnud,“ ütles Gundi ema külmalt, „ta on lõwerjalgne
sündimisest saadik. Sellepärast oskab ta ainult küla
karjaloomadest jagu saada. Nüüd on Waingunga²⁾
küla rahwas tema pääle wihased ja ta tuleb jüia, et
meie küla rahwast ka wihaseks teha. Ja kui teda en-
nast enam fiin ei ole, hakkawad nad teda dshungliis
otjima, ja meie oma lastega peame põgenema, kui nad

¹⁾ üttele: Shür Rän.

²⁾ üttele: Uengönga.

rohu põlema pistavad. Tõesti, meie oleme Shere Khanile ülitänuilifud tema hää mõtte eest."

Shere Khan oli tiiger, kes kahelümne peenifoorma fauge Waingunga jõe kaldal elas.

"Kas ma pean temale teie tänuft jutustama?" küüis Tabafi.

"Wälja!" kärgatas Hundi isa, "kasi minema ja pea jahti ühes oma käskijaga. Tänafeks ööks oled ja ju küllalt paha teinud."

"Juba lähengi," ütles Tabafi rahulifult. "Kas fuulete Shere Khani häält rägastifus? Ma oleks wõinud oma uudifst omale pidada."

Hundi isa kuulas. Mäe lõhestifust, mis funi alla jõdefeseni ulatas, oli tiigri fuim, wihane, kirifew wingumine kuulda, tiigri, kes midagi finni tabanud ei ole ja kes jelleft ei hooli, kas dshungel jeda teada faab, wõi mitte.

"Niifugune tola!" arwas Hundi isa, "kas wõib öö tööd jäherduse käraga alustada! Kas ta arwab, et meie põdrad wast tema raswafe Waingunga härgade farnafed on?"

"Sh—sh! Täna ei aja ta metshärga ega põtra taga," ütles Hundi ema, "ta ajab inimeft."

Wingumine muutus sumifewaks nurinafs, mis ühtlafi kõige nelja taewa kaare poolt näitas tulema. See oli seesama kole tiigri häälifemine, mis wäljas magajaid mustlafi ja puurajujaid nii meeletuteks eh-matab, et nad mõniford just otse tiigri suhu jookfewad.

"Inimeft!" hüüdis Hundi isa ja näitas oma walgeid hambaid. "Puh! kas fiis metstififides putufaid ja konne ei ole, et ta inimeft peab sööma, ja päälegi weel meie jahiwallas!"

Dshungli feadus, mis midagif põhjujeta ei nõua, feelab inimefte surmamifft ja söömifft, pääle nende fõrdade, kus dshungli metfif tapab, et oma poegadele tapmife kunfti õpetada, fa ei tohi see oma jugu jahipiirides fündida. Selle feelu õige põhjus on nüüd küll see, et inimesetapmifft igaford, kas warem ehk hiljem walged mehed karistama tulewad, walged mehed püüfidega,

elewantide seljas, ja tõmmufad mehed trummidega ja rakettidega ja tõrwalontidega. Siis on kõigel dshungli rahwal väga paha aeg. — Metsloomad ise aga seletavad seda seadust nii, et inimene olla see kõige wäetim elawa hingede seas, kellel ühtegi loomulikku wastuhakkamise nõu ei ole, sellepärast ei olewat mitte auus, temaga tegemist teha. Päälegi nad tõendawad, — ja õigusega, et inimesesööja kärna läheb ja hambad kaotab.

Urin läks waljumaks ja waljumaks, ja korraga kuulduš möirgaw „A—arrh!“, mis tiigri kallale-tungimist tähendab. Siis oli koledat hulgumist kuulda, see tuli ka Shere Khani kurgust.

„Ei saanud kätte!“ hüüdis Hundi ema, „mis see peaks tähendama?“

Hundi isa jooksis mõne sammude eemale ja kuulis nüüd, kuidas Shere Khan metsikus wihas rägastikus õrises ja offi murdis.

„Ta on nii ütlemata loll olnud, et puurajujate wahitulle on hüppanud, ja ta on omad käpad kõrwenetanud,“ hirwitas Hundi isa.

„Keegi tuleb,“ ütles Hundi ema, ühe kõrwa kifti ajades, „wõta wastu.“

Pöösaste wahelt oli kröbinat kuulda ja Hundi isa kütitas maha, parajat aega kargamiseks oodates. Ja siis sündis õige imelik asi. Hundi isa hüppas, enne kui ta seda õieti näha sai, mille kallale ta tungis, — ja nüüd püüdis ta keset kargamist seisatama jääda. Sellest see siis tuli, et ta wiie jala kõrguseni õhku lendas ja jälle finnasama paika maha tuli, kus ta enne oli seisnud.

„Inimene!“ jahmas ta, „inimese poeg. Waata!“

Just tema wastu, läekesega madalast oksast kinni hoides, seisis paljas, pruun lapsuke, kes wist alles hiljuti oli kaima hakanud, niisugune tillufene õrn tibake, nagu ta wist küll weel ialgi õõsel hundi koopa ees polnud ilmunud.

Ta waatas Hundi isa otsa ja naeris.

„Wõi siis niisugused on inimese pojad?“ imetses Hundi ema, „ma pole neid weel ialgi näinud. Too ta siia.“

Hunt on harjunud oma poegi kohast kohaste kandma, ja kui tarvis, võib ta kanamuna nii õrnasti hammaste vahel hoida, et ta koort ei wigasta. Ehk küll Hundi isa löuad tihedasti väikest paljast selga piirajavad, ei kriimustanud ta ometi pehmet nahkagi, kui ta inimese poja oma poegade keskele maha heitis.

„Küll ta on aga pisuke! Kui paljas, ja — kui julge!“ hüüdis Hundi ema hellalt. Poisike tükkis kutsikate wahese, et Hundi ema sooja külje ligemale saada. „Waata, waata! ta wõtab ühes teistega toitu! See on siis nüüd inimese poeg. Kas eladesgi mõni hunt on wõinud kiidelda, et tema poegade seas inimese poeg wiibib?“

„Kuulnud olen ma niisugusest loost, aga see pole minu ajal sündinud, ega ka meie karjas,“ arwas Hundi isa. „Temal pole willu ega karwu seljas, ja ma wõiks teda ühe warwakuunega surmata. Aga näe nüüd, ta waatab ringi ja ei kardab ühtegi.“

Sellel filmapilgul jäi koobas pimedaks ja kuupaiste nagu kustus korraga ära. Shere Khan ajas oma nurgelise laia pää ja omad tugewad õlad koopa juust sisse. Tema taga kuuldi Tabakid kumumas: „Oh, minu isand, mu kõrgeauuline isand, jüia ta läks, tõesti, ta läks jüia sisse.“

„Shere Khan teeb meile suurt auu!“ ütles Hundi isa, aga tema filmis põles kange wiha. „Mis Shere Khan soowib?“

„Ma soowin oma saaki. Inimese poeg tuli jeda teed. Tema wanemad põgenesiwad ära. Anna ta kätte.“

Hundi isa polnud omas arwamises eksinud, Shere Khan oli tõesti puurajujate wahitulle sattunud, ning tema kõrwenud jalad walutajiwad ja temal oli jüda täis. Aga Hundi isa teadis, et tiiger kitsast koopasuust sisse ei pääse, juba nüüd pidi ta ruumi puuduse pärast õlad ja esimesed käpad kõssi tõmbama.

„Hundid on waba rahwas,“ ütles Hundi isa, „nad wõtawad ainult oma karja päämehe käsust kuulda, mitte aga mõne triibulise tõbratapja käsust.“

„Inimese poeg on meie oma, — meie võime teda surmata, kui soovime.“

„Teie soovite, wõi jälle teie ei soovi! Mis lori see õige on? Härja juures, kelle ma tapsin, kas ma pean siin teie koerakoopa ees luusima, et kätte saada, mis minu õigus ja kohus on? See olen mina, Shere Khan, kes räägib!“

Tiigri mõirgamine kostis koopas vastu, nagu pikse mürin. Hundi ema raputas imejad pojad enesest eemale ja kargas tiigri poole, tema kiirgavad silmad läikisivad nagu kaks rohelist tähte tiigri põlewa filmadele vastu.

„Ja mina olen see, Raksha (kuriwaim), kes wastab! Inimese poeg on minu, Lombak, minu oma! Keegi ei pea teda surmama. Ta peab elama ja meie karja seltsis jooksuma ja meie karja seltsis jahti pidama; ja wiimaks, kuuled sa, kes sa wäikeleid paljaid kutjakaid taga ajad, sina konnašööja, — kalatapja, — kas sa kuuled? wiimaks saab ta sind taga ajama. Näüüd tee, et sa minema saad, — wõi metsšõnni juures, kelle ma tapsin, — sest mina ei šöö kärwanuid kodutõpru, — ja lähed mul tagasi oma ema juurde, sa kõrwenud dšhunglielukas, lombakum, kui su ema sind ilmale tõi! Mine!“

Hundi isa waatas kohkunud imestusega oma abikaasa poole. Ta oli neid päewi peaaegu unustanud, kus ta Hundi ema omale oli wõitnud, palawa lahingu järele wiie teise hundiga; kus ta weel ühes karjaga dšhunglis jooksis, ja kus temale mitte põhjuseta „Kuriwaim“ nimeks oli pandud. Hundi isast oleks Shere Khan ehk weel jagu saanud, aga ema wasta ta ei julgenud wälja astuda, ta teadis, et tema jelleaegne seisukoht niisuguseks katseks liig kardetaw oli, sest Hundi emaga oleks sellest üks wõitlus elu ja surma pääle saanud.

Nii siis taganes ta urisedes, ja kui ta oma pääkoopa juust oli wabastanud, hüüdis ta:

„Tga koer haugub omas õues! Küll me' saame näha, mis siis teie kari sellest inimesepoja omastamisest

ütleb. See inimese kutsikas on minu oma ja minu hammaste wahela peab ta sattuma, oh teie karwase sabalised warganäod."

Hundi ema wislas ennast õhinal oma poegade keskele maha.

Hundi isa aga ütles tõsiselt:

"Shere Khan räägib õigust. Selle kutsika peame karjale näitama. Kas ja siis teda ikka tõesti tahad omale pidada, ema?"

"Omale pidada!" jahmas see. "Ta tuli siia, paljas, ainaüksi, tuli õõ ajal, nälgjane; ja ta ei kartnud. Waata, juba on ta ühe minu lastest külili ajanud. Ja see lombak lihuniš oleks teda ära tapnud ja oleks siis kodu jooksnud, oma Waingunga jõe, kuna külarahwas siin meie pesasid oleks laastanud. Omale pidada? Muidugi tahan ma teda omale pidada. Ära jända, wäike konn, jää rahule. Oh sina, Mowgli, sest Mowgli, Konn, olgu sulle nimeks, — tuleb aeg, kus sina Shere Khani saad taga kihutama, niisama, nagu tema nüüd sind taga ajas."

"Aga mis meie kari sellest arwab?" kahtles Hundi isa. Dshungli seadus kinnitab selge sõnaga, et iga hunt, kui ta perekonna isaks saab, omast karjast ajuti wõib eemale jääda. On aga tema pojad nii suureks sirgunud, et nad kindlasti jalul wõiwad seista, siis peab ta neid karja nõuufogu ette wiima, mis harilikult üks kord kuus, täis kuu ajal kokku astub, et teised hundid nendega wõiksiwad tutwustada. Pärast seda tutwustamist on noored hundikesed täiesti julged, keegi ei tohi neisse puutuda, kuni neile korda läinud, oma esimest põtra maha murda. Ühtegi wabandust ei wõeta kuulda, kui täiskaswanud hunt mõne nendest noorukestest juhtub surmama, mõrtsukas peab surema. Ning kui teie weidi järele mõtlete, siis saate aru, et see teistigi ei wõigi olla."

Kui paras aeg kätte jõudis, wiis Hundi isa omad pojad ühes Mowgliga ja Hundi emaga nõuufogu kalgule. See oli kiwidega kaetud künkatiip. Kus küll mõni sada hunti wõiksiwad peidupaika leida. Akela, suur hall Üksildane Hunt, kes jõuu ja kawaluse tõttu karja päämeheks

oli tõusnud, lames oma kalju otsas, ja allpool istusiwad mõni nelikümmend hunti ringis, wanadest mägrakarwa kangelastest, kes ainaüksi põdrast mõisiwad jagu saada, kuni mustakuuliste kolme aasta wanusteni, kes armasiwad, et nad seda mõiwad. Ühe aasta eest oliwad nad Üksildase Hundi omaks juhatajaks walinud, sest ta tundis inimeste wiisid ja kawalusi, kaks kord omas noores eas oli ta hundilõksu langenud, ja kolmas kord oli ta hirmsasti pekka saanud ja arwatawasti surnult paigale jäetud. Wähe häält oli nõukogu kaljul kuulda. Ringi keskel, kus isased ja emased istusiwad, läperdasiwad nende noored wõsud teine teise üle; aeg ajalt tõusis üks wõi teine wana hunt üles, astus waikselt mõne kutsika poole, waatles teda tõsiselt ja hoolesti ja läks kuulmata sammul oma kohale tagasi. Mõnigi muretsew ema lükkas oma poja ettepoole, kuuwalgele, et ta tõesti iga koosoleku liige teda waatleks ja tunnistaks. Afela hüüdis oma kalju otsast: „Teie tunnete seadust! teie tunnete seadust! Waadake, waadake hästi, o hundid!“ Ja murelikud emad kordasiwad hüüdu: „Waadake, waadake hästi, o hundid!“

Wiimaks — ja Hundi ema seljakarwad tõusiwad püsti, kui see aeg kätte jõudis, — wiimaks lükkas Hundi isa ka „konna Mowgli“ ringi keskpaika, kus ta mureta põherdades ja naerdes mõne, kuupaistel läikiwa kivi-kesega mängima hakkas. Afela ei tõstnud päädgi läpadelt, waid kordas oma hüüdu: „Waadake hästi, o hundid!“

Tume urin tõusis kalju tagant, see oli Shere Khani hääl: „See kutsikas on minu oma! Andke ta minule! Mis asja on Waba Rahwal ühe inimese-kutsikaga?“

Afela ei tõstnud kõrwagi, waid ütles ainult:

„Waadake hästi, o hundid! Mis asja on Waba Rahwal kellegi käskudega, kes mitte Waba Rahwa liige ei ole?“

Kooris tõusis sügawa häälte nurisew faja, ja üks noor, neljaaastane hunt tiljatas Shere Khani küsimise

Ufelale vastu: „Mis asja on Waba Rahwal inimese-
kutsikuga?“

Nüüd aga nõuab dshungli seadus, et kui mõne
poja karja liikmeks wastuwõtmise pärast tüli tõuseb,
jüis kõige wähemalt kaks karja liiget, kes mitte tema
isa ega ema ei ole, tema eest peawad kostma.

„Kes kostab selle poja eest?“ küsis Ufela. „Kes
kostab Waba Rahwa seast?“

Ühtegi wastust polnud kuulda ja Hundi ema wal-
mistas ennaft wõitlusele, millest ta ette teadis, et see
tema wiimne wõitlus saaks olema, kui asjad kuni
wõitluseni edeneksiwad.

Sääl tõusis see ainus loom, kes pääle huntide
nõuufogu kaljule tohib ilmuda, Baloo, unine pruun karu,
kes noorte hundi kutsikatele dshungli seadust õpetab,
wana Baloo, kes minna ja tulla wõib, kuhu ta tahab,
sest et ta ennaft ainult pähklidest, juurtest ja meeßt toi-
dab, — tõusis tagumiste jalgadele ja urises.

„Inimese poeg? — inimese poeg?“ ütles ta, „mina
koston inimese poja eest. Si ole temast häda ühtegi,
inimese pojast. Mul pole sõna andi, aga ma räägin
tõtt. Jooksu ta pääle ühes karjaga. Wõetagu teda
pääle ühes teistega vastu. Mina ise tahan teda
õpetada.“

„Meil on weel teist tarwis,“ ütles Ufela. „Baloo
on rääkinud, ja tema on meie noore soo õpetaja. Kes
kostab, pääle Baloo?“

Dume wari libises maha, ringi keskpaika, see oli
Bagheera¹⁾, must panter, üle ja üle tindikarwa must,
ainult wahete wahel näitas tema nahk kuupaistel läi-
fiwaid pantrimärkiid. Igaüks tundis Bagheerat ja
fellegil polnud lusti, temale risti ette juhtuda, sest ta
on kawal, kui Tabaki, julge, kui metspühwel ja hooli-
mata, kui haawatud elewant. Aga ta hääl on pehme
ja magus, kui metsmeesi, mis puutuwilt mahatilgub, ja
ta nahk on pehmem, kui udujuled.

1) Baghira.

„O Afela, ja teie, Baba Rahwas,“ kurrutas ta mahedasti, „mul pole ühtegi õigust teie nõuukogu koosolekul häält tõsta; aga dshungli seadus ütleb, et kui mõne poja kohta kahtlus tõuseb, siis tema elu mõne hinnaga võib lunastada. Ja seadus ei finnitagi mitte, kes nimelt seda hinda võib pakkuda, ja kes ei või. Kas minul on õigus või ei?“

„Hää! hää! kuulge!“ hüüdsiwad noored hundid, kes alati näljased on. „Kuulake Bagheera sõnu! Selle kutsika elu võib mõne hinna eest lunastada. Seadus ütleb nii.“

„Teades, et mul ühtegi õigust ei ole, siin rääkida, palun ma teilt selleks luba —“.

„Räägi!“ hüüdsiwad kakskümmend häält.

„See on häbi asi, paljast, abita, väikest poega tappa. Päälegi võiks tema teile suures eas mõnusa- maks saagiks olla, kui nüüd. Baloo on tema eest rääkinud. Nüüd siis tahan mina selle Baloo sõnale ühe metshärja lisaks panna, ühe raswase, noore, täna tapetud metshärja, vähem kui poole penikoorma kauguses siit sellest kohast, kui teie selle inimese poja seaduslikult vastu võtate. On see raske asi?“

Suur kära tõusis:

„Mõni asi! ta lõpeb muidugi talwe wihma kätte! Päifene teeb temale otja pääle. Mis paha võib paljas konn meile teha? Jooksgu ta pääle karja seltsis! Kus on sinu metshärg, Bagheera? Olgu nii, võtame ta vastu!“

Ja jälle kõlas Afela sügamtooniline hüüd:

„Tunnistage hästi, — tunnistage hästi, o hundid!“

Mowgli oli oma kiviõeste kallal agarasti töös ja ta ei pannud tähelegi, et hundid ükskaamal temale liginesiwad, et teda terawasti silmitseda. Wiimaks nad läksiwad kõif ära, lubatud härja järele, ainult Afela, Bagheera, Baloo ja Mowgli omad hundid jäiwad paigale. Shere Khan mõirgas ikka weel läbi õõ, sest ta oli koledasti wihal, et Mowgli jällegi tema hammaste wahelt oli wälja libisenud.

„Mõirga aga, wennike, mõirga aga pääle,“ ütles Bagheera alt habeme, „tuleb aeg, kus see paljas elu-

kas sind teist laulu laulma paneb, wõi ma ei peaks inimese loomust tundma."

"See oli hästi tehtud," arwas Afela. "Inimesed ja nende kutsikad on wäga targad. Temast wõib omal ajal abi saada,"

"Di, küll, abi häda ajal, sest üksigi ei wõi loota, et ta igaweeseks ajaks oma karja juhatajaks jääb," ütles Bagheera.

Afela ei wastanud, ta mõtles jelle aja pääle mis igale päämehele forra kätte jõuab, kus ta jõud temast hakkab taganemia, kus ta rammetumaks läheb, kuni wiimaks kari teda maha murrab, ja teine juhataja tema asemele astub, et omal ajal sedajama wiisi otja leida. —

"Wii ta ära," ütles ta Gundi ijale, „ja kaswata teda Waba Rahwa liikmena.“

Ja niiviisi wõeti Mowgli Seonee hundi karja wastu, ühe härja eest ja Baloo eestkostmise tõttu.

* * *

Nasta läks aasta järele. Kõike jeda imelist elu kujutada, mis Mowgli huntide seltsis elas, on wõimata, selleks kuluks mitu raamatut ära. Ta kaswas ühes Gundi ema poegadega, ehk küll neid muidugi juba ammugi täis kaswanud huntide seltsa loeti, enne kui temast kümne aastane jõmpikas sai. Gundi isa õpetas temale tema ameti ja dshungli elu tähenduse nii selgeks, kuni iga sahin rohu sees, iga öökulli häälitsemine tema pää kohal, — ja iga nahkhiire tasane küünekrabin, kui ta ennaft ofja külge riputas, et weidi puhata, — ja iga kalafese sulpsatus metstiigis, ja sooja ööõhu taja hingamine temale just nii tähtjaks ja tuntuks saiwad, nagu ärimehele tema äritöö. Kui ta just ei õppinud, siis joendas ta ennaft päikese paistel, wõi magas, ja jõi, ja heitis jälle magama. Kui temal palaw oli, wõi kui ta ennaft mudase tundis olewat, siis ta ujus ja wulistas metstiikides, ja kui temal himu oli, mett süüa, siis läks ta teda puu otsast otjima. — Baloo

oli temale ütelnud, et mesi ja pähkled just nii magusad on süüa, nagu toores lihagi, — ja Bagheera oli temale puu otsa ronimist selgeks õpetanud. Ta heitis pikali oksale ja hüüdis: „tule üles, väike wend!“ ja Mowgli ronis üles, esialgu waewaliselt ja raskest, nagu laiskloom, pärast poole aga wirutas ta oma painduma keha halli ahwi julgusega oksast oksa. Temal oli oma ase ja hääleõigus nõuufogu taljul, ja siin leidis ta, et kui ta üksikilmi mõne hundi otsa waatas, siis hunt tema pilku ei suutnud wälja kannatada ja filmad maha löi. Sellest leidusest tundis ta suurt hääd meelt ja ta tarwitas oma wõimu sagedasti omaks lõbuks ja naljaks. Möniford jälle wabastas ta oma sõprade käppasid suurtest okastest, mis niijama nagu takjadgi huntidele suurt waewa teewad. Döjel läks ta wägel mäest alla haritud maale, lagedikule, kus inimesed elasid, ja ta waritses põlema uudishimuga külarahwa tegewust nende urtsikute sees. Aga ta tundis umbusaldust inimeste wastu, sest Bagheera oli temale suurt, neljanurgelist kasti langeusfega näidanud, mis nii kawalasti rägastikku oli peidetud, et Mowgli peaaegu sinna sisse oleks sattunud, — ja oli seletanud, see olla lõks. Rõige parem aga näitas Mowgli meelest, ühes Bagheeraga dshungli pimedasse, sooja südamesse tungida ja jääb magada, kuni und sünnitaw päew mööda, ja siis päält waadata, kuidas Bagheera oma öötööd toimetab. Kui Bagheera näljane oli, siis murdis ta maha, mis aga ette juhtus, ja nii tegi ka Mowgli, — ühe ainja erandusega. Kui ta juba nii suureks sai, et ta asju wõis arutada, siis tõendas Bagheera temale, et ta ialgi üht sarmelajat ei tohtida puutada, sest et ta ühe härja elu hinnal oma karja liikmeks oli ostetud. „Rõid dshungliwald on sinu päralt,“ ütles Bagheera, ja sa wõid murda, mis sinu jõud sulle murda lubab. Aga härja pärast, mis sinu eest makseti, ei tohi sa ühtegi sarmlooma tappa, ei noort ega wana.“ Ja Mowgli kuulis sõna.

Ja ta kaswis ja sirgus tugewaks poisiks, nii tugewaks, nagu üksnes poisj olla wõib, kellel tarwis pole,

foolitarfufega tegemist teha, ja kellel päale toidumõtteid ei mõtet ega muret pääs ei ole.

Hundi ema seletas temale furd wõi faks, et Shere Khan niifugune loom olla, feda uskuda ei wõi, ja et Mowgli teda omal ajal peab ära huffama. Noor hunt oleks niifugufid sõnu alati meeles pidanud, aga Mowgli unustas nad peagi jälle ära, fefi ta oli ainult poisike, ehk küll ta ife ennaft oleks hundiks nimetanud, kui ta mõnda inimesefeeelt oleks teadnud rääkida.

Shere Khan luufis alati dshunglis Mowgli jahiteede lähedal, fefi kui nüüd Akela wanemaks ja rammetumaks hakkas jääma, tegi Shere Khan fuurt sõpruft karja noorte huntidega, kes tema jälgil käifwad, et mõnda jättifepalufefi suhu jaada, — häbi afi, mida Akela eladesgi poleks lubanud, kui ta aga julgenud oleks, oma walitfufedigufi kõiges täiukses maksmaks teha. Shere Khan meelitas neid ja ütles üliwäga imefiawat, et niifugufed noored, kaunid kangelafed ühe fureja hundi ja ühe palja inimesefutſifa käskufid kuulda wõtawad. „Mulle räägiti,“ ütles ta, „et teie nõuufogu kaljul ei julge temale filmade wahela waadata?“ — Ja noored hundid firiftafiwad wiha päraf, ning nende ſeljakarwad tõufiwad püſti.

Bagheera, kellel filmad ja kõrwad igal pool oliwad, teadis mõndagi neift afjadefi ja mitu forda oli ta juba Mowglile tõendanud, et Shere Khan teda wiftifti ühel ilufal päewal ära tapab. Aga Mowgli naeris ainult ja arwas: „Kari on minu poolt, — ja kas mul pole ſind? — ja nii laif, kui Baloo ka on, minu hääks ta ifta annaks temale ka mõne hää matſaku. Mis ſiis weel karta!“

Ühel õige ſoojal päewal, — Bagheera oli juſt uut teatufi jaanud, kes teab, kuſt poolt, ehk oli ofaſſiga Sahi temale jutufiandanud, — ütles ta Mowglile, kui nad mõlemad dshungli ſügawamas ſügawufes puhkafiwad, poifi pää tema kauni, muſta, läifwa ſelja pääl: „Mowgli, kui ſagedaſti olen ma ſinu le juba rääkinud, et Shere Khan ſinu waenlane on?“

„Oh, nii palju kord, kui palmipuul pähkleid on,“ vastas Mowgli, kes muidugi arvudest midagi ei teadnud. „Mis sääl siis jälle on? Ma olen unine, Bagheera, ja kõik see teie Shere Khan pole muud midagi kui piff saba ja juur lobasuu, — just nagu paabulind Mor.“

„Ei ole nüüd aega magada. Baloo teab seda, ja mina tean, ja kari teab, isegi rumal, rumal põder teab, ja Tabaki on sinulegi sellest rääkinud.“

„Ho, ho!“ ütles Mowgli, „Tabaki lippas hiljuti minu poole ja kiinus rumalaid sõnu, mina olla paljanahkse mehe poeg ja ei juuta mullapähkleidgi väljakaapida, aga ma tabasin Tabaki sabapidi finni ja wirutasin teda paar korda puud vastu, ei temale wiisakust õpetada.“

„See oli rumalus sinu poolt; Tabaki on küll paha loom ja laimukandja, aga seekord oleks ta sinule midagi jutustanud, mis kangesti sinusse puudub. Hoia filmad lahti, väike wennake. Shere Khan ei julge sind dshunglis maha murda; aga pea meeles, Akela on wana, päew pole kaugel, kus ta jahil oma saagipõdrast jagu ei saa, ja siis on tema juhataja amet otjas. Mõnigi neist huntidest, kes sind karjaliikmeks vastu wõtswad, kui sind esimest korda nõuufogu kaljule toodi, on ka juba raugenud, ja noored hundid usuvad, mis Shere Khan neile õpetab, et inimese poeg hundi karja ei sünni. Sa saad pea meheks —“

„Ja mis on siis mees, et ta oma wendade seltsis ei tohi jooksta? Ma olen dshunglis sündinud, ma olen dshungli seaduse järele elanud, ja ei ole ühte hunti, kelle käpast ma ei oleks mõnda okast välja tõmmanud. Nad on tõesti minu wennad.“

Bagheera sirutas oma wägewa keha ja pigistas filmad pooleks finni. „Wäike wennake,“ ütles ta, „katju sõrmega minu lõuaalust.“

Mowgli katsus oma wäikese tõmmuka käega, ja just lõua all, sääl, kus siidipehme karwa alla liikuvad hüigla muskolid endid peidawad, leidis ta palja kohakese naha pääl.

„Üksgi hing dshunglis ei tea, et mina, Bagheera, seda märki kannan, kaelawõru märki; — ja siisgi, wäike wennake, olen mina inimeste keskel sündinud, ja inimeste keskel on minu ema surnud, — Dodey-poores, kuningatoja puurides. Sellepärast olen ma nõuukogule sinu eest hinda maksnud, kui sa weel wäike, paljas kutsikas olid. Jah, ka mina olen inimeste keskel sündinud. Ma ei olnud ialgi dshunglit näinud. Nad jootsiwad mind wõrude tagant raudlabida abil. Aga lord, õõsel, tundsin ma, et ma Bagheera olen, panter, ja mitte inimeste mänguasi; ning üheainsa läpalöögiga murdsin ma nende rumala luku kildudeks ja tulin ära. Ja sellepärast, et ma inimeste teesid ja kawalusi tunnen, kardab mind dshungel rohkem, kui Shere Khani. Kas pole nii?“

„Jah“ wastas Mowgli, „kõik dshungli rahwas kardab Bagheerat, kõik, kuid Mowgli ei kard.“

„Oh, sina oled inimese poeg,“ ütles must panter wäga õrnasti; — „ja nii, kuidas mina dshunglisse tagasi tulin, nii pead ka sina wiimaks inimeste juurde tagasi minema, — kui sind nõuukogu mitte ära ei tapa.“

„Aga miks, — aga mispärast siis keegi peaks mind tappa tahtma?“ küsis Mowgli.

„Waata minu otsa,“ ütles Bagheera; ja Mowgli waatas temale kindla pilguga silma. Mõne filmapilgu pärast keeras wägew metsloom pää kõrwale.

„Sellepärast,“ ütles ta ja liigutas oma hiigla-käppa tallatud lehtede wahel. „Jsegi mina ei wõi sinu silma waadata, ja ometi olen ma inimeste seas sündinud, ja ma armastan sind, oma wäikest wennakest. Nemad aga wihkawad sind, sellepärast, et nad sinu pilku ei juuda kannatada; sellepärast, et sa tark oled; sellepärast, et sa ofkaid nende warmastest oled wälja kistunud; — sellepärast, et sa inimene oled.“

„Neid asju ma ei teadnudgi,“ ütles Mowgli, nukralt kulmuksid kortsutades.

„Kuidas ütleb dshungli seadus? Enne löö, siis tee häält. — Juba sinu hoolimata meelest nad tunnewad, et sa inimene oled. Aga ole tark. Minul on

šüdames, et kui nüüd nii juhtub, et Akela jahikäik õnnetu on, — iga korraga läheb kallaletungimine temale waewalisemaks, — siis terve kari tema ja sinu wastajeks saab heitma. Siis nad kutsuvad suure koosoleku arupidamiseks kokku, ja siis — ja siis — ah, nüüd on mul nõu käes!" hüüdis Bagheera ja kargas jalule. "Mine ruttu alla orgu, inimeste majade ligidale, ja too weidi seda punast lille, mis nad säääl kaswatavad, siis on sul omal ajal wägewam sõber, kui meie oleme, mina ja Baloo ja kõik need karjas, kes sind armastavad. Mine, katju enesele punast lille muretšeda."

Bagheera rääkis tulest, aga üksigi loom dšunglis ei nimeta tuld tuleks, nad kardavad teda enam, kui furma ja leiavad jada pilti, et teda kirjeldada.

"Punast lille?" küsis Mowgli, "seda, mis hämariku ajal nende urtikute ees kaswab? Ma toon teda."

"Seda rääkis inimesepoeg," uhkustas Bagheera, "pea meeles, ta kaswab pisikestes potikestes. Mine, too ruttu üht niisugust potti ja hoiä ta alal kuni hädaajani."

"Hää küll!" ütles Mowgli, "ma lähen. Aga kas sa kindlasti tead, oh Bagheera, —" ta pani oma tõmmuka käewarre metslooma toreda, läikiwa kaela ümber ja waatas temale sügawasti silma, — "kas sa kindlasti tead, et see kõik Shere Khani tegu on?"

"Murtud lufu juures, mis mind wabastas, ma tean kindlasti."

"Siis, härja juures, mis mind lunastas, ma tahan seda Shere Khanile rikkalikult kätte tajuda, ja wõib olla, õige pea!" ja sellega kargas ta minema.

"See on mees, see on päris mees!" ütles Bagheera iseenele ja heitis jälle maha. "Oh, Shere Khan, ialgi ei olnud pahemat jahti olemas, kui see sinu konnajaht kümne aasta eest!"

Mowgli pühkis kui nool metsast läbi, ta oli juures ärewuses ja tema süda hoogas. Kui õhtune udu tõusis, jõudis ta oma koopa ette. Ta peatas hinge tõmmates ja waatas alla orgu. Tema noored wennad oliwad wäljas jahil, aga Hundi ema, kes koopas puh-

kas, tundis tema lõõtsutamast hingetõmbamisest, et mõni asi tema konnale waewa tegi.

„Mis on, poeg?“ küsis ta.

„Mõned nahkhiired lobisewad Shere Khanist,“ hüüdis Mowgli wasta. „täna ööfe pean ma tüntud põldudel jahti!“ ja ta lendas põõsaste warjus mäest alla, jõe poole, mis oru põhjas woolas. Siin ta peatas, sest ta kuulis jahil olewa karja hulgumist, tagaawatawa metshärja mõirgamist ja tema nohinat, kui ta wiimseks, meeleärabeitlikuks wastahakkamiseks peatama jäi. Siis oli noorte huntide kurja, waenuliku kisa kuulda:

„Afela! Afela! Üksildane Hunt näidaku oma tugewust!“

„Andke teed karja eestwedajale! Hüppa, Afela!“ Üksik Hunt wist hüppas waenlase kallale aga õnnetumalt, wist ei jõudnud ta looma kõrist kinni hakata. Mowgli kuulis tema hammaste kõlksjatamist ja kobe pääle selle tema waluhäält, metshärg oli teda jalaga maha löönud.

Mowgli ei jäänud järge ootama, la lendas edasi, hulgumise kära jäi tajasemaks ja suri tema selja taha, kui ta wiljapõldude wahele jõudis, kus küla oli.

„Bagheera rääkis õigust,“ lõõtsutas ta, kuna ta warjukombel ühe urtsiku afna alla põhuhunikuusse pugesh. „Homme on meie otsuse päew, Afela ja minu oma.“

Ta jurus oma näo afna wastu ja waritses kol-del põlewat tuld. Ta nägi, kuidas peremehe naene õsfil asemelt tõusis ja punast lille mõne musta tükkisega sõötis; ja kui hommik ligines ja udu walgeks ja külmaks muutus, nägi ta, kuidas peremehe laps ühe pajuwitsteft palmitud korwikesse, mis seeft sawiga oli määritud, hõõgawa jütega täitis, selle oma õlateki alla pistis ja wälja tuli, et laudas lehmade järele waadata.

„Muud pole midagi?“ imestas Mowgli, „kui niisugune wäike elukas sellega toime saab, siis pole siin midagi farta.“

Ta pühkis nurga tagant wälja poisjile wastu,

mõttis tulepotti tema käest ja kadus udusse, kuna poisš hirmu pärast tännitama hakkas.

„Nad on tõesti minu nägu,“ arvas Mowgli, ja puhus poti sisse, nagu ta näist oli tegema näinud. „See asi sureb ära, kui ma temale süüa ei anna,“ ja ta wiskas oksakesi ja kuiwa tohku selle punetawa asja pääle.

Drus tuli Bagheera temale wasta, hommikufaste tilgad läikiswad kui kallidkiwid tema karmade pääl.

„Mkela ei suutnud härga tabada,“ ütles ta. „Nad oleksiwad teda kohe säälsamas paigas maha kiskunud, aga neil oli sind ka waja. Nad otsiwad sind ülewel, koopa juures.“

„Ma olin küntud maal. Ma olen walmis. Waata!“ ja Mowgli tõstis tule poti üles.

„See on hää! Ma olen näinud, et inimesed kuiwa oksa selle asja sisse kastiwad ja kohe hakkas punane lill oksa otsas õitsema. Kas ja teda ei kardata?“

„Mis ma temast kardan? Müüd ma mäletan, — wõi oli see unenägu? — enne seda, kui minuist hunt sai, puhkasin ma punase lille ligidal, ja siis oli see ja wäga lõbus.“

Runi õhtuni istus Mowgli koopas ja walwas oma tulepotti. Ta pistis kuiwi offi süte sisse, et näha saada, kuidawiisi punane lill õitsma lööb. Lõppeks leidis ta niifuguse oksa, mis temale otstarbekohane näitas olema, ja kui õhtul Tabaki ilmus ja kaunis häbematalt teada andis, et teda nõuukogu kaljule kätstakse tulla, naeris ta, kuna Tabaki minema pistis. Ja naerdes läks Mowgli nõuukogu ette. Mkela, Mfildane Gunt, polnud täna oma päämehe asemel kalju tipul, waid lames selle kõrwal, tähendusels, et juhataja amet saada on; Shere Khan käis edasi tagasi, ja trobifond noori huntisid, need, keda ta oma jõomaaegade jätis-tega oli jõõtnud, lipitjesiwad üsna awalikult tema ümber. Bagheera heitis Mowgli kõrwale maha ja tulepott seisis Mowgli põlwede wahel. Kui kõik koos oliwad, hakkas Shere Khan rääkima, — Mkela wõimu ajal poleks ta seda ialgi teha julgenud.

„Temal pole õigust rääkida,“ sõjistas Bagheera, „ütte nii. Ta on koera poeg, ta lööb kartma.“

Momgli kargas püsti. „Baba Rahwas!“ hüüdis ta, „kas Shere Khan meie karja juhatab? mis on tiigril meie valitsusega tegemist?“

„Ma näen, et juhataja ase veel tühi on, ja mind on palutud rääkida...“ algas Shere Khan.

„Kas meie siis kõik šakalid oleme, et selle lihunikku ees saba liputame? Karja juhatusse asi on karja oma korraldada.“

Mitmetelt poolt tõusivad lõikavad hüüded. „Bait, inimese kutsikas!“ — „Ea!“ ta räägib, ta on meie seadust pidanud!“ ja viimaks müristasivad karja wanemad: „Surnud hunt rääkigu!“

Kui karja juhataja oma ameti ja auu kaotab, on ta „surnud hunt“ niikaua kui ta elab, — aga see pole harilikult mitte kaua.

Alkela tõstis kurvalt oma wana päa:

„Baba Rahwas, ja teie, Shere Khani šakalid! kaksteistkümmend aastat olen ma teid juhatanud, ja kõigil jellal ajal ei ole mitte üksainus teist lõksu langenud, ega muud häda saanud. Nüüd on minu aeg otsas. Teie teate ju ise väga hästi, kuidawiisi eilne asi sai toime pandud, see oli jalanduu asi. Teie teate, kuidas teie mind wäsitamata härja vastu wäljakihutasite, et minu nõrkust ilmsiks teha. See kõik oli kawalasti tehtud. Teie õigus on nüüd, mind siin sellesama kalju ees surmata. Olgu nii! Noh, ma küsin, kes tuleb, Üksildase Hundile otse pääle tegema? Sest seaduse järele on minu õigus, et eie ükskõik mu kallale tulete.“

Ümberringi wälitas waitus, ükski ei julgenud Alkelaga surmawõitlust katsuda.

Shere Khani mõirgamine murdis waitust.

„Mis meil selle hammasteta lolliga tegemist on? ta on hulka mõistetud! Aga see inimesekutsikas siin, see on liig kaua elanud! Baba rahwas, minu saak on ta hakatuselt saadik. Andke ta minule. Mind tüütab see halp mehe-hundi mäng. Kümme aastat on ta dshunglis äritust ja pahameelt külwanud. Andke ta mulle!“

Wõi muidu ma töotan, ifka siin jahti pidada, ja tõesti, mitte ühte konti ei jäta ma teie jaoks järele! Ta on inimene, ta on inimese laps, ja isegi üdi mu kontides vihkab teda!"

Suurem jagu karja hüüdis vihaga: „Inimene, inimene! Inimesel pole meitega tegemist! Mingu ta ära! mingu ta oma kohta!"

„Et kõigis külades rahvast meie vastu üles äsji-tada?" rabas Shere Khan wahela. „Ei, andke ta minule. Ta on mees ja keegi meist ei wõi temale filma maadata."

Alfela tõstis jällegi pää ja ütles: „Ta on meie toitu jõonud. Ta on meie jeltsis puhatanud. Jahil on ta meile saaki kätte juhatanud. Mitte ühte sõna dshungli seadusest pole ta murdnud."

„Päälegi olen mina teda ühe härjaga lunastanud, kui ta vastu sai wõetud. Härja wäärtus pole suur, aga Bagheera auu on niisugune asi, mille eest ta ehk mõtleb wõidelda," ütles Bagheera oma kõige mahedama häälega.

„Noor härg, mis kümne aasta eest makseti!" noristas kari. „Meie ei hooli kontidest, mis kümne aastat wanad on!"

„Ega antud sõnast?" küsis Bagheera, ja tema walged hambad tuliwad huulte alt nähtawale. „Ega teie asjata Waba Rahwas ei ole!"

„Inimese poeg ei wõi dshungli rahwa jeltsiline olla," hulguis Shere Khan. „Andke ta minule."

„Ta on kõiges meie wend, ainult were poolt mitte," ütles Alfela jälle, „ja teie tahate teda siin ära tappa! Tõesti, ma olen liig kaua elanud. Mõned teie seast on koduelajate sõbjad, ja teistest olen ma kuulda saanud, et nad Shere Khani õpetusel pimedal ööl külamehe lähelt lapsi warastawad. Sellest ma näen, et teie alatud argnahad olete, ja argnahkadega ma siis ka räägin. Tõsi on, et ma surema pean ja minu elul enam ühtegi wäärtust pole, muidu ma pakuffin oma elu inimesepoja elu eest. Aga meie karja auu pärast,— piisfene asi, mis teie meelest juutumaks näikse ära kus-

tunud olema, — luban ma teile, et kui teie selle inimese poja ära oma sugu juurde lasete minna, mina mitte ühte hammasi teie vastu ei tõsta, kui minu aeg tuleb. Ma luban ilma mõitlujeta jurra. See päästab karjale kõigevähemalt kolm elu. Rohkem ma teha ei või, aga kui teie tahate, võin ma teid selle häbi eest hoida, et teie wenda surmata tahate, kelle vastu ühtegi kaebust pole tõstetud, — wenda, kelle eest on kostetud ja kes dshungli seaduse järele karja sisse on lunastatud“.

„Ta on mees — mees — mees!“ firistas kari ja suurem jagu huntisid kogusiwad Shere Khani ümber, kes sabaga ahwardawalt maapinda hakkas peksuma.

„Nüüd on asjad sinu hooles,“ ütles Bagheera Mowglile, „meie võime ainult veel mõidelda.“

Mowgli seisis püsti, tulepott käes. Siis firutas ta käed üles ja aigutas nagu põlastades kõige karja ja nõuufogu filmade ees; aga ta kees wiha ja walu pärast, sest hundi wiisi ei olnud hundid ialgi awaldanud, kui wäga nad teda wihasiwad.

„Kuulge, teie!“ hüüdis ta, „seda koera lobinat ei olegi tarwis! Teie olete minule täna ööse nii sage-dasti finnitunud, ma olla inimene, — ja, tõesti, ma oleksin kuni surmani teiega ühes hunt olnud, — et ma tunnen, teie sõnad on õiged. Nüüd siis ei nimeta ma teid mitte enam wendadeks, waid koerteks, nagu inimesele sünnis teha. Mis teie teha tahate või mitte teha ei taha, ei ole see teie asi, selle üle otjustada. See on minu asi. Ja et meie seda asja paremini mõiktime filmas pidada, olen mina, inimene, weidi sellest punajest lillest ligi toonud, mida teie, koerad, nii wäga kardate.“

Ta wirutas tulepoti vastu maad, et hõõgawad sõed kuima samla põlema süütasiwad. Terwe nõuufogu taganes hirmuga kõikuwa lõkete eest. Mowgli kastis oma kuiva oksa tulle, ja kui ta praginal põlema hakkas, keerutas Mowgli oksa ümber pää ja ligines huntidele, kes hirmunult maha heitsiwad.

„Sina oled nüüd käskija,“ ütles Bagheera taja

häälega, „päästa Afela surmast. Ta oli ikka sõbralik su wasta.“

Afela, wana kangelane, kes eladesgi polnud armu palunud, saatis nüüd ühe ainsa paluwa pilgu Mowgli poole, kes uhkelt kalju otsas seisis. Ta süsimustad, õladeni ulatawad juuksed läikisiwad tule paistusel, mis ümberkaudseid warjusid liikuma ja wärisema pani.

„Hää küll!“ ütles Mowgli, pikkamisi ringi waa- dates, „ma näen, et teie koerad olete. Ma lähen ära, oma rahwa juurde, — kui ta minu rahwas on. Dshungel on minu ees lufus, ja ma pean teie keelt ja teie jeltfi unustama. Aga ma tahan teist armulisem olla. Ma olin kõige poolest teie wend, ainult mitte were poolest, ja sellepärast töotan ma teile, et ma teid mitte inimeste kätte ära ei anna, nii kui teie mind olete ära andnud.“ Ta pildus jalaga tule laiali, nii et jädemed lendasiwad. „Minu ja karja wahel ei pea waenu olema. Aga üks wõlg on mul weel maksmata!“ Ta kargas Shere Khani poole, kes kohmetult pilgutades tulle waa- tas, ja tabas teda lõuatutti pidi kinni. Bagheera tuli temale järele, et mõnda paha juhtumist keelda.

„Üles, koer!“ karjus Mowgli, „üles, kui mees rää- gib, wõi ma jüütan su wati põlema!“

Shere Khan litjus kõrwad pääd wastu ja pigis- tas filmad kinni, sest üks loitis üsna tema nina ees.

„See lehmatappja,“ ütles ta, „tahta mind siin koos- olekul surmata, sest et ta mind tappa ei saanud, kui ma weel wäike kutsikas olin. Nii siis, ja nii, ja nii lõõme meie koeri, kui meie mehed oleme. Liiguta ja aga ühte kihwa, Lombat, ja ma ajan sinule punase lille kõrisse.“ Ta lõi Shere Khanile oksaga päha, ja juur tiiger kiinus ja niuksus kanges surma hirmus.

„Pah! ja kõrwetud dshungli kass, — mine nüüd! — Aga pea meeles, kui mina jälle nõuufogu kalgule tu- len, mehena tulen, siis kannan ma Shere Khani naha õlal. Ja nüüd weel üks asi: Afela on waba, ta wõib elada, kuidas tema ise tahab. Teie ei pea teda mitte ära hukkama, sest mina ei soowi seda. Ma ei arwa ka

mitte, et teil tarwis oleks, weel kauem jün istuda ja feelt näidata, nagu oleksite teie tõesti mõned asjamehed, aga mitte koerad, feda ma minema fihutan — niivõisi! Rafige!“ Tuli loitis ja lehwis fepi otfas ja Mowgli jagas paremale ja pahemale poole lööfifid wälja, nii et hundid kiunudes ja hulgudes minema pühkfifwad, feft fädemed förwetafifwad nende karwu. Lõppeks jäiwad pääle Akela ja Bagheera ainult weel mõni tofjin huntifid paigale, fes Mowgli poole oliwad hoidnud.

Ja Mowgli tundis midagit oma fees, mis temale walu tegi, nagu ta weel ialgi polnud tundnud. Tema hing jäi kinni ja ta hakkas nuutsuma.

„Mis see on? Mis see on?“ hüüdis ta. „Ma ei taha mitte dshunglist lahkuda, ja ma ei tea mitte, mis see on? Kas ma juren, Bagheera?“

„Ei, wäike wend. See pole muud kui pišarad, inimestel on neid fagedasti. Nüüd ma tean, et ja enam inimesepoeg ei ole, waid inimene. Tõesti, sellest ajast faadif on dshungel finule feeldud. Laf' nad lan-geda, Mowgli, need pole muud kui pišarad.“

Ja nii istus Mowgli ja nuttis, nagu oleks ta füda tahtnud lõhkeda, ja enne feda päewa ei olnud ta weel ialgi nutnud.

„Nüüd,“ ütles ta, „lähen ma inimesi otfima, aga enne lähen ma ema juurde.“

Ta läks koopasse, kus tema ema ja Guudi ifa elafifwad, ja nuttis ema kujukä fiffse, ja tema neli wenda hulgujifwad haledasti.

„Kas teie mind ka ära ei unusta?“ ütles Mowgli

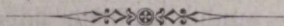
„Ei, ialgi, nii kaua kui meie weel üht jälge mõis-tame leida,“ wastafifwad wennad. „Tule füa orgu, kui ja juba inimene oled, ja meie tahame finuga juttu ajada, ja meie tuleme ööfel küntud maale, et finuga mängida.“

„Tule pea,“ ütles Guudi ifa, „oh ja tark, wäike konn, tule pea tagafi, feft meie oleme wanad, ema ja mina.“

„Tule pea,“ ütles ka Gundi ema, „ja minu väike, paljas-nahkne poeg: sest, kuule, inimese laps, ma olen jind rohkem armastanud, kui oma poegi.“

„Ma tulen tõesti,“ ütles Mowgli, „ja kui ma tulen, siis toon ma Shere Khani naha nõuukogu kaljule. Arge mind unustage. Ütelge ka teistele dshunglis, et nad mind ei unustaks.“

Koit hakkas tõusma, kui Mowgli üksi mäest alla läks, nende jaladusliste loomade poole, keda inimesteks hüütakse. —

Kaa ja kääik.

Rõik, mis siin jutustatakse, sündis mõni aeg enne seda, kui konna Mowgli Seonee hundikarjast wälja sai heidetud ja kui ta töötas, Shere Khanile tema kuritegude eest kätte tasuda. See oli jellel ajal, kui Baloo temale weel dshungli seadust õpetas. Suur, tõsine, wana pruun karu oli üliarahul oma õpilasega, sest noored hundid õpiwad häda-waewaga seda jagu seadust selgeks, kus nende oma karjast ja sugust jutt on, ja lippawad minema, kui nad oma jahijalmikest mõistiwad korrata: „jalad, mis käre ei tee; silmad, mis pimedas näewad; kõrwad, mis tuult tema puhkepešas kuulewad, ja terawad walged hambad, need on meie wendade tundemärgid, kõiltide, pääle Tabaki ja hüüane, keda meie wihkame.“ Aga et Mowgli inimese-poeg oli, pidi ta palju rohkem õppima. Mõnikord ilmus ka Bagheera dshungli warjust, et näha saada, kuidas tema wäikese wennakese õpiasjad lähewad, ja päd mõne hiiglatürwe wastu toetades, kuulas ta sõbralikult, kuidas Mowgli oma päewajalmi üles ütles. Poisi ronis niisama osawasti puu otsa, nagu ta ujus, ja ta ujus nii osawasti, nagu ta jooksis, sellepärast õpetas Baloo, seaduseõpetaja, temale wee- ja metsa seaduse: kuidawiiji mäda oksa terwest wõib selitada; kuidas wiisakult mets-mesilastega rääkida, kui wiiekümmne jala kõrgusel kogemata nende pešasse juhtud; mis nahhiirele Mangile ütelda tuleb, kui kogemata tema kešpäewa und okste warjus juhtud segama; ja mis hoiatus märku weeuksidale tuleb anda, enne kui ja üle päd nende keskele mets tiiki hüppad. Üksigi dshungli

rahwa liige ei jalli, kui teda eksitatakse ja kõik on enam kui valmis, sissetungija kallale lippuma. Siis õppis ta veel „wõõra jahihüüded“, mille iga dshungli elanik, kui ta väljaspool oma jahiwalla piiristid jahil käib, niikaua peab kordama, kuni wastust kuuleb. Inimese-keelde võib teda umbes nii ümber panna: „Andke jahiluba, ma olen nälgjane!“ ja wastus ütleb „Dtsi toitu, aga mitte lõbu!“

Sellest teie saate aru, kui palju tarkust Mowgli päha pidi õppima, ja ta tüdines wabel kangesti ära, ühte ja jedasama asja mõni sada kord korrata. Aga: „Inimesepoeg on ikka inimesepoeg, ja temal peab kõik dshungli seadus pääs olema,“ nagu Baloo ühel kenal päewal Bagheerale ütles, kui Mowgli just kõrwalopsu oli saanud ja tulises wihas minema pistnud.

„Aga mõtle ometi ka jelle pääle, kui wäike ta on,“ ütles must panter, kes Mowgli kangesti oleks ära hellitanud, kui asjad tema pää järele oleksiwad läinud. „Kuida võib tema wäike pää kõike sinu pikka juttu ära kanda.“

„Kas mõni loom dshunglis on liig pisike selleks, et huffa saada? Ei ole. Sellepärast õpetan ma temale neid asju, ja sellepärast saab ta wabel mõne hella matsu.“

„Hella! mis sina hellusest tead, wana raudkäpp?“ urises Bagheera. „Tema nägu on täna üsna siniseks pekstud jelle sinu — helluse pärast. Ah, sina!“

„Jas! ta parem kas wõi pääläest kuni jallatalladeni siniseks pekstud olla minu poolt, kes teda armastab, kui et ta rumaluse pärast huffa lähaks,“ ütles Baloo wäga tõsiselt. „Ma õpetan temale praegu dshungli meistri sõnu kätte, mis teda lindude ja ussi-rahwa ja igauhe loomajugu eest kaitsema saamad, ainult mitte tema oma joo eest. Kui ta need sõnad meeles peab, ei ole temal dshunglis ühtegi hädaohtu karta. Kas see mõnda matsafut wäärt ei ole?“

„Noh, hää küll! hää küll! waata aga ette, et sa jeda inimese pojakest surinuks ei löö. Tema pole mõni puutuwi, et sa oma nüriks jäänud küüsi tema pääl wõid teritada. Aga mis meistrisõnad need on? Ma

olen küll ennem walmis teisi kaitsema, kui kaitset wastu wõtma" — ja Bagheera sirutas käpa wälja ja waatles hääl meelel oma terasse kõwu ja terasse siniseid küüsi, — „aga ma tahaksin neid teada saada.“

„Ma kutsun Mowgli siia, küll ta neid ütleb, — kui ta just mitte jonnikas tujus ei ole. Tule, wäike wend!“

„Minu pää sumiseb just kui mesilase pesa!“ hüüdis piisfene jonnikas hääl nende päade kohal, ja Mowgli libises puutüwe mööda alla, nuffer ja omas uhkuses haawatud, ja kui ta alla sai, lisas ta juurde: „Ma tulen Bagheera pärast, ja mitte sinu pärast, wana raswane Baloo.“

„See on minule ükspuhas,“ wastas Baloo, aga ta tundis ennast haawatud ja kurwa olema. „Ütle siis Bagheerale need meistrisõnad, mis sa täna oled päha õppinud.“

„Missuguse rahwa meistrisõna?“ küsis Mowgli, kellel kange hää meel oli, et ta ennast näidata wõis. „Dshunglis on mitu ja mitu keelt. Minul on nad kõik selged.“

„Wähe tead sa neist, aga mitte palju. Siin sa nüüd näed, oh Bagheera, ialgi pole nad oma õpetajale tänulikud. Mitte üks ainus rumal wäike hundi wõsu ei tule tagasi, et wana Baloole tema waewa eest aitäh ütelda! Ütle siis jahirahwaste meistrisõna, — sa suur õpilane.“

„Meie oleme ühte werd, teie ja mina!“ ütles Mowgli karu häälel, sest niiviisi tarwitawad seda sõna kõik neljajalgjed, jahti pidawad dshungli rahwad, teisiti kiskjad metsloomad.

„Süwa! Nüüd lindude sõna.“

Mowgli kordas, seekord kotka häälel.

„Nüüd ussirahwa sõna,“ ütles Bagheera.

Wastuseks tuli kirjeldamata, meisterlik sihin, ja Mowgli hakkas jalgadega tagant üles lööma, ja plaksutas käpa, iseenele kiituseks. Siis hüppas ta Bagheera selga ja trummitas kandadega tema läikiwaid külgi, mis juures ta Baloo poole wõimalikult koledasti nägu moonutas.

„Kas näed — kas näed! Kas see pole paar sinist plekki väärt!“ ütles pruun karu hellasti. „Küll ja mind üksford selle eest tänad.“ Siis jutustas ta Bagheerale, kuidas ta elewandi Gathi käest läinud neid sõnu paluma, sest Gathi teab kõik, ja kuidas Gathi Mowgli ühes mõtnud ühe metstiigi kaldale, kus weeuks temale ussifõna õpetanud, sest et Baloo ja Gathi ise niisugusest sihinast jagu ei saanud, ja et Mowgli nüüd kartuseta dshunglis võib uidata, sest ei linn, ega uss, ega neljajalgne ei tee temale nüüd ühtegi paha.

„Mii siis pole midagit karta,“ lõpetas karu ja patšitas hääl meelel oma karwast kõhtu.

„Jääb weel tema oma sugu,“ arwas Bagheera tafa, ja lisas waljusti juurde: „Halasta minu küljeluude pääle, wäike wennake! Mis see tagumine peab tähendama?“

Mowgli katkus jelleläbi tähelepanemist enese pääle tõmmata, et ta Bagheera õlanahast karwu kirtsus ja weel usinamini jalgadega trummeldas. Kui mõlemad pää tema poole pöörasivad, kirkas ta kõigest jõuust: „Mii siis saab minul ise oma rahwas olema, ja mina saan teda oksast oksa ja puust puusse juhutama, hommikust õhtuni, jah!“

„Mis uut tühja juttu ja jälle ajad, wäike unenägude nägija?“ küsis Bagheera.

„Jah, ja ma tahan wana Baloole oksa ja muda kaela loopida. Seda on nad mulle lubanud, — Ah!“

„Whuuff!“ — Baloo suur käpp pühkis Mowgli panteri seljast maha, ja kui nüüd poisjs tema laia käppade wahel seliti maas lames, nägi ta, et karu wihane oli.

„Mowgli,“ ütles Baloo, „sina oled Bandar-logiga (ahwi rahwaga) juttu ajanud!“

Mowgli piilus Bagheera poole, et näha saada, kas tema ka wihane oli, — ja Bagheera silmad läikisivad kõwal läigul, — nagu jaspise kivid.

„Sina oled ahwi rahwaga tegemist teinud, halli ahwidega, rahwaga, kellel seadust ei ole, — kes kõike sööb. Kas sul häbi ei ole!“

„Kui Baloo minu pääd nii kangeesti wommitas,“ ütles Mowgli, — ta oli ifka weel seliti, — „läksin ma ära, ja hallid ahwid tulivad puust maha ja neil oli minuft hale meel. Keegi muu ei hooli ju minuft!“ — ta nuutsus weidi.

„Ahwi rahwa hale meel!“ nohises Baloo. „Mäe-oja waihus! Suwepäitese jahedus! Ja siis, inimese poeg?“

„Ja siis, — ja siis — siis nad tõiwad mulle pähkleid ja magusaid asju süüa, — ja nemad — kand-siwad mind oma kätte pääl üles puulatwadesse ja tõendasiwad, mina olla nende werewend, muud kui et minul jaba puududa, ja minuft pidada forð nende juhataja saama.“

„Neil pole juhatajat,“ ütles Bagheera, „nemad waletawad. Nad oliwad ifka walelikud.“

„Nad oliwad nii wäga sõbralikud ja palusiwad mind, et ma jälle neile tuleksin. Misparast ei ole teie mind ilmasgi ahwirahwa seltsi wiinud? Nad seisawad jalul, nagu minagi. Nad ei löö mind mitte kõwa kápaga. Nad mängiwad kõif see päew otja. Ma lähen üles! Wana kuri Baloo, lasse mind üles minna! Ma tahan nendega mängida!“

„Kuule, inimesepoeg!“ ütles Baloo, ja tema hääl kostis kui piksemürin palawal suweööl. „Ma olen sinule iga dshungli seaduse kätte õpetanud, ainult ahwirahwa seadust mitte. Neil pole seadust. Nemad on wälja heidetud rahwas. Neil pole oma keeltgi, nad tarwitawad warastatud sõnu, mis nad kusgil pool on kuulnud, kui nad jääl üleweel latwades kuulawad ja waritsewad ja ootawad. Nende tee pole meie tee. Neil pole juhatajaid. Neil pole aru ega mälestust. Nad kiidawad endid, ja lobisewad, ja kiitlewad, nemad olla juur rahwas, kes dshunglis juuri asju tahab forða saata. Nga langew pähkfel ajab neid naerma ja siis on kõif juured ettenõtted unustatud. Neil dshungli rahwal pole nendega ühtegi tegemist. Meie ei joo, kus nemad joowad; meie ei jöö, kus nemad jöowad; meie ei käi, kus nemad käiwad; meie ei pea jahti.

fus nemad peawad; meie ei sure, fus nemad surewad. Kas ja oled kuulnud, et ma kunagi Bandar-Logist oleksin sõna lausunud?"

"Ei," sõjistas Mowgli, sest mets jäi nii väga waikselt, kui Baloo lõpetas.

"Dshungli rahwas on neid omast keelest ja omast meelest wälja heitnud! Neid on väga palju, nad on pahad, sopased, nad on häbemata, ja nad soowivad, et dshungli rahwas neid tähele paneks. Aga meie ei pane neid tähele, loopigu nad kas wõi muda ja pähk-leid meile kaela."

Ta polnud veel lõpetanud, jään langes ülewelt tihe sadu pähkleid ja wäikeid oksa maha, ja kõrgel ülewel peenikeste oksa seast oli kõhinat ja hulgumist ja wihast hüplemist kuulda.

"Ahwi sugu on jälle," ütles Baloo, "dshungli rahwa silmas on ta jälle! pea seda meeles!"

"Ta on jälle," tõendas ka Bagheera; "aga ma arwan siiski, Baloo oleks pidanud find nende eest hoiatama."

"Mina? — mina? Kuidas oleksin ma wõinud mõelda, et ta niisuguse sopaga mängima läheb! Ahwi-rahwas! Puh!"

Jälle tuli ülewelt oksa rahe neile kaela, ja mõle-mad neljajalgjed tegiwad minekut, Mowglit ühes wõttes.

Mis Baloo ahwirahwast rääkis, oli jula tõsi. Nad elasiwad puulatwades, ja et neljajalgjed väga harwa ülespoole waatawad, siis ei saanud ka ahwid nendega kokku. Aga kui nad mõne haige hundi, mõne haawatud tiigri wõi karu leidsiwad, siis nad piinasiwad teda; nad loopisiwad keppisid ja pähkleid teiste loomadele kaela, niisama nalja pärast, ja et tähelepanemist oma pääle tõmmata. Siis nad jälle hulguisiwad, ja kiskisiwad, ja kutsuisiwad dshungli rahwast üles puude otsa, wõitlusele; siis jälle nad hakkasiwad iseeneeste keskel ilma mingi-suguse põhjata tulist riidu ja kisklemist, mis pääle nad oma furnuid niisugusesse kohta jätsiwad, kus nad dshungli rahwa silma pidiwad juhtuma. Sõka oli neil päämehe walimine ees, kelle abil neile oma seadus ja

omad wiisid pidivad tekkima, aga ialgi polnud neil ei seda, ega teist, sest nende mälestus ei ulatanud funi teise päewanigi. Nad ütlesiwad iseenestest: „mis Bandar-log täna mõtleb, seda saab dshungel edespidi mõtlema,“ ja see mõte tegi neile suurt meeleshääd. Keegi dshungli rahwa seast ei jaanud neid finni tabada, aga ka keegi ei pannud neid tähele. Sellepärast nad rõõmustasiwad wäga, kui Mowgli nendega mängis, ja kui nad kuulsiwad, et Baloo nende üle wihastas.

Muud nad efiotja ei mõelnud, — Bandar-log ei mõtle üleüldse midagi. Aga jääb tuli ühele neist midagi päha, mis temale õige tore mõte näitas olema, ning ta harutas teistele, kui kasulik see oleks, Mowglit oma jugu seffa saada, sest tema ostas leppisid ja witsu tuulewarjaks kofku punuda, ja kui korda läheks, teda finni tabada, wõiks teda sundida, et ta neile seda mõnusat kunsti selgeks õpetaks. Mowgli, puurajujate laps, oli oma esivanematest mõndagi osawust pärinud, ilma et ta ise midagi sellest teadis. Nii punus ta okstest lõowisid, aga ta ei teadnud isegi, kust temale mõte oli tulnud, neid ehitada, ja ahwirahwale, kes seda puude otsast nägiwad, oli see mäng üliwäga meelt mööda. Seeford, ütlesiwad nad, pidi neil juba tõesti päämees olema, ja neist pidi kõige targem rahwas saama, — nii tark, et igauks neid tähele paneb ja nende pääle fade on.

Sellepärast läksiwad nad tajahiljukesi Baloo, Bagheera ja Mowgli järele, kuni lõune une aeg kätte jõudis ja Mowgli, kellel oma rumala tegudest fange häbi oli, panteri ja karu wahale heites, jelle mõttega magama uinus, et ta ahwirahwaga enam ühtegi tegemist ei taha teha.

Esimene asi, millest ta siis jälle aru jai, oli see, et hull käsa tema kätest ja jalgadest finni haarasiwad, — wälkised, kõwad käed, — siis tundis ta nagu lehtede ja okste woolu omast näost mööda kohisemas, ja siis waatas ta okste wahelt alla, kus Baloo kõige dshungli oma mõirgamisega äratas ja kus Bagheera hambaid firistades puutüwe mööda üles tormas. Bandar-

log hulgušiwad wõidurõõmulikult ja fargasiwad ülespoole latwadesse, kuhu Bagheera järele tulla ei wõinud, ning nad huikasiwad:

„Ta on meid tähele pannud! Bagheera on meid tähele pannud! Kõik dšhungel imestab meie tarkust ja kawalust!“ Siis nad algasiwad oma jooksu. Aga ahwira hwa jookš ladwast latwa on niisugune asi, mida kirjeldada ei wõi. Neil on omad teed ja ristteed, ülespoole, allapoole, aga kõik wiiekümne kuni sada jala kõrguses, ja neid teesid mõbda nad wõiwad, kui tarwis, isegi pimedal ööl reisida. Kaks tugewat ahwi hoidsiwad Mowgli kaendla alt kõwasti kinni ja hüppasiwad temaga ühes ladwast latwa, iga hüppamine wiis neid paarkümmend jalga edasi. Oleksiwad nad üksi olnud, nad oleksiwad kaks korda nii ruttu edasi saanud, aga poisji raskus hoidis neid tagasi. Ehk Mowgli liikmed küll walutasiwad ja tema pää ringi käis, tegi see hull sõit julge, wäikse mehele ometi oma jagu löbu. Aga wahete wahel, mõne koleda hüppamise ajal läbi tühja õhu, nägi ta filmapilguks maapinda nii sügawal, sügawal enese all, et temale tahtmata argtus pääle tuli, ja hirmsast põrutamisest, kui nad mõne lennu järele järgmise puu oksast kinni haarasiwad, näitas temale, nagu oleks tal jüda hammaste wahel. Pea sahistas tema saatefond tuulekiirusega ülespoole, nii et peened ladwad nende jalgade all ragisesiwad ja murdušiwad, siis jälle wiskasiwad nad endid õhku ja allapoole, ja jäiwad kõhides ja huikades läte wõi jalgade abil lähema puu alumise oksesse rippuma. Wahel sai ta rohelist dšhungelst mitme ja mitme penifoorma kauguseni waadata, nii kui meremees masti oksast merd mitme ja mitme penifoorma kauguseni näeb, siis jälle piitsutasiwad oksad ja lehed tema nägu, ja tema ning tema kaks wahti oliwad üsna maapinna ligidal.

Nii pühkis terve Bandar-logi suguharu kõhides ja jülitates, kisades ja huigates edasi.

Esitaks kartis Mowgli, et nad teda kanda ei jõua ja sellepärast maha wiskawad, siis läks ta wihaseks, aga ta teadis küll, et wastupanemine ei aitaks, — ja siis

ta hakkas järele mõtlema. Esimene asi oli nüüd, Baloole ja Bagheerale sõna saata, sest ta teadis, et sõbrad temale nii ruttu järele ei saa. Asjata oleks olnud allapoole waadata, sest ta film ei saanud jääb muud seletada, kui aga okste ülemist külge, nii siis katsus ta terawasti ülespoole waadata. Ja tõesti, kõrgel ülemel sinawas kauguses keerles ja kiikus kottas Tshil, terawa pilguga dshunglid waritsedes, kas wast kuskil mõnda surijat looma näha pole. Tshil märkas kohe, et ahwid üht asja enesega ühes weawad ja ta kufutas ennast mõni sada jalga allapoole, et otsustada, kas samane asi toidutaoline oli, wõi mitte. Ta wilistas imestuse pärast, kui ta nägi, mil wiisil Mowgli edasi sai wirutatud, ja kui ta tema juust kottasõna kuulis: „Meie oleme ühte werd, sina ja mina!“ Oksalaened katšiwad poisi, aga peagi tuli tema wäike tõmmukas nagu jälle nähtawale.

„Pane mu rada tähele,“ huikas Mowgli, „wii sõna Seonee karja Baloole ja nõukogukalju Bagheerale!“

„Kelle nimel, wennas?“ küsis Tshil, ta polnud Mowglit weel ial näinud, kuulnud oli ta temast küll.

„Konna Mowgli nimel. Nad kufjuwad mind inimesepojaks. Pane mu rada tähele—e!“

Wimaseid sõnu ta filjatas, kui teda just läbi õhu wirutadi, aga Tshil nikutas ja tõusis nii kõrgemale üles, et ta tolmutäpikese suurune näitas olema, ning siit pani ta oma teleskoopifilmade abil tähele, kuhu poole Mowgli saatfond tõttas.

„Ega nad kaugele ei lähe,“ ütles ta naerdes. „Nad ei tee ilmašgi, mis nad teha mõtlewad. Škka neil tarwis mõnda uut asja nokitseda! Aga seekord on nad omale häda kaela nokitsenud, kui mul wähegi filmaterawust on, sest Baloo pole mitte noor pesalind, ja niipalju kui mina tean, oškab Bagheera enam kui kitšesid murda.“

Ning ta kiikus tiimu wäristates kõhu alla üles-tõmmatud jalgadega õhus, ja wotas.

Sellel samal ajal oliwad Baloo ja Bagheera nagu poolhullud wiha ja walu pärast. Bagheera ronis nii

ruttu ja osawasti, nagu ta weel ialgi polnud roni-
nud, aga ülemad õhemad oksad murdsiwad tema raske
teha all katti ja ta libises maha tagasi, küüned puu-
koort täis.

„Miks ja ei hoiatanud inimesepoega?“ mõirgas
ta waeje Baloo poole, kes rasket traawi edasi rühkis,
lootes, et ta nii ahwidele järele saab. „Mis kasu oli
sest, et sa teda oma kõrwalopsuga pool furnuks pekšid,
kui ja teda hoiatadagi ei mõistnud.“

„Rutta, oh rutta! meie — meie ehk saame neid
kätte!“ lõõtjutas Baloo.

„Mii ruttu, kui meie edasi rühime? See rutt ei
wäsitaks haawatud lehmagi ära! Oh, sina seaduse-
õpetaja — poegadefolkija, — ühe penifoorma jooks ajab
sind lõhki. Istu maha ja mõtle. Miiugusest tagaaja-
misest ei tule ühtegi kasu. Nad wõikšiwad teda maha
wisata, kui meie neile ligi jõuame.“

„Arr—rula! Uhou—u! Ehk nad ongi teda juba
maha wirutanud. Kes ahwirahwast wõib uskuda! Puišta
furnuid nahkhiiresid mu päha! Anna mulle muste kon-
tisid jüüa! Weereta mind metsmesilaste pesasse, et
nad mind furnuks nõelakšiwad, ja mata mind ühes
hüüajega, sest ma olen see kõige wiletjam karude seas!
Arrulala! Lahuuu! Oh Mowgli, Mowgli, mispärast
ma sind ei hoiatanud ahwirahwa eest, selle asemel et
sinu waest pääd wigaseks taguda. Ehk olen ma tema
tänafe ülesande tema pääst wälja folkunud, ja nüüd on
ta dšhunglis, ainaüksi, ja abita, ja ei tea meistriõnu!“

Baloo lõi omad käpad kõrwade üle kokku ja wee-
retas ennast hoigades edasi-tagasi.

„Noh, hiljuti ütles ta mulle ometi kõik meistri-
õnad õigesti ette!“ arwas Bagheera kärsitult. „Baloo,
sul pole aru ega auutundmust pääs. Mis dšhungel
ütles, kui mina, must panter, ennast kerasse keerutakšin,
nagu okasliga Sahi, — ja hulufšin.“

„Mis ma sest hoolin, mis dšhungel ütleb! Ehk
on ta nüüd juba furnud!“

„Kui ja kuni nad teda lõbuks wõi laiskuse pärast
okšalt maha ei wiruta, ei karda ma midagi. Meie ini-

mefewõsu on tart ja õpetatud, ja päälegi on temal filmad, mis dshunglirahwaft hirmutawad. Aga see ep see paha asi on, et ta just Bandar-logi wõimuse alla juhtunud, need elawad puu otsas ja ei karda kedagit dshungli rahwa seast." Bagheera lastus sügawmõtteliselt oma kappi.

"Oh ma loll! oh ma loll! oh ma raswane, juurikate-kaewaja loll," hüüdis Baloo ja keeras ennast üheainsa wilksuga jalule. "Saged on targa elewandi Gathi sõnad: „igal ühel on oma kartus," ja nemad, Bandar-log, kardawad kaljumadu Kaa'd. Ta saab niisama fergesti puu otsa, nagu nemadgi. Ta warastab õõsel noori ahwiid. Zuba tema nimigi ajab nende wiletsad sabad külmaks. Lähme Kaa'd otsima."

"Mis tema meie hääks tegema saab? Tema on jaluta, ta pole meie sugust, — ja temal on wäga pahad filmad," ütles Bagheera.

"Ta on wana ja wäga kawal. Päälegi on ta ifka näljane," arutas Baloo, ja lootus hakkas tema südames kaswama. "Zuba temale hull kitsetid."

"Ta magab ju terve kuu aega iga sõõmaaja järele. Wõib olla, et ta ka nüüd just magab, wõi kui ta ka ülewel on, kes teab, ehk ta tahab ise kitsetajale minna." Bagheera ei teadnud suuremat Kaaft, sellepärast usaldas ta teda wähe.

"Kui asi ka nii peaks olema, eks siis meie mõlemad, fina, wa' jahifangelane, ja mina, katsu temale aru paha panna."

Ja Baloo õõrus oma päiwitanud pruuni õla pantri õla wastu, ja nad läksiwad teele, et Kaa'd üles otsida, hiigla suurt kaljumadu.

Nad leidsiwad teda juure kaljurühnaku ees, kus ta, õhtupoolse päikese käes end soendades, häälmeelel oma ilusat uut nahka silmitses, sest ta oli kümme päewa peidus olnud, et nahka wahetada, ja nüüd säras ta uues ehtes. Tema tõmbininaline pää libises mööda maad, tema kolmekümne jala pitune keha käänes ja wäänles ja tõmbas ennast hiiglasõlmedesse kofku, ning

ta laffus oma huuli, nagu oleks ta hää lõunaföögi pääle mõtelnud.

„Ta pole veel jõõnud,“ pomises Baloo rõõmuga, nii pea kui ta mao ilusat pruuni kuube näha sai. „Ole ettevaatlik, Bagheera, nahawahetamise järele on ta ifka weidi pime, ja ta on kärmas kui nool.“

Raa pole mitte fihwtimadude feltji, — ta põlgab neid ifegi ja peab neid argnahkadeks, — aga ta on hirmus tugem, ja kelle ümber ta ford omad hiigla keerud on lõõnud, jelle laul on ofsaš.

„Hääd saaki!“ terwitas teda Baloo ja tõujsis tagumiste jalgadele üles. Nagu kõik tema feltji madud, oli ka Raa weidi kurt ja ei pannud terwitust ifiti tähele. Siis keeras ta ennašt ringi kofku, et iga juh-tumisele walmis olla, ja ootas, pää maas.

„Hääd saaki meile kõigile!“ wastas ta. — „Oho, Baloo, mis fina fiin teed? Hääd saaki, Bagheera! Noh, kõige wähemalt ühele meist on toitu tarwis. Kas pole midagit kuulda? Kas pole mõnda hirwe wõi noort põtra ligidal? Ma olen tühi, kui kuiw kaew.“

„Meie oleme jahiteel,“ ütles Baloo mureta häälega. Ta teadis, et Raašt ruttuga ühtegi asja ei jaa, ta on liig juurekeheline.

„Kui lubate, tulen ma teiega ühes,“ ütles Raa. „Käpalööf rohkem, käpalööf wähem, ega see teile midagi ei maksja, Bagheera, wõi Baloo, mina aga, mina pean metsfaradadel ootama ja ootama, kas wõi terve päew ofja, ja mõnikord pooleni öõni puušt puuše ronima, et aga mõnda wiletsat ahwipoega finni tabada, Pšh—jss! Ofjad pole enam, mis nad minu nooruse a'al oliwad, kõik on nad kuiwad ja mädad.“

„Wõib olla, et finu juurel raskusel jelles asjas ka oma tähtjus on,“ arwas Baloo.

„Wõib olla. Mu keha on hästi piff, — hästi piff,“ ütles Raa weidi uhtuštates, „aga fiisgi, pääsüüdlane on see noor, wilets mets. Oma wiimse jahi ajal oleksin mina peaaegu õige raskesti maha kuffunud, tõepoolest, ma oleksin peaaegu kuffunud, ja kui ma nii puušt alla libisešin, — mu jaba ei olnud küllalt tibe-

dasti puutüve ümber mässtitud, — jündis weidi kära, ja ahwirahwas ärkas üles ja sõimas mind õige inetul wiisil.“

„Galgadeta, kollane mullaus,“ pomises Bagheera oma kihwade alt, nagu tahaks ta enesele midagi meelde tuletada.

„Eiis! Kas nad on julgenud mind nõnda nimetada?“ küsis Raa.

„Oli küll ifka seda moodi, mis meie neid mineval kuul kirjendamas kuulsime. Aga meie ei mõtnud neid tähele panna. Mis nemad kõif ära ei ütle! — ifegi seda, et sina olla kõif hambad kaotanud ja võida nüüd ainult weel mõne tallekse vastu platši astuda, nad on tõesti häbematad, need Bandar-log, — sest et ja ifku jarwi kartwat,“ lisas Bagheera maheda häälega juurde.

Madu, ja iseäranis niisugune wana, ettevaatlik boa madu, nagu Raa, näitab arwasti oma wiha, aga Baloo ja Bagheera nägivad ometi, et Raa wihastas, jämedad sooned mõlemil pool kurku paisusiwad ja wärisiwad.

„Bandar-logil on wiist forteri wahetus ees, kui ma täna päikese paiste kätte wälja tulin, kuulsin ma neid parajasti ülewel huikamas.“

„Just—just Bandar-logi jälgil meie praegu oleme,“ ütles Baloo, aga sõnad jäiwad temale peaaegu kurku finni, sest tema teades ei olnud weel ialgi mõni dshungli elanik tunnistanud, et tental ahwirahwaga wähematgi tegemist on.

„See peab küll mõni iseäraline asi olema, mis kahte niisugust metsja kangelast, — kes oma dshunglis wististi teiste walitsejad on, — Bandar-logi jälgile sunnib,“ ütles Raa wiisakalt, ta oli õige uudishimuline.

„Oh, mina pole muud midagi, kui wana ja mõniford õige loll seaduse õpetaja, kes Seonee hundi karjale dshungli seadust seletab, ja Bagheera — —“

„On, Bagheera,“ ütles must panter lühidelt, tema ei pidanud alandlikust meelest suurt lugu. „Asi on järgmine, Raa, need pähklemargad ja palmipuu lehtede

forjajad on meie inimese poja ära varastanud, kellest ja wiist oled kuulnud.“

„Sahi on mulle mõndagi ette lobijenud, — tema offad teewad teda julgeks, — ühest inimese loomast, feda hundifarja olewat wastu wõetud, aga ma ei uskunud tema juttu. Sahi on kõifsugu juttudega täistuu-bitud, mis ta niisama ühe kõrwaga on kuulnud, ja mis ta wäga wiletjasti jutustab.“

„Aga see jutt on õige. Ma ütlen sinule, see on niisugune inimesepoeg, nagu weel ialgi olemas ei olnud,“ ütles Baloo, „ta on see kõige parem, kõige julgem ja kõige targem inimese poeg ilmas, — minu oma õpilane, kes Baloo nime kõiges dshunglis saab kuulsaks tegema, ja päälegi mina — meie — armastame teda, Raa.“

„Tšs! tš!“ ütles Raa ja wangutas pääd, „mina tean ka, mis armastus tähendab. Ma wõiksin niisugusid juttusid jutustada, et — —“

„Selleks kulub meile hää, kuwalge öö ära, kus meie kõif tublisti jõonud oleme, et õigel wiisil kiita,“ ütles Bagheera ruttu waele.

„Meie inimesepoeg on Bandar-logi woli all, ja meie teame, et nad dshungli rahwa seas ainult Raad kardawad.“

„Nemad kardawad ainult mind. Neil on selleks põhjust. Lorakad, halbid, edewad, — edewad, halbid, lorakad, niisugused on ahwid. Aga inimeseloom nende käte wahel, — see pole hää asi. Nad wiiskawad pähtled maha, mis nad suure usinusega forjanud, nad weawad mõnda ofja pool päewa kohaht kohaht, et tema abil juuri asju forda jaata, ja murrawad ta siis pooleks. Oi, inimesepoja käsi wõib õige pahasti käia. Nad ütlesiwad ka, mina olla kollane kala, kas nii, wõi?“

„Ušs, ušs, kollane mulla ušs,“ parandas Bagheera, „ja nad ütlesiwad weel teisiti, aga mull on häbi jeda forrata.“

„Meie peame neile meelde tuletama, et nad omaist walitsejast ja meistrist wiisakamalt kõnelekwad. Uaa —

isp! meie peame nende segast meelt selgitama. Noh, kuhu nad siis läksivad selle teie loomaga?"

„Minult dshungel teab seda. Ma arvan õhtu poole,“ ütles Baloo. „Meie armastime, et sina tead, Kaa.“

„Mina? Kust mina seda tean? Ma taban neid, kui nad mulle just risti ette juhtuvad, aga ega ma siis nende pääle jahti ei tee, niisama wähe, nagu konnade pääle, wõi rohelise lombilima pääle. Hhjs!“ —

„Üles! üles! üles! Illlo! Illlo! Illlo! waata üles, Seonee Baloo, waata üles!“

Baloo waatas üles ja nägi kotka Tshili, kes noolena alla tuli, päike kuldas tema ülespööratud tiima alusid. Sellel ajal läks Tshil tavalisti puhkusele, aga täna oli ta dshungli kohal uidanud, et karu leida, feda paks lehestik tema terawa pilgu eest warjas.

„Mis on?“ küsis Baloo.

„Ma olen Nowgli näinud Bandar-logi seas. Ta palus, et ma sinule teada annaks. Ma pidasin wahti. Bandar-log on teda üle jõe wiinud, — ahwi linna, Kilmale Nsemele. Ehk nad jääwad üheks ööks sinna, wõi kümneks ööks, wõi üheks tunniks. Ma ütlesin nahk hiirtele, nad lubawad öö ajal waritseda. See on minu sõnum. Hääd saaki teile kõigile jääl all!“

„Hääd saaki ja hääd ööd sinule, Tshil!“ hüüdis Bagheera. „Omal lähemal jahikäigul tahan ma sind meeles pidada, ma jätan pää termelt sinu jaoks järele, oh ja kõige parem kottas maa pääl!“

„Pole asja tänada! Pole asja. Poisid teadis meistri sõna. Ma poleks wähem teha wõinud.“ Ja Tshil keerles ülespoole, oma puhkupaigale.

„Ta pole unustanud oma keelt tarwitada,“ rõõmustas Baloo uhkustades. „Kes wõiks armata, et niisugune noorukene ka weel lindude meistri sõna jaksab meeles pidada, kuna teda puulatwajid mööda edasi weetakse!“

„Ta sai temale kõwasti päha tuubitud,“ pilkas Bagheera. „Mga mina olen ka uhke tema pääle, — ja nüüd, läheme ruttu Kilmale Nsemele.“

Nad teadsiwad kõit, kus see koht oli, aga mõni arwa dshungli elanik oli jäänud, sest mis nemad Kõlmaks Nsemeks nimetasiwad, oli wana, mahajäetud, tühi linn, unustatud ja dshungli sügamufesse maetud, — ja metsloomad ei armasta neid kohtasid, kus lord inimene on elanud. Metsliga wast asub sinna, aga kistja loomade sugud — ialgi. Päälegi, selles linnas elasiwad ahwid, niipalju kui nendest üleüldse tõendada wõis, et neil kuskil pool kindel eluase on, ja ükski metsloom, kes enesest wähegi lugu pidas, ei näidanud ennast nende silmapiiris, olgu siis, et suur põud neid sinna ajas, kus poollagunenud tiikides ja kaewudes ifka natuke wett leida oli.

„Sinna reijida fulub pool ööd ära, ja nobedasti peab minema,“ arwas Bagheera, ning Baloo muutus wäga tõsiseks. „Küll ma jooksen, nii ruttu, kui aga iganes juudan,“ ütles ta murelikult.

„Meie ei wõi jind oodata. Sa tule järele, Baloo, Meie Kaaga peame jalad selga wõtma.“

„Jalad wõi mitte jalad, ma wõin jalgadeta niisama ruttu edasi saada, kui sina omal neljal jalal,“ ütles Kaa lühidelt. Baloo katsus nendega ühes rühkida, aga ta pidi peagi lõdtsutades maha heitma, ja mõlemad jätsiwad teda sinna paika, et ta pärast järele tuleks, kuna Bagheera wiledal pantritraawil edasi ruttas. Kaa ei lausunud sõnagi, aga nii ruttu, kui Bagheera ka jooksis, hiiglamadu ei jäänud temast järele. Kui nad ühe mäejõekese äärde jõudsiwad, sai panter temast ette, sest et ta weest üle hüppas, kuna Kaa ujus, aga kuiwal maal sai ta pantrile peagi järele.

„Murtud lufu juures, mis mind wabastas,“ ütles Bagheera, kui hämarik kätte jõudis, „sa pole halb teekäija!“

„Mul on nälg,“ ütles Kaa, „päälegi — nad nimetasid mind kirjuts konnaks.“

„Üksiks, mullaüksiks, ja kollaks päälegi.“

„Ükskõit. Vähme aga edasi!“ ja oli, nagu wõlaks Kaa piff keha maapinda mööda edasi, ta walis

oma liikumata filmadega kõige lähemat teed ja ei läinud temast kõrvale.

Külmas Afemes ei mõtelnud ahvid egiotsja sugugi Mowgli sõprade peale. Nad olivad poisi unustatud linna viinud ja olivad oma tembuga väga rahul. Mowgli polnud veel ialgi mõnda India linna näinud. Sellest siin ei olnud küll muud järele jäänud, kui wäremed, aga sellegipärast nägi ta väga imelik ja tore wälja. Mõni unustatud kuningas oli teda kord sinna kingu otja ehitanud. Kiviteed, mis üles wärawate poole wiis, wõis veel ära tunda, ja wärawatulpade wahel rippusiwad wiimsed palgijätised roostetanud hingede külles. Puud kaswasiwad müüri; hooned olivad kofkulangenud, ja torniakendest ripnesiwad wäätkaswude tihedad haljad kimbud. Künkatipul seisis suur, katuset kuningakoda. Rohelise ja punase plekilised marmorkivid, mis õuesid ja kaewude ääri katstawad, olivad lõhkenud, ja isegi suured tulekiwid selles õues, kus enne kuninga elewandid elasiwad, olivad rohutaimedest ja noortest puudest kõrwale ja külili lükatud. Kuningakoja trepilt wõis põrmuga täidetud meekärje sarnaseid, katseta majaridasid näha; — ja wormita kivitulpasid, mis ennemuistse aja ebajumalate kujud olivad olnud ja mis neljanurgelistel platsidel seisiwad, kus neli uulitsat kofku puutusiwad; ja aukusid uulitsa nurkadel, kus enne awalikud kaewud olivad seisnud; ja lagunud templite wõlwisid, millede seintel metswiigipuu haljendas.

Ahvid tõendasiwad, see olla nende linn ja nad põlgada dshungli rahwast sellepärast, et see metsas elab. Aga nad ei teadnud, mis otstarbekas kõif need hooned olivad ehitatud ja kuidas neid tarvitada. Nad istusiwad ringis kuningas nõuukogu saalis ja otsisiwad kirpa, ning arwasiwad, et nad inimesed on; wõi nad jooksiwad katseta hoonetesse ja kandsiwad gipsitükka ja marmori kilbusid hunikusse, et kohe jälle ära unustada, kuhu nad neid olivad peitnud, ja sellel põhjusel wihastades ja karjudes teine teise karwu fiskuda, lahingu nad jätsiwad ka korraga pooleli ja hüppasiwad alla kuningas

aeda, et roosipuid ja apelsiini puid raputada, selle üle röömustates, kuidas lilled ja apelsiinid rahena langewad. Neil oliwad kõik käigud ja sadanded wäikesed, pimedad ruumid läbi luusitud, aga neile ei jäänud kunagi meelde, mis nad sääl oliwad näinud ja mis mitte, ja siis nad kogusiwad hulgana kofku ja jutustasiwad teineteisele, et nad just seda sama teewad, mis inimesedgi. Nad jõiwad tiikidest ja solkisiwad wee ära ning hakkasiwad wee pärast jällegi kisklema, — ja siis nad jooksiswad forraga suurel tuhinal hunikusse kofku ja karjusiwad: „Keegi dshunglis ei ole nii tark, ja nii hää, ja nii mõistlik, ja nii tugem, ja nii sõbralik, kui Bandar-log.“ Siis hakkas kõik see rumal wassing uuesti pääle, kuni nad linnast ära tüdinesiwad ja dshunglisse puude otsa tagasi läksiwad, ikka lootes, et dshungli rahwas neid wiimaks ometi tähele paneb.

Mowglile, kes harjunud dshungli kareda seaduse järele elama, oli niisugune elu täitsa arusaamata ja wäga wastu meelt. Ahwid wedasiwad teda Külma Wemesse, aga selle asemel, et nüüd magama heita, nagu Mowgli nii pifa reisi järele oleks teinud, wõtsiwad nemad üksteise kätest kinni ja tantsisiwad tema ümber ringtantsu ning laulsiwad oma halpe laulusid. Üks neist pidas kõnet ja seletas teistele, et Mowgli wangiwõtmine uut järku nende ajalool tähendab, sest Mowgli saab neile õpetama, kuidas wiisi leppidest ja okstest pääwarju wihma ja külma wastu wõib ehitada.

Mowgli rabas paar wäatkašwu raagu kätte ja hakkas neid kofku punuma, ning ahwid katsusiwad seda järele teha. Aga paari filmapilgu järele oli neil tööhimu otsas ja nad hakkasiwad teine teist sabapidi kiskuma ja kõhides nelja läpa pääl üles ja alla hüppama.

„Ma soowin süüa,“ ütles Mowgli, „ma olen siin wõõras. Tooge mulle süüa, wõi andke mulle jahiluba.“ Mõni tosin ahwisid lippasiwad minema, et temale pähk-leid ja puu-wilja tuua, aga teel nad läksiwad riidu ja pillasiwad suurema jao omast toodest maha, ning järelejäänud puuwiljaga kuni Mowglini minna, näitas

neile liig igaw olema. Mowgli liikmed walutasiwad, ja ta oli niisama wihane kui ta näljane oli. Ta uitas kadunud linna uulitsaid mööda ning lasi aeg ajalt „wõõra jahi hüüdu“ kuulda, aga ta ei saanud ühtegi wastust, ja Mowgli nägi, et ta ülihalwa kohta oli jõudnud. „Kõik on õige, mis Baloo Bandar-logist rääkis,“ mõtles ta, „neil pole seadust, ega jahihüüdi, ega juhatajad; wäikesed margakäed ja rumalad, halbid sõnad juus, seda on neil, ja muud pole midagi: Ja kui nad mind ära tapawad, wõi kui ma nälga suren, siis on see minu oma süüd. Aga ma pean katsuma, et ma oma dshunglise tagasi saan. Baloo mind peksmata ei jäta, kuid see on ikka weel parem, kui siin Bandar-logi seltsis rumalaid roofilehti taga ajada.

Aga niipea kui ta linnamüürile lähenes, wedasiwad ahwid teda tagasi, ja jutustasiwad temale looris, kui õnnelik ta praegu olla, ja näpistasiwad teda, et temas tänulikkude meelt äratada. Ta surus hambad kokku ja ei wistanud midagi, kuid läks jädistawa ahwide seltsis üles ühe jalutusplatsile, mis ülewalpool punasest liiwakivist ehitud ja pooleni wihmaweega täidetud tiiksid oli tehtud. Selle jalutusplatsi keskpaigal seisis walgest marmorist lusthoone, kuningannade jaoks ehitatud, kes juba sada aasta eest oliwad surnud. Kumer katus oli pooliti maha langenud ja mattis maaaluse käigu kinni, kust kuninganaesed läbi oliwad käinud ja mis kuningakotta wiis; aga seinad oliwad alles, kaunid, walgest marmorist niherdatud, läbipaistwad seinad, mis agaati ja jaspise, lapislaasuli ja muu kallid kiwidega oliwad kaunistatud. Ja kui kuu metsa tagant wälja tuli, paistiwad tema kiired seintest läbi ja maalisiwad muste warjukirjasid marmoripõrandale, mis nagu mustast sammetist lõigatud weidrate wigurite moodu oliwad.

Mowgli oli haige ja unine ja näljane, aga ta pidi ometi naerma, kui paarkümmend ahwi korraga temale hakkasiwad tõendama, kui suurewaimulised, ja kaunid, ja hääd, ja targad, ja wägewad nemad olewat ja kui rumal tema olla, et ta neid tahta maha jätta.

„Meie oleme suurepäralised. Meie oleme vabad. Meie oleme imekspanemiseväärt. Meie oleme see kõige targem rahvas dshunglis. Meie kõik tõendame seda ja nii siis peab see õige olema,“ nii nad karjusivad läbisegi. „Sina oled uus päätkuulaja ja võid meie sõnu dshungli rahvale teada anda, nii et nad meist tulevikus lugu võiksid pidada, sellepärast tahame sinule kõiki jutustada, mis neile imekspanemiseväärilistest isikuteist aga jutustada on.“ Mowgli ei ajanud vastu ja nemad kogusivad sadande kaupade platsele kokku, et kuulata, kuidas nende oma kõnepidajad Bandarlogile kiituselugusid laulsivad, — ja kui mõni kõnepidaja silmapilguks peatama jäi, et hinge tõmmata, siis kisendasivad kõik kooris: „Digus, digus! meie kõik ütleme sedasama!“ Mowgli nifutas ja pilgutab filmi ja ütles: „Jah“ kui nad midagi küsisivad. Tema kõrvad huggasivad lärmist. „Tabaki on neid vist purenud,“ ütles ta iseenele, „ja nüüd on nad kõik hullud. Tõesti, see on hulltõbi. Kas nad siis ialgi ei maga? — Sää! tõuseb pilw, varsti saab ta kuud finni katma. Oh, kui see ometi niisuur pilw oleks, et ma pimedas võiksin ära põgeneda. Aga ma olen väsinud.“

Sellesama pilve tõusmist ootasivad ka kaks sõpra linnamüüri all kraavis, sest Bagheera ja Kaa teades, kui hirmsad ahvi rahvas suure hulganä olla võivad, ootasivad parajat aega, et võitlus mitte liig kahtlaseks ei läheks. Ahvid lähewad aga niisugusel korral waenlase vastu platsi, kui neid sada ühe vastu on, ja dshungli rahvas ei pea niisugusest võitlusewiisist suurt lugu.

„Ma lähen õhtupoolse müürile,“ sihistas Kaa, „ja ma tulen künka nõlwakud mööda õige nobedasti alla. Mi n u selga nad endid ka sadande kaupaei julge wiisata, küll aga — —“

„Ma tean seda,“ ütles Bagheera. „Ma tahaksin, et Baloo juba siin oleks. Aga meie peame tegema, mis võimalik. Kui pilw kuud katab, lähen ma üles. Nad näikse sää! poisi üle nõuu pidawat.“ „Hääd saaki!“ sihistas Kaa tagedalt ja libises minema õhtupoolse müüri

alla. See aga oli õnnetuseks vähem lagunenud, kui muud müürijaod ja suurel madul oli tegemist, enne kui ta kiwisiid mööda üles sai.

Pilw kattis kuud, ja kui Mowgli parajasti järele arwas, mis nüüd küll teha tuleb, kuulis ta Bagheera kergeid sammusiid kiwipõrandal. Must panter oli nagu wari künka nõlwakut mööda üles pugunud ja ilma et ta hammustamisega oleks hakkanud aega raiskama, jagas ta paremale ja pahemale poole täpahoopisid wälja ahwide hulka, kes mitmekümne kordses ringis Mowgli ümber istusiwad. Hirmu- ja wiha hulgumine tõusis igalt poolt, aga kui nüüd Bagheera nende maas rabelewa ja siiplewa kehade pääl edasi hüppas, filjatas üks neiji: „Üks ainus! kiskuge ta maha, kiskuge!“ Gul ahwisid tükkisiwad kriimustates, hammustades, kiskudes ja tõugates Bagheera kallale, nii et ta nende kabisewa hulga jisse päris ära kadus. Waheajal tabasiwad wiis wõi kuus neist Mowgli kinni ja tõukasiwad teda üles lusthoone seina pääle ja säält augu läbi, mis jisselangenud katusejagu oli jätnud, alla ukseta hoonesse. Oles Mowgli inimeste seas üles kaswanud, siis oleks ta kufkumise läbi kangesti häda saanud, sest lusthoone oli oma wiisteistkümmend jalga kõrge, aga Mowgli kuffus nii, nagu Baloo teda oli õpetanud, ja jäi jalule.

„Sa jääd siia,“ ütlesiwad ahwid, „kuni meie sinu sõpru ära surmame. Pärast meie tuleme sinuga mängima, — kui kihwtirahwas sinule elu jisse jätab.“

„Meie oleme ühte werd, teie ja mina!“ sihistas Mowgli ruttu ussirahwa meistrisõna. Ta kuulis oma ligidal prügi all kahistamist ja sihistamist ja kordas oma sõna weel kord, et asi kindel oleks. „Ejjo — oh! wõi nii! sõbrad, heitkem maha!“ sihistasiwad pooltofin tafa häälesid. India maal muutub iga aherwars warem ehk hiljem usside pesapaigaks ja lusthoone oli kihwtiseid kobra madusiid täis.

„Jää seisma, wäike wend, su jalad wõiksiwad meile haiget teha.“

Mowgli seisis nii wagusasti, kui ta aga wõis, ta piilus nikerdatud seinte aukude läbi wälja ja pani wõit-

luse plaginat tähele, mis musta pantri ümber huugas, ahwide hulguniist ja wihast jädistamist ja kisa, ja Bagheera sügawatoonilist korisemat kõhinat, kui ta oma waenlaste hullkade jisse uppudes, löi ja kiskus ja ette fargas ja taganes. Esimest korda omast sündimisest saadik wõitles Bagheera oma elu eest.

„Baloo ei wõi kaugel olla, Bagheera poleks üffi tulnud,“ mõtles Mowgli, siis karjus ta: „Tiigi poole, Bagheera! Weereta ennast tiigi poole. Weereta ennast sinna ja hüppa wette! Wette, mine wette!“

Bagheera oli kuulnud, ja see hüüd, millest ta aru sai, et Mowgli elus, andis temale uut julgust. Meeleärakeitlikult wõideldes, puhastas ta omale samm sammu järele teed tiigi poole.

Ja korraga kuuldus dshungli poolfelt waremate seinalt Baloo pörija sõjahüüd. Wana karu oli ruttanud, nii wäga, kui ta oli wõinud, aga ta ei jõudnud ennemini kohale.

„Bagheera!“ karjus ta, „ma olen siin. Ma ronin! Ma ruttan! Ahuورا! Kimid libisewad mu jalgade all. Dodake, kuni ma tulen, oh teie äraneetud Bandarlog!“ Ta tuli löötsutates ülewal nähtawale, kuid ainult üheks filmapilguks, teises filmapilguks oli ta üle pää ahwide hulka kadunud. Aga warsji ajas ta oma raske keha istukile ja oma esimeji käppasi laiali sirutates, rabas ta niipalju waenlasi kaenlasje, kui ta aga mahutada wõis. Kui ta nendega asja oli lõpetanud, hakkas ta löökijid jagama, ühesuguse ruttuga, pat — pat — pat.

Kähijew sulpjatus teatas Mowglile, et Bagheera enesele kuni tiigini oli teed teinud, kuhu ahwid temale järele minna ei wõinud. Panter lames wees, nii et aga pää wälja paistis, ja löötsutas hingetult, kuna trobifond ahwiisid trepiastmetel wiha pärast üles ja alla fargasiwad, walmis kõigilt poolt tema kallale tormata, niipea kui ta wälja tuleks, Baloole appi. Siis sündis niisugune asi, et Bagheera oma tilkuwa löua ülespoole sirutas ja ussihüüdu kuuldawale töi, abipalumat ussihüüdu: „meie oleme ühte werd, sina ja mina,“ — sest ta armas, et Kaa wiimasel filmapilgul minema pühki-

nud. Isegi Baloo, pool furnuks rufutud ahwide hulga all, nagu ta oli, pidi naerma, kui ta musta pantri kuulis appi hüüdmäs.

Raa oli just üles müürile jõudnud, ta lükkas weel kange mütsakuga päratu suure harjakivi alla kraawi, ja kui ta oma hiiglakeha paar korda oli ringi keerutanud, et näha saada, kas iga soon ja muskel korras, wihistas ta edasi. Waheajal oli Baloo wõitlus ikka edasi kestnud, ahwid kiskendasiwad tiigi trepi pääl Bagheera nina ees, ja nahkhiir Mang, kes edasitagasi lendas, kandis suurepäralisi lahingusõnumid dshunglisse, kuni isegi Gathi oma sarwehäält hakkas tõstma, ja kuni laialipillatud ahwidesalgad üles ärkasiwad ja igalt poolt kokku ruttasiwad, oma seltsimeestele Kõlmas Nemes appi, — ja kuni wõitluse kära penikoorma kauguseni kõiki päewalinduõid üles äratas.

Ja siis tuli Raa, otsekohese, waike ruttuga, täis tapmise himu. Boamadu kole wõitlusejõud on tema kõitepurustawas päälöögis, millele tema suure keha täis raskest weel enam mõju annab. Kui teie omale wiskeda wõite ette kujutada, wõi jälle tuhande naela raske haamri, keda tema warres elaw külm, rahulik mõte juhib, siis teie wõite nii umbes aru saada, mis Raa oli, kut ta wõitles. Nelja, wiie jala pikune boamadu wõib täiskaswanud mehe maha lüüa, kui ta temale matsu rinda annab, Raa aga oli, nagu teate, kolmkümmend jalga pikk. Oma esimese löögi saatis ta kookupigistatud lõugadega just selle hulga keskpaika, mis Baloo ümber hullustas, ja teist lööki polnud tarwis. Kõigilt poolt tõusis kisa: „Raa! Raa on siin! põgenege, põgenege!“ ja ahwid põgenesiwad, kui meeletud.

Põlwest põlwe oliwad ahwiwanemad sellega oma paha lapsti sõnakuulmisele hirmutanud, et nad neile Raa'st jutustasiwad, õõsijest wargast, kes okjast okja libisedes, rohkem kára ei tee, kui kaswaw sammal, ja kes kõigetugewama ahwi wõib ära nilpsata, wana Raast, kes ennast oii osawasti puutüwi taolijeks wõib moonutada, et isegi kõigetargem sellest petetud saab, kuni puutüwi teda finni tabab. Ahwirahwas kartis teda, nagu

tuld, sest keegi ei teadnud, kui kaugele tema võimupiir ulatab, ja keegi ei võinud temale filma waadata, ja keegi ei olnud veel elusalt tema sõlmeft peasnud. Nii nad siis põgenesivad, hirmu pärast lödijedes, hoonete müüridele ja katustele, ja wana Baloo sai hinge tõmata. Tema naht oli Bagheera nahast hästi paksem, aga ka tema oli kangesti wiga saanud.

Nüüd tegi Kaa esimest korda suu lahti ja ütles ühe ainja sihijewa sõna, ja kangel metšas jäiwad ahwid, kes Kõulma Neme wõitlusest oja wõtma ruttasivad, liikumata hulgana okste pääle istuma, kuni okjad nende raskuse all wajuma ja ragijewa hakkasivad, ja ahwide kisa müüridel ja katustel jäi häkki wait, — ja selles suureš waituses, mis korraga linna pääle maha wajus, kuulis Mowgli, kuidas Bagheera tiigist wälja tulles oma märgu külgesid raputas. Siis hakkas kára uuel jõuul pääle, ahwid lippasivad seinasid mööda kõrgemale üles poole, nad rippusivad kiwi ebajumalate kaelas ja pühkisivad kiljatates katuseft katusele, kuna Mowgli, kes lusthoones edasi-tagasi kargas, — pea siin, pea fääf oma filma mõne niferduse augu wastu surus ja öökullina läbi hammaste wilistas, et ahwidele oma põlgtust ja ja pillkamist näidata.

„Tooqe meie inimesepoeg lõksust wälja, ma ei wõi enam,“ lödijutas Bagheera. „Wõtame inimesepoja ja teeme, et minema saame. Nad wõikšiwad uuesti pääle hakata.“

„Nad ei saa liigutadagi, kuni ma käsku ei anna. Jääqe ššš—seisma!“ šhistas Kaa ja uuesti wältas linnaš suur waitus. „Ma ei wõinud ennemini šia jõuda, wennaš. Aga kui ma ei ekši, — kuulšin ma šind hüüdmas?“ — See käis Bagheera poole.

„Mina — mina, — wõib olla, et ma šõdimise tuhinaš hüüdfin,“ wastas Bagheera, „Baloo, kas ša haamatud oled?“

„Ma ei tea šindlasti ütelda, kas nad mind wast tuhandeks tillufesteks karufesteks pole lõhki kåristanud,“ ütles Baloo ja raputas pahafelt üht koiva teije järele.

„Uouu! walus! Kaa, ma arwan, meie mõlemad Bagheeraga oleme sinule oma elu wõlgu.“

„Bole wiga. Kus siis see pojaloom on?“

„Siin, lõksus. Ma ei saa mälja,“ karjus Mowgli, tema pää kohal tõusis langenud wõlwi kumerus.

„Wiige ta ära. Ta tantšib just kui paabulind. Ta tallab meie poegi,“ ütlesiwad kobramadud.

„Gah!“ naeris Kaa, „igal pool on temal sõpru sellel inimese pojal. Mine eest ära inimese poeg, ja teie, oh fihwtirahwas, peitke endid, ma lõhun müüri maha.“

Kaa waatas hoolega müüri, funi ta tumeda prao marmori niferduses leidis, mis näitas, et jää wigane koht oli, paari kerge löögiga otšis ta õiget kauguse mõõtu, siis tõstis ta ennast kuue jala kõrguseni õhku ja saatis kõigest jõuust poole tošina ninalöökišid wastu seinale. Kunstlikult kaunistatud marmori sein langes plaginal maha ja üleswirutatud prügi ja tolmupilwest lendas Mowgli wälja ja wiskas ennast Baloo ja Bagheera wahale maha, ühe käega ühe, teisega teise pakjust kaelast finni hakates.

„Kas ja haawatud oled?“ küšis Baloo õrnasti.

„Mu liikmed walutawad, mul on nälg ja ma pole mitte sugugi haawatud; aga, oh, teid on nad pahasti wapuſtanud, mu wennakšed! Teie olete weriſed!“

„Meie mitte ükš,“ ütles Bagheera oma huuli laffudes, ja wiskas pilgu furnute poole, mis kuhjana tiigi ümber ja jalutus platšil wedelesiwad.

„Bole wiga, pole sellest wiga, kui sina aga terve oled, oh ja minu uhkus, ja minu kallis tiillufene konn!“ nuutsus Baloo.

„N—noh! sellest saab edespidi weel jutt olema,“ lubas Bagheera išeäralikul kuival toonil, mis Mowglile mitte sugugi ei meeldinud. „Aga šiin on Kaa, keda meie wõidetud lahingu eest tänama peame, sina aga elupääštmise eest. Täna teda, nagu wiis ja kohus, Mowgli.“

Mowgli waatas üles ja nägi suure boa pää poole küünra kõrguses oma pää kohal liikumas.

„Siis see ongi see juur inimese poeg?“ ütles Raa. „Tema näht on väga pehme ja ta on õige Bandarlogi nägu. Waata ette, inimese poeg, et ma sind ford hämariku ajal, kui ma just nähta olen wahe-
tanud, ahwiks ei pea!“

„Meie oleme ühte werd, sina ja mina,“ wastas Mowgli. „Täna wõtsin ma oma elu sinu käest. Minu jaak olgu sinu jaak, igaford, kui sul nälg on, oh Raa!“

„Suurt tänu, wäike wend,“ ütles Raa filmi pilgutates. „Ja mis siis niisugune julge jahimees küll peaks murdma? Ma küsin sellepärast, et ma teine ford tema jälgil teaksin käia, kui ta sõjakäigule wälja läheb.“

„Ma ei murra midagi, selleks olen ma liig wäike, — aga ma oskan mets kitsmeid nende poole ajada, kes neist jagu saawad. Kui sul kõht tühi on, tule mu juurde ja waata, kas ma tõtt räägin.“

„Nende sees on mul weidi osawust,“ — ta sirutas käed wälja — „ja kui ja ial lõhku peaksid langema, küll ma siis mahtaksin, mis ma sinule wõlgu olen, ja Bagheerale, ja Baloole. Hääd jaaki teile kõigile, mu ülemad!“

„Hlufasti üteldud!“ pomises Baloo, sest Mowgli oli oma tänukõne väga ladufasti pidanud. Boamadu lasi oma pää filmapilguks taja poisi õlale wajuda ja ütles: „Julge süda ja wiisakas keel, nendega jaad ja kaugele, inimese poeg. Aga nüüd mine ühes oma sõpradega ruttu ära. Mine ja maga, sest kuu läheb looja, ja sinule ei sünni näha, mis nüüd tuleb.“

Kuu wajuus mägede taha ja wabisewate ahwide read katuste harjadel ja müüride turjal nägiwad selles fahwatanud walgustuses wälja, nagu räbalate read ja narmad.

Baloo läks alla tiigi kaldale jooma ja Bagheera hakkas oma nahka lakkuma ja puhastama, jääb libises Raa taja hiljuteki marmoril platši keskpaika ja surus omad lõuad kõlawa rakatamisega finni, mis kõikide ahwide filmad tema poole tõmbas.

„Kuu läheb looja,“ ütles ta, „aga kas on veel walge küllalt, kas näha võib?“

„Meie näeme, oh Raa,“ kõlas müüridelt kaeblik jumin, nagu käiks tuul latwadeft läbi,

„Hää küll. Müüd algab tants — Raa näljatants. Istuge ja pange tähele.“

Ta keeras oma suure teha kahets või kolmeks ringiks kofku, mis juures ta pää edasi ja tagasi kiikus. Siis hakkas tema teha nagu woolama, ta muutus pehmeks kolmenurga wiguriks, mis nelja—ja wiienurgaliseks sulas, siis jälle libisevaks sõlmeks, siis elavaks ringiks, ta ei ruttanud, ta ei puhunud, tema tasane, sumisev laul ei jäänud wait. Iln läks pimedamaks ja pimedamaks, kuni wiimaks neid muutlikka woolawaid ringisid enam näha ei olnud, aga nad kuulsivad Raa soomuste jahinat.

Baloo ja Bagheera seisivad liikumata, nagu kivistambad, nende seljakarwad tõusivad püsti ja nende kurgust kuuldus sügaw kurin. Mowgli waatas ja imestas.

„Bandar-log,“ kõlas wiimaks Raa hääl, kas teie võite ilma minu lubata käit või jalga liigutada? Ütelge!“

„Ilma sinu lubata ei või meie kätt ega jalga liigutada, oh Raa.“

„Hää küll, tulge kõik ühe sammuga ligemale, minu poole.“

Mhwide read laenatasivad abita ligemale ja ühes nendega astusivad ka Baloo ja Bagheera ühe kangejalalise sammuga Raa poole.

„Ligemale!“ sihistas Raa, ja kõik liikusivad jälle tema poole. Mowgli pani omad käed Baloo ja Bagheera päha, et neid ära kutsuda, ja mõlemad suured loomad ehmatastivad, nagu oleks neid keegi unest äratanud.

„Hoiat oma käsi minu õlal,“ sõhistas Bagheera, „hoiat ta säääl, või ma pean tagasi minema. U—ah!“

„See pole ju midagi, kui wana Raa, kes tolmus ringisid lööb,“ ütles Mowgli, „lähme ära.“ Ja kõik kolm pugestivad müüri august läbi wälja metsa.

„Ahuuf!“ hüüdis Baloo, kui nad puude varjus seisma jäiwad.

„Ei mina küll enam Kaa jeltfilifeks heida!“ ja ta raputas ennast.

„Ta mõistab rohkem, kui meie,“ ütles Bagheera märisedes. „Oleksin ma veel weidi aega sinna jäänud, ma oleksin tema kurgust alla sammunud.“

„Mõnigi saab seda teed minema, enne kui kuu jälle tõuseb,“ ütles Baloo. „Temal saab hää saaf olema, tema oma wiisi järele.“

„Aga mis see kõik tähendab?“ küsis Mowgli, kes boamadu hüpnotiseerimise võimust midagi ei teadnud. „Mina ei näinud muud ühtegi, kui suurt madu, kes kõikjugu kentsakaid ringisid löi, kuni pime kätte tuli. Ja tema nina oli werine. Ho! Ho!“

„Mowgli,“ ütles Bagheera wihaselt, tema nina oli sinu pärast werine, niisama nagu minu kõrwad ja küljed ja käpad, ja Baloo kael ja õlad sinu pärast on puruks salmatud. Ei Baloo ega Bagheera saa nii mõnigi päew häälmeel jahile minna.“

„Pole wiga,“ ütles Baloo, „inimese poeg on meil käes.“

„Dige, aga meie oleme kallist hinda tema eest maksnud, ajaga, mis hääl jahikäigul oleks wõinud wiita, haamadega, karwadega, — mul on seljast pooled karwad maha kisatud, ja mis kõige kallim, auuga. Sest, pea meeles, Mowgli, mina, must panter, pidin Kaad appi hüüdma, ja meid mõlemid Balooga oli naljatants lolliks teinud, nagu wäikesed linnukesed. Kõik see tuli sellest, inimesekutsikas, et ja Bandar-logiga mängima tükkisid.“

„Dige, see on õige,“ ütles Mowgli murelikult. „Ma olen paha inimesekutsikas ja mu kõht on kurb minu sees.“

„Mf! kuidas ütleb dishungli seadus, Baloo?“

Baloo ei tahtnud Mowglit weel suurema kitsikusesse saata, aga seaduse sõnu salata polnud wõimalik, nii pomises ta siis: „Kurbtus ei keela karistust. Aga pea meeles, ta on nii tillufene.“

„Ma pean meeles, aga paha on ta teinud ja peksa peab ta saama. Mowgli, kas sinul on midagi vastata?“

„Mitte midagi. Ma olen ülekohut teinud. Baloo ja jina, teie olete haawatud. Karistus on õige.“

Bagheera andis temale poolstosinat matsusid, õige fergeid, tema arvates, ja nad oleksivad ka waewalt tema oma poegi unest äratanud, — aga seitsmeaastase poisile oli see niisugune joolane nahatäis, nagu keegi omale ei soowiks. Kui asi mööda oli, aivastas Mowgli ja kargas maast üles.

„Nüüd hüppa minu selga, wäite welleke,“ ütles Bagheera, „ja lähme kodu.“

Üks ilus asi dshungli seaduses on see, et karistus kõige pahateo maha kustutab, pärast ei ole selle pärast enam nääblemist ega sefeldust.

Mowgli pani oma pää Bagheera kaela pääle ja uinus nii sügawasti magama, et ta ei kuulnudgi, kui teda ta oma kodukoopasse maha pandi. —

Kust Sirm tuli.

Dshungli seadus, — see kõige wanem seadus maailmas, — on iga juhtumise jaoks, mis dshunglist läbi käib, oma sõna finnitanud, kuni ta nii täielikuks sai, kuidas aeg ja eluteadus teda aga teha wõisid. — Teie teate, et Mowgli mitu ja mitu aastad wana seaduse tundja Baloo juust dshungli seadust õppis, ja kui poisiks wahel kaebas, et need lõpmata seadusekäjud tema kannatust kurnawad, arutas Baloo temale, dshungli seadus olewat nagu hiiglawäätkaswu sarnane, mis oma sitleid kõiewitju igauhe selga waju-
tab, — keegi ei wõi temast pääseda. „Ela minu wanusiks, wäike wend, küll ja siis näha saad, et kõik dshungel ajuti kõige wähemalt ühe seaduse wõimu all on. Ja see pole mitte sugugi lõbus näha.“

Uga niisugune kõne käis Mowgli ühest kõrvast sisse, teisest wälja, sest ega poisiks, kes oma aega jõogi ja une wahel jagab, mõnest asjast muudu suuremat ei hooli, kui see asi temale just silma ei paista. Tuli aga niisugune aasta, mis Baloo sõnu õigeks tunnistas, ja Mowgli sai tõesti näha, kuidas kõik dshungel ühte ja sedasama seadust täitis.

Ugi hakkas sellega, et talwewihmad tulemata jäiwad, ja kui offasliga Sahi lord bambusetihestikus Mowgliga kokku juhtus, ütles ta temale tähtsalt, et magusad taimejuured kuuwama hakkawad. Nüüd teab aga igauks, et Sahi päris naeruwääriline maiasmoff on ja ainult seda kõige walmimat ja magusamat omale toiduks wälja walib. Sellepärast küsis Mowgli naerdes „Mis see minusse puudub?“

„Nüüd ta wast sinusse ei puudu, aga eks meie edaspidi näha jaa,“ ütles Sahi ja lõgistas tufajelt oma okkafid. „Kas ja nüüd weel mõnikord jelles sügawas kaljulahes allpool mesilaste kaljusid ujud, kus wesi nii ilusasti keerles, wäike wennahe?“

„Ei uju. Keerlew wesi on nüüd üsna ära läinud ja ma ei taha oma päälüüd murda,“ wastas Mowgli, kes arwas, et tema kõigiti ammugi nii tark on, kui wiis dshunglielanikkude ühtekokku.

„Kahju. Wäike aurf oleks wast weidi tarkust sinu päälüüsse lastnud tungida.“ Sahi keerutas ennast wiledasti kerasse kokku, et Mowgli teda kihwahabet pidi tutistada ei saaks, ja Mowgli rääkis Baloole, mis Sahi oli ütelnud. Baloo pill muutus ülitõsiseks ja ta pomises: „Oleksin mina üksi, mina lähaksin nüüd ära, uut jahivalda otsima, enne kui teised kahtlaseks lähewad. Aga jälle jaht wõõraste piirkonnas lõpeb wõitlussega, — nad wõitlusewad mu inimesepojakesele haiget teha. Dotame ja waatame, kuidas mohwapuu õitseb.“

Aga sellel kewadel ei õitsenud mohwapuu, mida Baloo nii wäga armastas, mitte sugugi. Palawus surmas tema juuri, kollakaid, magusalõhnalisi wahaõilmeid, enne kui nad lahti lõiwad, ja ainult mõni närbunud, haisew lilleleheke langes maha, kui Baloo, tagumiste jalgade pääl seistes, puud raputas.

Ming samm samm järele roomas palawus dshungli südamesse, haljas dshungel muutus kollaseks, pruuniks, ja lõppeks — mustaks. Pikakaswulised taimed, mis kuristikkude seinu roheline waibaga oliwad katnud, põlesiwad murtud traatideks ja musta niitideks, mida wähem õhurwool põrmuks muutis; pöõsaste warjus peidetud tiigikesed tuliwad esiteks nähtawale, siis nad kadusiwad ja kuimasiwad ja katsiwad endid läikima muda-koorega, mis iga jälje nii terawasti alal hoidis, nagu oleks ta raua sisse märgitud; lihawad wäätkaswud langesiwad puudest, millede tüwede ümber nad endid oliwad mähkinud, — ja suriwad nende jalgade ees; bambuserood kuimasiwad ja palaw tuul murdis neid maha; sammal kooris ennast kaljudest lahti, kuni nad

samati paljad ja palawad oliwad, nagu sinikad wäri-
sewad weerekiwid jõe sängis. Linnud ja ahwirahwas
rändasiwad warajasti põhjapoolle, sest nad teadsiwad,
mis tulema pidi ja põdrad ning metssead tungisiwad
kaugele huffaläinud wiljapõldudesse, kus nad mõnikord
põllumeeste filmade ees lõppesiwad, kuna need ise liig
nõrkenud oliwad, et neid maha lüüa. Kottas Tshil aga
ei jätnud neid paikasi maha, ja ta läks isegi raswa,
sest tema jaoks oli palju toitu leida, ja iga õhtu tõi
ta dshungli rahwale, kes juba liig rammetuks oliwad
jäänud, et uut jahimaad otsida, teadust, et päike dshun-
gli juba kolme päewa lennu kauguseni olla surmanud.

Mowgli, kes weel ialgi polnud teada saanud,
kus päris nälg on, pidi nüüd jagedasti kolme aasta
wanuste mesikärrjedega rahul olema, mis ta kaljumeesi-
laste mahajäetud pesadest wälja kaapis, kärjedega, mis
mustad oliwad, nagu muld, ja kuiwa suhkrutolmuga
kaetud. Ka otsis ta puukoore alt putukaid ja sõi eri-
laste pesadest noori poegi ära. Dshungli sarmekandjad
polnud muud kui luu ja nahk ja Bagheera wõis kas
wõi kolm looma ühel ööl maha murda, enne kui ta
pooleltgi mõjuwa söömagi kätte sai. Aga kõige hullem
häda oli weepuudus, sest kui dshungli rahwas ka harwa
joob, siis joob ta selle eest põhjalikult.

Ja palawus tõusis ilka weel ning imes igalt
poolt niiskuse wälja, nii et lõppeks Waingunga pähharu
ainus oli, mille põhjas surnud kallaste wahel madal
weesoon imitses; ja kui metsselewant Gathi, kes rohkem
kui sada aastat elab, jõe keskel madala sinika kaljurea
nägi ilmuwat, siis teadis ta, et wesi juba Rahukalju-
deni oli langenud, ning ta sirutas oma loti üles ja
kuulutas, et weerahu tuleb pidada, nagu tema isa wiie-
kümne aasta eest oli teinud. Põder ja metsõiga ja
metspühwel landsiwad seda hüüdu rögisedes edasi ja
Tshil lendas suurtes ringides metsa kohal, ja kuulutas
ka willistades ja kisades, et weerahu tuleb pidada.

Dshungli seaduse järele peab see surema, kes jooma-
kohtadel teist looma julgeb tappa, kui kord juba weerahu
on kuulutatud, sest joomine käib söömisest ette. Sga

dshungli elanik võib ikka kuidagi viisi läbi ajada, kui toidupuudus käes, aga wesi on wesi, ja kui üks ainus joogihallikas on alali jäänud, siis peab kõik jahihimu ja kõik toiduhimu ja kõik waen kõrwale heidetud saama, kuni dshunglirahwas alla tuleb oma jänu kustutama.

Kes hääl aastal, kui jõgedes wett palju on, ööfiti Waingunga wõi mõne teise jõe le jooma tuli, see pani jääle juures oma elu kaalu pääle, ja just see tundmus andis ööfise käigule iseäralikku huwitusemaksu. Mii targasti ja ettevaatlikult alla tulla, et lehtgi ei liiguks; kuni põlwedeni mõrgawa woogudesse astuda, mis iga käre taga pool metsas neelwad; juua ja ise jääle juures üle öla tagasipiiluda, iga muskel walmis esimeseks meeleäraheitlikuks ehmatushüppeks; liiwase kalda pääl põherdada ja siis tilkuma juuga ja täie kõhuga imestama karja juurde tagasi pöördada, see oli niisugune asi, mis noortele, jiledasarmelistele põtradele ülisuurt löbu tegi, just sellepärast, et iga filmapiik Bagheera wõi Shere Khan nende kallale wõis karata. Aga nüüd oli see nali elu ja surma pääle otjas ja dshungli rahwas tuli madalaks jäänud jõe kaldale, tiiger, karu, põder, pühwel ja metsõiga, kõik ühes koos, näljased, rammetud ja nukrad, nad jõiwad mäda wett ja jäidgi sinna sama paika, sest et äraminemiseks jõud puudus.

Põder ja metsõiga oliwad päew otja ümber uitanud, et midagit paremat leida, kui puukoort ja mädanenuid lehti. Pühwolid oliwad asjata mõnda lahedat mudasood ja rohelist wiljapõldu otsinud. Ussid jätsiwad dshungli maha ja tuliwad jõe le tühjas lootuses, mõnda effinud konna leida. Nad mähkisiwad endid niiskede kiwide ümber ja ei teinud katsetgi nõelata, kui mõni tuhni ja metsõiga neid kogemata ninaga edasi lükkas. Jõe kilpkonnasid oli Bagheera, kõige kawalam kütide liigist, ju ammugi ära õngitsenud, ja kalad oliwad kõige jügawamasse muda põhja tükkinud. Minult Rahukalju sirutas ennast jõest läbi, nagu mõni piif madu, ja wäikesed wäsinud laenekesed suriwad sibiistates tema palawa külgede pääl.

Süa tuli ka Mowgli õõsel, et jahutus ja seltsi

otfida. Ka tema kõige näljafemad waenlased ei oleks temast nüüd palju hoolinud. Baljashahkne, nagu ta oli, nägi ta weel kõhnem ja wiletsam wälja, kui tema farmased wennad. Tema mustad juuksed oliwad päifeese käes tafukarwalisteks pleekinud, tema küljeluud torfisiwad õhku, nagu mõned korwivitsjad, ja tema kõhnad koiwad, neljakäpa pääl käimiseft kõwaks õrutud põlweodega ja küünarnuffudega oliwad just kõrre sarnatjed. Aga pill, mis tema tiheda kulmu all säras, oli külm ja rahuline, seft Bagheera, tema juhataja jessel rasfel ajal, andis temale nõuu rahulisti sammuda, ettewaatlikult ja aegamööda jahti pidada, ja ialgi, olgu mis on, wõimust iseeneft üle kaotada.

„Nüüd on paha aeg,“ ütles must panter ühel tuli-palawal õhtul, „aga ta saab mööda minema, — kui meie kuni lõpuni ära elada oskame. Kas ju kõht täis on, inimesepoeg?“

„Zemal on ifka küll toitu sees, aga palju hääd ma sellest toidust ei saa. Kas sa arwad, Bagheera, et wihmad meid on unustanud ja ialgi enam tagasi ei tule?“

„Ei arwa. Meie saame mohwapuud jälle õites nägema, ja noori hirwekefi, mis wärskest rohust raswafeks läinud. Tule alla Rahufalju poole, saab näha, mis uudist kuulda on. Koni mu selga, wäike wend.“

„Nüüd pole niisugune aeg, et raskesti seljas lenda. Ma wõin weel jalul seista, aga — tõesti, meie mõlemad ei ole mitte nuumatud pühwlide sarnased.“

Bagheera waatles oma tolmust, päiwitand külge ja fosistas: „Eila õõse murdsin ma ifkes olewa pühwli maha. Nii wiletsaks olen ma jäänud, et ma wist ei oleks julgenud tema kaela karata, oleks ta ifkest lahti olnud. Uouu!“

Mowgli naeris. „Jah, küll meie aga nüüd oleme fuured jahimeistrid,“ ütles ta. „Mina olen ka julge mees, — kui putufaid taga ajan.“ Ja mõlemad tuliwad ragisewast põõsastikust läbi alla jõe kaldale, kus weefooned wõrguna kuima kohtade wahel edasi imitjesiwad.

„Wesi ei wõi enam kaua elada,“ ütles Baloo, kes nendega kofku juhtus. „Waadake alla! jää on just kui inimeste teed.“

Madala teise kalda pääl oli kõrge, kõwa dshungli kõrkjas seisestes jurnud ja surses kuiwanud. Metsloomad, kes kõigilt poolt wee lähedale rühkijivad, olivad sellest karmata tihestikust risti ja rästi tolmuseid käikusid läbi murdnud, ja nüüd, warajal õhtul, olivad kõik need pikad tänavad wee poole ruttajaid täis. Wõis kuulda, kuidas hirwed ja põdralehmad oma poegadega kipitewas tolmupilwes kõhijivad ja aewastajivad. Laisa woolulises lahes Rahufalju ligidal seisjis weerahu waht, Gathi, mets elewant oma kolme pojaga, nagu hallid hiiglawarjud kuupaistel edasi tagasi liitudes, iffa ja wahet pidamata liitudes. Nende naabruses oli põdrakari, siis, metsõigade kari, siis metspüholid, ja teisel kaldal, kus suured puud kuni weewooluni maha kummardajivad, oli lihajõõjate plats, jää puhkajivad tiigrid, hundid, pantrid, karud ja muud.

„Tõesti, meie oleme ühe seaduse alused,“ ütles Bagheera, jõkke sammudes ja ahnitsewa pilguga teisele kaldale waadates lagisewa sarwede ja kahtlaselt wahiwa filmade ridade poole, kus põdrad ja hirwed ja metsjead üksteist kõrwale lükkajivad.

„Hääd saaki teile jää teisel pool, kes teie minu werd olewat,“ lisas ta juurde ja sirutas ennast wees pikali, ühe külje üle wee jättes, — ja siis, hammaste wahelt: „kui seadus ei keelaks, küll siis wõiks tõesti w ä g a hääd saaki leida!“

Põtrade teraw kuulmine oli selle wiimse lause finni tabanud ja hirmunud sofin käis ridadest läbi: „Weerahu! ära unusta, nüüd on weerahu!“

„Pidage rahu, teie jää all!“ kuristas Gathi. „Bagheera, weerahu käib edasi. Nüüd pole paras aeg jaagi juttu teha.“

„Keegi ei tea seda paremini, kui mina,“ wastas Bagheera ja tema kollased filmad waatajivad jõge mööda üles. „Ma olen nüüd kilpkonnajõõja. Ngaajah!“

Ma sooviksin, et ma okste närimisest võiksin rasva minna.“

„Oh, meie soovime seda ka, kõigest südamest!“ mäagis hirmepoeg, kes alles kowadel oli ilmale tulnud ja sellest wähe löbu tundis. Nii wiletjas olekus, kui dshungli rahwas praegu ka oli, isegi Gathi pidi nende sõnade üle naerma. Mowgli, kes küünarnukkude pääle toetades wees lames, naeris täie kõriga ja pekjis jalga-dega wee wahuseks.

„See oli ilus sõna, wäike nupufarm,“ ümises Bagheera, „ja kui rahu lõpeb, tahan ma seda sõna sinu kasuks meeles pidada.“

Ta waatas terawasti läbi pimeduse teisele kaldale, et tulewikus wäikest hirwe ära tunda.

Megamööda lagunes jutukõmin üleüldiseks. Rõhkim sija nõudis kiunudes enam ruumi, pühwliid rögi-tesiwad isekeskis liiwahunikute wahel, ja põdrad jutustasiwad haledaid lugusid, kuidas nad walutawa jalga-dega pikka teed ära käinud, et toitu leida — aga asjata. Wahel lendas mõni küsimine üle jõe lihajõõjate poole, aga kõik uudised oliwad pahad, — ja mõrgaw palaw dshungli tuul tuli ja läks kaljude ja rakjatawa tüwide wahel, ja pildus oksti ja tolnu weepinnale.

„Sõnimejerahwas sureb ka oma atrade taga,“ ütles noor metsjõnn. „Bäikese loojamineku ja õõ wahel tulin ma kolmest mööda. Nad oliwad liikumata maas ja nende pühwliid lamešiwad nende kõrwal. Beagi jaame ka meiegi niisamati liikumatad olema.“

„Jõgi on eilast jaadif madalamaks jäänud,“ ütles Baloo. „D Gathi, oled ja ialgi niisugust pöuda näinud?“

„Ta läheb mööda, ta läheb mööda,“ ütles elewant ja purtskas lotijit wett oma selja ja külgede pääle.

„Siin on meil üks niisugune, kes kaua wastu pidada ei suuda,“ ütles Baloo ja waatas oma armastatud poiji poole.

„Mina?“ hüüdis Mowgli puudutult ja tõusis wees istufile. „Mul pole aga pikki karwu, et oma

fonta warjata, aga — kui sinu seljast nahk oleks maha tõmmatud, Baloo — —“

Gathi raputas ennaft selle mõtte juures ja Baloo ütles walidalt:

„Ei ole sünnis, inimesepoeg, seaduseõpetajale seda- sugust asja ütelda. Jalgi pole mind keegi nahata näinud.“

„Noh, ega ma siind pahandada ei tahtnud, muud kui et sina, nõnda ütelda, koorega kookusepähkel oled, mina aga seejamane kookusepähkel kooreta. Nüüd on aga see sinu pruun koor — —“

Mowgli istus ristis jalgadega ja harutas oma mõtteid, oma sõnu, nagu tavalisti, sõrmeliigutustega saates, kui Bagheera ühe mudase käpa weest wälja sirutas ja teda seliti wete kastis.

„Hullem ja hullem,“ ütles must panter, kui poisj puristades weest nähtawale tuli. „Enne pidi Baloo nülitud saama, ja nüüd on ta jälle kookusepähkel. Pane tähele, et ta sinuga ei tee, mis kookusepähkled teewad!“

„Ja mis?“ küsis Mowgli, kes jellel filmapilgul unustas, et see üks kõige wanematest dshunglinaljadest on.

„Ta purustab sinu pääd,“ ütles panter rahulikult ja kastis poisji teist korda wee alla.

„Ei ole ilus, et sa oma õpetajat naerad,“ ütles Baloo, kui poisj kolmat korda wette sai kastetud.

„Ei ole ilus! Ei tea, mis teie õige tahate! See halasti elufas jookseb sinna ja tänna ja teeb neid, kes kord hääd jahikangelased oliwad, ahwide naeruks, ja tutistab kõige paremaid meie seast naljapärawast kihwapidi.“ See oli Shere Khan, lombak tiiger, kes jellel filmapilgul alla wette libises. Ta ootas weidi, sest rahutus, mis tema tulek pötrade seas sünnitas; tegi temale löbu, siis kummardas ta oma neljanurgelise kassipääd alla ja hakkas laskuma, urisedes: „Dshungel on palja kutsikate mänguplatsiks muutunud. Waata mu otsa, inimesepoeg.“

Mowgli waatas, — nii häbemata julgusega, nagu ainult tema waadata mõistis, ja mõne filmapilgu pärast pidi Shere Khan omad filmad kõrwale pöörama.

„Inimese kutsikas sinna, inimese kutsikas tänna,“ tõri-
jes ta edasi lahkudes, „see siin pole inimene ega kutsi-
kas, muidu oleks ta nüüd pidanud kartma. Tulewal
aastal pean ma wist tema käest luba paluma, kui ma
juua tahan.“

„See on väga võimalik,“ ütles Bagheera, temale
findlasti silma waadates. „See on väga võimalik...
Wah! Shere Khan! mis uut häbitööd oled sina süa
toonud?“

Lombak tiiger oli oma lõua ja palged wette kasti-
nud ja mustjad, õlised jooned jooksiwad nendest jöge-
mööda allapoole.

„Inimest!“ ütles Shere Khan külmalt, „ühe tunni
eest tapjin ma teda.“ Ta jäi uristates ja koristates edasi.

Dshunglirahwa ridadest läis wärin läbi ja sojin
tõusis neist, mis kirjaks muutus: „Inimest! Inimest!
ta on inimest tapnud!“

Ja kõikide pilgud pöörafiwad Hathi poole, aga
Hathi ei näidanud midagi kuulwat. Hathi ei tee ühte
asja ialgi enne kui paras aeg käes on, ja see ongi
üks tema pika ea põhjustest,

„Niisugusel ajal inimest tappa! kas teist saaki
leida ei olnud?“ hüüdis Bagheera wihase põlgatusega
ja läks solgitud weest wälja, mis juures ta kassi moodi
ühte jalga teise järele kuiwaks raputas.

„Ma tapjin oma prii tahtmise tõttu — ja mitte
toidu puuduse pärast.“

Hirmunud sojin tõusis jällegi ning Hathi wäike,
walge, teraw silm wilksatas Shere Khani poole. „Prii
tahtmise tõttu,“ urises Shere Khan wenitates. „Nüüd
tulen ma süa jooma ja ennaft puhastama. Kas keegi
mulle seda keelata tahab?“

Bagheera selg tõmbas ennaft nermilifelt küüru,
aga Hathi tõstis oma loti üles ja rääkis rahulikult.

„Sa surmasid prii tahtmise tõttu?“ küsis ta, ja
kui Hathi küsib, siis on parem wastata.

„Nii jah. See oli minu õigus ja minu õõ. Sa
tead, o Hathi.“ Shere Khan rääkis peaaegu wiisakult.

„Ma tean,“ ütles Gathi, ja lühikese vaikimise järele: „Kas sa oled joonud?“

„Selleks korraks, jah.“

„Siis mine. Jõgi on selle tarwis, et temas jänu kustutada, aga mitte, et teda roojastada. Pääle Lombaku Tiigri poleks küll keegi oma õigusega hakkanud kiitlema, niisugusel ajal, kus meie ühes koos häda kannatame, inimesed ja dshungli rahwas. Puhas wõi mitte, mine oma koopasse, Shere Khan.“

Viimased sõnad kõlasiwad nagu hõbe-sarwe hääld ja Gathi kolm poega astusiwad ühe sammuga ligemale. Aga seda polnud tarwis, Shere Khan kadus teiste seas, ilma häält tegemata, sest ta teadis, mis kõik dshungel teab, et olgu mis on, aga Gathi jääb ikka dshungli walitsejaks.

„Mis õigus see on, millest Shere Khan rääkis,“ sosistas Mowgli Bagheera kõrwa sisse „Inimest tappa on igal ajal häbi asi. Nii ütleb seadus. Ja ometi ütleb Gathi — —“

„Küsi temalt. Mina ei tea mitte, wäike wend. Õigus wõi mitte, kui Gathi poleks rääkinud, küll ma siis selle luukaja lihunikule oleksin näidanud. Inimese tapmiselt Rahukaljule tulla ja weel oma jäledusega kiidelda, see on shakali tükk. Päälegi on ta hää weel roojastanud.“

Mowgli ootas ühe filmapilgu, et oma julgust kofku wõtta, sest Gathiga juttu alustada, polegi nii kerge asi. Siis hüüdis ta: „Mis on Shere Khani õigus, o Gathi?“ Ühest ja teisest kaldast kostis küsimine tagasi, sest dshungli rahwas on wäga uudishimuline ja praegusest juhtumisest Shere Khaniga ei näita mul keegi aru saawat, pääle Baloo, kes jügas was mõttes istub.

„See on wana jutt,“ ütles Gathi, „ta on wanem kui dshungel. Arge käre tehke, siis ma räägin teile seda juttu.“

Mõni filmapill wältas elaw jagelmine ja edasi tagasi tükkimine pühwlide ja metsfigade seas, siis rõhkis üks karjapidaja teise järele: „Meie ootame!“ — ja Gathi astus ettepoole, kui ta Rahukalju ees põlwedeni wees

seifis. Rõhn ja woldine, kollase pleekinud fihw-hammastega, nagu ta sääl seifis, tundis ometi iga üks temas oma meistrit.

„Teie teate, mu lapsed, dshungli food,“ algas ta oma jutustust, „et teie kõigist asjadest kõige rohkem inimesi kardate.“ Õigeks tunnistan jumin tõusis igalt poolt.

„See jutt käib sinu kohta, wäike wend,“ ütles Bagheera Mowgli poole.

„Minu kohta? Minu ase on karjas. Ma olen Waba Rahwa jahiliige. Mis minul inimestega tege-
mist on?“

„Ja teie ei tea, mispärawst teie inimesi kardate?“ rääkis Hathi edasi. „Kuulge siis põhjust. Dshungli alguses, — keegi ei tea, kudas see oli, — käisime meie dshungli rahwa food ühes koos ja ei kartnud teine teist. Neil päewil ei olnud pöuda olemas. Lehed ja õilmed ja puuwili kaswasiwad ühel ajal ja selle sama puu otsas ja meie kõik ei jõõnud muud kui aga lehti ja lilleid, rohtu ja marju ja puukoort.“

„Mul on hää meel, et mina jellel a'al ei elanud,“ arwas Bagheera, „puukoort kõlbab aga selleks, et tema pääl küüsi teritada.“

„Ja dshungli käskija oli Tha, Gsimene elewan-
tide seas. Tema tõi oma loti abil dshungli wee süga-
wusest wälja, ja kuhu ta oma fihwhammastega mulla
pinda wao tegi, sääl woolasiwad jõed, ja kuhu ta jalga
wastu maad lõi, sääl ilmusiwad hää weega täidetud
tiigid, ja kui ta oma loti läbi puhus — niiwiiši —
siis langesiwad puud. Sedawiiši on Tha dshungli
teinud, ning seda wiisi sai minule see lugu jutustatud.“

„Ning ta pole selles jutustamise wiisis just mitte
raswa kaotanud,“ sõjistas Bagheera, ja Mowgli nae-
ris oma warjawa kae taga.

„Neil päewil ei olnud weel leiwawilja olemas,
ega melonid, ega pipart, ega suhkru pilliroogu, ei
olnud ka niisugused onnikesi, nagu meie kõik oleme
näinud, ja dshungli rahwas ei teadnud inimestest mitte
põrmugi, ning elasiwad üheskoos, nagu üks rahwas.“

Nüüd aga hakkasivad dshungli elanikud toidu pärast teine teisega riidu, ehk jääb küll iga ühe tarwis palju karjamaad oli. Nad olivad laisad, iga üks tahtis jääb samas kohas süüa, kus ta just lamas, nagu meie wast nüüdgi wahel teeme, kui kewade wihmad õige hääd on olnud. Tha, Gsimene Clewant, pidi uusi dshunglijid looma, ja uusi jõgesid, temal polnud aega, iga kord tülitsejaid lahutada, nii siis pani ta Gsimese Tiigri enese asemele walitsema ja kutsus teda dshungli kohtumõistjaks, kelle ette kõik dshungli rahwas oma kaebtusi pidivad tooma. Neil päewil sõi isegi tiiger rohtu ja wilja. Ta oli keha poolest minu suurune ja ta oli väga ilus, kollase wäätkaswu õilmete farwa. Si olnud kriipsu ega märki tema naha pääl, jellel hääl ajal, kus dshungel weel noor oli. Kõik dshungli rahwas tuli kartuseta tema ette ja tema sõna oli nende seadus. Sest pidage meeles, meie olime siis üks rahwas. Ühel ilusal ööl aga tõusis kahe põdra wahel tüli, karjaplatši tüli, nagu teie neid nüüd jarwede ja jalgade abil seletate, — ja räägitakse nii: kui nemad mõlemad oma asja tiigri ette tõiwad, kes lilledel kestel puhkas, puutus üks neist teda kogemata jarwega, ja Gsimene Tiiger unustas, et tema dshungli walitseja ja kohtumõistja on, ta kargas üles ja murdis põdra maha. Kuni selle õõni ei olnud keegi meist surma näha saanud. Gsimene Tiiger sai aru, mis ta oli teinud, ja were hais tegi tema meele segaseks ja ta põgenes ära põhjamaa jooksse, meie aga dshunglis, kes meie kohtumõistjata olime jäänud, hakkasime teine teisega kisklema. Tha kuulis mõitlusekära ja tuli tagasi; ning mõned meite seast ütlesiwad nii, ja teised ütlesiwad teisiti, kuid Tha nägi surnut pötra ja küsis, kes teda on tapnud, meie aga ei tahtnud tunnistada, sest were hais oli meid meeletuteks teinud, niisama nagu ta meid nüüdgi meeletuteks teeb. Meie jooksi ringi ja sinna ja tänna ja karglesime ja raputasime pääd. Siis andis Tha madalafaswuliste puudele ja wäätkaswudele käsku, et nad mõrtsukat määgikisiwad, nii et teda mõiks ära tunda. Ta ütles: „Kes nüüd tahab dshungli

walitsejaks heita?" Siis hüppas hall ahwi, kes okstel elab, tema ette ja fiitles: „Mina tahan dshungli walitsejaks heita.“ Tha naeris ja ütles: „Olgu nii,“ ja ta läks suures wihas ära. Mu lapsed, teie kõik tunnete halli ahwi. Ta oli siis, mis ta nüüd on. Egiotja tegi ta väga targa näo, aga siis hakkas ta ennast nühkima ja kaapima, ja üles ja alla hüppama, ja kui Tha tagasi tuli, leidis ta halli ahwi puu otsas rippumas, pää alla poole, ja allseiswat rahwast haugutamas, ja allseisew rahwas haugutas teda wastu ja nii ei olnud siis dshunglis ühtegi seadust, oli aga rumal lobin ja halp sõna.

Sääl kutsus Tha meid kõiki kokku ja ütles: „Teie esimene walitseja tõi Surma teie keskele, ja teine Häbi. Nüüd on aeg seadust leida, mida teie mitte üle astuda ei julge. Nüüd teie peate Hirmu tunda saama, ja kui teie teda leidnud olete, siis peate teadma, et see teie walitseja ja käskija on.“ Siis ütlesime meie: „Mis on Hirm?“ ja Tha ütles: „Minge ja otsige, kuni teie teda leiate.“ Nii meie siis otsisime dshunglis siin ja sääl, ning korraga tuliwad pühwliid — —“

„Ugh!“ hüüdis Miiša, pühwlite esimees omalt liiwakünkalt.

„Jah, Miiša, nimelt pühwliid. Nad tuliwad ja ütlesiwad, Hirm istuda dshunglis ühe koopa sees, ning temal ei olewat karwu ja ta käiwat tagumiste jalgade pääl. Siis meie läksime pühwliidega ühes, kuni meie selle koopa ette jõudsime ja Hirm seisis koopa suus ja ta oli niisugune, nagu pühwliid teda oliwad kirjeldanud, karwuta, ja käis tagumiste jalgade pääl. Kui ta meid nägi, tõstis ta kisa, ja tema hääl täitis meid sellesama hirmuga, mis meie praegugi tunneme, ning meie põgenesime, üks teist tõugates ja tallates, sest meie olime väga ehmatanud. Sellel ööl, nii räägiti mulle, ei heitnud meie mitte üheskoos magama, waid iga sugu ise kohta, põder pödraga, siga seaga, sarw sarwega, kabi kabhaga, ja nii meie lamesime wärisedes dshungli warjus.

Uga Esimene Diiger ei olnud meie seltsis, sest ta peitis ennast ifka weel põhjamaa soodes, ja kui ta sellest

loomast kuulda jai, mille koopas meie olime näinud, ütles ta: „Ma lähen murran tema kaela.“ Ta jooksis kõik see öö, kuni ta koopa ette jõudis, puud aga ja wäätkaswud ei olnud. Tha käsku unustanud ja nad painutajiwad oma oksi ja witsu ja märkisiwad teda, tema selga, tema külgesid, tema otsaesist, tema palgeid, puudutes, ja kuhu nad puutusiwad, sinna jäi must joon tema kollase naha pääle. Ning tema sugu kannab neid jooni kuni täna päewani. Kui ta koopa ette jõudis, pistis karwuta Hirm oma käe wälja ja nimetas teda: „Triibuline, kes öösel tuleb,“ ja Esimene Tiiger hirmus ära karwuta looma nähes ja jooksis hulgudes soosse tagasi.

Mowgli naeris taja enese ette, lõug wees. „Ta hulgus nii waljusti et Tha seda kuulis ja küsis: „Mis mure sul on?“ Ja Esimene Tiiger tõstis oma nina üles uue taewa poole, mis nüüd nii wana on, ja kaebas: „Anna mulle mu wõinuust tagasi, oh Tha! Ma olen kõige dshungli ees alandatud ja ma olen ühe karwuta eluka eest põgenenud, ja tema on mind häbinimega nimetanud.“ „Ja mispärast?“ küsis Tha. „Sellepärast, et ma soomudaga koos olen.“ „Siis uju wees ja püherda märjas rohus, ja kui see muda on sinu naha pääl, siis saab ta ära kaduma,“ ütles Tha. Ja Esimene Tiiger ujus ja pöherdas ja pöherdas, kuni kõik dshungel tema silmade ees ringi käis, aga mitte kõige wähem jooneke ei kadunud tema naha päält, ja Tha, kes kõike seda asja päält waatas, naeris. Ning Esimene Tiiger ütles: „Mis ma olen teinud, et nii sugune asi minuga on juhtunud?“ Tha wastas: Sa oled põdra surmanud ja oled surma dshunglisse toonud ja surmaga ühes tuli hirm, nii et nüüd dshungli rahwas teine teist kardawad, nii kui sina karwuta looma kardad.“ Esimene Tiiger ütles: „Mind nad ei kardad, sest mina tunnen neid algusest jaadik.“ Tha ütles: „Mine ja waata.“

Ja Esimene Tiiger jooksis sinna ja tänna ja hüüdis põtra ja metsfiga, ja sambhuri ja okasfiga ja kõike dshungli rahwast, aga kõik kartsiwad teda ja põgenesiwad tema eest.

Siis tuli esimene Tiiger tagasi, tema uhke meel

oli murtud, ta pekkis pääd vastu maad ja kaapis jalgadega mulda ja kaebas: „Ara unusta, et ma lord dshungli walitsjega olin! Ara unusta mind, oh Tha! Minu lapsed teadku, et lord aeg oli, kus hirm ja häbi mind ei koormanud!“ Ja Tha ütles: „Seda tahan ma teha, sellepärast et meie mõlemad üheskoos dshungli sündimist nägime: üks öö igal aastal olgu nii, nagu ta enne pödra surmamist oli, sinu ja su laste hääks. Kui teie selle öö jooksul karwuta loomaga, kelle nimi inimene on, — kofku juhtute, ei pea teie teda mitte kartma, waid tema kartku teid, kui oleksite teie ifka weel dshungli kohtumõistjad ja kõikide loomade walitsejad. Aga heitke arnu tema pääle sellel tema hirmuööl, sest sina ise oled teada saanud, mis hirm on.“ Siis ütles Gsimene Tiiger: „Nüüd olen ma rahul.“ Aga kui ta jooma läks ja muste jooni oma külgede pääl nägi, tuli temale meelde, misjuguust nime karwuta loom temale oli andnud, ja ta läks wihaseks. Terwe aasta elas ta soodes ja ootas, et Tha oma lubamist täidaks. Ning ühel ööl, kui kuu shakal (ehatäht) selgesti dshungli kohal seisis, tundis ta, et tema öö käes on ja ta läks koopa ette, et karwuta loomaga kofku saada. Ja tuli nii, nagu Tha oli lubanud, karwuta loom langes tema ette maha, ja lames maas, ja Gsimene Tiiger lõi teda ja murdis tema kaela, sest et ta armas, et aga üksainus sarnane loom olemas on, ja et ta Hirmu on surnuks löönud. Kui ta nüüd oma saaki nuusutas, kuulis ta Thad põhjamestast maha tulewat ja Gsimene Elewandi hääl, mis see samane hääl oli, mida meie praegu kuuleme — —“

Pikse mürin weeres kuivanud, tühja mägesid mööda üles ja alla, aga ta ei toonud wihma ja ainult kuiv wäll loitis mäeharjade tagant, — ja Hathi rääkis edasi.

„See oli see hääl, mis ta kuulis, ja hääl ütles: „Kas see on sinu arm.“ Gsimene Tiiger laskus oma huuli ja wastas: „Pole wiga. Ma olen Hirmu ära tapnud.“ Ja Tha ütles: „Oh sa pime ja meeletu! Ja oled surma jalad lahti päästnud ja ta saab sinu jäl-

gil käima, kuni ja lõped. Sa oled inimesi tapma õpetanud!”

Õjimine Diiger, kes kangesi oma teo eest seisj, ütles jälle: „Da on nüüd nii, nagu põder oli. Hirnu pole enam olemas. Nüüd tahan ma jälle dshungli-rahwa üle walitseda.“

Uga Tha ütles: „Salgi ei pea dshungli rahwas sinule liginema. Nad ei pea sinu teel käima, ega sinu ligidal magama, ega sinu järel käima, ega sinu afeme lähedal toitu otjima. Minult Hirm peab su jälgil käima, ja lõögiga, mida ja näha ei wõi, saab ta sind oma tahtmise alla sundima. Tema tahtmise järele saab maapind ennast sinu jalgade ees awama, ja wäätkaswud saawad oma witsju su ümber sõlmima, ja puutüwid saawad sinu ümber kõrgeks kaswama, kõrgemaks kui sina hüpata juudad, — ja lõppeks saab ta sinu nõhka sinult riisuma, et oma poegi sinna jisse mähkida, kui neil külm on. Sa ei ole tema pääle armu heitnud, ja tema ei saa sinu pääle armu heitma.“ — Õjimine Diiger aga oli väga julge, sest tema õõ wältas weel, ja ta ütles: „Tha lubamine on Tha lubamine. Tema ei saa ometi mitte minu õõd ära wõtma?“ Ja Tha wastas: „See üle õõ jäägu sinule nii kui ma lubanud olen. Uga tasumisest saab siin juttu olema. Sa oled inimesele tapmist õpetanud, ning ta pole laisf õppija.“ Õjimine Diiger aga uhkustas: „Da on siin minu jalge all, ja tema kael on murtud. Anna dshunglile teada, et ma Hirmu hufanud olen.“

Sääl naeris Tha: „Ühe ainsa oled ja surmanud paljudest, ja sina ise pead seda dshunglile teada andma, sest sinu õõ on mõõda.“

Päew tuli kätte, ning koopa suust astus teine karmuta loom wälja ja nägi Õjimest Diigrit oma saagi kallal jalgteel pääl, ning ta wõttis terawotsalise kapi kätte. — —“

„Nüüd nad wirutawad ühe niijuguse asja, mis lõikab,“ ütles Sahi, kes offkaid lõgistates alla kaldale tuli; wäike metsif Gondi rahwas, kes dshunglis elab, peab Sahit ütlemata hääks roaks, — nad nimetawad

teda: Ho-igoo, ja ta teadis nende wäikesest miskefirweft, mis metsaluhast läbi wihiseb, nagu kiil, mõndagi jutustada. „Tolle käes aga oli teraw kepp, niisugune, nagu nad nüüd lõksu põhja kinnitawad,“ ütles Gathi. „Ja ta wiskas selle kepi sügawasti Gsimene Tiigri külje sisse. Tuli, nagu Tha oli ette kuulutanud, Gsimene Tiiger jooksis walu pärast hulgudes dshunglis edasi ja tagasi, kuni ta kepi sai wälja tõmmata, ja kõik dshungel sai teada, et karwuta loom kaugelt lüüa oskab, ja kõik kartsiwad weel rohkem. Ja nii on Gsimene Tiiger karwuta loomale surmamist õpetanud ja teie kõik teate, kui palju häda sellest meie kõikide üle on tulnud, — koopalõks, ja wörgulõks, ja jalalõks ja lendaw kepp ja nõelaw kärbes, mis walgest suitsust wäljalendab (ta arwas püsfikuuli), ja punane lill, mis meid metsast wälja ajab lagedale maale. Aga ühel ööl aastas kardab karwuta loom tiigrit, nii kui Tha oli tõotanud, ja tiiger pole temale ialgi põhjust andnud, teda wähem karta. Kus ta teda näeb, jääb murrab ta teda, mälestates, et Gsimene Tiiger häbistatud sai. Hirm aga käib dshunglis ööd kui päewa, mäest üles, mäest alla, ja meie ei saa temast lahti.“

„Ah! Aoo!“ hüüdsiwad põdrad, kes selle pääle mõtleiwad, kui wäga see asi neisse puutus.

„Ja ainult siis, kui üks juur hirm meid kõiki täidab, nagu nüüd, ainult siis wõime oma wäikseid erahirmusid kõrwale jätta ja ühte kohta kofku tulla, nii, nagu meie praegu teeme.“

„Minult ühel ööl kardab inimene tiigrit?“ küsis Mowgli.

„Minult ühel ööl.“ —

„Aga mina — aga meie, — aga kõik dshungel teab, et Shere Khan kaks- ja kolmforda kuus inimesi tapab.“

„Küll, küll. Aga siis kargab ta seljatagant ja põdrab lüües pää kõrwale, sest ta on hirmu täis. Kui inimene temale silma waataks, põgeneks ta ära. Aga o m a l ööl läheb ta kartuseta alla külasse, kõnnib tänawat mööda ja pistab oma pää wärawast sisse, ja

inimesed langewad tema ette maha, ning ta walib nende seast oma saaki."

"Oh," ütles Mowgli isenelese, wees paterdates, "nüüd ma tean, mispärast Shere Khan nõudis, et ma temale filma waataksin. Palju hääd ta sellest ei saanud, sest ta ei wõinud minu pilku ära kannatada, ja — ja mina ei langenud tõesti tema ette maha. Siis ma ikka ei olegi inimene, ma olen Baba Rahwa seast..."

"Umm!" kurises Bagheera oma karmase kurgu sügawusest, "kas tiiger teab, kudas tema õõ on?"

"Ta on siis, kui kuu shakal õhtuse udu piirist kõrgemal seisab. Mõni kord on ta kuiwa juwe ajal, teine kord suurte wihmade ajal, — see üks ainus tiigri õõ. Oleks Gsimene Tiiger teistiti teinud, siis seda kõike ei sünniks, ja meie ei tunneks hirmu."

Põdrad röökiwad murelikult ja Bagheera huuli fortfutab tige naeratus "Kas inimesed seda — juttu tunnawad?" küüsis ta.

"Keegi ei tea sellest pääle tiigrite ja elewantide kes meie Iha lapsed oleme. Nüüd olete teie siin jõe ääres ka sellest loost kuulnud, — ja mina olen rääkinud." Gathi kastis oma loti wette, tähendusleks, et ta enam juttu ajada ei soowi.

"Aga — aga aga," ütles Mowgli Baloole, "mispärast siis Gsimene Tiiger ka pärast rohtu ei söönud, ja lehti, ja puid? Ta murdis ju ainult põdra kaela, ta ei söönud ju tema liha. Mis sundis teda sooja liha sööma?"

"Puud ja wäätkaswud märgitawad teda, wäike wend, ja tegiwad temast selle triibulise looma, millena meie teda tunneme. Ilmasgi ei oleks ta põdrale selle eest tawund ja teistele rohu sööjatele," ütles Baloo.

"Siis sina õige teadsiid seda juttu? Heh? Miks ei ole ma ialgi sellest kuulda saand?" —

"Selle pärast et dshungli otsast otsani niisugusiid juttusiid täis on. Kui ma kord nendega hakatust teeksin, siis poleks lõppu ega otja. Dase mu kõrw lahsti, wäike wend!"

Tiiger — tiiger!

Kui Mowgli suure tüli järele, mis temal nõuufogu kaljul Seonee hunditarjaga oli olnud, oma koopa maha jättis, läks ta alla orgu, kintud maale, kus wäike küla elutses, aga sinna ei tahtnud ta jääda, see oli tema oma dshungli lähedal, ning ta teadis küll, et nõuufogu öö temale kõige wähemalt ühe kardetawa surmawaenlase oli sünnitanud. Druft wiis kitsas, harimata tee läbi, ja seda teed wööda läks Mowgli omal fergel metslooma jammul paarikümmend penikoormat edasi, kuni ta ühte tundmata kohta jõudis. Org awas ennast laialdaseks lagedikuks, millest siin ja jääl kuristikud läbi käiswad. Ühes lagediku otsas seisis küla ja tema teist äärt palistas põline dshungel, mis siin nii häkitselt lõppes, nagu oleks ta firwega maha raiutud. Siin oliwad karjamaad, kus külakari uitas, püholid ja lehmad. Kui wäikesed karjapoiid Mowglid silmasiwad, pistiswad nad karjades minema ja kollased, peremeheta koerad, kes iga india küla ligidal hulguvad, tõstiswad suurt haukumise kära. Mowgli läks edasi, sest ta oli näljane. Kui ta küla wärawa ette jõudis, nägi ta, et suur okasmitsa kubu, mis hämariku ajal wärawa ette seatakse, kõrwale oli liikatud.

„Mm!“ tegi ta, sest ta tundis neid warjuseinu, nii mõnigi kord oli ta neist üle hüppanud, kui ta õõsti külades käis toitu wälja luusimas, „wõi siis ka siin kardawad nemad dshungli rahwast!“

Ta istus wärawa taha maha ja ootas. Keegi meesterahwas tuli wärawast wälja; Mowgli tõusis üles, tegi suu lahti ja näitas sõrmega juhu, tähenda-

des, et ta süüa tahab. Mees waatas ammuli juuga tema otša ja jooksis tagasi, küla ainsat uulitsjat mööda üles, suure häälega preestrit kutsudes. Küla bramiinlane, suur, paks mees walges riides, kollane ja punane märk otsaesisel, tuli wärawa poole ja tema kannul ruttas suur hull külarahwas, kes teine teist tõugates, Mowgliid waatlesiwad ja arutates ja karjudes sõrmega tema poole näitawad.

„Neil pole ühtegi wiisakust,“ mõtles Mowgli, „ainult wast hall ahw wõiks ennast niiviisi ülespidada, nagu see inimeserahwas.“ Ta wiskas omad pilad juuksejalgad tagasi, ja waatas fortjus kulmul hulga poole.

„Mis sääl karta on?“ ütles preester. „Waadake neid armisid tema käte ja jalgade pääl, need on hundihammaste jäljed. See pole muud kui hundi laps, kes dshunglist on ära põgenenud.“

Kui Mowgli oma hundiwendadega mängis, oliwad nad teda muidugi sagedasti kõwemini näpistanud, kui nad tahtsiwad, ja tema käewarred ja jalad oliwad walgeid armisefti täis. Aga Mowglile ei tulnud meelde, neid naljasefti salwamisefks nimetada, tema teadis, mis päris tõsine salwamine on.

„Arré! Arré!“ hüüdsiwad mõned naesed ühel häälel. „Suntidest salwatud! waene laps! Ta on ilus pois, tema filmad põlewad, nagu tuli. Tõesti, Messua, ta on wäga sinu poja nägu, kelle tiiger ära wiis.“

„Dodake, ma waatan,“ ütles üks naene, kelle käewarssi ja jalgu raskeid, waseft rõngad ehtisiwad, ja filmi käega warjates, waatas ta Mowgli poole. „Tõesti, ta on tema nägu. Ta on kõhnem, aga temal on minu poja filmad!“

Preester oli tarf mees, ja ta teadis, et Messua kõige rikkama külaniku naene on. Ta waatas üles taewa poole ja ütles pühalikult: „Mis dshungel on wõtnud, on dshungel tagasi saatnud. Wõta poisji oma majasse wastu, mu kallid õde, ja ära unusta bramiinlast auustamast, kes nii sügawasti inimeste elu siisse waatab.“

„Härja juures, kes mind lunastas,“ ütles Mowgli iseenejele, „kõik see piff jutuaajamine siin näitse nagu karja liikmeks vastumõtmine olewat. Roh, olgu. Kui ma lord ju mees olen, siis pean ma ka mees olema.“

Snimeste hulk kahanes, kui Mesjua Mowgli käenäitamise abil oma urtsifikusse kutsus. Sääal oli punane, laferitud säng, suur sawist wiljakast, kentsaka, kumera wiguritega kaunistatud, — pool tosinat wägest leedu anumaid, wäikeses seinä õõnsuses ühe india jumala kuju, ja seinäl rippus päris peegel, seda laadi, nagu neid laadal kahelja tsendi eest osta wõib.

Mesjua andis temale leiba ja juure potitäie piima, siis pani ta oma käe tema päha ja waatas temale silma, sest ta arwas et see wast tõesti tema poeg on, kes dshunglist tagasi tulnud, kuhu tiiger teda oli wendanud. Ta ütles „Ratoo! oh, Ratoo?“ aga Mowgli ei näidanud seda nime tundwat. „Kas ja seda päewa ei mälesta, kus ma julle uusi kingasid andsin?“ Ta puutus käega tema jalga, aga see oli sarwekõwa nahaga kaetud. „Ei,“ ütles ta murelikult, „need jalad pole ialgi kingasid kandnud, aga ja oled minu Ratoo nägu, ole minu poeg.“

Mowgli polnud weel ialgi katuse all ja seinte wahel olnud, ning urtsifikus ei meeldinud temale sugugi, aga kui ta ülesse waatas, pilliroost katuse poole, nägi ta et seda fergesti wõis ära lõhkuda, kui ta wälja tah-tis, ja akentel polnud ka riiwisid ees.

„Mis kasu sest on, inimene olla, kui inimese keelt ei oska,“ arwas ta lõppeks. „Nüüd olen ma niisama loll ja keeletu, nagu inimene meite seas dshunglis oleks. Ma pean nende keelt õppima.“

Dshunglis oli ta nalja pärast hirwe ja pödra häält ja metssea pörjaste kumumist järel teinud. Kui nüüd Mesjua mõne sõna ütles, kordas Mowgli seda sõna, ja kuni õhtuni oli ta juba mõnegi asja nime urtsifikus selgeks õppinud.

Aga magamise ajaga tuli uus fitsifikus, Mowgli ei tahtnud sugugi niisuguses asjas magada, mis nii

wäga pantri lõhku meelde tuletas, nagu see urtsif, ja kui üks luffu pandi, läks ta afnaft wälja. „Tehku ta pääle oma tahtmise järele,“ ütles Mesjua abikaasa, „Mõttele ometi, ta ei wõi ju ialgi fängis maganud olla. Kui taewas teda tõesti meie poja asemele on läkitanud ega ta siis ära ei põgene.“

Nii heitis siis Mowgli põllu nurka pifa puhta rohu fisse. Aga enne kui ta lauged finni wajufiwad, puutus üks pehme hall nina tema lõuga.

„U-uh! ütles Hall Wend, hundi ema wanem poeg, — „see on halb tänupakk selle eest, et ma kaaskümmend penikoormat fu jälgil jooksin. Simul ou juba suitsu ja elajalauda hais juures, nagu kunagi inimesel. Ärta, wäike wend, ma toon uudist.“

„Kas dshunglis kõik on terwed?“ küfis Mowgli, tema ümbert finni hakates.

„Kõik, pääle nende huntide, keda punane lill põletas. Kuula nüüd. Shere Khan on ära läinud, kaugele ära, kuni tema karwad kaswawad, sest tema nahk on pahasti kõrwenud. Ta on wandunud, sinu kontifid Waingunga jõlle wisata, kui ta tagasi tuleb.“

„Seda lugu wõib kahte wiisi jutustada. Mina olen ka wäikese töotuse teinud. Aga uudist kuulda on ifka hää. Täna olen ma wäga wäsinud, Hall Wend, uuteft asjadest wäsinud, — aga tule ifka ja too mulle teadust dshunglist.“

„Sina ei saa mitte ära unustama, et sa hunt oled? Inimesed ei wõi mitte teha, et sa unustad?“ küfis Hall Wend murelikult.

„Jalgi. Ma ei unusta ialgi, et ma find ja kõiki meie loopas armastan. Aga ma ei unusta ka ialgi, et nad mind karjast on wälja tõuganud.“

„Ja et sa ühest teisest karjast ka wõid wälja heidetud saada! Inimesed on ainult inimesed, wäike wennake, ja nende hääl pole enam wäärt kui konnade krooksumine tiigis. Kui ma jälle alla tulen, tahan ma find bambuse tihestikus oodata, mis jääb karjamaa ääres kaswab.“

Mõni paar kuud pärast seda ööd ei saanud Mowgli külaväramastgi välja, temal oli palju tööd, et inimeste wiisid ja elu tundma õppida. Esiteks — riiete kandmist, ning see oli temale väga vastumeelt; siis pidi ta rahaga ja tema tarvitamisega tutvustama, aga ta ei võinud sellest jugugi aru saada; ja kündmist ära õppima, mille ta päris tuluta arvas olevat. Väikesed lapsed külas vihastasivad teda ka kangesti. Onnaks oli ta dshungli seaduse all õppinud, oma tundmuste üle walitsema, sest dshunglis on iseenele üle walitsemine elu- ja toidu küsimus. Aga kui väikesed jõmpfikad teda pillkama hakkasivad, sest et ta nendega mängida ei tahtnud, wõi kui ta mõne sõna walesti tarwitas, siis hoidis aga see dshunglist toodud mõte, et väikeseid paljaid kutsikaid tappa õige jahimehe töö pole, teda selle eest, et ta mõnda neist kätte ei rabanud ja pooleks ei murdnud. Ta ise ei teadnudgi, kui väga tugew ta oli. Dshunglis oli ta metsloomadega wõrreldud, wäeti loomake olnud, aga külarahwas tõendas, ta olla tugew, nagu härg. Ka ei teadnud ta muidugi, mis kartus on, ja kui preester temale ütles, et Jumal templis wihaseks lähab, kui Mowgli preestri aias mangojid sööb, kahmas ta jumalakuju kätte, tõi teda preestri majasse ja palus preestrit, jumalat wihaseks teha, ta soowida temaga maadelda. See oli nüüd küll õige hull juhtumine ning sünnitas palju kära ja segastust, aga preester mattis asja kinni ning Mesjua abikaas maksis häa peotäie hõbedat templisse, et jumala wiha kustutada. Mowgli ei aimanudgi, mis wahet last wõi seisus inimese ja inimese wahel teeb. Kui kord pottisepa eesel sawiauku oli juhtunud, tõi Mowgli ta saba-pidi välja ning aitas pottisid Kanhiwara turule wiimiseks tema selga laduda. See oli päris häbiast, sest pottisep on alatu lasti mees ja tema eesel on weel pahem. Kui preester teda sellepärast tõreles, ahwardas ta, et ta preestri ka eesli selga istuma paneb, ning preester tähendas Mesjua mehele, Mowglid olla tarwis tööle panna, mida ruttem, seda parem, ja külawanem ütles Mowgile, tema pidada teisel hommilul pühwlikarja

minema. Mowgli oli sellest käsust väga häa meel, ja et ta nüüd nagu külaametnik oli, läks ta koosolekule, mis iga õhtu suure wiigipuu varju ühe väikese, neljanurgelise, müüritud platsile kokku tuli. Sääal oli nagu küla seltsimaja, ning külawanem ja ööwaht ja habemeajaja, kes kõiki külajuttusid teadis, ja wana Buldeo, külakütt, kellel päris püss oli, tuliwad sinna suitsetama. Muid istusiwad jädistates ülewel puus, ja müüris oli aul, ning augu sees elas kobramadu, kelle tarwis iga õhtu kausikene piima täis walati, sest kobra oli püha; — ja wanakesed istusiwad ringi puu ümber, ajasiwad juttu ja imesiwad oma suure huka, weepiibu otsa, kuni sügawa ööni.

Nad jutustasiwad ime juttusid, inimestest, jumalatest ja waimudest. Buldeo teadis weel kentsakamaid lugusid metsloomadest, ja nende elust ja olekust dshungli warjus, nii et lapsed, kes ringi taga istusiwad, punnis filmadega ja ammuli juuga kuulasiwad. Enamisti räägiti loomadest, sest dshungel oli ju ikka nende filmade ees, metsfiga ja põder rikkusiwad nende põldusid, ja mõnikord wiis tiiger widewiku ajal külamehe juht wärawa eest ära metsa.

Mowgli, kellel dshungli asjad teatawad oliwad, pidi sagedasti oma näo ära peitma, et naeru warjata, kui Buldeo, püss põlwedel, ühest imejutust teise paterdas.

Buldeo seletas, et see tiiger, kes Messua poja ära wiinud, waimutiiger olla, ja tema kehas elada wana liig kasu wõtja waim, kes mõne aasta eest surnud oli. „Ja ma tean kindlasti, et see päris sulatõsi on, sest Burun Das lonkas sellest päewaist saadil, kus ta mäsku ajal pekka sai, siis, kui weel tema äriraamatud sawad ära põletatud, kas mäletate? — ja tiiger, kellest ma räägin, on ka lombak, sest tema jäljed pole ühesugused selged.“

„Dige, öige! teisiti asi ei wõigi olla!“ nokutasiwad hallpääd pühalikult.

„Kas kõik teie jutud niisugused ämblikunõrgud ja unejutud on?“ küsis Mowgli. „See tiiger lonkab,

sest et ta lombafjalgsena on sündinud, nagu iga üks teab. Tõendada, et ühe liig kasu mõtja hing ühe elaja sees olla, kellel vähem julgust on, kui isegi shakalil, — see on lapse jutt.“

Buldeo jäi filmapilguks teeletohtuse imestuse pärast ja külamanem punnitas silmi.

„Dho, kes jääb piusub? dshunglielufas? kas tõesti?“ ütles Buldeo. „Kui sa nii imetarf oled, siis wii parem tema nahk Kanhiwarasse, walitus on jada ruupiat tema elu eest lubanud. Wõi weel parem, pea suu, kui wanem rahwas räägib.“

Mowgli tõusis üles, et araminna. „Kõige selle õhtu waikisin ma ja kuulasin,“ hüüdis ta üle öla tagasi, „ja kui meie wast ühe wõi kahe asja maha arwame, ei ole Buldeo dshungli kohta mitte ühte ainust õiget sõna ütelnud, ometi on dshungel tema ukse ees. Kuida wõin ma siis neid juttusid uskuda, mis ta waimudest ja jumalatest ja piisu händadest pajatab, kelledest ainult tema ise tõendab, et ta neid näinud olla?“

„On aeg, on aeg, et see pois karja lähab,“ ütles wanem, kuna Buldeo ainult ähtis ja puhkis, Mowgli häbematat kõnet kuuldes.

India külades on wiisiks, et küla poisikesed lehmade ja pühwli karja enne päewa tõusu wälja karjamaale, ja õhtu hilja kodu tagasi ajawad, ja needsamad poolmetšikud sarwloomad, kes walge mehe oma jalgade all surruks tallakšiwad, lasewad endid poisikestest, kes nende ninadenigi ei ulata, lüüa ja tuuseldada ja tõrelda. Niikaua kui poisikesed karja juurde jääwad, pole neil ühtegi kartta, sest isegi tiiger ei julge pühwli karja wastu wälja astuda, aga kui nad eemale jooksewad, et lillešid korjata, wõi šjalikka taga ajada, siis on sage-dasti tiiger nende kallal. Hommikul wara, enne päikese tõusu, sõitis Mowgli Raama, juure karjapulli seljas küla tanaawat mööda warawa poole, ja suurte, tagasi pöördud sarwedega ja tigeada pilguga, mustjashallid pühwliid wenišiwad üks ühe järele oma lautadest wälja ja jammušiwad tema kannul, ja Mowgli näitas teiste lastele üsna selgesti, et tema štiin ülem ja meis-

ter oli. Ta tagus pühmlisid oma pika, fileda bambusekrepiga ja andis teistele poisikestele käsku, et nad piimaloomi ise lohta ajaksivad, kuna tema ise pühmlidega edasi läks, ka hoiatas ta neid kangesti, et nad karja ligidalt ära ei läheksivad. India karjamaa on enamasti kalju rühnakaid ja põõsa jagarikkusid ja kuristikkusid täis, millede wahel kari laiali käib. Pühmlid armastawad mudaseid lohte ja wirtsalompisid, kus nad tundide kaupa soojas mudas püherdawad. Mowgli ajas neid karjamaa äärde, kus Waingunga jõgi dshunglist wälja tuleb, siis libises ta Kaama seljast maha ja jooksis bambuse tihestikku, kus ta Halli Wenna ootamas leidis. „Ah,“ ütles Hall Wend, „kui mitu ja mitu päewa olen ma siin oodanud. Mis see karjas käimise töö peab tähendama?“

„Käsi,“ ütles Mowgli, „mõneks ajaks olen ma küla karjuseks heitnud. Mis uudist ja Shere Khani lohta kuulutad?“

„Ta tuli siia tagasi, ja ootas ja otsis sind. Müüd on ta jälle ära läinud, sest siin on wähe saaki. Aga ta ikka ähwardab sind tappa.“

„Wäga hää,“ ütles Mowgli. „Nii kaua, kui teda siin ei ole, istugu üks teist neljast wennast siin kalju tipul, nii et ma teid näha wöin, kui ma hommikul karjaga külast wälja tulen. Kui ta tagasi tuleb, siis oota mind kuristikus, juure dhaki puu juures, mis lagediku keskpaigas kasvab. Ega meil just tarwis pole, Shere Khani kurku tükkida.“

Siis walis Mowgli ilusa warjatud kohakese wälja ja heitis magama, kuna pühmlid tema ligidal rohtu jõiwad.

Karjas käimine on India maal päris laisa amet. Glajad sammuvad aega mööda närides edasi, heidawad maha puhkama ja uitawad jälle edasi, nad isegi ei ammu. Pühmlid teewad harwa häält, nad lähewad üks teise järele alla wirtsa tiiki ja tuhniwad säääl, kuni ainult nende ninad ja weekarwa finised filmad mudast wälja paistawad ja säääl nad siis lamewad, liikumatad, nagu puupatud. Päike paneb kaljurüh-

nakud palawas õhus märisema, ja karjalapsed kuulewad ühe kotka, — ühe ainsa, ialgi rohkem, — wiliinat kõrgel õhus, nii kõrgel, et nad teda ei näegi, — ja nad teawad et kui nad surekšiwad, wõi kui mõni lehm lõpeks, siis kotkas ennaft maha kukutaks, — ja lähem kotkas, mõne penikoorma kaugusel, näeks seda ja tuleks ka ligi, ja sellest lähem ka, ja siis weel — ja weel, ja enne kui nad weel surra saaks, oleks juba tosin kotkaid platsis, kes teab, kust nad tulnud.

Wahe ajal magawad karjalapsed, ja ärkawad üles, ja magawad jällegi, — ja punuwad rohukõrteft korwikefi, kuhu nad rohutirtsusid wangi panewad; wõi ajawad punaseid ja walgeid dshungli pähkleid kõrte otja, taela ehteks; wõi waritsewad sijalikku, kes ennaft kalju otšas soendab, wõi ussi, kes konna taga ajab. Siis nad laulawad otšatuid laulusid kentsaka häälewiguriga iga jalmi lõpul, — ja päew näitab nii piff olema, pikem kui mõne mehe eluiga, — wõi nad ehitawad sawist kodasid sawist inimestega ja pühwlitega ja hobustega, ja pistawad pilliroo keppikefi oma inimeste kätte wahese jo ütlewad, nemad ise olla kuningad, ja muda-inimesed olewat nende sõjawägi, — wõi nad olla jumalad, keda sawielukad peawad kummardama. Siis tuleb õhtu kätte ja lapsed huikawad, ja pühwliid tulewad lohistates ja paterdates soost wälja, ning kõik lähewad halli lagedikku mööda sinna poole, kus küla tulukesed pilgutawad.

Päew päewa järele läks mööda, Mowgli ajas oma pühwliid wälja nende armsa muda asemesele, — ja iga päew nägi ta Halli Wenna selga kalju otšas, mis poolteist penikoormat eemal seifis. Sellest ta nägi, et Shere Khan weel mitte tagasi ei olnud tulnud, ja iga päew puhkas ta rohu sees ja pani häälitsemist tähele, mis tema ümber tõusis ja wajas, ja unistas wana aegadest, kus ta weel dshunglis oli. Oleks Shere Khan kuskil dshunglis Waingunga kaldal oma lombakjalaga wale astme teinud, Mowgli oleks seda niisugusel waitšel, pikal hommikul kuulnud.

Uga wiimaks tuli niisugune päew kätte, kus ta

Halli Wenda teatud märgu platsil ei näinud. Sääl naeris ta ja ajas omad pühvlid kuristiku poole dhafi puu lähedale, mis üle ja üle kuld punaste õitega kaetud oli. Sääl istus Hall Wend, iga ükstil farm temal seljas oli püsti tõusnud.

„Ta oli ennaft terve kuu aega peitnud, et sind hooletuks teha. Täna õõse tuli ta mägedelt, Tabaki oli tema seltsis, ja nad käisivad sinu jälgil,“ ütles hunt lõõtsutates.

Momgli kortsutas kulmu. „Shere Khani ma ei karda, aga Tabaki on väga kaval.“

„Teda ära karda,“ ütles Hall Wend ja laffus weidi oma huuli, „Ma sain Tabakiga widewiku ajal kofku. — Nüüd jutustab ta oma tarkust kofkale. Aga ta on minule kõik üles tunnistanud, enne kui ma tema seljaluu murdsin. Shere Khani mõte on niisugune: ta tahab sind täna õhtu wärawa juures oodata, sind ja ei kedagit teist. Praegu ta puhkab suures Waingunga kuristikus.“

„Kas ta on sõõnud, wõi tuleb ta tühjalt jahile?“ küsis Momgli. Wastuses selle küsimise pääle oli tema elu wõi surm.

„Ta murdis koidu aal, — metssea pörsa, — ja joonud on ta päälegi. Ära unusta, Shere Khan ei wõi paastu pidada, isegi kättemaksmise pärast mitte.“

„Oh! tola! tola! oh ja kutsikas! ta on sõõnud, ja joonud päälegi! ja arwab, et ntina just ootama lähen, kuni ta oma une ära magab! Nüüd aga, ruttu, kus ta on? Kui meid kas wõi kümme tükkigi oleks, meie kiusuks ta jääb samas paigas maha! — Need pühvlid siin teisiti tema kallale ei lähe, kui nad tema haisu ninasse ei saa, ja mina nende keelt ei oska. Kas meie wõime tema jälgile sattuda, nii et nad temast haisu saaksivad?“

„Ta tuli ujudes Waingunga jõge möõda alla, et seda asja feelda.“

„Seda nõu on Tabaki temale andnud, ma tean, temale ei oleks seda ilmašgi meelde tulnud.“

Mowgli seisis, sõrm suus, ja mõtles. „Waingunga suures kuristikus. See kuristik on lagedikuga ühenduses, ja tema suu ei ole pool penikoormatgi süü kaugel. Ma võin karja dshunglist läbi minna, kuristiku ülema otsani ja süü temaga alla pühkida. Aga ta lippab eest ära. Alumine ots peab kinni pandud saama. Hall Wend, kas võid karja kahte jaosse jaotada.“

„Si tea, mina vast ei või, aga ma olen targa abilise kaasa toonud.“

Hall Wend jooksis eemale ja kadus ühe augu sisse ära, kust peagi suur hall pää nähtavale tuli, mille Mowgli hästi tundis, — ja palawat õhku täitis dshungli kõige koleدام hüüd, hundi jahihüüd kesi päeva ajal.

„Akela, Akela!“ hüüdis Mowgli ja plaksutas käsa. „Ma oleksin pidanud arvama, et sina mind mitte ei unusta. Meil on suur töö käsil. Jaga kari kahte jaosse, Akela, lehmad ja vasikad ühele poole, härjad ja künni pühvlid teisele.“

Mõlemad hundid hakkasivad risti rästi karjast läbi jooksuma, karjaloomad raputasivad nohistades sarvi ja kogusivad kahte hunikusse kokku, ühes olivad pühvlilehmad, kes tihedas ringis oma vasikate ümber seistes, põlevil silmil jalgadega mulda kaapisivad, walmis, kui üks hunt aga silmapilgukski seisatama jääks, tema kallale tormata ja teda pihuks ja puruks tallata, teises hunikus nohiseivad ja möllasivad noored ja wanad pullid, aga ehk nad küll lehmadest koledamad näitasivad olema, polnud nad ometi kaugeltgi nii kardetavad, sest neil ei olnud poegi kaitseda. Kuus meest poleks võinud karja nii ilusasti jaotada.

„Mis käsku annad?“ lõõtsutas Akela, „nad katsumvad jälle ühte kokku koguda.“

Mowgli hüppas Naama selga. „Akela, aja pullid pahemat kätt. Hall Wend, kui meie ära oleme, hoia lehmad koos ja juhi neid kuristiku allaotsa.“

„Kui kaugele?“ küsis Hall Wend hingetult ja hambaid lõgistades.

„Sinna, kus seinad nii kõrged on, et Shere Khan üles hüpata ei saa!“ huikas Mowgli, „hoia neid säääl, kuni meie tuleme.“

Alfela hakkas pullisid taga ajama ja nad pühkisiwad minema, kuni Gall Wend lehmade ees peatama jäi. Need tungisiwad tema kallale ja ta jookkis nende eest kuristikku poole, kuna Alfela pullisid kaugele ära pahemale poole kihutas.

„Nii on hää! oh, hää! Veel furd kallale, Alfela, ja nad lähewad kui tuul. Waata nüüd ette, — waata ette, Alfela, mitte nii lähedalt, muidu nad tormawad su kallale. Uijah! See on hullem jaht, kui musta põdra ajamine. Kas ja oleksid arwanud, et need elukad nii wiledasti jooksta wõiwad?“ „Ma — ma olen neid omal ajal ka taga ajanud,“ jahmas Alfela tolmupilwe sees. „Kas ma pean neid dshunglisse pöörama?“

„Pööra! ruttu pööra! Raama on kui meeletu wiha pärast. Oh, kui ma temale ometi ütelda wõiksin, mis ma temalt tahan!“

Alfela pööras pulli karja paremale poole ja ta pühkis tormina metsa padrikusse. Teised karjapoisid, kes elajakarjaga pool penikoormat eemal oliwad, jookkiswad nii ruttu kui jalad kandiswad kulla tagasi ja kisen-
dasiwad, pühklid olla hulluks läinud ja metsa jooksnud.

Uga Mowgli plaan oli üsna lihtne. Tema tahtis oma pühklitarja suures ringis metsast läbi kuristiku hakatuseni wiia ja teda sääält mäest alla ajada, nii et Shere Khan kahe tule wahaile sattuks. Ta teadis väga hästi, et tiiger, kui ta ennast täis sõõnud ja joonud on, ei wõidelda ega järsku kuristiku seinasid mööda ülesse ronida ei saa. Ta katsus karja sõbraliku hüüuga waigistada, ja Alfela oli kaugele taha jäänud, ainult paar forda tõstis ta häält, et maha jääjaid leilutada.

Nad läheneisiwad õige laialdases ringis kuristikule, sest nad ei tahtnud Shere Khanile enneaegu märku anda. Wiimaks juhtis Mowgli oma hullawa karja ühe loffaja rohuga kaetud künka poole, mille järsk külg alla, nimetatud Waingunga kuristikku wiis. Künka tipult wõis üle puulatwade kaugele lagedikusse waadata,

aga mis Mowgli nii hoolsasti tähele pani, olivad kuristiku küljed, ja ta nägi häämeelega, et nad peaaegu seinä järvalt õhku tõusiwad, ja et wiinapuu witsad ja wäätkasmud, mis neid katšiwad, raske tiigrile pidet ei lubanud.

„Anna aega, Akela!“ hüüdis ta, kätt üles tõstes. „Nad pole weel haišu jaanud. Anna neile aega hinge tõmmata. Ma pean Shere Khanile teada andma, kes tuleb. Müüd on ta lõfjus.“

Ta pani käed juu äärde ja huikas alla kuristikku, tema hääl kõlas kõrge seinte wahel künnefordse mõjuga, ja wastukõla huugas kaljust kaljuni.

Pika aja järele kuuldi alt toiduraske tiigri unist, wenawat röginat.

„Kes hüüab!“ urises Shere Khan, ja tore paa-bulind lendas kriifjudes kuristikust wälja.

„Mina, Mowgli. — Lehmawaras, aeg on käes, et nõuufogu-kaljule minna! — Alla! ruttu, Akela, aja nad alla! Alla, Raama, alla!“

Pühwliid jäiwad filmapilguks künka järju nõlwaku äärde peatama, aga Akela jaatis neile täiefurgulise jahihüüu järele ja nad pühkšiwad alla, et kiwid ja tolm mõlemilt poolt üles keerutasiwad. Müüd ei oleks neid enam üksigi wägi seisatama pannud, ja enne kui nad kuristiku põhja jõudšiwad, tundis Raama tiigri haišu ja hakkas mõirgama,

„Ha! ha!“ hüüdis Mowgli tema seljas „Müüd ja tead!“ ja kõif see põrišew, mõirgaw hull, mille sees muud näha ei olnud kui muste sarwi, wahutawaid ninasiid ja põlewaid filmi, keerles alla, nagu kiwi hull fewade woolu ajal. Nõdremad pühwliid tiiluti mõlemilt poolt hulgašt wälja ja nad mürdsiwad wäätkaswude šagarikust läbi. Nad teadšiwad, mis töö neid ootas, — hirmus pühwlikarja kallale tungimine, mida üksigi tiiger ei julge ära oodata. Shere Khan kuulis nende šapjade müdinat, šargas üles ja lomberdas kuristikku mööda edasi, ühele ja teisele poole luurates, et mõnda pääsmise teed leida, aga šeinad oliwad liig järšud ja ta pidi seisatama jääma, šest täie kõhuga ei

wõinud ta rutata ega wõidelda. Kari plagistas lom-
bist läbi, kus Shere Khan praegu oli puhunud, ja tema
metssik ammu mine lajas kitsas kuristikus wastu, nagu
pikse mürin. Mowgli kuulis alt otjast wastu ammu-
mist ja nägi, kuida Shere Khan tagasi pööras, — tiiger
teadis küll, et kui juba kõige wiimane häda käes, siis
ikka weel parem on, pullidele wastu minna, kui leh-
madele, kelledel wafikad ligi, — ja siis lomistas
Raama weidi ja siis astus ta nagu mõne pehme asja
pääle, — ja siis tormas ta edasi, pullid tema kannul,
just teise karja sisse. Kõkkupõrkamine oli nii ränk, et
nõrgemad loomad õhku saiwad tõstetud ja et mõlemad
karjad norškades ja tampides ja teine teist pufeldes
kaugemale lagedikusse kihutatiwad.

Mowgli libises ruttu Raama seljast maha ja
tagus oma kepiga paremale ja pahemale poole.

„Ruttu, Akela! Lahuta neid! Aga nad koost ära,
muidu nad hakkawad üks teist tapma! He, Raama!
He! he! he! mu lapsed! Tasa nüüd, tasa! Kõik on ju
mööda!“

Akela ja Hall Wend pugesiwad karjast läbi ja
näpistasiwad pühwlide jalgu, ja ehk küll kari omas
tuhinas ümber pööras, et jälle kuristikusse tagasi tor-
mata, läks Mowglile ometi forda, Raamat karjamaale
tallutada, kuhu teised isegi järele tuliwad.

Shere Khan oli surunud ja kottad tuliwad juba
teda ära koristama.

„Wennad, see oli koera surm,“ ütles Mowgli,
katsjudes, kas tema nuga alles on, mida ta tupe sees
kaelas kandis, sellest saadik kui ta inimeste seas elas.
„Aga ta poleks ialgi auusasti wõidelnud. Wallah!
tema nahk saab nõuufogufaljul tore olema! Hakkame
ruttu tööle!“

Poisikesele, kes inimeste seas kaswanud, poleks
meeldegi tulnud, kümne jala pikust tiigrit ilma teiste
abita nülgima hakata, aga Mowgli teadis paremini,
kui keegi muu, kuidawiisi ühe looma nahk tema koha
külge on finnitatud ja kuidas teda tuleb maha wõtta.
Aga see oli jütsigi raske töö. Tund aega lõikas ta

juba, ja fiskus, ja käristas, kuna hundid wälja aetud feeltega eemal istusiwad, wõi ühelt ja teiselt poolt liginesiwad, et tema juhatusel kaasa aidata.

Korraga tundis ta ühte kätt oma öla pääl ja nägi üles waadates Buldeod oma püssiga.

Lapsed oliwad külas pühwlide hullamiseft jutustanud ja Buldeo läks täies wihas wälja, et poisji hooletuse eest käristada. Mowgli wastu teritas ta ammuigi juba hambaid. Hundid oliwad filmaringist kadunud, nii pea kui nad inimest nägimad lähenemas.

„Mis lollus see on?“ küsis Buldeo pahandades, „Mis sulle meelde tuleb, sina tahad tiigrit nülgi! Kus pühwlid ta tapšiwad? Di, see on ju lombak tiiger, jelle eest wõib sada ruupiat saada. Noh, olgu pääle, seekord tahame sinule andeks anda, et sa karja ära jooksta lastnud, ja saame näha, ehk ma annan sinulegi ühe ruupia sellest rahast, mis walitsus minule wälja maksab, kui ma näha Kanhiwarasse wiin.“ Ta soris tulirauda otšides oma koti läbi ja kummardas maha, et Shere Khani kihwasid kõrwetada. Nii teewad enamisti kõik india kütid, et tiigri waim neid waewama ei tuleks.

„Om!“ pomises Mowgli, ühe käpa päält nahka maha fiskudes, „wõi siis sina õige wiid jelle näha Kanhiwarasse, et palka kätte saada, ja saame näha, ehk sa annad minuleselegi ühe ruupia? Nüüd on aga minu meelest nii, nagu oleks mul jeda nahka omalegi tarwis. Sei, wanamees, wõta oma tuli ära!“

„Mis jutt see on? Küla pääkütile? Sinu õnn ja sinu pühwlide rumalus on sulle jeda asja lorda saatnud. Tiiger oli just söönud, muidu oleks ta nüüd juba paarikümne penikoorma laugusel. Sina ei saa teda õigesti nülgidagi, wäike kerjajawõsu, ja sellepärast ei peaks mina, Buldeo, tema kihwasid mitte põletama! Kuule Mowgli, mitte ühte annat ei saa sina sellest wõidupalgast, aga jelle eest saad hää nahatäie. Kasi minema!“

„Kärja juures, kes mind lunastas,“ ütles Mowgli, kes just ühte ölga katsus lahti lõigata. „Kas ma kõige

päewa sellega pean viitma, et ühe wana ahwi lobinat kuulata? Akela, see mees tülitab mind!"

Buldeo kummardas ikka veel Shere Khani üle maha, aga korraga leidis ta ennast seliti rohu sees olevat ja suur hall hunt urises temale vastu filmi, kuna Mowgli oma tiigri kallal edasi töötas, nagu oleks ta aina üffi kõiges Indiamas.

"Ja — ah!" ütles ta hammaste wahel, "sa räägid jula tött, Buldeo, sina ei anna minule ühte ainust annatgi wõidu palgast. Selle lombaku tiigri ja minu wahel on wana waen, — wäga wana waen, ja — mina olen wõitnud."

Digust ütelda, oleks Buldeo kümme aastat noorem olnud, poleks ta metsas Akelaga wõitlust kartnud, aga see hunt kuulis ühe poisi sõna, kellel inimise sõoja tiigri eraasju oli õiendada, — niisugune hunt ei olnud tawaline loom. Siin oli nõidust juures, kõige pahemat nõidust, ja ta ootas hirmuga, kas amulet tema kaelas wägew küll on, et teda niisuguses kitsikuses kaitseda. Ta ei julgenud liigutada ja ootas iga filmapill et ta Mowgli ennast tiigriks moondab.

"Maharadsh! Suur kuningas!" sõjistas ta lõppeks rutulikult.

"Mis sa tahad?" ütles Mowgli, ilma pääd tema poole pööramata, ja naeris tasahiljusesti.

"Ma olen wana mees. Ma ei teadnud, et sa enam oled, kui liht kerjus. Kas ma woin üles tõusta ja ära minna, wõi saab sinu teener mind lõhki kiskuma?"

"Mine, ja rahu mingu sinuga. Aga ära sa teine ford minu jaoks puutama tule. Lase teda minna, Akela."

Buldeo käperdas nii wiledasti minema, kui jalad aga lubasivad, aeg ajalt üle õla piiludes, et näha saada, kas wast Mowgli mõneks hirmutuseks on muutunud. Kui ta külla jõudis, jutustas ta niisuguse nõialoo, et preester õige tõsise näo tegi.

Mowgli töötas agarasti edasi, aga hämarik tuli juba kätte, kuni ta huntide abil suure kirju naha surnud looma seljast sai tõmmata.

„Nüüd peame teda ära peitma ja siis pühvliid kodu ajama. Mita, Mela.“

Kari rühkis uduses hämaruses kodu poole, aga kui Mowgli küla ligidase jõudis, nägi ta tulufese ja kuulis templi kellasid ja trummiid kõlamas ja huugamas.

Pool küla näitas teda wärawa ligidal ootawat.

„See on sellepärast, et ma Shere Khani olen ära huffanud,“ arwas Mowgli; aga kiwirahe wihises tema kõrwadest mööda ja rahwahulk karjus: „Nõid! hundi-jugu! dshunglitont! katsu, et sa minema saad! Kasi ruttu minema, wõi preester moondab sind uuesti hundiks. Lase, Buldeo, lase!“

Wana püssist käis põrises pauk ja üks pühwli-mullikas hakkas haledasti ammuma.

„Lus nõiatemp!“ kisendas rahwas, „ta wõib püssi-kuulijid kõrwale pöörda! Buldeo, see oli sinu pühwel!“

„Mis see nüüd õige tähendab?“ küsis Mowgli imekspannes, kui kiwirahe ifka tihedamasti hakkas lendama.

„Nad on meie karja sugused,“ arwas Mela ja istus rahulisti maha. „Minu pääs on, et kui püssi-kuulidel midagit tähendusit on, nemad sind oma hulgast wälja heidawad.“

„Hunt! Hundipoeg! Kasi minema!“ hulgas preester ja liigutas püha tulsi-taime oksa.

„Juba jällegi? Siljuti pidi see sellepärast, olema, et ma inimene olla. Nüüd jälle sellepärast, et ma hunt. Lähme, Mela.“

Keeegi naene, — see oli Messua, — tuli jookstes rahwa hulgast karja poole ja nuttis: „Oh, mu poeg! nad ütlewad, sina olla nõid, kes ennast metsloomaks wõib muuta. Ma ei usu seda mitte, aga mine ära, muidu nad löowad sind furnuks! Buldeo ütleb, sina olla kuri nõid, aga ma tean, sina oled Nattoo surma eest kätte maksnud.“

„Tule ära, Messua!“ karjus rahwahulk. „Tule ära, muidu meie lööme sind kiwidega maha.“

Mowgli naeris lühidelt ja tigidasti, sest kiwi oli teda suust haaranud.

„Jookse tagasi, Messua. See on üks nende lolli juttudest, mis nad pimedas juure puu all räägivad. Rõige vähemalt olen ma sinu poja elu eest tajunud. Ela hästi, ja jookse ruttu, sest ma tahan nende karja wiledamini kodu jaata, kui nende telliskivi-nahkhiired lendawad. Ma ei ole nõid, Messua. Ela hästi!”

„Noh, weel wiimane ford, Akela!” hüüdis ta siis, „aja kari kodu!”

Pühwliidel oli ammugi kiir taga, huntide ligidalt ära külasse jaada, Akela lõikawat jahihüüdu oli waevalt tarwis, nad fihutajiwad wärawast jisse, nagu tuulispaist, nii et rahwahulk mõlemile poole sai laiali pillatud.

„Lugege neid!” hüüdis Mowgli wihase põlgtusega, „wõib olla, et ma mõne olen ära warastanud. Lugege hoolsasti järele, sest mina ei taha enam teie karja hoida. Elage hästi, inimeselapsed, ja tänage Messuat selle eest, et ma oma huntidega teid külatänavat mööda taga fihutama ei tule.”

Ta läks Akela Hundiga minema, ja kui ta üles waatas, tähtede poole, tundis ta ennast õnnelikku olevat „Lõksudes magamine on mööda, Akela. Wõtame Shere Khani naha ja lähme ära metsa. Si, küllale meie paha ei tee, Messua oli lahke minu wasta.”

Kui kuu metsa tagant wälja tuli lagediku kohale ja teda piimawalge särava kattis, nägivad hirmunud külarahwas, kuidas Mowgli, kimp pääs ja laks hunti kannul, ühetasasel hundijammul, mis kaugust sööb, nagu tuli, metsa poole liikus. Nad kõlistajiwad weel juuremal hool kella ja lõiwad trummi, ja Messua nuttis härdasti, ja Buldeo ilustas oma jutustust ilka uute wiguritega, kuni ta wiimaks sellega tipule jõudis, Akela olla tagumiste jalgadele tõusnud ja inimese keeli rääkinud.

Kuu läks just looja, kui Mowgli oma kabe saatjaga nõuukogu kalsule jõudis ja Gundi ema koopa ette seisma jäi.

„Nad heitsiwad mind inimeste karjast wälja, ema” hüüdis ta, „aga ma tulen Shere Khani nahaga tagasi, ma olen oma sõna pidanud.”

Hundi ema tuli kange jalgadega oma poegade feltjäs koopast wälja ja tema silmad hakkasiwad põlema, kui ta Shere Khani nahka näha sai.

„Ma ütlesin temale, kui ta oma pää ja õlad siia koopa sisse toppis, sind tagaajades, mu wäike konn, ma ütlesin temale, et tagaajajast tagaetaaw saab. See oli hästi tehtud.“

„See oli hästi tehtud, wäike wennake,“ ütles sügaw hääl metsa tihestikust, „Meil siin dshunglis oli igaw ilma sinuta.“ Ja Bagheera tuli jookstes Mowgli jalgade ette.

Nad ronisiwad kahekesti üles nõuukogu kaljule, Mowgli lautas kirju naha suurele kivilile, kus Akela tawalikult oli istunud, ja kinnitas teda bambuse pilpakeste abil maapinna külge kinni. Akela sirutas ennaft naha pääle pikali ja hüüdis oma wana hüüdu: „Waadake, waadake hästi, o hundid!“ nagu ta sellel ööl oli hüüdnud, kui Mowgli esimest korda nõuukogu ette toodi.

Sellest ajast saadis, kus Akela juhataja ameti kautas, oli Seonee kari ilma juhatajata elanud, aga wana harjumise tõttu tuliwad hundid, hüüdu kuuldes, kaljule.

Mõned neist oliwad lombakud, sest et nad lõfsu oliwad langenud, teised lonkasiwad püsji kuulide wõi noole haawade päraft, weel teised oliwad halwa toidu söömiseft kärnas, ja nii mõndagi polnud enam olemas, aga kõik, kes weel oliwad ülejäänud, tõttasiwad nõuukogu kaljule ja nägiwad Shere Khani triibuliift nahka ja tema hiigla küüft, mis tema tühja, lõdijewa jalgade otsas ripnesiwad.

„Waadake hästi, o hundid! Kas ma olen sõna pidanud?“ küftis Mowgli, ja hundid hulguisiwad „Jah!“ ja üks kriimustatud hunt hädaldas: „Heida jälle meie juhatajaks, o Akela! juhata meid, inimesepoeg! sest meie oleme selleft korratuft, seadujeta elust tiidinend ja meie tahame jällegi Waba Rahwas olla!“

„Ei,“ urisef Bagheera, „seda ei ole! Kui teie maod hästi täis on, wõiks hullustus jällegi teie päha tükkida. Mitte asjata ei kutsuti teid prii rahmaks. Teie wõitlejite wabaduse eest ja teie olete teda saanud.“

Sööge teda nüüd, oma priiust, o wabad hundid."

"Inimeste kari ja huntide kari on mind wälja heitnud," ütles Mowgli. "Nüüd tahan ma üksi oma teed läia."

"Ja meie läheme sinuga ühes," ütlesiwad tema neli wenda.

Nii käis Mowgli nelja hundipoja seltsis dshungli jahiteedel. Kuid tema polnud mitte iffa üksildane, sest mõne aasta pärast sircus ta meheks ja wõttis naist.

Koh, aga see on jutt, mis suurtele inimestele kõlbab.

Mowgli laul,

mille ta laulis, kui ta Nduufogu kaljul Shere Khani naha
pääli tantjis.

Mowgli laul, — mina, Mowgli, laulan seda
laulu. Ma laulan, ja Dshungel kuulgu, mis
asju ma olen teinud!

Shere Khan ütles, et ta mind surmab, — mind
surmab! Wärawate ees tahtis ta hämariku a'al Mowg-
lid surmata, Mowglid, paljasnähket konna!

Ta sõi ja ta jõi. Joo, Shere Khan, joo, jest
kunas saad sa jälle jooma? Maga ja näe omast suu-
reteost und. — Ma olen üksi karjamaal. Tule mu
juurde, o Hall Wend! Mu juurde tule, Akela, jest juurt
saaki wõib täna saada.

Uja suured karjapullid üles, sinisenähked karja-
pullid põlewa filmadega, aja nad sinna ja tänna,
kuida ma käsen. Kas sa ikka weel magad, Shere Khan?
Arka nüüd, ärka, jest mina tulen. Ma tulen ja pullid
on mu kannul.

Raama, pühwlide kuningas, löi jalaga wastu
maad. Waingunga weed, kuhu jäi Shere Khan?

Ta pole Sahi, et ta auwu wõiks kaewata, ta
pole paabulind Mor, et ta wõiks lennata, ta pole
nähkhiir Mang, et okstel rippuda. Wäiksed bambuse
rood, kes eha a'al sahistate, ütelge mulle, kuhu ta
põgenes?

Oh! ta on fiin! Dhoo, ta on fiin! Raama jalgade all pikutab Lonkaja! Üles, Shere Khan! Tõuse üles ja murra! Siin on palju saaki, fiin on hääd toitu. Üles ja murra härgade seljaluud!

Es! ta magab. Urge teda äratage, tema jõud on väga suur. Kotkad tulivad maha jeda tunnis-tama, mustad sipelgad tulivad üles jeda nägema. Suur seltskond kogus tema auuks ta ümber.

Alala! Ja mul pole riideid, et ennast fatta! Kotkad näewad et ma paljas olen, paljas konn. Mul on häbi selle seltskonna ees.

Laena mulle oma watti, Shere Khan. Laena mulle oma ilusat triibulist kuube, et ma Nõuifogu kaljule wõiksin ilmuda.

Härja juures, kes mind lunastas, ma tegin wäikese töotuse, jeda kuube on mul veel waja, siis olen ma oma töotuse täitnud.

Nuga, — nuga, mis inimesed tarwitawad, kütti nuga käes, tahan ma ennast maha kummardada, et minu andi wastu wõtta.

Waingunga weed, Shere Khan annab mulle oma kuube, sest et ma temale nii armas olen. Kisu, Hall Wend! löhu, Akela! Raske on Shere Khani kuub.

Inimeste kari on tige. Nad loobiwad kiwa ja ajawad lapsejuttu. Mu suu jookseb werd. Ma põgenen. Ööl, palawal ööl põgenege ruttu minu seltsis, oh minu wennad! Jätame küla tuled maha ja lähme madala kuule wastu.

Waingunga weed, inimeste kari heitis mind wälja. — Ma pole neile ühtegi paha teinud ja nemad kardawad mind. Mispärast on see nii? —

Sundifari heitis mind ka wälja. Dshungel on lukus mu ees ja küla wärawad on ka lukus. Mispärast on see nii? —

Nagu Mang lendab lindude ja loomade wahel, nii lendan mina dshungli ja küla wahel. Misparast on see nii? —

Ma tantfin Shere Khani naha pääl, aga mu süda on väga raske. Minu juu on werine ja fiwid külast on teda haawanud, aga mo süda on kerge, sest et ma dshunglisse tagasi olen tulnud. Misparast on see nii? —

Need faks asja, wõitlewad minu sees, nagu madud wõitlewad kewade a'al. Wesi woolab minu filmadest, aga ma naeran, kuna ta woolab. Misparast on see nii? —

Mina olen faks Mowglid, aga Shere Khani nahk on mu jalge all. Kõik dshungel teab, et ma Shere Khani wõitnud olen. Waadake, waadake hästi, o hundid!

Oh, kuis on mu süda nii raske asjade parast, mida ma mõista ei wõi! —

Dshungli tasumine.

Pääle selle, kui Mowgli Shere Khani naha nõuu-
kogu kaljule finnitatud oli, andis ta endise Seo-
nee karjast üle jäänud huntidele teada, et ta mitte
enam nende seltsis, waid üksi tahab jahti pidada, ja
Hundi ema ja isa neli poega töotajiwad, et nad teda ialgi
maha ei jäta. Aga kõige oma elu ühe korraga muuta,
pole ferge asi, iseäranis dshunglis.!

Kõige päält läks Mowgli oma kodukoopasse ja
magaš sääl terve päewa ja öö. Siis rääkis ta emale
ja isale niipalju oma juhtumistest, kui nad arusaada
wõijiwad, ja kui ta oma nülginisenua, selle sama,
mille abil ta Shere Khani oli nülginud, päikesepaistel
jätendama pani, siis nad tunnistasiwad, et ta mõndagi
olla õppinud. Siis pidiwad Akela ja Hall Wend
jutustama, mis osa nemad selles suures pühwiloos
olimad mänginud, — ja Baloo krõbis mäele, et kõike
seda lugu kuulda saada, ja Bagheera kaapis ennast ja
kratjis ennast, nii fange hää meel oli temal selle üle,
et Mowgli oma sõjakäigu nii targasti oli toime pannud.

Päike oli ju ammugi tõusnud, aga keegi ei
mõtelnud weel une pääle ja aeg ajalt tõstis Hundi
ema oma pääd ja nuusutas suure rahulolemisega õhku,
kui tuul nõuukogu kalju poolt tiigri naha lõhna koopa
juurde kandis.

„Kui Akelad ja Halli Wenda ei oleks olnud,“
lõpetas Mowgli, „poleks ma midagi teha wõinud. Oh,
ema, ema! Kui sa ometi näinud oleksid, kuidas sinised
karjapullid kuristikku mööda alla lõikawad! wõi kuidas

nad wärawast jisse pistjivad, kui see inimeste kari mind kiwidega loopis;“

„Ma olen rõõmus, et ma seda wiimast asja mitte näinud ei ole,“ ütles Gundi ema tõrjuvalt. „See pole minu wiis, kannatlikult päält waadata, kuidas minu poegi tagaetafse. Mina olekfin külarahwa käest taju- mist nõudnud. Aga naist, kes sinule piima andis, ei oleks ma puutunud. Jah, teda üksi olekfin ma puu- tumata jätnud.“

„Woit, Raksha, wait!“ ütles hundi isa laisalt. „Meie konn tuli tagasi — nii targana, et tema oma isa tema jalgu peab lakkuma; ja mis siis mõni weike armike wiga teeb? Jäta inimesi rahule.“

Bagheera ja Baloo kordasjivad ühel häälel: „Jäta inimesi rahule.“

Mowgli, kes ennast magusasti sirutas, pää Gundi ema pehme külje pääl, töötas naeratades, et mis temasje puudub, tema ialgi enam inimestest midagi näha ega kuulda ei taha.

„Aga mis siis,“ ütles Akela, kuulates ühte kõrwa tōstes, „mis siis, wäike wend, kui inimesed find rahule ei jäta?“

„Meie oleme wiiekesi,“ ütles Hall Wend ringi waadates ja löi wiimase sõna järele omad hambad lafjatates kofku.

„Meie wast saakfime sellest jahist ka osawõtma,“ arwas Bagheera, Baloo poole pilgutades, ja tema sabots hakkas weidi keerlema. „Aga mispärawst ja nüüd inimesi meelde tuletad, Akela?“

„Sellepärawst,“ wastas Üksif Hunt: „Kui selle kol- lase warga nahk nõuufogu kalju otsa sai riputatud, läk- fin ma meie jälgede mööda küla poole tagasi, oma jala astmete jisse astudes, wahel kõrwale minnes ja maha heites, et jälgi segada, kui wast keegi juhtuks meile järele tulema. Kui ma meie jälgi nii olin segi ajanud, et ma ise neid waewalt tunda wõijfin, tuli Wang, kes just latwades toitu otfis ja riputas ennast minu pää kohal otfa külge. Wang ütles: „Inimese

karja küla, kust nad meie inimesepoja wälja heitsiwad, sumiseb nagu erilaste pesa.“

„Ega see wäike kivi ei olnud, mis ma sinna wirutasin,“ naeris Mowgli, kes nii mõnigi kord nalja pärast pähkleid erilase pesasse oli wisanud, et siis tuulena lähemasse tiiki lipata, enne kui erilased temale järele jaiwad.

„Ma küsisin Mangilt, mis ta näinud oli. Tema ütles, punane lill öitseda küla wärawa ees ja mehed istuda püüjidega ringis tema ümber. Müüd tean ma aga, — ja mitte põhjusteta. —“ Afela waatles wanu kuiwe armisid oma külje ja kintsude pääl, et inimesed püüsid mitte nalja pärast ei kanna. Ja praegu, wäike wend, otjib üks püüsimees meie jälgesid, kui ta neid juba leidnud ei ole.“

„Aga miks ta seda peaks tegema? Inimesed on mind oma seltsist wälja heitnud. Mis neil weel tarwis on?“ küsis Mowgli wihajelt.

„Sa oled inimene, wäike wend,“ wastas Afela. „See pole meie, Waba Rahwa asi, sinule seletada, mis sinu wennad teewad, wõi mil põhjusel.“

Temal oli just aega, oma kappi tagajitõmmata, kui nülginise nuga sügawasti sinna kohta maapinna sisse tungis, kus kapp oli olnud. Mowgli lõi nii ruttu, et tawalise inimese film tema liikumist poleks näinudgi, aga Afela oli hunt, ja isegi koer, kes wäga kaugele omast efwanemast, mets-hundist on maha jäänud, wõib ratta läbi, mis tema jalga puudutab, unest äratatud jaada ja leiab weel aega, eest ära karata, enne kui ratas tema pääle tuleb.

„Teine kord,“ ütles Mowgli rahulikult, oma nua tuppesse peites, „räägi inimesekarjast ja Mowglist kahel hingetõmbamisel ja mitte ühel ainsal.“

„Pff! see on teraw hammas,“ armustas Afela, hauku nuusutades, mis nuatera maha oli jätnud. „Aga inimeste seas elamine on sinu filma rikkunud, wäike wend. Ma oleksin wõinud pödra murda, kuni ja löid.“

Bagheera kargas jalule, tõstis pää üles ja muutas õhku, kuna iga soon tema painduvas kehaskanges jäi. Hall Wend tegi wiledasti tema eesmärgi järele, aga hoidis pahemale poole, et tuule ninasse saada, mis paremalt poolt tuli, kuni Akela paarkümmend sammu wastu tuult ülespoole lippas ja pool maha kükitades, samati nagu kanges jäi. Mowgli waatas kahetsusega nende tegemist. Temal oli nii peenike haistmine, nagu arwa mõnel inimeseloomal võib olla, aga dshungli nina karwapeenikese terawusenil polnud ta ialgi jõudnud, ja need kolm kuud suitsuses külas olivad teda pahasti tagasi tõrjunud. Siiski õõrus ta märja sõrmega nina ja tõusis jalule, et ülema õhuwoolu haisu kätte saada, mis küll mitte kange pole, aga selle eest kõige õigem on.

„Znimene!“ urises Akela.

„Buldeo! ütles Mowgli maha istudes. „Ta käib meie jälgil. Ja jääb on ta päikese kiir tema püssi pääl näha.“

See oli üks ainus wilkuv walgusejuga, mis wana püssi wasejagudest tagasi heidetud sai, ja ta ei wältanud kümnendiku sekundistgi, aga dshunglis ei walguta misgi asi sedawiisi, olgu siis, et pilwed üle taewa ujuwad, siis wiskab iga tiigike, iga file leht niisuguseid wilkuseid dshunglisse. Täna aga oli ilm pilwita ja waike.

„Ma teadsin, et inimesed tulemata ei jäta,“ ütles Akela wõidurõõmuga, „mitte asjata pole ma karja juhataja olnud.“

Mowgli neli hunti ei lausunud midagi, nad libisesiwad kõhuli mäest alla ja kadusiwad olaspõõsaste wahete.

„Kuhu teie lähete, ja ilma sõna lausumata?“

„Eh! enne kui keskpäew käes, weretame meie tema pääluu siia,“ wastas Hall Wend.

„Tagasi! tagasi! ja oodake! Znimene ei söö inimest,“ kiljatas Mowgli.

„Kes oli praegu weel hunt? Kes wiskas nua mu järele, sellepärast, et ma ta inimese ütlesin olema?“

küüsis Akela, kui neli wenda tufafelt tagasi pöörasiwad ja mahahaitsiwad.

„Kas ma pean kõige üle aru andma, mis ma hääks arwan ettewõtta?“ hüüdis Mowgli wihaga.

„See on inimene! nii räägib inimene!“ urises Bagheera oma fihwade alt. „Nii rääkisiwad inimesed Dodeypoori kuningliku puuride ees. Meie dshunglis teame, et inimene see kõige targem elukas on. Kui meie oma kõrwade tunnistust usufstime, siis meie teafime, et ta see kõige mõistmatam loom ilmas on.“

Oma häält tõstes, lisas ta juurde: „Selles asjas on inimesepojal õigus. Inimesed peawad karjakaupa jahti. Ühte neist äratappa, enne kui meie teame, mis teised tahawad teha, on halb jaht. Lähme waatama, mis see mees meist tahab.“

„Meie ei tule,“ urises Hall Wend. „Mine üfji oma jahiteele, wäike wend. Meie teame, mis meie tahame! Nüüd oleks pääлуу juba weeretamise manguks kõlbaw olnud.“

Mowgli rind paisus ja tema filmad oliwad pifaras. Ta waatas forda mööda oma sõprade otja. Siis fargas ta ettepoole ja ühe põlwele maha heites, hüüdis ta: „Kas mina siis ei tea, mis ma tahan? Waadake mu otja!“

Nad waatafiwad wastu meelt, ja nii pea kui nende pilgud kõrwale hakkafiwad uitama, fundis ta neid ifka ja ifka jälle tagasi, kuni nende karwad püsti tõufiwad ja nad üle ja üle wäriufiwad. Mowgli aga waatas ifka weel üfjiilmi nende otja.

„Noh,“ ütles ta, „meie wiie seast, kes on kõskfija?“

„Sina, wäike wend,“ laufus Hall Wend alandlikult ja laffus tema jalga.

„Siis tulge,“ kõskis pois, ja neli hunti läkfiwad tema kannul, sabad jalge wahel.

„See tuleb jellest inimeste karjas elamifest,“ ütles Bagheera, kes nende järele mäest alla libifes. „Nüüd on dshunglisfe midagi ilmunud, mis enam on, kui dshungli jeadus, Balao.“

Wana karu ei laufunud sõna, aga ta jäi süga

wasse mõttesse. Mowgli hiilis kārata dshunglist läbi, kuni ta wanameest filmas, kes, oma wana püis õlal, foera traawi kahe päewa wanustel jälgedel edasi ruttas.

Teie teate ju, et kui Mowgli külast äraläks, tema Shere Khani raske naha pääs kandis, kuna kaks hunti tema kannul käiswad, nii oli siis nende rada selgesti aratunda; Nüüd aga jõudis Buldeo sinna kohta, kus Akela jäljed oli segiajanud. Sinna istus ta maha ja kõhis ja nurises, ja tõusis jälle üles ja keerles ja luujis dshunglis, et jälgesid kätte leida, ja kõik see aeg olivad wahid nii ligidal tema ümber, et ta neid kiwiga oleks wõinud tabada. Ükski loom ei wõi nii kuulmataalt tasa liikuda, nagu hunt, ja ehk huntide arust Mowgli küll kārata astuda ei mõistnud, siisgi wõis ta tema tulla ja minna, just kui wari. Nad piirastwad wanameest, nagu delfinide kari ruttawat aerulaewa piirab, ja jääb juures westsiwad nad kuulmataalt teine teisega juttu. Sest nende kõne hääle algas sügawama tooniga, kui kõige sügawam toon hääle reas, mille tawaline inimese kõrw wõib seletada. (Selle hääle rea ülem ots lõpeb nahkhiire peenikese piiksumisega, mille nii mõnigi kõrw juba ei kuule. Selle tooniga hakkab kõik linnu- ja nahkhiire- ja putukate keel.)

„See on toredam, kui kõige õnnelikum jaht“ hüüdis Gall Wend, kuna Buldeo ähklides ja firudes enmast maha kummardas, ja terawasti, kui ta asjata, kadunuid jälgi otsis. „Ta on ekfinud metspõrja sarnane. Mis ta ütleb?“

Mowgli pani ümber: „Ta ütleb, et hundid farjana mu ümber peawad tantsinud olema. Ta ütleb, ta ei olewat weel ialgi sarnast jäljerada näinud. Ta ütleb, ta olla wäsinud.“

„Demal on aega oma wäsimust puhata, enne kui ta jäljed kätte leiab,“ arwas Bagheera külmalt, kuna ta tashiljufesi ühe puu tagant teise taha wilksus, just nagu mängikiswad nad pimesiku mängu. „Mis siis see kõhn elukas nüüd jälle teeb?“

„Ta sööb, wõi ajab suitsu omast suust wälja. Inimesed mängiwad alati oma suuga,“ ütles Mowgli, ja waiksed dshungli wahid nägawad, kuidas Buldeo wee-

piibu täitis, põlema süütis ja siis tosjutama hakkas, ja nad panivad tubaka haisu hästi tähele, nii et nad Buldeo, kui tarwis, kõige pimedamal ööl oleksivad wõinud äratunda.

S siis tuli wäike salk sõepõletajaid teerada mööda alla ja jäi muidugi peatama, et Buldeoga, kelle küti kuulsus mõnekümne penikoorma kauguseni ulatas, juttu ajada. Nad istusivad kõik maha ja hakkasivad suitsetama, ning Bagheera ja teised tulivad ligemale ja ootasivad, kuni Buldeo kuradilapse Mowgli lugu kõigesuguste ilustustega ja lisandustega otsast otsani ära jutustas. Kuida õiguse poolest tema, Buldeo, ise Shere Khani tapnud, ja kuida Mowgli ennast hundiks moonutanud ja lõunest kuni õhtuni temaga oli wõidelnud; ja kuida ta siis jälle poisiks muutunud ja tema, Buldeo, püski äranõidunud ja kuuli kõrwale juhtinud, nii et see ühe Buldeo oma pühwlidest surmanud; ja kuida küla, kes teda kõige parema Seonee küti teadis olema, teda wäljaläkitanud, seda kuradilast tapma; ja kuida wahel ajal külarahwas Messua ja tema mehe kinni wõtnud ja wangi pannud, esialgu nende oma urtsikusse, sellepärast et nemad kahtlemata selle tondipoja wanemad olla; ja kuida nad neid tahawad piinata, et nad oma nõiakunsti üles tunnistaaksivad; ja kuidas neid siis tahetakse ärapõletada.

„Kunas see saab sündima?“ küsisivad sõepõletajad, kellel wäga suur himu oli, seda huwitawat tempu näha saada.

Buldeo seletas, et kuni tema tagajitulekuni midagi ei wõi tehtud saada, sest küla soowis, et tema enne selle dshungli poiji mahalaks. Siis taheti Messua ja tema mehe üle otsust teha ja siis nende maad ja wara eneste keskel jagada. Messua mehe karja seas oli mitu tähelepanemise wäärt kena pühwelt. Buldeo arwamise järele oli see wäga mõnus asi, — nõidajid hukata, ja inimesed, kes dshunglist tulnud hundilastele ulualust pakuwad, on muidugi kõige pahemat sorti nõidade soost.

Uga, arwasivad sõepõletajad, mis siis, kui ing-

lased sellest asjast haisu saavad? Nemad olivad kuulda saanud, et inglased ju päris pöörane rahwas olla, kes õiglastele talumeestele nõidajidgi rahulikult tappa ei luba.

Oh, vastas Buldeo, külawanem annab teada, et Messua oma mehega usfinõelumise läbi otja saanud. See asi oli juba kõik joonde pandud. Ei jäänud muud toimetust üle, kui aga hundilast ära hufata. Kas neile wast juhtumisi sarnane elukas filma paistnud?

Sõepõletajad waatajivad kartlikult ringi ja täna-
jivad oma kaitsetähti, et seda mitte polnud sündinud. Aga nad ei kahtlenud sugugi, et kui keegi teda peaks leidma, siis muudugi niisugune wapper mees, nagu Buldeo

Päike hakkas õhtu poole weerema ja neile tuli meelde, et hää oleks Buldeo kulla minna, neid furje nõidajid waadata. Buldeo seletas, kui ta ka kohustatud olla, deemonilast surmata, tema ometi ei wõida lubada, et jalk warjuta mehi ilma tema kaitseta dshung-
list läbi läheks, kus iga filmapilk see nõiasugu wõiks ilmuda. Ta minewat nendega ühes, ja kui wast see paha elukas neile peaks wastu tulema, — noh, eks ta siis temale näita, kuidawiiši Seonee parem kütt tema jugustest jagu saab. Preester oli temale kaitsewärsi-
fesi õpetanud, mis iga meest kõige nõiahäda eest jul-
geks teewad.

„Mis ta ütleb? Mis ta ütleb? Mis ta ütleb?“
fordajiwad hundid iga wiie minuti järele, ja Mowgli pani ümber, aga nõialooga jäi ta kimpu, see oli temale liig keeruline, siis ütles ta, mees ja naene, kes nii lah-
ked tema wastu olivad olnud, istuda lõksus. „Kas inimesed ka inimesi lõksu püüawad?“ küsis Hall Wend

„Ta ütleb nii. Mina ei saa sellest jutust aru. Nad näikse kõik hullud olema. Mis tegemist on Mes-
sual ja tema mehel minuga, et neid lõksu püütakse?
ja mis kõik see lobin punasest lillest peab tähendama?
Ma lähen ise sinna ja waatan. Mis nad ka teha tahawad, ega nad seda enne Buldeo tagasitulekut ifka ei tee. Ja nii siis“ — — ta jäi jügamasse mõttesse,

kuna ta sõrmed nuapääga mängisivad, Buldeo aga, ja sõepõletajad astusivad väga julgesti reas teele.

„Ma lähen koke inimestekarja juurde tagasi,“ ütles Mowgli lõppeks. „Ja need jääb?“ Hall Wend waatas nälgase pilguga sõepõletajate paljadele selgadele järele.

„Saatke neid lauluga kodu,“ hirmitas Mowgli. „Ma ei joo, et nad enne ööd külavärawani jõuaksivad. Kas võite neid tagasihoida?“

Hall Wend näitas põlastades oma walgeid hambaid. „Meie võime neid ringi ja ringi ajada, nagu teotud kitsesid, — niipalju kui mina inimesi tunnen.“

„Seda ei ole mul tarmis. Laulge neile weidi, kuni nad teelt eksiwad, ja, Hall Wennake, laul ei pea just kõige mahedamate liigist olema. Mine nendega, Bagheera, ja aita kaasa. Kui õhtu käes, oota mind küla lähedal. Hall Wend teab, kus kohal.“

„See pole just mitte kerge jaht, mõne inimesepoja radasid käia. Mil ajal ma siis õige pean magama?“ ütles Bagheera haigutades, ehk tema filmadest küll võis lugeda, kui suurt häädmest tema eelseiswast löbust tundis. „Mina nüüd pean paljadele inimestele laulu laulma! — Aga eks me' katju.“

Ta painutas pää maha, et hüüd edasi kostaks ja karjus pifa, pifa kõlawa: „Hääd jaati!“ — kesköö hüüdu päewa ajal, mis hakatusse jaots just kole küll oli. Mowgli kuulis, kuidas hüüd kurises ja tõusis ja langes, ja pifa, wäänlewa kiunumisega nagu suri, ja ta naeris, dshunglist läbitõtates. Ta nägi, kuidas sõepõletajad hirmunult hunikusse kogusivad, ja kuidas wana Buldeo püstiots kõikumama löi, nagu banaanileht. Siis tõusis Halli Wenna Ja-la-hi! Jala-ha! hüüd, mis põdrajahti alustab, kui kari nilghaid, suurt, sinikat metslehma tagaajab. Ta näitas nagu kuskil ilma otšas alustawat, ta tõusis ja ligines — ligines — ligines — ja lõppes lühikese, kõrge, hulguwa kiljatamisega. Kolm wenda andsivad wastuhüüdu, kuni Mowgli ise oleks tõendanud, et jääb terve kari häälitsemas on, ja siis alustasivad kõik neli wenda suurepäralist dshungli

hommifulaulu, mille täit mõnu üksigi feel forrata ei mõi. Arwage ise, kuidas ta mõjus, dshungli päälelõunaist waitust riffudes. Sundid laulsiwad teda täie hooga ja ei unustauud ühtegi wigurit, ühtegi ilufonksu ära, mille juures nad häälega äraütlemata waenu ja põlgtust teadsiwad awaldada, kui nad rutulifult puu otsa ronima inimeste all oksi kuulsiwad ragisema ja kui Buldeo walju häälega oma kaitsewärstikesi hakkas lugema. Siis nad heitsiwad maha ja uinusiwad magama, sest nagu kõik need, kes oma enese hoole abil elawad, on ka metsloomad korraliku elu sõbrad, ja ilma uneta ei mõi hästi tööd teha.

Sellel ajal oli Mowgli wiledasti edasi jooksnud, tunnis ifka oma üheksa penifoormat, ülivõimus, et ta laisa ja liikumata elu järele külas, weel nii kergejalgne oli. Üks ainus mõte täitis tema meelt, Messua ja tema mehe lõksust päästa, olgu lõks, missugune tahes, sest Mowgli ei usaldanud ühtegi lõksu. Siis aga, pärastpoole, nii töötas ta, siis tahtis ta oma wõlaasja külaga suurel mõõdul ära diendada.

Hämarik oli käes, kui ta hästi tuntud karjamaad näha jai, ja dhakipuud, kus Hall Wend teda oli oodanud, sellel tähtsal hommikul, kui nad Shere Khani wastu jõtta läksiwad. Nii wihane kui ta ka inimese soo ja seltji wastu oli, tundis ta ometi, nagu tõuseks midagi ta rindu ja paneks ta hinge finni, kui ta küla fatuste poole waatas. Ta pani tähele, et täna kõik wäga warajasti põldudelt oliwad äraläinud ja selle asemel, et õhtusöögi walmistamise kallale minna, küla puu all istudes jädistasiwad ja karjusiwad.

„Inimesed peawad ometi ifka teiste inimeste jaoks lõksusid walmistama, muidu nad rahule ei jää,“ ütles Mowgli. „Kaske öö eest oli Mowgli käsil, — aga näitab, nagu oleks see öö mitme wihmaaja eest olnud. — Täna on neil Messua ja tema mees. Homme, ja weel mitu ja mitu ööd saab jällegi Mowgli kord olema.“

Ta roomas küla kaitsemüüri kaudu edasi, kuni ta Messua urtikku juurde jõudis, ja waatas afnast jisse. Messua oli pikali maas, juu finnisulunud, nii et ta

farjuda ei saanud, käed ja jalad olivad küttes, ta hoigas ja mõis maewalt hinge tõmmata. Tema mees oli ilusa, firju, lafeeritud sängi külge köidetud. Uks, mis uulitjale wiis, oli kõwasti lukkus, ja mõni neli wõi wiis meest toetasiwad tema wastu.

Mowgli tundis külarahwast ja tema wiisijid, ta teadis, nii kaua kui nad sööwad ja suitsetawad ja latravavad, nad muud tegema ei haffa, aga nii pea kui nad söönud on, haffawad nad kardetawaks minema. Buldeo pidi nüüd warsti kodu jõudma, ja kui tema saatjad oma asja hästi olivad teinud, pidi temal õige huwitaw lugu jutustada olema. — Nii siis puges Mowgli afnast jisse, kummardas maha, päästis mõlemad wängid lahti ja waatas urtsikus ringi, kas ta piima ei leiaks. Messua oli hirmu ja walu pärast pool meeletu, — kõige hommiku olivad nad teda peksnud ja firwidega löönud, — ja Mowgli sai weel õigel ajal oma käe tema juu pääle suruda, et tema waljut hüüdu feelda. Tema mees oli ainult segane ja wihane, ta istus maas, oma habet mudast ja prügist puhastades.

„Ma teadfin, — ma teadfin, et ta tuleb,“ nuutsus Messua, „nüüd te a n ma, et ta minu poeg on!“ ja ta tõmbas Mowgli oma kaisju. Runi selle silmapilguni oli poisiks üsna rahuline olnud, aga nüüd hakkas ta forraga wärisema, mis teda ennast üliwäga imestama pani.

„Mis tarwis on need küttes? Mispärast on nad sind sidunud?“ küsis ta lühiteise waituse järele.

„Et meid surmata, sellepärast et meie sind omaks pojaks oleme tunnistanud,“ ütles Messua mees nalvalt. „Waata, ma olen werine.“

Messua ei lausunud midagi, aga tema haawu silmitfes Mowgli, ja nad kuulsiwad, kuidas ta hambaid firistas naese werd nähes.

„Kelle töö see on? Siin saab tasumifest juttu olema!“

„Kõige küla töö. Ma olin liig rikas. Mul oli liig palju elajaid. Sellepärast muutusime mõlemad nõidadeks, kui jinule ulualust andsime.“

„Ma ei saa aru. Messua jutustagu jeda lugu.“
„Ma andsin sinule piima, Nattoo, kas ja mälestad?“ ütles Messua kartlikult. „Sellepärast et ja minu poeg olid, feda tiiger ära wiis, ja sellepärast, et ma find wäga armastasin. Nad ütlewad, mina olla sinu ema, ühe tondi ema ja sellepärast pidada ma surema.“
„Ja mis see on, tont?“ küsis Mowgli. „Surma olen ma näinud.“

Mees waatas tussaselt alt kulmu tema poole, aga Messua naeris. „Kas ja kuuled?“ ütles ta oma mehele. „Ma teadsin, — ma ütlesin, et ta nõid ei ole! ta on mu poeg — mu poeg!“

„Poeg wõi nõid, mis kasu saab sellest meile?“ ütles mees. „Meie oleme kadunud.“

„Sääl on tee, mis dshungliht läbi wiib,“ ütles Mowgli, läbi afna metsa poole näidates. „Teie käed ja jalad on wabad. Minge.“

„Meie ei tunne dshunglit nii hästi, nagu — nagu sina, mu poeg,“ algas Messua. „Ma ei arwa mitte, et ma kaugele jõuaksin minna.“

„Ja küla mehed ja naesed oleksiwad peagi meie kaelas ja wedaksiwad meid jüa tagasi,“ ütles tema mees.

„Sm!“ ümises Mowgli, kes nülgenoa otsaga oli hakanud oma peopesa täpistama. „Weel ei joowi ma mitte küla rahwale paha teha. — Aga ma ei arwa mitte, et nad find tagasi hoidma saawad. Warsji saab neil paljude asjade üle olema järele mõtelda. Ah!“ ta tõstis pääd ja kuulas, sest wäljas oli kisa ja samumude müdinat kuulda. „Siis nad on ometi Buldeo kodu lastnud tulla?“

„Teda saadeti täna hommiku metsa, find tapma,“ hüüdis Messua. „Kas ja oled temaga kokku juhtunud?“

„Jah, — meie — mina — juhtusin temaga kokku. Temal on piff lugu jutustada, ja kuni ta teda jutustanud saab, wõib mõndagi teha. Aga enne pean ma teada saama, mis nõu neil on. Tehke otsust, kuhu teie tahaksite minna ja ütelge mulle, kui ma tagasi tulen.“

Ta hüppas jälle afnast wälja ja puges sinna-
Kipling, I. Dshungli raamat. „Mowgli“.

poole, kus rahwa hull külapuu ümber liikus. Buldeo lames maas, kõhides ja hoigades, ja igaüks loopis temale küsimisi ette. Tema juukse jalgad olivad sassis ja nahk oli ta jalgade ja käte päält peaaegu maha nälitud, sest et ta täna nii mõnegi puu otsa oli pidanud ronima, ja ta võis waewalt rääkida. Aga ta tundis oma suurt tähtsust. Neg ajalt pomises ta mõne sõna tontidest ja laulwaist tontidest ja nõia tembutamistest, nii et rahwa hull aga aimata võis, mis tulema pidi. Siis nõudis ta wett.

„Wah!“ ütles Mowgli, „lobin ja lobin! sõnad ja sõnad! Inimesed on bandar = logi werewennad. Nüüd peab ta oma suud weega uhtma. Nüüd peab ta suitsu juust wälja ajama, ja kui kõik see tehtud on, siis on tema lugu ikka alles jutustamata. Küll nad aga on targad! mitte üks neist ei pea Messua ukse eest wahti, kuni nende kõrwad Buldeo jutudega täis tuubitud on. Ja — mina olen niisama laisk, nagu nemadgi.“

Ta fargas üles ja hiilis urtsiku juurde tagasi. Afna ees tundis ta migagit oma jalga puutuwat. „Ema,“ ütles ta, sest ta tungis seda keelt, „mis siin teed?“

„Ma kuulsin oma lapsi dshunglis laulmas ja ma läksin selle ühele järele, keda ma kõige enam armastan. Wäike Konn, ma soowiksin seda naist näha, kes sind piimaga jootis,“ ütles Hundi ema, kes üle ja üle lastega märg oli.

„Nad olivad teda finni sidunud ja tahawad teda surmata. Ma olen paelad katki lõigandan ja ta läheb oma mehega dshunglist läbi.“

„Mina lähen temale järele, Ma olen wana, aga hambad on mull alles.“ Hundi ema tõusis tagumiste jalgadele püsti ja waatas aknast sisse pimedasse kambriisse. Mõne filmapilgu järele hüppas ta jälle maha ja ei ütelnud muud kui: „Mina andsin sinule su esimese piima. Aga Bagheeral on õigus: inimene läheb wiimaks ometi inimese juurde tagasi.“

„Wõib olla,“ ütles Mowgli ja tema filmist pais-

tis waenulik tulufe, „aga täna ööje olen ma sellest radast väga kaugel. Dota siin, aga ära ennast temale näita.“

„Sina ei kartnud mind ialgi, Wäike Konn,“ lausus Gundi ema, kõrge rohu sisse taganedes, kuhu ta ennast nii peitis, et keegi teda näha ei võinud.

„Ja nüüd,“ ütles Mowgli, jälle aknast sisse hüpates, „nad istuvad kõik ringis Buldeo ümber, kes asju jutustab, mis mitte pole sündinud. Kui ta oma tühja jutu lõpetanud saab, lubavad nad punase lil — tulega siia tulla ja teid mõlemid ära põletada. Nii siis?“

„Ma olen oma mehega rääkinud,“ ütles Messjua. „Kanhivarani on kolmkümmend penikoormat, aga jälal meie leiame inglasi.“

„Ja mis sugusest karjast nad on?“ küsis Mowgli.

„Ma ei tea seda. Nad olla walged, ja räägitakse, et nemad kõige maa üle walitseda, ja nad ei sallida, et inimesed teine teist ilma tunnismeeseteta põletavad või lööwad. Kui meie täna ööje sinna saame, siis elame, kui mitte, siis sureme.“

„Elage siis. Üksigi mees ei saa täna ööje wärawast wälja. Aga mis tema teeb?“ Messjua mees oli urtjiku nurgas põlwili maas ja kaewas pöranda mulla sisse auku.

„Sääl on tema jula raha,“ ütles Messjua, „muud meie ei või ühes wõtta.“

„Ah, jah. See asi, mis inimeste juures käest käesse läib ja mis ialgi soojemaks ei lähe. Kas teda teistes kohtades ka tarwitatakse?“ küsis Mowgli.

Mees waatas wihafelt ülesse. „Ta on loll, aga mitte tont,“ pomises ta. „Selle rahaga võiks ma hobust osta. Meie oleme liig haiged, et kaugele käia, ja ühe tunni jooksul saab küla meie kannul olema.“

„Mina ütlen, et nemad mitte teid taga ajama ei lähe, nii kaua kui mina ei luba, aga hobust osta, see on hää mõte, Messjua on wäsinud.“ Mees tõusis üles ja sidus wiimse kui ruupia oma piharäti sisse. Mowgli aitas Messjuat aknast wälja ronida, ja järele öö õh

andis naesele jõudu, aga dshungel näitas tähte paistel nii väga pime ja kole olema.

„Kas teie Kanhiwara rada tunnete?“ sõjistas Mowgli.

Nad nifutasiwad pääd.

„Hää küll. Siis, pidage meeles, et teil tarwis pole karta. Ja ei ole ka tarwis väga rutata. Kuid — kuid võib olla, et teie dshunglis oma ees ja taga weidi laulmisti kuulete.“

„Kas ja arwad, et meie öö ajal dshunglisse julgeksime minna, kui meid tule surma hirm ei sunniks? Parem on metsloomade hammaste all surra, kui inimeste käte läbi,“ ütles Messua mees, aga Messua waatas Mowgli otja ja naeratas. „Ma ütlen,“ algas Mowgli jälle, nagu oleks ta Baloo, kes tähele panemata kutsikale sada esimest korda ühte ja jeda sama dshungli seaduse lauset kordab. „Ma ütlen, et mitte üks ainus hammas teid ei saa puutama, mitte üks jalg ei saa ennasti teie vastu tõstma. Ei inimene ega metsloom saa teid finni pidama, kuni teie Kanhiwarasse olete jõudnud. Druu waht saab teid saatma.“ Ta pööras ennasti ruttu Messua poole ja lisas juurde: „Tema ei usu, aga sina usud?“

„Oh, ma usun, mu poeg. Inimene, waim, wõi dshunglihunt, ma usun.“

„Tema saab ehmatama, kui ta minu rahwa laulu kuuleb, sina saad mõistma ja rahul olema. Minge nüüd, ja ärge rutake, ruttamiseks pole ühtegi põhjust. Wärawad on lukus.“

Messua langes nuttes Mowgli ette põlwili, see aga tõstis teda rutulikult üles ja wärin käis tema kehast läbi. Siis wõttis naene tema kaela ümbert finni ja sõjistas temale kõik õnnistusesõnad kõrwa, mis ta aga iganes teadis. Tema mees waatles ahne pilguga oma põldusid ja ütles: „Kui meie Kanhiwarasse jõuame ja kui ma inglaste jutule saan, küll ma siis preestri ja wana Buldeo ja kõige küla kaela niisuguse protsessi ajan, mis neid kontideni paljaks peab närima. Rahakordsed hinda nad peawad mulle mu lõikamata

wilja ja söötmata pühvlide eest maksma. Ma nõuan täit kohtu õigust." Mowgli naeris. „Ma ei tea, mis see on, kohtu õigus, aga kui ja tulewa wihma ajaks tagasi tuled, küll ja siis näed, mis külast järele on jäänud.“

Nad läksiwad dshungli poole, ja Gundi ema kargas omaist peidu paigast wälja.

„Mine nendega,“ ütles Mowgli, „ja muretse selle eest, et kõik dshungel teada saaks, et neid mõlemid keegi ei tohi puutuda. Tee weidi häält. Ma tahaksin Bagheerad hüüda.“

„Piff, piff hulgumine tõusis ja kustus, ja Mowgli nägi, et Mesjua mees seisatama jäi ja nagu tagasi tahtis pöörduda.“

„Mine aga, mine,“ hüüdis Mowgli rõõmsasti. „Ma ütlesin ju, et weidi laulu kuulda saate. See laul saab teid kuni Kanhiwarani saatma. See on dshungli armulik kaitsehüüd.“

Mesjua kutjus oma meest edasi ja pimedus kattis neid ja Gundi ema, kui korraga Bagheera Mowgli jalgade ees ilmus, üle ja üle magusast äritusest wärisedes, sest öö teeb dshungli-rahwa meeletuks.

„Mul on häbi sinu wendadest,“ kurises ta.

„Mis? Kas nad ei laulnud Buldeole magusat laulu?“

„Liig magusat! liig hästi! isegi mina unustajin oma uhkuse ja — murtud luku juures, mis mind wabastab, ma käisin lauldes dshunglist läbi, just nagu oleks praegu kewade! Kas ja meie wiisi ei kuulnud?“

„Ma olin teise saagi jälgil. Küsi Buldeo käest, kas teie wiis temale meeldis. Aga kus on mu neli wenda? Ma ei soowi, et üksigi hing täna öösel wärawast wälja läheks.“

„Selleks pole nelja tarwis,“ ütles Bagheera, kes põlewail filmil ja ifka waljumini kurisedes rahutult edasi tagasi hiilis. „Mina wõin neid kõik tagasi hoida, wäike wend. Kas nüüd ometi juba wõib murdmisega algust teha? See laulmine metsas ja need mehed, keda ma puude otsa nägin ronimat, on mind just parajasse

tujusse ärgitanud. Kes on inimene, et meie temast peafime hoolima? See paljas, see must mullakaapija, see karmuta, see hambata, see mullasööja! Kõik see päew olen ma ta jälgil käinud, keskpäewa ajal, walge päikese paiste käes. Ma ajasin teda, nagu hundid põtrafid ajavad. Ma olen Bagheera — Bagheera — Bagheera! Nii, kuidas ma oma warjuga tantšin, nii tantšin mina nende inimestega! Waata!“ — Siigla suurune panter kargas õhku üles, nagu kassi-pojuke kargab, et tema pää kohal keerlewat kolletand lehte finni püüda, ta saatis parema ja pahema käpaga löökisid tühja õhku, nii et õhk tema löökide all wihises ja kiinus, ta tuli kuulmata warjuna alla ja kargas jälle üles ja jälle, kuna tema poolmõirgaw nurin kaswis, nagu aurukõmin keewas katlas kaswab. „Ma olen Bagheera, — dshungli kangelane, — öökangelane — ja minu jõud on mu sees. Kes wõib minu löögile vastu panna? Inimese kutsikas, ühe käpalöögiga wõin ma su pää laperguks lüüa, nagu furnud konna juwe ajal!“

„Löö siis!“ ütles Mowgli, aga külarahwa keeles, mitte dshungli keeles, ja need inimeste keeli sõnad panivad Bagheera korraga seisatama, ta wiskas ennast ärewusest ja wõimsast liigutusest wärisewate tagumiste jalgade pääle, nii et tema pää Mowgli pääga ühel kõrgusel oli. Weel kord waatas Mowgli selle sama liikumata kindla pilguga, mille abil ta omad nurisewad wennad oli taltfutanud, nende roheliste filmadesse, kuni punane tuli, mis rohelise läige tagant pantri filmades leegitjes, korraga kustus, nagu kangel meres tuletorni walguis, kui torni luugid finni pannakse, — kuni panter filmad maha lõi, ja suur pää maha wajus, sügawamale ja sügawamale, ja punane kare keel Mowgli jalgu lastus.

„Wend, — wend — wend,“ jostistas poisis ja silitas toreda looma kaela ja selga, „jää rahule! jää rahule! See ei ole minu süüd, see on öö süüd.“

„Öö lõhnade süüd,“ ütles Bagheera andeks palu-

Olgu see sinu oma jaht. Ma ei soovi neid näha saada.

„Olgu nii,“ ütles Bagheera. — „Nüüd nad tulevad!“

Koosolek jeltspuu all oli väga elavaks läinud ja lõppes metsiku käraga. Suur loju naiši ja mehi jooksiwad hulgudes ja bambuse leppidega, nuiadega ja sirpidega weheldes küla tänawat mööda ligemale. Gesotšas olivad preester ja Buldeo, aga käratsem hulk ei jäänud neist maha ja nad karjusiwad: „Nõida ja tema naeseripakut! Küll me' saame näha, kas tuline raud neid tunnistama paneb! Pistke urtsik nende pääde kohal põlema! Küll meie neile näitame, kuidas hundi-poegi vastu wõetakse! Si, enne peksge neid! Tunglaid! Rohkem tunglaid! Buldeo, tõsta püü palgele!“

Wäike wiivitus tuli sellest, et nad usse, mis kõwasti kinni oli seotud, koha lahti ei saanud. Aga tugewad käed lõhkusiwad ta ruttu maha ja tõrwalontide walguš woolas urtsikusse, kus omas täies pikkuses Bagheera lames, must nagu öö, kole nagu demon, esimesed käpad risti üle sängi weere maha riputates. Üks filmapill wältas meeleärakeitlik waihus, kui esimesed pääletungijad seisatama jäiwad ja rutulikult hakkasiwad taganema, ja jellel samal filmapilgul tõstis Bagheera oma toreda pää — ja haigutas, haigutas täie juuga, meisterliku hoolega, häbemata rahuga, — nii, nagu ta oleks haigutanud, et mõnda omawääri- list teotada. Lähemal filmapilgul oli uulits tühi. Bagheera hüppas afnast wälja ja jäi Mowgli kõrwale seisma, kuna karjuw, hulguw inimestewool uulitsat mööda edasi kihutas, teine teist tallates ja lüües, selles meeletus rutus, mis iga ühte ajas, omas urtsikus warju otsima.

„Enne päewa nad ei liiguta jalgagi,“ ütles Bagheera rahulikult. „Ja mis nüüd?“

Päälelõunse une waihus näitas küla kohal leh-wima, aga wõis kuulda, kuidas urtsikutes raskeid kivist wiljakastid üle mulla pöranda usse ette saiwad tõm-matud. Bagheeral oli õigus, enne päikese tõusu küla

wististi ei liikunud. Mowgli istus maas ja mõtles, ja tema nägu kattis ennast sügawa warjuga.

„Mis ma olen teinud?“ küsis Bagheera wiimaks meelitades.

„Midagi muud kui wäga suurt hääd. See nüüd wahti, kuni walge käes. Mina lähen magama.“

Mowgli jooksis dshunglisse, wiskas ennast ühe samlaga kaetud kalsu pääle maha ja magas ja magas kõige selle päewa läbi, kuni teise ööni. Kui ta ärkas, oli Bagheera ta kõrwal, ja noor tapetud hirm ta jalge ees. Bagheera waatles teda uudishimuliku tähelepanemisega, kuna Mowgli oma noaga töötab, sõi ja jõi, ja siis kõhuli heitis ja löua käte wahele toetades, jällegi mõtlema jäi.

„See meesterahwas ja sinu naesterahwas jõudsiwad õnnelikult Kanhiwarasse,“ ütles Bagheera. „Sinu ema saatis Dshiliga sõna. Nad leidsiwad hobuse enne keshööd ja läksiwad õige ruttu. Kas see pole hää?“

„See on hää,“ ütles Mowgli.

„Ja see sinu inimeste kari jääb külas ei liigutanud ega teinud häält, enne kui päike juba kõrgel taewas seisis. Siis nad jooksiwad ruttu ja neelasiwad oma toitu, ja tõttasiwad jälle tagasi oma majadesse.“

„Kas nad wast sind näha saiwad?“

„See pole mitte wõimata. Ma püherdasiin koidu a'al nende wärawate ees liiwa sees, ja wõib olla, et ma iseeneise lõbuts weidi laulu löin. Aga nüüd, wäike wend, pole siin midagi enam teha. Tule minuga ja Balooga jahile. Temal olla jääb mõned uued mesi-puud, millega ta sinu ees tahab kiidelda, ja meie kõik igatseme sinu tagasitulekut. Pühi see pilk maha, mis isegi mind hirmutab. Mees ja naene ei saa mitte punase lille jisse heidetud ja dshunglis on kõik forras. Kas pole õige? Unustame inimese karja ära.“

„Ja saagu unustatud lühikesse aja pärast. Kus Hathi täna ööse sööb?“

„Ta sööb jääb, kus ta hääks arwab. Kes wõib

Waijija eest wastata! Aga mis on? Mis asi see on, mille Gathi wõib lorda jaata ja meie ei wõi?"

„Wii temale ja tema pojale käsku, et nad siia minu juurde tuleksiwad.“

„Aga, wäike wend, tõesti, see ei ole — see ei lähe mitte lorda, Gathile ütelda „tule“ wõi „mine“. Ara unusta, ta on dshungli walitseja, ja enne kui inimeste kari sinu waate ja näo muutis, õpetas tema sinule ühe dshungli meistri sõna.“

„See on ükspuhas. Nüüd ma tean tema jaoks meistri sõna. Ütle temale et ta konna Mowgli juurde tuleks, ja kui ta ei taha tulla, siis ütle temale, et ta Bhurtpore põldude häwitamise pärast tuleks.“

„Bhurtpore põldude häwitamise pärast,“ kordas Bagheera mitu korda, et sõnu kindlasti meeles pidada. „Ma lähen. Ega Gathi pahemat ei wõi teha, kui enna wihaštada, ja ma annaksin ühe kuu jahisaagi selle eest, et meistri sõna kuulda, mis Waijijat sunnib.“ Ta läks minema ja jättis Mowgli sellega, et see wihatujus oma nuaga mulda lõhkus. Mowgli ei olnud ialgi enne inimese werd näinud, kuni ta Messua werd tema koidikute pääl nägi, ja mis temale enam tähendas, tema haisu tundis. Ja Messua oli tema wastu lahke olnud, ja nii palju, kui ta armastujest teadis, armastas ta seda Hindu naist nii südamelikult, kui ta muid inimesi wihtas. Aga nii wäga, kui ta neid ka wihtas, neid ja nende keelt, ja nende kalli kõwadust, ja nende argtušt, siisgi ei oleks ta ühegi hinna eest wõinud mõne inimese elule otša teha ja jällegi seda koledat werelõhna omas ninas tunda. Tema ettewõte oli lihtsam, aga palju mõjuwam, ja ta naeris, kui ta selle pääle mõtles, et üks neist lugudest, mis wana Buldeo õhtutel jeltipuu all oli jutustanud, temale selle mõtte pähe oli pistnud.

„See oli tõesti meistri sõna,“ jostistas Bagheera temale kõrwa jisse.

„Nad sõiwad jõekaldal ja nad kuulsiwad sõna, just nagu pühwliid; nüüd nad tulewad.“

Gathi ja tema kolm poega ilmusiwad kārata,

omal harilikul viisil. Jõe muda nende külgede pääl oli alles kuiwamata, ja Gathi näris sügawmõtteliselt ühe noore platani puu haljast tüve, mille ta oma kihw-hammastega oli wälja kiskunud. Aga iga joon tema tugewas kehäs näitas Bagheerale, kelle teraw film asju seletada oskas, et siin mitte dshungli walitseja inimese kutsikuga rääkima ei tule, waid üks, kes kardab, niisugusega, kes ei kardab. Tema kolm poega sammusiwad reas isa kannul.

Mowgli tõstis waewalt pääd, kui Gathi temale „Hääd saaki“ pakkus. Ta lasi teda kaua aega edasi tagasi tallata ja lotti kõigutada ja jalgu tõsta, enne kui ta rääkima hakkas. Ning kui ta lõpetis suu lahti tegi, siis rääkis ta Bagheeraga, ja mitte elewantidega.

„Ma jutustan sinule ühe lookese, mille ma jahimehe juust kuulsin, kelle pääle teie eila jahti tegite. Ta pajatab ühest wanašt, targast elewandist, kes lord lõksu langes, ja terawotsaline teiwäs koopa põhjas kriimustas teda jala kannast kuni õlani ja jättis walge armi.“

Mowgli sirutas käe wälja, ja kui Gathi oma suure keha edasi liigutas, näitas kuupaiste tema halli külje pääl pikka walget joont, nagu oleks tuline raudpiits jäält üle käinud.

„Inimesed tuliwad teda lõksust wälja tõmbama, aga ta kiskus kõied katti, sest ta oli väga tugew, ja ta läks ära metsa, et oma haamu parandada. Siis ta tuli öösel suures wihäs nende samaste kütide põldudele. Ja nüüd ma mäletan, temal oli kolm poega. See lugu sündis mitme mitme wihmaaja eest, ja mitte siin, waid kaugel maal, Bhurtpore põldudel. Gathi, mis sündis nende põldudega, kui lõikuse aeg tuli?“

„Mina pidasin lõikust oma kolme pojaga,“ ütles Gathi.

„Ja mis sai kändmisest, mis lõikuse järele tuleb?“

„Kändmist ei olnud,“ ütles Gathi.

„Ja mis sa inimestest, kes halja wilja põldude saagist elawad?“ küsis Mowgli.

„Nad läksiwad ära.“

„Ja urtijakutešt, kus inimesed magasiwad?“ küsis Mowgli.

„Meie kiskujime katused puruks, ja dshungel kattis seinu,“ ütles Gathi.

„Ja mis edasi sai?“

„Dshungel wöttis niipalju hääd maad, kui ma öö jooksul hommiku poolt õhtu poole wõin läbi käia, ja lõune poolt põhja poole nii palju, kui ma kolmel ööl ära käin. Wiie küla wastu läksime meie dshungliga wälja, ja nendes külades ja maades, ja nendel karja maadel ja tajasel põllumaal ei ole nüüd inimese hingegi. See oli Bhurtpore põldude hukkamine, mille mina oma poegadega lorda saatjin; ja nüüd küsin ma, inimesepoeg, kust jina seda tead?“

„Üks mees jutustas minule sellest asjast, ja nüüd ma näen, et isegi Buldeo õigust wõib rääkida. See oli tubli tegu, Walgemärgiga Gathi, aga kord saab ta weel paremini tehtud olema, sest inimene saab asju juhutama. Sa tunned selle inimesejugu küla, kes mind wälja heitis? Nad on laisjad, meeletud ja kõwa südameelised, nad mängiwad oma suuga ja nad tapawad nõdremaid, aga mitte nalja pärast, waid löbu pärast. Kui nad endid täis on jõõnud, siis nad tahawad ise oma jugu punase lille leekidesse heita. Seda olen ma näinud. Si kõlba, et nad siin kauem elutsekiwad. Ma wihtan neid!“

„Siis, tapa!“ ütles Gathi noorem poeg, rabas kihwhammastega ühe murumätta üles, lõi teda oma põlwele wastu puruks ja wiskas kõrwale, kuna tema wäikesed punased silmad salalikult ühele ja teisele poole wälkusiwad.

„Mis hääd ma walge kontidest saan?“ hüüdis Mowgli wihaga.

„Kas ma hundifutšikas olen, et ma päaluuga pean mängu ajama. Ma olen Shere Khani surmanud ja tema nahk mädaneb praegu nõuufogu kaljul, aga — aga ma ei tea, kuhu Shere Khan ometi läks, ja mu kõht on ometi tühi. Nüüd tahan ma seda wõtta, mis

ma näha ja katsuda woin. Wii dshungel selle küla jisse, Gathi!”

Bagheera kehast käis wärin läbi ja ta tõmbas ennast küüru. Et juhtumise korral küla tänavat mööda wõib alla kihutada ja paremale ja pahemale poole inimesehulga jisse wägewaid hoopisid jagada, wõi jälle hämariku ajal kawalal kombel kündjaid mehi põllul maha murda, sellest sai ta aru. Aga see läbi mõeldud, plaanilik teomood, mille tõttu terwet küla wõis inimeste ja loomade filmist kaotada, see tegi temale hirmu. Nüüd ta mõistis, mispärast Mowgli Gathi järele oli saatnud. Minult elatand, tark elewant wõis niisugust sõda ette wõtta.

„Nad põgenegu, nagu Bhurtpore mehed põgenesiwad, kuna neile wihma wesi sinna adrafs asub ja wihmatillkade kohin paksudel lehtedel nende wärtlside lagina asemel kostab, — kuna meie Bagheeraga braamiinlase majas aset leiame ja pödrad templi tiigist jooma lähewad. Gathi, wii dshungel jisse?”

„Aga minul — aga meil pole tüli nende inimes- tega, ja selleks et neid kohtasid hukata, kus inimesed magawad, on suure walu tulist wiha tarwis,” ütles Gathi, kahtlaselt edasi tagasi liikudes.

„Kas teie siis need ainjad rohuööjad dshungelis olete? Ajage omad rahwasood nende kaela. Pöder ja metsfiga ja nilghai astugu platši. Teil pole waja ennast näidatagi, kuni põllud tühjad on. Gathi, wii dshungel jisse!”

„Aga jurma pole tarwis? Bhurtpore põldude huffamise ajal oliwad mu kihwhambad punased, ja ma ei tahaks seda lõhna uuesti äratada.”

„Mina ka mitte. Ma ei tahagi, et nende fondid meie puhast maad roojastaksiwad. Nad mingi ja otjigu enestele uut aset. Siia nad ei wõi jääda. Ma olen selle naese werd näinud, kes minu wastu lahke oli, selle naese werd, feda nad oleksiwad tapnud, kui mina teda mitte ei oleks päästnud. Minult noore rohu lõhn nende läwedel wõib feda werelõhna kustutada. Ta põleb mu suus. Wii dshungel jisse, Gathi!”

„Ah“ ütles Gathi, „nii põles arm mu naha pääl, kui meie nägime, kuidas nende külad kewade kaswude all suriwad. Müüd ma näen! sinu waen olgu meie waen! Ma wiin dshunglid nende kaela.“

Mowglil polnud weel aegagi hinge tõmmata, — ta wärijes wiha ja waenu pärast, — kui koht, kus elewandid oliwad seisnud, tühi oli. Bagheera waatas hirmuga tema otja.

„Murtud lufu juures, mis mind wabastas!“ ütles must panter lühikeste waikuse järel, „kas sina see wäike, paljas elukas oled, kelle eest ma nõuulogu koosolekul kostsin, kui kõik weel noor oli? Dshungli walitseja, kui minu jõud läinud on, kosta minu eest — kosta Baloo eest, — kosta meie kõikide eest? Sinu ees oleme meie kõik kutjivad! Murtud otjad jala all! Hirwe pojad, kes oma ema on kaotanud!“

Mõte, et Bagheera efsinud hirwe poeg pidi olema, wiskas Mowgli ümber. Ta naeris nii, et ta hing finni jäi, ja nuutsas, ja naeris jälle, nii et ta wiimaks ühte tiiki pidi hüppama, et ennaft waigistada. Sää! ta ujus ringi ja ringi, pea wee alla kadudes, pea fuu-paistel wee pääle ilmudes, just nagu oletst ta konn, oma nimewend.

Wahel ajal oliwad Gathi ja tema kolm poega teine teisest lahku läinud ja igauks neist sammus teist teed. Kaks päewa nad läksiwad nii edasi, see tähendas hästi arwatud oma fuuskümmend penikoormat. Iga nende samm, iga loti liigutus sai Dshili ja Mangi ja ahwirahwa ja linnufugude poolt tähelepandud ja arutatud ja teistele teada antud. — Siis nad hakkasiwad sööma ja toidu muretsema, ja sõiwad üsna rahulikult nädal otja. Gathi ja tema pojad on Kaa sarnased, nad ei rutta ialgi enne kui paras käes on.

Selle aja järgu lõpul, — ja keegi ei teadnud, kelle poolt ta oli alganud, — käis sõnum dshunglist läbi, et selles ja selles orus palju paremat wett, paremat toitu wõida leida. Metssead, kes, muidugi teada, hää kõhutäie pärast kas wõi ilma otjani lähewad, oliwad efsimised teele hakkajad. Nende tuhnijad karjad

rändasivad kaljudest ja finkudest üle; põtrade karjad tulivad järele, ja nendega ühes rändasivad väikesed metsrebased, kes karjade furnudest ja surijatest liigetest endid toitivad, ja laia õlalised nilghaid läkivad põtrade seltjäs minema, ja nende kannul metspüholid wirtsafoodest. Kõige vähem asi, kõige tühjem taistus oleks neid laiali pillutatud karjasid, kes toitu otsides, ja juues, ja jälle toitu otsides, aega mööda edasi hulfusivad, kergesti mõinud tagasi tõrjuda. Aga nii pea kui nad rahutumaks läkivad, oli ikka keegi kae pärast, kes neid waigistas. Kord tuli oksasiga Sahi ja rääkis waimustufega, mis ülihääd toitu weidi edasi eespool leida olla; teine kord huikas Wang rõõmsasti ja lehwis ühte metsawahestikku mööda edasi, näidates, et sääl ühtegi hädaohtu karta pole, wõi Baloo, juu juuri täis, paterdas mõnest kahtlasest reast mööda ja ajas teda õigele teele tagasi. Palju nendest rändawatest loomadest lippasivad tagasi, teiste meelest läks asi igawaks ja nad jäiwad teele maha, aga wäga suur hull läks siiski edasi. Umbes kümne päewa lõpul oli asja seis järgmine: Põdrad ja metssead ja metsjärjad hulfusivad ja tallasivad siia ja sinna, suures ringis, mille läbimõet kahesja wõi kümme penikoormat wõis olla, kuna kiskjad metsloomad pea siin, pea sääl ringi wälimise serwa kallale tükkisivad. Ringi keskpaigas oli küla, ja tema ümber, wäljadel, oli wili just walmimas ja wiljapõldudel istusivad külamehed mafanides, nõnda nad nimetawad witsdest palmitud wahi onnikesi nelja teiba otjas, kust nad lindusid ja teisi wiljawargaid tahtsivad ära peletada. Kui nüüd asjad juba seda wõrrt joones oliwad, ei hakatud põtradega enam nii palju kawaluit tarwitama. Kiskjad oliwad kangesti nende kannul ja ajasivad neid edasi. Ring kitsendas ennast.

Ühel pimedal ööl tulivad Sathi ja tema kolm poega metsast wälja ja mürdsivad oma fihwhammastega mafanide toed maha. Toed langesivad nagu murtud kõrred, ja kui inimesed ülewelt maha lendasivad, fuulsivad nad elewantide sügawat kuristamist oma kõrwa kostwat.

Seeni ajani olivad põtrade eelkäijad juba teed küla karjamaale ja põldudele leidnud ja kari karja järele tungis sisse. Siis tulivad kõvasõralised, tuhnijad metssead, ja mis põdrad ja härjad wast maha jätsiwad, seda huffasiwad sead. Wahete wahel hirmutas mõni hundikari äritatud loomasid, nad mõllasiwad suures hirmus sinna ja tänna, tallasiwad halja odraorase mudaks ja häwitasiwad oma kapjade all niisutamise kraawisid.

Enne foidu tõusu jäi pääletungimine wäljast poolt ringi ühel kohal wähemaks, kiskjad metsloomad olivad jäält taganenud ja jätsiwad tee lõuna poole lahti, ja üks põdrakari teise järele põgenes seda teed mööda ära metsa. Teised, julgemad, peitsiwad endid dshungli tihestikusse ära, et lähemal ööl oma sööma- aega lõpetada.

Uga selle öö tegu oli tublisti toimetatud. Kui küllarahwas hommikul põllule tulivad, nägivad nad, et nende wiljapõllud täiesti huffas olivad. See tähendas surma, — kui nad ära ei läinud, — sest aastast aastasse polnud nad näljajurmast kaugemal, kui dshunglist, ning see algas üsna nende naabruses. Kui pühelised wälja karjamaale saadeti, leidsiwad nad, et põdrad ja metshärjad neile midagi ei olnud järele jätnud ja näljased elajad läksiwad ära metsa, ja sinna nad jäiwadgi, oma metsiku jugulaste seltsi. Ja kui hämarik kätte tuli, leidsiwad küllamehed, et need mõningad hobused, mis külla päralt olivad, purustatud päädega oma kuutides lameiwad. Minult Bagheera wägewad täpad wõisiwad seda tööd teinud olla ja ainult Bagheerale wõis päha tulla, oma wiimast ohwrit häbemata julgusega tänawa keskele wälja wedada.

Küllarahwas ei julgenud põldudel wahitulefid põlema jüüdata, nii siis tegiwad Gathi ja tema kolm poega wiljajäristele otja pääle, ja kus Gathi töötab, jääb on kõik puhas.

Külla mehed otjustasiwad, wihma ajal oma tal- lele pandud seemnewiljast elada ja siis kusgil tööd otsida, et selle kadunud aasta kahju araparandada; aga

kuni miljakaupleja veel oma täie fasti pääle mõtles, ja hindade pääle, mis tema oma tahtmise järele lootis kõrgendada, oli Gathi juba tema mudast ehitatud aida nurga maha lõhkunud ja juure, pajumitstest punutud ja lehma sõnnikuga tihendatud fasti ümber tõuganud ja tallas nüüd kalli wara pihuks ja puruks.

Kui see wiinne õnnetus ilmsiks tuli, pidi braamiinlane rääkima. Ta oli oma jumalate ees palvetanud ja ohwerdanud, aga asjata. Võib olla, arwas ta, et külarahwas kuidagi wiisi kogemata dshungli jumalaid oli vihastanud, sest nähtawasti oli dshungel nende wastane. Sellepärast nad saatsiwad lähema Gondi sugu päämehe järele. Gond on wäikese kaswuga, tark ja kawal ja wäga must kütisugu, kes dshungli põhjas elab ja kelle isaijad India kõige wanem pärisrahwas olivad.

Nad mõtswad Gondi mehe wastu, kuidas aga wõiswad, ja ta seisib ühe jala pääl, wibu käes, kaks wõi kolm kihwtiist noolt juukse tuffast läbi pistetud, ja waatles pool ehmatanult, pool põlastawalt hirmunud küla rahwast ja tema hukatuid põlbusid.

Nad tahtswad teada jaada, kas tema jumalad, — wanad, ennemuistsed päris jumalad, — nende pääle vihased on ja misjuguuste ohwridEGA neid waigistada. Gond ei lausunud sõnagi, ta rabas mõruda mets kõrwitsa pikka witsa kätte ja punus ta risti rästi templi ukse ette, just punase hindujumala kuu wastu. Siis näitas ta käega Kanhiwara tee poole ja läks ära, oma metsa tagasi. Ta teadis, et kui dshungel jalul on, siis ainult wast walgenäolised temast jagu wõiwad jaada.

Seletust polnud tarwis. Mets kõrwits saab sääl kaswama, kus nad oma jumalaid kumardanud, ja mida ennem nad ise seda kohta maha jätawad, seda parem neile.

Uga oma harjunud kohta maha jätta, on wäga raske asi.

Nad jäiwad paigale, nii kaua kui veel kuskil pool wähegi jumetoitu leida oli, nad katsusiwad dshun-

glis pähkleid ja puuwilja korjata, aga suured warjud jätendama silmadega käisivad isegi kestpäewa ajal nende jälgil, ja kui nad hirmuga kodu põgenesivad, sai koor selle puutüvi pääl, kust nad mõne filmapilgu eest ära jooksnud, kellegi suure terawkühnelisest käpast lõhki kistud.

Mida aramaks küla rahwas läks, seda julgemaks muutusivad metselukad, kes nende karjamaal Waingunga kaldal ammuusivad ja kijasdes jooksmängu mängisivad.

Nad ei julgenud oma lehmalaute dshungli poole pöördud tagajenu ära parandadagi, metssead tallasivad neid maha, ja sõlmelised metskõrwitsjad ruttasivad oma käänelmaid offi uue kaswuwalla üle heita, ja kõwad weisheinad jahistasivad kõrwitsatele järele. Poisimehed oliwad esimesed, kes küla maha jätiswad ja nad kandiswad sõnume laiali, et küla hukka minemas on. Kes wõis dshungli wastu, wõi dshungli jumalate wastu wõidelda, kui isegi püha külakobra omaft august külpuu all oli äräläinud? Küla rahwa wäheldane läbi käimine wälimise ilmaga kustus nüüd hoopis ära, ja teeradadel, mis lagendikust läbi käisivad, kaswas rohi. Gathi ja tema kolme poja öösjine karjumine ei hirmutanud neid enam, sest elewantidel polnud asja põldudele tulla, wili ja seeme, kõik oli kadunud. Raugemad põllud oliwad oma haritud näo kaotanud, umbrohi oli neid neelanud. Nüüd ei jäänud muud üle, kui Kanhiwarasse põgeneda, inglaste helduse pääle lootes. Aga oma hindu iseloomu tõttu wiiwitasivad nad äraminefuga päewast päewa, kuni wihma aeg neile kaela tuli, ja weis parandamata katustest ojana sisse woolas, ja karjamaad järweks muutiswad; ja kõik see haljas taimede kribu-krabu suwe palawuse järele just wägise maast wälja tükkis. Siis nad padistasivad minema, weest läbi, palawa, lämmastawa wihma all, aga nad jäiwad weel lord seisma, mehed, naesed, lapsed, et wiimast pilku oma rüüstatud kodu pääle heita.

Kui wiimne perekond, kimbud ja kompsud seljas, warawast wälja ruttas, kuulsivad nad palkide raginat ja nägivad filmapilguks ühte läikawat, musta, usfi

farnast lotti ilmuwat, kes katusest märgu, mädanenuid õlekimpusid maha pillas. Lott kadus ja jälle kuuldi praginat ja wingumist. Gathi oli urtsikute katuseid noppinud, nagu meie wast weeroosijid nopikime, ja üks tagasi pörkaw teivas oli teda torganud. Seda juhtumist oli aga weel tarwis olnud, et tema täit koledat jõudu teole äritada. Sest kõigist wõimudest dshunglis on wihane metsselewant see kõige hoolimatam ja põhjalikum hukkaja. Ta löi tagumise jalaga kõrge sawi seinast wastu, et see korraga maha pudenes ja woolawa sooja wihma all kollaseks mudahunikuks muutis. Siis ta keerles ja kisendas ja tormas kitsast küla uulitsat mööda edasi, paremal ja pahemal pool hurtfikuid maha tõugates, ukki kildudeks lüües, wihmarennijid kokku painutades, ja tema kolm poega möllasiwad tema kannul, nagu nad Bhurtpore põldude häwitamise ajal oliwad möllanud.

„Dshungel neelab neid konnatarbikese isegi ära,“ ütles üks rahulik hääl keset häwitamise kära. „Suur wälimine kaitsemüür peab langema,“ ja Mowgli, kelle palja õlade ja käewarte üle wihm nõretas, kargas ühe seinast eest tagasi, mis just külili langes, nagu wäsinud pühwel.

„Kõik saab omal ajal tehtud,“ lõõtsutas Gathi.

„Oh, aga mu kihwambad oliwad punased, Bhurtpore külades! Lapsed, wälimise müüri juurde! Pääga! Kõik ühe korraga! Nüüd!“

Kõik neli elewanti upitasiwad korraga, müür kõikus, lõhkes ja langes maha ja hirmust keeletud küla elanikud nägivad häwitajate metsikud, sawiga määritud pääd riismete kohal ilmumas. Ja koduta ja leiwata nad põgenesiwad orgu mööda edasi, kuna nende tallatud, riisutud küla nende seljade taga muda hunikuks kokkusulas.

Ühe kuu jooksul muutus küla aukliseks, pehme, halja rohuga kaetud kalmeks ja wihma aja lõpul kohises mets säääl samas paigas, kus poole aasta eest ader oli käinud.

Kuninga ankus.

Kaa, juur kaljumadu, oli nahka wahetanud, sada üheksakümmend üheksat korda oma sündmisest saadil, ja Mowgli, kes ei unustanud, et Kaa öötöö läbi Külmal Njemel tema elu oli päästnud, tuli temale selleks õnne soovima. Maha wahetamine teeb ühte madu ifka tujukaks ja tujaseks, kuni uus nahk kõiges omas ilus paistma lööb.

Kaa ei pilganud Mowglid nüüd ialgi enam, waid tunnistas teda, nagu teisedgi dshungli elanikud, dshungli walitsejaks ja teadustas temale kõigi neid dshungli uudisid, mis tema taoline, iseenesestgi mõista, ifka teada sai. Mis Kaale kesk-dshungli elust, — nagu nad seda elu kutsuwad, mis maapinna pääl ja all kubiseb, aurfude, puudõnsuste, kivialuste elu, — teadmataks jäi, seda oleks wõinud tema kõige pijema soomuse pääle wabalt firjalifikult mahutada, nii wähe oli teda.

Täna istus Mowgli suure madukeha keerude sees ja tatsutas wana nahka, mis kaljude wahel wedeles, kniw ja fortsune, nagu madu teda sinna paika oli maha jätnud. Kaa oli ennaft sõbraliku miisakusjega Mowgli laia õlgade alla padjana kofku keerutanud, nii et poisj nagu elawas selgtoolis puhkas.

„Sjegi silma soomused on alles,“ ütles Mowgli tafa, mahajäetud nahaga mängides. „Kentsakas asi, oma enese pää katet oma jalge ees näha!“

„Noh, ega minul jalgu ei ole,“ ütles Kaa; „ja et

see ju ford minu rahwa wiis ja harjumine on, ei näe ma siin midagit fentsakat. Kas sinu nahk ialgi wana ja kare ei näita olewat?"

"Küll, aga siis ma lähen suplema, Laipää; aga tõsi ta on, suure palamuse a'al olen ma ju mõnigi ford soowinud, et ma oma nahka wõiksin maha tõmmata ja nahata kääa."

"Mina suplen ka, ja päälegi wõtan ma naha maha. Kuida mu uus kuub wälja näeb?"

Mowgli silitas hiigla selja firjut katet. "Kilpkonnal on kõwem koor, aga ta pole nii ilus," ütles ta arwustades. "Minu nimewend konn on firjukarwalisem, aga ta on tiima. Ta on wäga ilus, — just kui täpifiri liilia õilme juus."

"Wett on tal tarwis. Alles esimese pesemise järele hakkab uus nahk omas täies ilus paistma. Lähme suplema."

"Lase, ma kannan sind tiifi," ütles Mowgli, ja ta kummardas naerdes maha, et Kaa hiiglakeha kest paika, just jääl, kus ta waadipaksune oli, ülestõsta. Mees oleks just selle sama järeldusegaga wõinud katsuda täit weetünni üles tõsta; ja Kaa jäi waguji maha ja puhkis waikses lõbus. Siis nad alustajiwad oma tawalist õhtumängu, — poisj omas nooruse jõuus ja madu omas toredas uues ülikonnas läkšiwad maad- lema, filmaterawuse ja rammu katšeks. Kaa oleks muidugi wõinud ilma suure waewata terve tofina Mowglišid ära purustada, oleks ta oma jõudu tarwitunud, aga ta mängis ettewaatlikult ja ei pannud ialgi enam kui ühe kümnendiku omašt rammust tööšse. Kui Mowgli juba nii suureks oli kirjunud, et ta weidi karedat tuuseldamist kannatada suutis, õpetas Kaa temale jeda mängu, ja see oli poisjile ülimõnušaks rammuharjutusjeks. Wahel seišis Mowgli, kuni kirjuni Kaa liikwa keerude sišse mäsšitud, asjata katšudes, ühte kätt wabastada ja madu kirjunist kinni haarada. Siis jäiwad keerud lõdemaks ja Mowgli fargas fergejalgselt wälja ja katšus suurt sabaotša kinni püüda, mis kivi wõi puu tüwe toeks otšides, tagaši wirutatud

fai. Nad liikusivad edasi ja tagasi, ühe pää teise ligi, igaiüks parajat filmapilku maritjedes, kuni see kena elaw pilt must-kollase keerude ja wõitlema käte ja jalgade wasjinguks muutus, et jälle ülestõusta, ja jälle, ja weel ford. „Nüüd! nüüd! nüüd!“ hüüdis Raa, oma pääga. nii wiledaid löökisid andes, et Mowgli ennaft ei saanud faitjeda. „Waata! nüüd ma puudun find jüa! ja jüa! wäike wend! Weel ja weel! kas ju käd on tardunud? Weel ford! Räed?“

Mäng lõppes ifka ühte wiiji, otje kohese, liikkawa päälöögiga, mis poijsi kerana minema jaatis. Mowgli ei wõinud kuidagi ära õppida, kuidas wiiji ennaft selle löögi wastu faitjeda, ja nagu Raa ütles, asjata oli, jeda katsjadagi.

„Hääd jaaki!“ kuristas Raa lõppeks, ja nagu harilikult, lendas Mowgli mõni kümme küünart edasi, löötsutates ja naerdes.

Ta tõusis maast üles, sõrmewaheldikud rohtu täis, ja läks Raale järele wana targa maw armsama supe-lus kohta. See oli sügaw süümuft tiik kaljude wahel, mille allawajunud puutüwid iseäranis humitawaks te-giwad. Poijs puges wete, dshungli wiiji järele, ilma kõige wähema kärata, kastis alla, ujus wee all teise kaldani ja tuli jälle üles, heitis selili, käd pää all ja pilgutas kuu poole, kes just kaljude tagant üles tuli, wahel tema firte wastupaistet wees warwa liigutustega segades. Raa timandi kivi wormiline pää löikas ti-giit läbi nagu wool ja jäi poijsi õlale puhkama. Mõle-mad leotajiwad endid suure häämeelega jahedas, wärskes wees.

„Nii on wäga hää alla,“ ütles Mowgli lõppeks unise häälega. „Ja inimesekarjas, niipalju kui ma mälestan, nad heitjiwad sellel ajal kõwa puukastide jisse, mis muda-lõkju sees seisawad, ja kui nad hoolega kõik augud finni oliwad sulunud, et puhkas tuuleõht jisse ei pääseks, tõmbajiwad nad musta, lõhnawa riide oma raske päade üle ja tegiwad ninaga paha laulu. Dshunglis on parem olla.“

Kuttaw kobraufs wilksatas ühe kalju tagant wälja, jõi, pakkus neile „Hääd saati“ ja läks minema.

„Eiis?“ ütles Kaa, nagu oleks temale praegu midagi meelde tulnud. „Wõi siis dshungel annab sinule kõike, mis ja iganes soowid, wäike wend?“

„Mitte just kõike,“ lausus Mowgli naerdes, „muidu oleks iga kuu teine, tugew Shere Khan tappa. Nüüd surmaksin ma teda ise, oma kätega, ma ei lähets puhw- lidelt abi paluma. Ka olen ma wahel wihma ajal soo- winud, et päike paistaks, ja suwe ajal, et wihm päi- fese kataks; ka ei ole ma weel ialgi näljane olnud, ilma et ma oleksin soowinud metskitse tabada, ja kui mul metskits käes on, siis tahaksin ma, et ta põder oleks, ja jain ma pödra kätte, siis ma oleksin tema asemel nilg- haid soowinud. Aga niisugused meie oleme, meie kõik.“

„Ja teist soowi sul ei ole?“ küsis suur madu. „Mis ma peaksin soowima? Minu päralt on dshungel ja dshungli arm! Kas päikese tõuju ja loojamineku wahel enam olla mõib?“

„Aga, see kobra ütles — —“ algas Kaa.

„Misjugune kobra? See kes praegu ära läks, ei ütelnud midagi. Ta oli jahikäigul.“

„Mitte see, teine.“

„Kas sinul fihwti rahwaga palju tegemist on? Mina nende radadel ei käi. Nad kannawad jurma oma hammaste sees, ja see ei ole mitte hää, sest nad on nii wäikesed. Aga misjugune nahkpaun see oli, kellega sina rääkisid?“ (Kobra, wõi prilliuss wõib oma faelanahka pauna moodi paisutada).

Kaa kiikus wees, nagu aurulaew, kui meri wainne on.

„Kahke wõi kolme kuu eest,“ algas ta, „olin ma Külmas Nemeses jahil, — ma arwan, sul on see koht meeles. Ja see elukas, keda ma just tagaajasin, põgenes karjudes tiikide taha ja jelle maja jisse, mille seinas ma sinu pärašt maha lõhtusin, ja jooksis maa alla!“

„Aga ega siis Külma Neme rahwas maa all ei ela.“ Mowgli teadis, et Kaa ahwidešt rääkis.

„To loom jääb ei elanud, aga ta katjus oma elu

päästa," ütles Kaa teelt wilkfatades. „Ta jooksis ühe augu sisse, mis väga kaugele edasi läks. Mina sain ta jäält kätte, — ja siis ma magasin. Kui ma üles ärkasin, läksin ma edasi.“

„Maa all?“

„Nimelt. Lõppeks sain ma ühe walge nahkpau-naga (walge kobraga) kofku, ja see rääkis asjadest, mis minu arust üle käiswad, ja näitas minule asju, mis ma weel ialgi ei olnud näinud?“

„Lut saaki? kas ta oli hää?“ küsis Mowgli ja tee-ras ruttu pää Kaa poole.

„See ei olnud mitte mõni saagiloom, ja ta oleks kõit mu hambad katti murdnud; aga see walge nahk-paun ütles, et inimene, — ja ta rääkis, nagu üks, kes inimese jugu tunneb, — et inimene sooja hinge oma küljeluude alt selle eest annaks, et neid asju ainult näha saada.“

„Saame näha," ütles Mowgli, „mul tuleb meelde, et ka mina kord inimene olin.“

„Tasa — tasa. Kutt huffas Kollast Madu, kes päikese söi. Meie mõlemad ajasime jääl maa all juttu, ja ma nimetasin sind ja ütlesin, sina olla inimene. Säääl ütles walge kobra, — ja tõesti, ta on nii wana, kui dshungel, — ju väga ammugi ei ole ma inimest näinud. See inimene tulgu siia ja ma näitan temale kõiki neid asju, mille wähema eest nii mõnigi mees walmis oleks surema.“

„See peab mõni uut tõugu saagiloom olema. Aga ega kihwti rahwas meile muidu ei ütle, kus saaki leida on. See on üks paha rahwas.“

„See ei olnud saagiloom. See oli — see oli — ma ei mõista ütelda, mis ta oli.“

„Lähme sinna. Walget kokrat ei ole ma weel ialgi näinud, ja ma soowin neid tõisi asju jääl all näha saada. Kas ta neid tappis?“

„Kad oliwad eluta asjad. Tema ütles, tema olla nende waht.“

„Ah! nii, nagu hunt saagi juures wahti peab, mis ta oma koopasse on wedanud. Lähme.“

Mowgli ujus kaldale, weeretas ennast rohus kuuwaks, ja mõlemad tegiwad Kõlma Neme poole minekut, maha jäetud linna poole, millest juba jutt on olnud. Nüüd Mowgli enam ahwirahwast ei kartnud, see aga tundis kanget hirmu, Mowgli nimegi kuuldes.

Braegu aga luusisiwad nende karjad dshunglis ja Kõlm Nje seisis waike ja üfsildane kuu paiste käes. Kaa läks poisiga üles jalutusplatsile, kus funingannade sumemaja seisis, ja riismete hunikutest üle ronides pugesiwad nad pool lagunenuid trepist alla, mis sumehoone kesk kohalt maa alla wiis. Mowgli sihistas uski hүүüdu: „meie oleme ühte werd, teie ja mina, —“ ja läks käte ja põlwe abil ronides Kaale järele. See oli piff käik, mis mõnesuguste keerudega alla poole wiis. Lõppeks nad jõudsiwad ühte kohta, kus mõne suure puu juur ühe kiwi müüri sees oli wälja nihetanud. Nad ronisiwad sellest august läbi ja leidsiwad endid ühes suures wõlwitud kajas wõi keldris olema, mille kumera katuse puujuured ka oliwad lõhkinud, nii et mõni peenike walgusejuga alla hiilis pimeduse sisse.

„See on julge ase,“ ütles Mowgli, oma tugewa jalgadele tõustes, „aga liig kaugele, et teda iga päew waatama tulla. Roh, ja mis meie siis siin öieti näeme?“

„Kas mina midagi ei ole?“ ütles hääl wõlwi kesk kohalt; ja Mowgli nägi midagit liikumas, kuni wiimaks aegamööda nii suur kobra ennast üles tõstis, nagu tema seni ajani weel ei olnud näha saanud. Ta wõis küll kahetsja jalga piff olla ja pimeduses oli ta luuwalgets pleekinud. Ssegi prillide märk tema paisunud kaelanaha pääl oli kahwatanud kollast karwa. Tema silmad põlesiwad nagu punased rubiinikivid ja ta oli kõigiti wäga imekspanemise wäärt.

„Hääd saaki!“ ütles Mowgli, kes oma häid eluwiiisid ühes oma nuaga kaasa wõttis, nuast aga ei lahkunud ta ialgi.

„Mis uudist sa minule linnast tead jutustada?“ küsis walge kobra, ilma et ta terwituse pääle oleks

wastanud. „Mis ja ütled linnast, suurest linnast, mida müürid piiravad, linnast, kus sada elewanti on ja kakskümmend tuhat hobust ja lugemata palju elajaid? Linnast, kus Rahakümne Kuninga Kuningas walitseb? Siin all ma jään kurdiks, ja ammugi ei ole ma sõjatrummide häält kuulnud.“

„Dshungel on meie päade kohal,“ ütles Mowgli. „Elewantide seas ma tunnen ainult Hathid tema kolme pojaga. Bagheera on ühes külas kõik hobused ära tapnud, ja — mis see on, kuningas?“

„Ma ütlesin sinule ometi,“ ütles Kaa mahedasti kobrale, — „ma ütlesin sinule nelja kuu eest, et linna ei ole.“

„Linn, suur metsalinn, mille wärawad Kuninga tornidest kaitstud jaawad, — ei wõi kaduda. Teda ehitadi, enne kui minu isa isa munast wälja tuli, ja ta saab seisma, kui minu poja poeg nii walge on, nagu mina. Salomahi, Kandrabija poeg, Wijaja poeg, kes Jegasuuri poeg, ehitas teda Bappa Kawali päewadel. Kelle elajad teie olete?“

„See on kadunud jäljerada,“ ütles Mowgli Kaa poole pöörates.

„Seda feelt ma ei mõista.“

„Mina ka mitte. Ta on nii wäga wana. Kobra de Jsa, siin pole muud kui dshungel, nagu ta algusest jaadik oli.“

„Ja kes on siis tema,“ ütles walge kobra, „tema, kes minu ees julgeb maha istuda, kes ei kardada, kes Kuninga nime ei tea, kes inimese huultega meie feelt räägib? Kes ta on, nuaga ja ussi keelega?“

„Mowgli on mu nimi,“ oli wastus, „ma olen dshunglist pärit. Hundid on mu rahwas ja Kaa on mu wend. Kobra de Jsa, kes sina oled?“

„Mina olen Kuninga wara waht. Kurrun Radshah ehitas need kiwid minu pää kohal, sellel a'al, kui minu nahk weel must oli, et ma neile surma õpetaksin, kes warastama tulewad. Siis nad läkitasiwad wara kiwist läbi, jüa alla, ja ma kuulsin bramiinlaste, oma meistride laulu.“

„Mm!“ arvas Mowgli iseenesele. „Ühe bramiin-lasega on mul juba tegemist olnud, külas, inimeste farjas, ja — ma tean, mis ma tean. Ega meie nüüd pahast kaugel ei ole.“

„Wiis lorda minu wahiaja jooksul wõeti kivi lahti, aga ikka, et juurde lijada, ja ialgi, et wähen-dada. Nii suurt wara ei ole enam olemasgi, nagu see wara siin, — siin on sadande funinga warandus. Aga ammu ja ammu ei ole seda kivi enam liigutatud, ja ma arwan, minu linn on mind unustanud.“

„Linna ei ole ju olemas. Waata üles, kas ja näed, kuidas puujuured kivišid lõhki kisuwad. Puud ja inimesed ei kaswa ühes koos,“ tõendas Kaa.

„Kas wõi kolm lorda on inimesed siia alla teed leidnud,“ sihistas walge kobra wihastades; „aga nad ei rääkinud midagi, kuni ma pimeduses neile kaela tuln, ja siis nad tegiwad ainult weidi kisa. Teie aga tulete wale jutudega, mõlemad, mees ja madu, ja tahate mind uskuma panna, et minu linna enam ei olegi ja et minu wahiamet otsas on. Inimesed muutuwad wähe aegade jooksul. Mina aga ei muutu ialgi! Kuni kivi saab üles tõstetud ja kuni preestrid alla tulewad, neid laulusid lauldes, mis ma tunnen, ja mulle sooja piima annawad ja mind üles wiiwad päewa walguše kätte, seni ajani olen mina funinga wara waht, mina — mina — mina! ja keegi muu. Teie ütletē, linn on surnud, ja sääl ülewel on puude juured? Kummardage siis maha ja wõtke, mis teie tahate. Rõiges maailmas ei ole sarnast warandust leida. Inimene ussi keelega, kui jina elawalt seda teed tagasi suudad minna, mida ja siia oled tulnud, funingad saawad sind teenima!“

„Jäljed on jällegi kadunud,“ ütles Mowgli külmalt.

„Kas wast mõni šakal siia alla peaks juhtunud ja seda suurt walget nahkpauna hammustanud olema? Ta on wistiisti hull. Kobra-de Isa, mis siis siin õige wõtta on?“

„Päikese ja kuu jumalate juures, kas surma

hullustus selle poisi sees on?" sihistas kobra. „Enne kui su filmad finni wajuwad, tahan ma sinule seda suurt armu lubada. Waata sina, ja näe, mis ühegi inimese film ei ole näinud!“

„Kes dshunglis Mowglile armust räägib, selle käsi ei käi mitte hästi,“ pomises Mowgli hammaste wahelt. „Aga pimedus muutab kõike, nagu ma tean. Hää küll, ma waatan, kui see sulle rõõmu teeb.“

Ta waatas suuril filmil üles kumera wõlwi poole, siis wõttis ta maast peoga midagit üles, mis paistis.

„Oho!“ ütles ta, „see on selle asja sarnane, millega nad inimeste karjas mängiswad. See siin on aga kollane, jääb ta oli pruun.“

Ta wiskas kuldrahad maha ja astus edasi. Keldri pörand oli wiie wõi kuue jala kõrguse ni hõbe ja kuld rahaga kaetud, mis lõhkenud kottidest oli wälja langenud, ja pika aastade jooksul oli suurem hulk sellest rahast üheks pakuks nagu kokku küpsenud. Raha pääl ja sees ja tema hulgast ennaft üles sirutades, nagu huffa läinud laewade jäti sed liiwaft end wälja sirutawad, oliwad elewantide hou da'd, tõlla moodi isteased, mis elewandid seljas kannawad, — puhtaft hõbedast, kuld plaatidega, türkiisi ja rubiini kiwidega kaunistatud. Sää l oliwad kuningannade kander aamid, hõbed a ja kull a aga ära ehitud, jaspise kiwi ft kandefepidega ja mere waigust kardina rôngastega; jää l oliwad kuld lihtred, millede arudes suured smaragdi kiwid rippu siwad; jää l oliwad unustatud jumalate kujud, wiie jala kõrgused, puhtaft raskest hõbedast, kallikiwi filmadega; jää l oliwad sõjariided, kuld terasse pääl, kalli pär lideft nar masdega kaunistatud; jää l oliwad kuld sed sõjakübarad, rubiini kiwidega kaetud, kilpkonna koorest ja rinotseruse nahast kilbid, kuld kirjadega ja smaragdi kiwi ft äärtega; jää l oliwad mõõgad, nuad ja põueodad timandi kiwi dega kaetud päädega; kuld sed ohwrikua d ja lusikad, imewormilised altarid, nagu neid nüüd enam leidagi ei ole; jää l oliwad jaspise kiwi ft kausid ja käerõngad; jää l oliwad suitsutamise pannid, kammid, hennah-potid ja filmakulmu-pulbre potid puhtaft kullast; jää l oli

lugemata hulf ninarõngaid, käerõngaid, jalarõngaid, pääehteid; jääd olivad laiad pihavõõd neljanurgelistest timandi ja rubiini kividest, ja puust kastid, kolmekordse raudrõngaga kinnistatud, mille puust jaod põrmuks olivad muutunud ja kust nüüd hunikuna kallid kivid, sappiirid, rubiinid, timandid, opaalid ja smaragdid wälja olivad langenud.

Walgel kobral oli õigus. Ühegi rahaga ei oleks wõinud seda warandust ära osta, mis aastasadade sõjad, rööwikäigud, laastamised ja rahwamakjud olivad kuhja ajanud.

Üksi raha wäärtus oli ära arwamata, ja kulda ja hõbedat wõis jääd mõni kolm wõi nelituhat puuda olla ja siis weel kallid kivid!

Sga Indiamaa wüerstil, nii waesed, kui nad wõrdlemisi nüüd ka on, on ikka oma warandus, kuhu ta aeg ajalt juurde lisab, ja kui ka siin ja jääd mõni haritud wüerst mõni nelikümmend wõi wiiskümmend pühwliwanfert täis hõbedat ära saadab, et neid riigipaberite wastu ümber wahetada, siis hoiab ometi suurem jagu neist oma warandust ja nende hoiukohta fanges saladuses.

Aga Nowgli ei saanud muidugi nende asjade tähendusest mitte sugugi aru. Nuad tõmbasiwad tema tähelepanemist oma pääle, aga kui ta nägi, et nad mitte nii hästi käes ei seis, kui tema oma nuga, wiskas neid jälle tagasi. Lõppeks leidis ta ühe asja, mis temale õige imekspanemise wäärt näitas olema, elewandi hõuda katuse päält, mis pooleni kuldrahade alla oli maetud. See oli kase jala pikune anks, astlakepp, mille abil elewandi juhtija oma looma ergutab, temale terawa raudkonksuga pähe targitades. — Selle ankuse warre nappuks oli üks ainus suur, säraw rubiini kiwi, kahelja tolli kõrguseni oli wars tihedasti kofku liidetud türkiisi kividest tehtud, üks häa, kare wars, mis läest ei libise. Siis tuli järk jaspise kiwist, lillekirjaga kaunistatud, aga lillede warred olivad kullast, lehed smaragdi kividest ja õilmed olivad jätendamad rubiinid, mis külma, walfja kiwi jisse

olivad wajunud. Warre ülemine jagu oli poleeritud elewandi luust, mille otjas terasest astel istus, see astel aga oli kuldpirjadega ilustatud, mis elewandi-jahti kujutasiwad ja need kujutused just tõmbasiwadgi Mowgli tähelepanemist oma pääle, sest ta nägi, et neil tema sõbra Hathiga tegemist oli.

Walge kobra hiilis ifka tema kannul.

„Kas pole tõsi, et niijuguse waate eest elu wõib ära anda? küsis ta. „Kas ma ei ole sinule suurt armu üles näidanud?“

„Ma ei saa sinu kõnest aru,“ ütles Mowgli, „need asjad on külmad ja kõwad, süüa neid ei wõi. Aga jeda siin —“ ta tõstis ankuise, „jeda siin soowiksin ma ühes wõtta, et teda päikese paiste käes waadelda. Sa ütled, kõik olla sinu oma. Kas ja teda minule anda lubad? ma toon sinule jelle eest konne süüa?“

Walge kobra raputas ennast tigesdas rõõmus.

„Muidugi, muidugi annan ma teda sinule. Kõike, mis siin on, annan ma sinule — kuni ja ära lähed.“

„Aga ma lähen nüüd. See koht siin on pime ja külm, ja ma soowin jeda offaotsalilt asja ära dshung-
lisse wiia.“

„Waata maha. Mis see sääl on sinu jalge ees?“

Mowgli wõttis midagit üles, mis walge ja file oli.

„See on inimese pää luu,“ ütles ta rahulise häälega.

„Ja siin on weel faks teist.“

„Mitme, mitme aasta eest tulwad nad siia, waran-
duft riisuma. Mina rääkisin nendega pimedas — ja nad jäiwadgi siia.“

„Aga ega minul jeda asja tarwis ei ole, mis ja waranduse ütled olewat. Kui ja minule jeda ankuist lubad ära wiia, siis — „hääd saaki“ sulle, kui ei luba, ütlen ma siisgi: hääd saaki. Minul pole sõda kihwti rahwaga, ka tean ma sinu soo meistriõna.“

„Siin maksab aga üks meistriõna, minu oma!“

Kaa lendas põlewa filmadega ligi. „Kes see oli, kes mind palus, inimest siia tuua?“ sõhistas ta.

„Mina ifka, mina,“ sõhistas kobra keele otfast.

„Ma ei olnud nii kaua inimest näinud, ja see inimene fiin räägib meie keelt.“

„Aga surmamisest ei olnud juttugi. Kuida võin ma dshunglisse tagasi minna ja ütelda, et ma teda surma juhu olen tallutanud?“ ütles Raa.

„Ega ma veel surmamisest ei räägi, — kuni õige aeg kätte jõuab. Ja mis sinu ära minemisesse või fiia jäämisesse puudub, siis: — jääb on auk seinas! Ja nüüd pea suu, ja raswane ahwitapja. Mul on aga tarwis sinu kaela puutuda, ja dshungel ei saa sinust midagi enam näha. Ei ole veel fiia ühtegi inimest tulnud, kes hinge oma küljeluude all fiit ära oleks wiinud. Mina olen Kuninga wara waht!“

„Aga, jina wana walge öö-uss, ma ütlen sulle ometi, et ei kuningat ega linna olemasgi ei ole. Dshungel on meie pää kohal, ja muud midagi!“ karjus Raa.

„Aga warandus on veel olemas. — Kuid niipalju võin ma lubada. Dota natuke, Kalju-Raa, ja waata, kuidas poisjs oma elu eest jookseb. Siin on palju ruumi mängida. Glu on hää asi. Jookse, poisjs, jookse weidi sinna ja tänna, ja mängi.“

Mowgli pani oma käe rahulikult Raa pähe.

„Sellel walgel elufal on aga niisuguste inimestega tegemist olnud, kes inimesekarjast tuliwad. Ta mind ei tunne,“ jostistas ta. „Tema soowis seda jahti. Olgu tema soowi järele.“ Mowglil oli ankus alles käes, astla konksuga alla poole. Nüüd wirutas ta teda wälguna kobra poole, nii et ta just risti madukeha üle maha langes ja selle alt poolt kaelapauna maapinna külge naelutas. Vähemal filmapilgul rõhkus Raa ras- kus keerlewa keha maha, nii et ta liigutadagi ei saanud. Punased filmad põlesiwad ja pää, mis ainult veel waba oli, katsus tulises wihas pureda.

„Surma!“ ütles Raa, kui Mowgli oma nua kätte wõttis.

„Ei,“ wastas poisjs, nua tuppest tõmmates. „Ma olen töotanud, et ma ialgi enam ei surma, olgu siis toidu jaoks. Aga waata, Raa!“ Ta tabas ussi kaela pidi finni ja murdis tema suu noa abil lahti ja näi-

tas toledaid fihwtihambaid, mis mustaks ja muredaks kuiwanud, ülemisest lõuast maha rippusivad. Walge kobra oli nii wana, et ta oma fihwti oli kautanud. „Thuu!“ („ära kuiwanud,“ wõi: „kuim, mäda puutüwi“) ütles Mowgli ja Raad ära lükates, tõstis ta ankuje üles ja wabastas walge kobra.

„Kuninga warale on uut wahti tarwis,“ ütles ta tõsiselt. „Thuu, fina ei kõlba enam. Jookse sinna ja tänna, ja mängi, Thuu!“

„Ma olen häbiistatud! Surma mind!“ jähistas walge kobra.

„Zuba liig palju on siin surmamisest juttu olnud. Meie läheme nüüd ära. Selle offkaotjalise asja ma wõtan ühes, Thuu, sellepärast et ma jinuga olen wõidelnud ja sind ära wõitnud.“

„Waata siis ette, et ta sind wiimaks ei huffa, see asi. Ta on surm. Pea meeles, ta on surm! Selle asja sees on küllalt jõudu, et kõiki mehi minu linnas ära tappa. Kawa ei saa ta sinu kätte jääma, dshungli mees, ega ka selle kätte, kes teda jinult riisub. Nad saawad tapma ja tapma ja tapma sellejama asja pärast! Minu jõud on ära kuiwanud, aga see asi saab minu tööd toimetama. Ta on surm! Ta on surm! Ta on surm!“

Mowgli ronis seina august läbi ja wiimane asi, mille ta keldris nägi, oli see, kuidas walge kobra oma kahjuta hammastega hullus wihas langenud jumalate kuldseid tõntsnägujaid pures, jääl juures ifka ja ifka jälle korrates: „Ta on surm!“

Neil oli väga häämeel, kui nad jälle päewa walgele wälja saiwad. Ja kui nad oma dshunglise tagasi jõudsiwad, ja Mowgli oma ankuje hommi-kuje päifeje paistel jaramas nägi, oli ta peaaegu nii rõõmus, nagu oleks ta kimbukeje uuji lillejaid leidnud, milledega ta oma juufjad armastas ehtida.

„Ta särab weel paremini, kui Bagheera jilmad, ütles ta hõisates ja rubiini kiwi keerutades. „Ma lähen teda Bagheerale näitama. Aga mis see Thuu armas, kui ta ifka surmast pajatas?“

„Ei tea. Ma olen kahetsust täis kuni oma sabaotsa otsani, et ta minu nuga katkuda ei saanud. Kõlmas Usemes pole muud kui paha ja jõledust leida, maa pääl ja maa all. Aga nüüd on mul kõht tühi. Kas ja täna minu seltsis jahile tuled?“ ütles Kaa.

„Ei. Bagheera peab jeda asja näha saama. Hääd saaki!“ ja Mowgli hüples minema, rasket ankuft pää kohal keerutades. Teg ajalt jäi ta seisma, et teda imeks panna, kuni ta Bagheera jahivalda jõudis. Ta leidis pantri tubli öötöö ja söömaaja järele joomast. Mowgli rääkis temale otjast otsani oma selle öö juhtumised ära, wahete wahel nuusutas panter ankuft. Kui Mowgli walge kobra wiimseid sõnu kordas, urises panter õigeks kiites.

„Kas siis walge paun asjast rääkis, mis tõesti olemas on?“ küsis Mowgli ruttu.

„Ma olen kuninga puuris Dodeypore linnas jündinud, ja minu kõhus on, nagu tunneftin ma weidi jeda inimese jugu. Nüüd ütlen ma nii: wäga suur hull inimesi oleks walmis kolm korda ühe öö jookful tapma, selle ühe ainfa punase kiwi pärast.“

„Aga see kiwi teeb teda ainult raskeks. Minu wäikene haljas nuga on parem; ja, — waata, punane kiwi pole mitte häa süüa. Mis pärast nad siis peakfiwad tapma?“

„Kuule, Mowgli, mine õige magama! Sina oled inimeste seas elanud, ja — —“

„Oh, ma mälestan! Inimesed tapawad sellepärast et neil tarwis pole toidu jahil läia: — ülbe löbu pärast. Urka üles, Bagheera! Ja mis tarwis sai see offkaotsaline aft tehtud?“

Bagheera tegi filmad pooleni lahti, — ta oli wäga unine, — ja ütles naerulise pilgutamisega: „Ta sai inimestest tehtud, et teda Hathi poegade pää ftse torfida, nii et weri wälja purtskab. Dodeypore uulitsatel, meie puuride ees, olen ma sarnast nalja näinud. See aft jääb on mitmegi Hathi wenna werd maitfenud.“

„Aga mis pärast nad elewantide päha torgiwad?“

„Et neile inimeste seadust õpetada. Inimestel pole küüsi ega hambaid, sellepärast nad teevad niisuguseid asju — ja veel pahemaid.“

„Jffa enam ja enam werd, kui ma nende asjadelegi ligi tulen, mis inimeste kari on walmistanud!“ ütles Mowgli läilastusega. Ankuse raskus oli teda natuke wäsitanud.

„Oleksin ma seda teadnud, ma oleksin teda sinna paika jätnud. Gesmalt Messua weri kõite külles, nüüd Hathi weri. Ma ei taha temaga enam tegemist teha, waata!“

Sätendaw ankus lendas minema ja mattis ennaft mõne wiiekümne sammu kaugusel sambla sisse. „Nüüd on mu käed surmast puhtad,“ ütles Mowgli, oma käsa niiske, wärske mullaga õõrudes. „Thuu ütles, et surm minu jälgil saada käima. Ta on wana ja walge ja loll.“

„Walge wõi must, surm wõi elu, mina lähen magama, wäike wend. Mina ei wõi mitte õõ läbi jahil olla ja siis kõik see päew otja hulguda, nagu mõni mees teeb.“

Bagheera läks ühe puhkeajamele, mille tema üffi teadis ja mis kaks penikoormat jäält kohast eemal oli. Mowgli krõbis puu otja, sõlmis neli, wiis wäätkaswu kofku ja mõne silmapilgu järele kiikus ta juba lahedas hällis, wiiekümne jala kõrguses Bagheera pää kohal. Mowglil polnud küll midagi heleda päewa walguse wastu, aga ta elas oma sõprade wiisi järele ja magas päewa ajal. Kui puuelanikude kikkaw kõne teda üles äratas, oli hämarik käes. Ta oli ilusatest kivistest und näinud, mis ta minema oli wirutanud.

„Kõige wähemalt tahan ma teda veel ford wadata,“ mõtles ta ja sõitis wäätkaswu kõit mööda alla; aga Bagheera oli enne teda käinud ankust vaatamas. Mowgli kuulis, kuidas ta hämaruses norises ja nuuskis.

„Kus siis see offaotsaline on?“ huikas Mowgli.

„Inimene on teda ära wiinud. Siin on ta jäljed.“

„Nüüd me' jaame näha, kas Thuu õigust rääkis.“

Kui teraw-otsaline surma tähendab, siis peab see mees surema. Läheme temale järele."

"Dota, enne on tarvis süüa. Tühi kõht teeb filma hooletuks. Inimesed käivad aegapidi, ja dshungel on nii märg, et ta vähemagi jälje alal hoiab."

Nad lõpetasivad oma jahi nii pea, kui võimalik, aga tundi kolm läks ifka mööda, enne kui nad söömise ja joomisega walmis saiwad ja jälgi otsima läksiwad. Dshungli rahwas teab, et kahju, mis söömise ja ruttamine toob, ühegi asja läbi tasutud ei saa.

"Kas ja arwad, et teraw-otsaline ennast mehe käes ümber pöörab ja meest tapab?" küsis Mowgli. "Thuu ütles, ta olla surm."

"Küll meie näeme, kui teda leiame," wastas Bagheera, kes pääd madalas hoides, edasi jooksis. "Üksijalg! (üks ainus mees) ja offaotjalise raskus on tema kandajid sügawasti maa sisse wajutanud."

"Ehe! see on nii selge, nagu sume päik," ütles Mowgli, ja wiledat traami jooksiwad mõlemad edasi, pea puude warjus, pea jälle kuu paistel, ifka rada mööda, mille kaks paljast jalga oliwad jätnud.

"Nüüd ta jookseb ruttu," ütles Mowgli, "warwad on laiali sirutatud." Nad jõudsiwad mäda kohast üle. "Mis pärast ta forraga kõrwale pöörab?"

"Dota" ütles Bagheera ja wiskas oma painduwa keha ühel ainjal toredal hüppel edasi, nii kaugele, kui ta aga wõis.

Esimene asi, kui mõned jäljed segaseks lähewad: hüppa edasi, ilma oma sammude jälgi maha jätmata, mis asja weel enam wassi ajawad. Bagheera pööras Mowgli poole, kui ta jälle maas jalul seisis ja hüüdis: "Siit tuleb teine jäljerida temale wastu. Jalg on weiksem ja warwad on sisepoole pöördud!"

Mowgli jooksis sinna ja waatas. "See on Gondi tüti jalg," ütles ta. "Waata, siin on ta oma wibu rohtu mööda edasi wedanud. Sellepärast keeras esimene rada nii ruttu kõrwale. Suurjalg peitis ennast Wäiksejala eest!"

"See on õige," ütles Bagheera. "Ja ma arwan,

asi on hõlpsam, kui igauks meist ühe rada wõtab uurida, muidu lähewad jäljed segi. Mina olen Suurjalg, wäike wend, ja sina ole Wäikejalg, Gondi tütt.“

Bagheera lippas esimeste jälgedeni tagasi ja jättis Mowgli wäikese metsamehe kentsjaka, sisse pöördud warmastega jälgede juurde.

„Nüüd!“ hüüdis Bagheera, samm sammult edasi minnes, „mina, Suurjalg, pöoran kõrwale. Nüüd ma peidan ennast kalju taha ja seisjan waguksi, ma kardan isegi jalga tõsta. Hüüa oma rada, wäike wend!“

„Mina, Wäikejalg, tulen nüüd kalju juurde,“ ütles Mowgli, oma rada mööda edasi jookstes. „Nüüd ma istun kalju alla maha, oma parema käe pääle toetades ja wibu põlwele wahel hoides. Ma ootan kaua, sest minu jalgade jäljed on õige sügawad.“

„Mina ka,“ ütles Bagheera kalju tagant, „ma ootan ka, ma toetan offaotsalise kiwi wastu. Ta libiseb, sest siin on joon kiwile jäänud. Hüüa oma rada, wäike wend!“

„Üks, kaks wäikest offakest ja üks juur oks on siin katki murtud,“ ütles Mowgli taha häälega. „Mga kuida wiisi ma siis nüüd seda pean hüüdma? Ah! nüüd on asi selge. Mina, Wäikejalg lähen ära ja ma teen kära ja tammun jalgadega, et Suurjalg mind kuulaks.“ Ta läks kalju juurest ära metja, — ja ifka waljumini, mida enam ta wäikese kosele ligines: „Mina — lähen — kaugele — ära — sinna — kus — langewa wee — kära — minu — kära — katab; ja — siin — ma — ootan! Hüüa oma rada, Bagheera, Suurjalg!“

Panter oli kõigil pool luusunud, et näha saada, fuhu Suurejala jäljed kalju tagant wiisivad. Siis ta tegi häält.

„Mina tulen põlwil kalju tagant wälja, offaotsalise wean ma ühes. Et nüüd kedagit näha ei ole, piistan ma jooksuma. Mina, Suurjalg, jooksen ruttu. Jäljed on selged. Iga üks meist mingu nüüd oma radal edasi! Mina jooksen!“

Bagheera pühkis selgesti märgitud jälgedel edasi,

ja Mowgli jooksis samati Gondi jälgil. Mõni aeg wältas dshunglis waihus.

„Kus ja oled, Wäikejalg?“ hüüdis Bagheera. Mowgli hääl wastas paremalt poolt, wiiekümne küünra kauguselt.

„Mm!“ ütles panter sügawa kõhinaga. „Mõlemad jooksewad kõrmustikku, ja radad lähenewad teine teisele!“

Beel pool penifoormat pühkisiwad mõlemad edasi, ifka ühejuguusel kaugusel teine teisest. Korraga karjus Mowgli, kelle pää panteri pääst kõrgemal oli: „Nad saiwad kofku! Hääd saaki! — waata! Siin seisjis Wäikejalg, põlwe kalju wastu toetades — ja jäl on Suurjalg!“

Mõni samm nendest eemal, ühe fivihuniku pääl, lames ühe põllumehe keha, peenike gondinool torkis tal rinnas.

„Kas Thuu nii wäga wana ja loll oli, wäike wend?“ küsis Bagheera sõbralikult. „Ühe surma oleme leidnud.“

„Mingem edasi. Aga kus siis see elewandi were jooja on? — kus on punase-filmaline okas?“

„Wõib olla, et ta Wäikejalga käes on — wõib olla. See on nüüd jälle ükfitjalgne.“

„Ühe kerge wäikese mehe jäljed, — mehe, kes ruttu jooksis ja pahema õla pääl mõnda rasket asja kandis, käiswad ühe pifa, kitsa, kuiwa rohuga kaetud walguti mööda edasi, kus iga jala aste osawa taga-ajajatele nii selgesti näha oli, nagu oleks ta raua fiske walatud.“

Üksigi neist ei rääkinud sõna, kui jäljerada ühe tuleasemele wiis, mis wäikeses kuristikkus peidus oli.

„Juba jällegi!“ hüüdis Bagheera, soolafambana feisma jäädes.

Wäikese, kuiwa Gondi keha lames jalgupidi tule aseme tuha sees, ja Bagheera waatas küsides Mowgli otja.

„See on bambuse kapi abil tehtud,“ ütles poisj, ühe ainja pilgu surnu poole läkitades. „Ma olen nii-

jugust feppi pühvlide jaoks tarwitanud, kui ma inimeste karjas olin. Kobra de Jsa, — ma kahetsen wäga, et ma teda pilkasin, — tundis seda tõugu wäga hästi — nagu minagi teda oleksin pidanud tundma. Kas ma ei ütelnud, et inimesed ülbusse tõttu tapawad!”

„Tõepolest, nad tapawad punaste ja siniste kivi-
feste pärast,“ ütles Bagheera. „Ara unusta, mina olin
Dodeypore kuninga puurides.“

„Üks, kaks, kolm, neli jäljerada,“ ütles Mowgli,
tuha ajeme üle maha kumardades. „Nelj, kaetud
jalgadega inimeste jäljed. Need ei käi mitte nii ruttu
nagu Gond. Nüüd tahaksin ma teada, mis paha wäike
meesmees neile oli teinud?”

„Waata, nad seiswad üheskoos, kõik wiis, ja aja-
sivad juttu, enne kui nad teda surmasiwad. Bagheera,
lähme tagasi. Minu kõht on raske mu sees, ja ometi
tantšib ta üles ja alla, nagu kujukalinnu pesa oksa
otšas.“

„See on halb jaht, kui metsja lindu jalale jäe-
takse. Edasi,“ ütles panter. „Need kahetsa kaetud
jalga pole kaugele läinud.“

Tund aega nad ei lausunud midagi, nelja mehe
laijal radal edasi minnes.

„Walge, palaw päew oli käes, ja Bagheera ütles:
„Ma tunnen suitsu haisu.“

„Inimesed on ikka ennem walmis sööma, kui
käima,“ wastas Mowgli, noore metsja põesja-sagari-
fude wahel edasi lipates. Bagheera, kes natuke eemal,
pahemat kätt oli, ajas kirjeldamata hääle kõrist wälja.

„Siin on üks, kellel enam süüa tarwis pole,“
ütles ta. Kirju wiide kimp wedeles põõsa all, ümber-
ringi oli weidi jahu maha puistatud.

„See on jällegi bambuse kepiga tehtud,“ arwas
Mowgli.

„Waata, seda walget tolmu sööwad inimesed.
Selle ühe käest on nad saagi ära wõtnud ja on teda
ise kotka Dhili saagiks jätnud.“

„See on siis nüüd kolmas,“ lausus Bagheera.

„Ma lähen wärske, raswaste konnadega Kobra de

„Iga juurde ja söödan ta patsuks,“ ütles Mowgli iseenele. „See elewandi mere jooja on surm ise. — Aga siisgi, ma ei saa aru — —“

„Lähme aga edasi!“ ütles Bagheera.

Nad ei saanud pool penikoormatgi edasi, kui nad warese Koo surmalaulu kuulsiwad laulmas. Koo istus tamarisli puu ladwas, ja puu all uinusiwad kolm meest. Pool-kustunud tuli ajas suitsu üles ja tule ääres wedeles raud pann, mille pääl põlenud, must tainakoof. Tule asemel ligidal, päikse paistel jätendades, oli kallis anks maas.

„See asi teeb wirgasti tööd, siin on loo ots,“ ütles Bagheera. „Aga mil wiisil need siin surma jaiwad, Mowgli? Neil pole haawu ega märkijid.“

Iga dshungli elanik õpib näituste ja nähtuste abil kihwti taimi ja kihwti marju nii selgesti tundma, nagu juur tohtrite kogu ühte kofku. Mowgli nuusutas suitsu, mis põlenud koogist üles keerles, murdis tüfikese sellest wiimasest maha, katjus ja sülitas ta kohe jälle suust wälja.

„Surma õun,“ kõhis ta. „Esimene tegi teda wiist n e n d e jaoks walmis, kes teda surmasiwad, nagu nad enne Gondi oliwad surmanud.“

„Hääd saafi, võib tõesti hüüda! üks teise järele, üks teise järele!“

„Surma õunaks“ nimetab dshungel okasõuna, Indiamaa esimest kihwti taimet.

„Mis nüüd?“ küsis Bagheera, „kas meie nüüd peame teine teist maha murdma selle punase-silmalise tapja pärast?“

„Kas ta rääkida võib?“ sõjistas Mowgli, „kas ma teda olen mihastanud, kui ma ta eemale wirutasin? Meite wahel ei wõi ta paha jünnitada, sest meie ei soowi mitte, mis inimesed soowiwad. Kui meie teda siia jätame, saab ta inimesi nii ruttu edasi tapma, nagu juure tuule käes pähkled puust langewad. Mina ei armasta inimesi, aga isegi mina ei soowi, et nad kuue kaupa ühel ööl sureksiwad.“

„Mõni asi! nad pole muud kui inimesed. Nad tapjiwad teine teist ja tundsiwad sellest lõbu,“ ütles

Bagheera. „See esimene väike metsamees ajas oma lindu hästi.“

„Nad on rumalad kutsikad ja muud midagi, ja kutsikas upub ära, sest et ta kuu kiirte jära wee pääl tahab pureda,“ ütles Mowgli, kes rääkis, nagu teaks ta kõike iga asja kohta. „See oli minu süüd. Ilmasgi ei too ma enam dshunglisje niisuguseid imelikka asju, olgu nemad ka nii kenad, nagu lilled. See siin, —“ ta wõttis ankuise ettevaatlikult kätte, „läheb Kobrade Jsa juurde tagasi. Aga enne peame magama, ja meie ei wõi nende magajate ligi uinuda. Ka peame „teda“ maha matma, muidu põgeneb ta ära ja tapab veel kuus meest. Kaema mull augu tolle puu all.“

„Aga, väike wend,“ ütles Bagheera, tähendatud koha poole minnes, „ma ütlen sulle ometi, et see werejooja süü ei ole. Need on inimeste tembud.“

„Üks kõik,“ ütles Mowgli, „tee sügawa augu. Kui meie üles ärkame, wõtan ma ta wälja ja wiin ära, tagasi“.

Kaks ööd hiljem, kui walge kobra leinates pimedas warawõlwis istus, häbistatud ja riisutud, lendas rubiini nupuga ankus seina augusti sisse ja langes praginal kuld rahade jekka.

„Kobrade Jsa!“ hüüdis Mowgli, — ta jäi targu müüri taha, „kutsu omale noore, täiskaswanud kobra warawahi abiks, nii et üksigi inimene jüt elawalt wälja ei pääse!“

„Aha! ta tuli tagasi! Ma ütlesin, et ta surm on! Kust see tuleb, et sina veel elus oled?“ pomises wana kobra, rõõmuga ankuise ümber keerledes.

„Härja juures, kes mind lunastas, ma isegi ei tea seda! See elukas on ühe öö jooksul kuus korda tapnud. Ära lasse teda enam ialgi keldrist wälja minna.“

Punased koerad.

Pääle Waingunga küla suure hufatuse algas Mowgli elus kõige lõbusam järk. Tema südame tunnistus oli rahul, sest et ta wõla oli maksnud, ja terve dshungel oli tema sõber, sest terve dshungel kartis teda. Kõik need tema imelised juhtumised tema rändamiste ajal ühe rahwa wallast teise walda, wahel üksi, wahel oma nelja saatja seltsis, — täidaksivad nii mõndagi pikka juttu. Nii peaks näituseks jutustama, kuidas tema hullu Mandla elewandiga kokku juhtus ja kuidas ta temast õnnelikult pääsis. See oli siis, kui hull elewant just kahtekümme kahte pühwelt oli maha tallanud, kes üheteistkümmene wanterega hõbe raha maakonna warakotta wedasivad, ja kui ta kõige järawa raha muda jisse oli pillanud. — Wõi kuidas Mowgli teine kord põhjapoolsetes soodes krodili Dshakalaga wõitles, terve öö otsa, õhtust kuni päikese tõusuni, — ja oma hää nülgenua selle eluka lõwa selja soomuste wastu pooleks murdis; kuidas ta siis ühe mehe laelast, keda metsõiga oli surmanud, teise, weel parema ja tugewama nua leidis, ja kuidas ta selle sama sea taga ajas ja maha lõi, hinnaks oma nua eest. Kuidas ta juurel nälja aastal rändawa põtrade karjade wahel sattus ja selles liikumas, palawas kogus peaaegu surnuks sai tallatud. — Wõi kuidas ta kord Gathi, suure waiõija, selle eest kaitjis, et ta kardetawa ja hädaohtlikku lõõsu ei langes, ja kuidas ta ise teisel päewal wäga kawalasti üles pandud leopardi lõõsu sattus ja kuidas Gathi tugewad palgid, mis Mowglid wangistasivad, tükkideks

fatti murdis. — Kuida ta metspühvli lehmafid wirtsa
foodes lüpsis, ja kuida — —

Uga mitu juttu forraga ei wõi jutustada.

Hundi ija ja Hundi ema olivad furnud, Mowgli weeretas suure kivi nende koopa juu ette ja laulis furma laulu nende mälestuseks, — ja Baloo oli juba õige wana ja kange, ja isegi Bagheera, kellel terasest ergud ja raudmusklid olivad, oli nagu wähem karmas murdma. Akela oli hallist walgenahaseks muutunud, nii elatanud oli ta juba, ja ta kõndis nii, nagu oleks ta puust nikerdatud, Mowgli tõi temale süüa. Uga noored hundid, endise Seonee karja lapsed, sigisiwad ja kaswasiwad, ja kui neid mõni nelikümmend wiledat wiieaastalist, juhatajata kangelast kofku kogus, siis õpetas Akela neid, kuida nad üheks pääkonnaks peatjiwad kofku heitma, ja seaduse järele elama, ja ühe päämehe all jahti pidama, kuida Waba Rahwa kord ja kohus.

Selles asjas ei andnud Mowgli ialgi nõu, sest, nagu ta ütles, ta oli haput wilja maitsemud ja teadis, mis puul ta kaswis. Uga kui Phao, Phaona poeg (tema ija oli Akela juhatusel ajal Hall Radajuhth olnud), dshungli seaduse järele päämehe auu omale wõitis, ja kui muistsed hüüed ja muistsed laulud uuesti tähtede läigul kõlama hakkasiwad, tuli Mowgli wana mälestuste tõttu nõuukogu kaljule. Kui ta hääks arwas rääkida, wakis kõik kari ja wotas, kunni ta oli lõpetanud, ja ta istus Akela kõrwal ülewal kalju tipul, Phaogi asemest kõrgemal. Siis olivad hää saagi ja hää rahu päewad. Üksigi wõeras ei julgenud sinna dshunglikse tulla, mis Mowgli rahwa päralt oli, nagu Seonee pääkonda nüüd hüüti, ja noored hundid olivad rammus ja raswas, ja wastu wõtmise koosolekutele oli ifka palju noori poegi wiia. Nendest wastu wõtmise öödest wõttis Mowgli alati osa, sest ta mälestas seda ööd, kus must panter üht paljast, pruuni, tillusest maimusest koosoleku ette tõi, ja pikf hüüd: „waadake, waadake hästi, o hundid!“ pani ta südame tufsuma. Muidu oli ta

harilikult faugel dshunglis, uufi asju nähes, fuuldes, maitseades ja tundes.

Ühel õhtul, warajase hämariku ajal, uitas Mowgli dshunglist läbi, õlal oli tal pool põtra, mis ta Afelale tahtis wiia, ja tema neli hunti tuferdasivad hääs tujus tema kannul, wahete wahel isefeskis pureledes ja upepalli lüües, just päris heledas elurõõmus.

Korraga fuulis ta hüüu, mille ta Shere Khani paha päewadest saadik polnud fuulda saanud. See oli see hüüd, mis dshunglis Phiaal hüütakse, shakali hehk häälitsemine, mille ta ainult siis fuulda lasseb, kui ta tiigri taga saaki käib otsimas, wõi kui lähedal mõni suur lahing wõi hädaoht juhtub olema. Kui teie hüüdu omale wõite ette fujutada, milles korraga wihkamine, wõidurõõm, kartus, meeleäraheitmine, ja weel nagu wiletsa iseloomu tunnimärk fuulduwad, siis teie teate umbes, mis see Phiaal oli, mis jääl jelles õhtu hämaruses tõusis ja tõnises ja wärişes ja nagu faugel teisel pool Waingunga jõge pirişedes lõppes. Neli hunti hakkasivad urisema ja nende seljakarwad tõuşivad püsti. Mowgli käsi otsis nuga ja ta jäi ka seisma, nagu oleks ta kirmisambaks muutunud.

„Gga Triibuline şia ei julge tapma tulla,“ ütles ta lõppes.

„See ei ole ka eeljooksja hääl,“ ütles Hall Wend, „jääal peab mõni suur tapmine olema. Kuula!“

Jälle tõuşis Phiaal, pool nuttes, pool nagu naerdes, nagu oleks shakalil pehmed inimese huuled. Mowgli tõmbas sügawasti hinge ja lihutas nõuufogu kaljule, tee pääl ruttawaid karja huntisid maha jättes. Phao ja Afela olivad mõlemad ülewel kalju otsas, ja teisjed istuşivad allpool, iga ert winna tõmmatud. Gmasjed ruttasivad oma futşikatega koopadesse, sest kui Phiaal fõstab, ei ole wäetide ase mitte wäljas.

Õhteks polnud pääle Waingunga fõhifemise all pimedas furistikus, ja pääle õhtu tuule hoigamise latwades — midagi fuulda, aga korraga hüüdis teiselt kaldalt hunt. Ta ei wõinud nende karja liige olla, sest nad olivad fõif ilmunud. Hüüd lõppes pifa, meele-

äraheitliku hulgumisega. „Dhoolid!“ tähendas hüüd, „Dhoolid! Dhoolid!“ Mõne minuti pärast nad kuulsiwad wäsinute jalgade kabinat kaljude wahel ja kõhn, märg, tilkum hunt, kelle küljed werised oliwad, kelle suu wahus, ja kes oma paremat käppa tarwitada ei wõinud, wiskas ennaft ahmates Mowgli jalge ette maha.

„Hääd saaki! Kelle pääkonnast ja oled?“ küsis Phao tõsiselt.

„Hääd saaki! Won-tolla olen ma,“ oli wastus. Ta tahtis ütelda, et ta üksik hunt on, kes oma naese ja poegadega mõnes üksikus koopas elutses. Won-tolla tähendab: era-oleja, üks, kes ühegi karja liige ei ole. Kui ta hinge tõmbas, wõiswad nad näha, kuidas tema jõudame kange peksmine teda nagu edasi ja tagasi tõukas.

„Mis on tulemas?“ küsis Phao, see on dshungli esimene küsimine, kui Phiaal kõlab.

„Dhool tuleb, Defani mägede dhool, — punane koer, tapja! Nad tulewad lõune poolt põhja poole, nad ütleswad, Defan olla saagist tühi ja nad surmawad kõike, mis neile teel ette juhtub. Kui see kuu weel noor oli, käiswad neli mu jeltsis, minu kaasa ja kolm poega. Ta tahtis neile rohulaanes pödrajahi õpetada. Nad oliwad rohulaanes peidus. Restkõõ ajal kuulsin ma neid häält tegemas, jahihäält, nad oliwad pödra jälgil. Ja eelkoidu a'al leidsin ma neid rohust, nad oliwad külmad ja kanged, neljakesi, Waba Rahwas, neljakesi, kui kuu noor oli! Siis ma otsisin oma were õigust ja ma leidsin dhoolisid.“

„Kui palju neid on?“ küsis Mowgli, ja huntide kurgust tõusis sügaw ähwardaw urin.

„Ei tea. Kolm neist ei lähe enam tapma, aga lõppeks ajaswad nad mind taga, nagu pötra, kolme jala pääl nad ajaswad mind. Waata, Waba Rahwas!“

Ta näitas oma purustatud esimest käppa, mis kuiwanud werest must oli. Tema külgedele pääl oliwad koledad hamba jäljed ja tema kael oli ära kistud ja haamu täis.

„Eöö,“ ütles Afela ja tõusis pödra kallalt üles,

mille Mowgli talle oli toonud; wõõras fargas furmanäljas toidu kallale.

„Teil ei pea sellest kahju saama,“ ütles ta alandlikult, kui ta oma esimise nälja kustutanud sai. „Undke minule weidi aega, Waba Rahwas, küll siis mina ka murran! Minu ase, mis noore kuu ajal täis oli, on nüüd tühi, ja furma wõlg pole weel maksetud.“

Bhavo kuulis, kuidas wõõra hambad ühe pödra sääre luu raskatama paniwad ja ta urises hääks kiitwalt.

„Niisuguseid lõualuujid saab meil tarwis olema,“ ütles ta. „Kas dhoolidel kutstakad ühes on?“

„Ei ole, ei ole. Ainult punased kistjad, täis kaswanud karja koerad, rasked ja tugewad.“

See tähendas, et dhoolid, Defani mägestiku metskoerad riisumise mõttega tuliwad, ja hundid teadsiwad, et isegi tiiger oma praegu murtud saagi nendele jätab ja eest ära läheb. Nad jooksewad otsekohe dshunglist läbi, ja kõik, mis neile wastu juhtub, saab maha kistud ja lõhki káristatud. Ehk nad küll keha poolest palju wäiksemad on, kui hundid, ja ammugi nii kawalad pole, siis on neid ometi wága juur hull ja nad on wága tugewad. Nii nad náitufeks heidawad alles siis páakonnaks kofku, kui neid jada looma on, kuna nelikümmend hunti juba uhket karja asutawad. Mowgli oli oma rándamiste ajal ka Defani fóрге, rohurikká fórgustiku páále jõudnud, ja ta oli jagedasti náinud, kuidas kartuseta dhoolid jáál weiksete kingukeste wahel mángu ajasiwad, magasiwad wõi ennaft sügasiwad. Ta põlgas ja wihkas neid, sellepárást et neil mitte niisugune hais juures ei olnud, nagu Waba Rahwal; et nad mitte koobastes ei elanud, ja kõige páált sellepárást, et neil warbawahestikud karwas on, kuna tema ja ta sõbrad puhastjalgsed on. Alga ta teadis ka, — Gathi oli temale sellest jutustanud, — mis kole wõimjee on, dhoolide jahiparm. Gathi ise läheb nende eest fórwale, ja kuni wiimane neist tapetud ei ole, ja kuni dshungel saagist tühi ei ole, lähewad nad ikka oma foodu edasi.

Ukela tundis neid ka; ta ütles waguji Mowglile: „Parem on karja kerkel jurra, kui ükfinda ja juhatajata. Sellest saab hää sõda — ja ta on minu wiimne sõda. Aga, nii kaua, kui inimeste eluiga kestab, on sull weel palju päiwi ja öösid ära elada, wäike wend. Mine põhja poole ja otsti jääll aset, ja kui mõni hunt weel elus peaks olema, pärast dhoolide sõjakäiku, siis mingu ta sinule sõna wiima.“

„Ah,“ ütles Mowgli wäga tõsiselt, „kas ma pean põhja soosse minema wäikeseid kalu püüdma ja puu otjast magama, wõi pean ma bandar-logilt abi ja armu paluma ja pähkleid sõõma, kuna kari all wõitlemas on?“

„Sellest saab surmawõitlus,“ ütles Ukela. „Sinul pole weel dhooliga, punase murdjaga tegemist olnud. Hegi Triibuline —“

„O — wah! O — wah!“ hüüdis Mowgli pahaselt. „Uhe triibulise ahwi olen ma juba jurma saatnud. Ja nüüd, kuule: kord elas hunt, ja see oli minu isa, ja teine hunt, see oli minu ema, ja kord elas wana hall hunt, — ta ei olnud just liig tark, nüüd on ta walge, — ja see oli minule isa ja ema. Sellepärast ütlen ma — —“ ta tõstis oma häält. „Ma ütlen, et, kui dhoolid tulewad ja funas nad ka tulgu, selle jahikäigu ajaks on Mowgli ja Waba Rahwas ühte werd; ja ma ütlen, — härja juures, kes mind lunastas, härja juures, kelle Bagheera minu eest maksis nendel kadunud päewadel, mis teie, nüüdne kari, ei mälesta, — ma ütlen, ja puud ja jõgi kuulgu ja pidagu meeles, kui mina peaksin unustama; ma ütlen, see minu nuga jün olgu karjale hambaks — ja ma ei arwa mitte, et ta põlata oleks. See on minu sõna, mis minult on ära läinud!“

„Sina ei tunne dhooli, hundi keelega mees,“ hüüdis Won-tolla. „Ma waatan, et aga oma werewõla taja saan, enne kui nad mind lõhki kisuwad. Nad lähewad aegamööda edasi ja tapawad kõike, mis elab, aga kahe päewa jooksul saan ma weidi toibuma ja ma lähen tagasi oma surmawõla järele. Teile aga,

Baba Rahwas, annan ma nõu, põhjapoole minna ja kasina toiduga läbi ajada, kuni dhoolid ära lähewad. Selles mõitluses pole rahu loota.“

„Kuulge, mis see üfsildane jääb pajatab!“ naeris Mowgli. „Baba Rahwas, meie peame põhja poole lippama ja isjalikka ja rottisid kaldal sööma, kuni meie juhtumise kombel dhoolidega kokku saame. Dhool laastagu meie jahivalda ja meie peitku endid, kuni ta hääks arwab meie kätte anda, mis meie oma on. Ta on koer, — ta on koera kutsikas, — punane, kollase kõhuga, temal pole kindlat aset ja tal on karwad warmaste wahel! Ta heidab kuue ja kaheksa kaupa poegi, just nagu wäike rott Tshikai. Muidugi peame tema eest paktu minema, oh Baba rahwas, ja peame põhja rahwa käest luba paluma, nende lõpnud elajate raipejõid toiduks forjata! Teie tunnete wana sõna: „põhjamaal usjid, lõunemaal täied.“ Meie aga oleme dshungel! Walige nüüd, oh, walige! See on tubli mõitus! Karja eest, — kõige pääkonna eest! — ajeme eest ja pesa eest! — saagi eest ja toidu eest! — kaasjade eest, kes pödralehma taga ajawad, ja wäiksete, pisufeste pojufeste eest koopas, — sõda olgu! — olgu sõda! — olgu sõda!“

Pääfond wastas üheainsa, sügawa, wihase hüüuga, mis õõst läbi kõrgatas, nagu langewa puu rakstamine. „Olgu sõda!“ karjusiwad hundid.

„Jääge siia,“ ütles Mowgli oma nelja hundile. „Meil saab iga hammas kallis olema. Phao ja Akela walmistage kõik mõitluseks. Mina lähen koeri lugema.“

„Sa lähed jurma!“ hüüdis Won-tolla, pooleti üles tõustes. „Mis niisugune karwata loom punaste koerte wastu teha võib. Ära unusta, isegi Triibuline — —“

„Sa oled tõesti mõõras ja ei tea midagi,“ hüüdis Mowgli tagasi. „Alga sellest räägime, kui dhoolidega oleme asja lõpetanud. Hääd saaki teile kõigile!“

Ta ruttas pimeduses edasi ja omas keewas ärewuses ei pannud ta tähelegi, kuhu ta jalga astus, ja

jelle hooletuse loomulik järelduis oli see, et ta Kaa hiigla keerude üle komistades pikuti maha plaugatas.

„Kijha!“ ütles Kaa vihahelt, ta oli jõe lähedal põdra rada varitsemas. „Kas see on dshungli töö, nii viisi tampida ja tallata ja öö tööd ära rikkuda — päälegi, kui saaf nii ilufasti tulekul oli?“

„Anna andeks, mina olen süüdlane,“ ütles Mowgli, ennaft maast ules koristades. „Sind ma just otijjin, Laiapäa, aga iga ford, kui meie kokku saame, oled ja jälle minu käewarre wört pikem ja paksem. Sinu sarnast ei ole enam dshunglis leida, tark, wana, tugew ja wäga ilus Kaa.“

„Kuhu siis see rada õige läheb?“ Kaa hääl kõlas juba sõbralikumalt. „Si ole weel kuigi palju aega sellest mööda, kui keegi inimesepoeg, kellel nuga kaelas on, mind kiwidega loopis ja mind puukasji moodi sõimas, selle pärast et ma luhas kuupaistel magajin.“

„Jah, ja iga taga aetawa põdra kus tuul ja tolm peletajid, ja Mowgli oli just jahil ja seesamane Laiapäa oli nii kurt, et ta tema wilet mitte ei kuulnud ja põdra teelt ära ei läinud,“ ütles Mowgli rahulisti, ja istus kirju keerude keskele maha.

„Müüd tuleb seesamane inimesepoeg maheda, meelitawa sõnaga selle samase Laiapäa juurde, ja jutustab temale, ta olla tark ja tugew ja ilus, ja seesamane wana Laiapäa usub tema juttu ja keerutab hää, pehme puhkepaiga, — nii, — selle samase kiwilopija inimese poja jauts kokku, ja . . . Kas nii on hää? Kas Bagheera wõiks sinule niisugust löbusat kohakest muretseda?“

Kaa oli, nagu harilikult, oma painduwa keha Mowgli all pehmetks pesaks kokku keerutanud. Poiss jirutas käe wälja ja tõmbas painduwa kaela oma poole, kuni Kaa pää tema õlal puhkas, siis ta rääkis temale kõik, mis öö jookkul dshunglis juhtunud oli.

„Wõib olla, et ma tark olen,“ ütles Kaa, kui Mowgli oma juttu lõpetannud oli, „aga kurt olen ma wististi. Muidu oleksin ma pidanud Pshiiali kuulma. Siis pole ime, et rohujööjad täna nii rahutud on. Kui palju neid dhoolijid on?“

„Ma ei tea veel ütelda. Ma tulin jalapäält
sind otsima. Sina oled Hathist wanem. Aga, oh,
Kaa,“ — Mowgli nihutas ennast rõõmu pärast edasi
tagasi, „sellest saab hää jaht! Weidi meist saavad tu-
lewat kuud näha!“

„Kas sina sellest asjast osa võtad? Ära unusta,
et sa inimene oled, ja ära unusta, misjugune kari
sind wälja heitis. Waadaku hunt, kuidas ta foeraga
walmis saab. Sina oled mees.“

„Minewa aasta pähkled on tulewa aasta must
muld,“ ütles Mowgli. „Tõsi on, et ma inimene olen,
minu kõhus on aga nii, nagu oleksin ma täna ööse
ütelnud, ma olla hunt. Ma kutsusin jõe ja puud tun-
nismeesteks. Ma olen Waba Rahwa liige, nii kaua
kui dhoolid pole ära läinud.“

„Waba Rahwas,“ ümises Kaa, „Wabad War-
gad! Ja jurnud huntide mälestuseks oled sa ennast jurma
sõlme sidunud! See pole hää jaht!“

„Ma olen oma sõna andnud. Puud teavad seda
ja jõgi teab. Kuni dhool ära ei lähe, ei tule minu sõna
mu juurde tagasi.“

„Ngsh! See asi muudab kõik jäljed! Ma mõtle-
sin sind enesega põhja metsa ühes võtta, aga sõna —
isegi wäikse, palja, karwatu inimeselooma sõna — on
sõna. Küüd siis ütlen mina, Kaa — —“

„Mõttele järele, Laipää, muidu sõlmid sina ennast
ka jurma sõlme. Mull pole sinu sõna tarwis, sest ma
tean wäga hästi — —“

„Olgu nii,“ ütles Kaa. „Ma sõna ei anna. Aga mis
mõte sul kõhus on, mis sa tahad teha, kui dhool tuleb?“

„Rad peawad Waingungat mööda alla ujuma.
Ma mõtlejin neid karjaga jää madalas kohas wastu
wõtta, ja kui meie jää hästi tööd teeme, nemad ham-
mastega, mina noaga, ehk meie neid siis ajame tagasi,
wõi jahutame nende palawat kõri.“

„Dhool ei lähe ialgi tagasi, ja tema kurf on
palaw,“ ütles Kaa. „Selle jahi lõpul ei saa enam inimese-
poega ega hundipoega olema, mitte midagi, pääle kuiwa
fontide.“

„Mala! Kui sureme, siis sureme! Sest saab väga hää jaht. Aga minu kõht on noor ja ma ei ole mitte palju vihma aegasid näinud. Ma pole tarf ega tugew, Kas sina paremat nõuu tead, Kaa?“

„Ma olen sada ja sada vihmaaega äraelanud. Enne kui Gathi oma piima hambad kaotas, jätsin ma laia jälje tolmu siise. Gimese Muna juures, ma olen wanem kui mõnigi dshungli puu, ja ma olen kõife näinud, mis dshunglis juhtus.“

„Aga see on uus jaht,“ ütles Mowgli, „ialgi ei ole dhoolid meie radadel käinud.“

„Mis on, see oli. Mis olema saab, ei ole muud midagi, kui unustud aasta, mis tagasi tuleb. Ole wait, kuni ma neid oma kadunud aastaid lugema hakkan.“

Kaua aega lames Mowgli waguši keerude keskul, oma noaga mängides, kuna Kaa, pää liikumata maas, kõige pääle mõtles, mis ta sellest päewast saadik, kui ta muna koorest wälja tuli, — näinud ja teadnud. Tema filmadest näitas järe kustunud olema ja nad olivad wana, tumeda opaali jarnased, wahel nookas tema pää edasi tagasi, nagu sõdikš ta unes. Mowgli loonutas waguši, sest ta teadis, et enne tööd midagi paremat olla ei wõi, kui uni, ja ta oli nii õppinud elama, et ta iga filmapilk, olgu päewa a'al, olgu õõsel, magama wõis uinuda.

Siis tundis ta, kuidas madu tema all pikemaks wenis ja ennast paisutas ja tema ninast käis sihin, mis nii kõlas, nagu saaks raudmõõk raudtupest wäljatõmmatud.

„Ma olen furnud aegasid näinud,“ ütles Kaa lõppeks „ja wanu juuri puid ja wanu elewantisid ja kaljusid, mis terawad ja paljad olivad, enne kui sammal kaswis. Kas sina weel elus oled, inimesepoeg?“

„Kuutõusust pole weel palju aega mööda,“ ütles Mowgli. „Ma ei saa aru — —“

„Gsh! ma olen Kaa. Ma tean, et aga lühike aeg mööda on läinud. Nüüd läheme jõe kaldale, ma ütlen sinule, mis dhoolide wastu wõib teha.“

Ta läks noolena Waingunga pääwoolu poole ja sulpsatas wette, selle koha ligidal, kus Rahu kalju wee all peidus oli. Mowgli läks temale järele.

„Ei, ära uju. Ma lähen ruttu. Võta mu kaela last finni, wäike wend.“

Mowgli wõttis pahema käega Kaa kaela ümbert finni, parema litfus ta keha külge ja ajas jalad sirgu. Siis lõikas Kaa weewoolust läbi, nagu tema ükski mõistis, nii et wahunaw weji Mowgli kaela ümber wullitas ja wee keer, mille Kaa sünnitas, tema jalgu üles ja alla kõigutas. Ühe penikoorma kaugusel Rahu kaljust ülespoole jääb Waingunga kitsaks, sest mõlemilt poolt wangitsewad teda kõrged marmori kaljud, mis kuni saja jalani õhku tõusewad, ja käib siin hullu rutuga kõigesuguste paha kiwide wahel edasi. Aga Mowgli ei muretsenud mõirgawa weewoolu pärast, üksigi weji ilma ei oleks teda kartma pannud. Ta waatas üles kaljude poole ja nuusutas rahutumalt õhku, sest see oli imelik magusa-hapu lõhnaga täidetud, mis mõne suure sipelga pesa lõhna palawal päewal meelde tuletas. Aruandmatast kastis ta pää wette, teda ainult hinge tõmbamiseks üles tõstes. Kaa finnitas oma jaba kahelordse sõlmega alla wajunud kalju ümber ja hoidis Mowgli ühe kehakeeru sees paigal, kuna weji mööda lähwatas.

„See on surma ase,“ ütles pois, „Mispärast meie siia tulime?“

„Nad magawad,“ ütles Kaa. „Hathi ei lähe mitte Triibulise eest kõrwale. Aga Hathi ja Triibuline, mõlemad lähewad dhooli eest ära, ja räägitakse, et dhoolid kellegi eest kõrwale ei lähe. Ja ometi, kelle eest läheb Wäike Kaljurahwas ära? Ütle mulle, jina dshungli walitseja, kes on dshungli walitseja?“

„Need siin,“ jostistas Mowgli. See on Surma ase. Mingem ära.“

„Ei, waata hästi, sest nad magawad nüüd. On nüüd, nagu ta oli, kui ma sinu käewarre pikkune olin.“

Lõhkenud ja habrastanud marmori kaljud oli-

wad dshungli algusest saadif Wäikse Kaljurahwa päralt olnud, — India wäiksete, wirga, kurja, musta metsmesilaste päralt; ja, nagu Mowgli tõesti teadis, kõik radad ja teed pöörajawad poole penikoorma kaugusel nende wallast kõrwale. Sääl oli Wäike Rahwas aastasadade kaupa peret heitnud, ja mett kogunud ja kärkejid ehitanud, nii et walged marmori kaljud kuiwa meega oliwad kaetud ja et kõik lõhed ja koopad ja kuristikud kärkejid täis oliwad, — ja ei inimene, ega loom, ega tuli, ega weji ei olnud neid puutunud wõi seganud. Walged kaljud oliwad nagu mustast sammetist waibaga kaetud, ja Mowgli puges wee alla, kui ta sinna waatas, sest see polnud muud, kui magawate mesilaste millionid. Kõigil pool kaljude wahel tõusiwad nagu mustjad künkakesed wõi nagu mähdand puu tüwed, need oliwad mööda läinud aastate kärkejed, wõi noored, tuule warju ehitatud mesilaste linnad; — ilmatu suurte hunikute kaupa, oliwad wanad, mädad kärkegede riismed ja jätiised puude ja wäätkaswude wahela maha langenud, mis kalju lõhedest wälja kaswasiwad. Siin ja säääl kuulis Mowgli, kuidas pimedates käikudes mõni meega täidetud käre maha libises, siis tõusis wihane tiwakõmin, ja weji kuuldi aegamööda tüwisiid wõi oksasiid mööda maha niriistama. All, wee ääres oli kitsas kalda joon mitme sülla kõrguseni wana aastade prügiga kaetud, säääl oliwad jurnud mesilased ja lesed, mädanud kärkejed, mädamunad, rööwkoide ja mardikate tiiwad, kõik see wedeles pehmetes, süsimusta põrmu hunikutes. Wänge hais, mis sääält tõusis, wõis juba iga ühte hirmutada, kellel tiiwu ei olnud, ja kes teadis, mis elufad Wäike Rahwas oliwad.

Kaa ujus weel edasi kuni kalju kitsastiku ülema otsani.

„Siin on tänawune saak,“ ütles ta, wäikese liiwa joa poole näidates. „Waata!“

Liiwa joa pääl walendasiwad kase noore põdra ja ühe pühkli luukered. Mowgli nägi, et hunt ega šhagal neid kanta polnud puutunud, kered oliwad täitsa alles.

„Nad tulivad üle piiri, nad ei teadnud,“ sosistas Mowgli.

„Tule ära, enne kui nad ärkavad, siin on jube olla.“

„Nad ei ärka enne koitu,“ ütles Kaa. „Nüüd ma tahan sinule midagi jutustada. Mitme, mitme ja mitme vihmaaja eest tuli kord lõune poolt taga aetud põder siia. Ta ei tundnud dshunglit ja tagaajajate parv oli tema kannul. Hirmust pimestatud, hüppas ta jõke, hundifari oli tema kannul ja nad olivad ka pimestatud, ahnusest. Päike seisis kõrgel taewas ja Wäikesteid oli väga palju ja nad olivad tulivihased. Väga palju oli ka neid huntisid, kes Waingunga jõkke hüppasivad, aga nad olivad surnud, enne kui nad wette saiwad, ja need, kes ei hüpanud, lõppesivad ka, ülemel kaljude wahel. Aga põder jäi elama.“

„Kuida see sündis?“

„Sellepärast, et tema esimene oli ja oma elu eest jooksis, ja et ta alla hüppas, enne kui Wäike Rahwas weel asjast aru sai ja tapmiseks kokku kogus. Hundi-parv aga kadus Wäikeste hulga alla, keda põdra jalad olivad lendu ajanud.“

„Põder jäi elama?“ küsis Mowgli pikkamisi.

„Kõige vähemalt ei saanud ta sel korral otsta, ehk küll keegi tema allatulekut ei oodanud, et teda tugewa kehaga wee woolu sees häda eest kaitseda, nagu keegi wana raswane, kurt kollane Laipää kedagit inimesepeoga ootaks, — jah, ja kui ka kõige Defani dhoolid tema kannul oleksivad. Mis mõte on su kõhus?“

Kaa pää puhkas Mowgli märja öla pääl, ja tema keel lipsis poisi kõrwa ääres. Pika waikimise järele ütles Mowgli taja:

„Tuleb surma kihwahabet pidi tutistada, aga — Kaa, sina oled täiesti see kõige targem kõige dshungli rahwa seas!“

„Seda on juba mõnigi minule tõendanud. Waata nüüd, et sa dhoolisid oma jälgile saad — —“

„Miks ma ei saa. Ho! Ho! mul on palju tera-

waid offakessi keele all, mis ma neile naha alla oskan pista."

— „Kui nad pimedast pääst sinu jälgil lõhuwad, ainult sinu õlade järele ahnitsedes, siis — need, kes ülehel ei lõpe, need jääwad wee alla, kas siin, wõi all pool, sest Wäike Rahwas tõuseb lendu ja katab neid üleni. Waingunga aga on näljane wesi, ja neil pole Raad, et neid kanda, waid nad saawad põhja wajuma, ja neid, kes weel elusse jääwad, wirutab wesi alla, madala kohta Seonee koobaste ligidal, ja jääb wõib kari neid oodata ja neile kõrisse kinni hakata."

„Uhaa! Ziowawa! Paremat ei wõi ilmaegi olla, kuni wast wihm kuival ajal sadama hakkab! Jääb siis nüüd wäike asi: hästi jooksta ja jõlle lipata. Küll ma dhoolisid nii kaugele wiin, et nad mulle järele tulewad, kuhu tarwis."

„Kas ja kaljusid jääb ülehel ligemalt waadanud oled! Metsa poolt?"

„Oi, ei. Seda olen ma üsna ära unustanud."

„Mine ja waata. Sääb on igal pool mäda maa, ja fiwine ja aukline. Sul on aga tarwis ühte oma jõmmist jalga ette waatamata maha heita, ja jahil on ots pääl. Nüüd ma siis jätan sind siia, ja sinu pärast tahan ma Seonee karjale sõna wiia, et nad dhoolisid oodata teaksiwad. Mis minusse puudub, ei ole mul ü h e g i hundiga kõige vähematgi tegemist."

Kui Raa juba kedagit ei jallinud, wõis ta wäga wastik olla, wastikum, kui keegi muu dshunglis, pääle Bagheera, kes temast jelles eht weel ette käis. — Ta ujus jõge mööda alla ja nõufogu kalju wastu nägi ta Phaod ja Afelad, kes öö hääli kuulasiwad.

„Hsssh! koerad!" hüüdis ta pilllikult. „Dhoolid tulewad jõge mööda alla. Kui teie just hirmu pärast paku ei lähe, wõite neid siin madalas rees ära hukata."

„Kuna nad tulewad?" küsis Phao.

„Ja kus on minu inimesepoeg?" küsis Afela.

„Nad tulewad siis, kui nad tulewad," ütles Raa. „Dodake, küll teie neid siis näha saate. Ja mis sinu inimesepojasse puudub, kelle käest ja tema sõna wastu

oled mõtnud ja keda sa niiviisi filmanähtawalt surma oled saatnud, see sinu inimesepoeg on minu seltsis, ja kui ta nüüd juba surnud ei ole, siis pole see mitte sinu süüd, päiwitanud koer! Dota sina siin dhoolide tulekut ja ole rõõmus, et inimesepoeg ja mina sinu leeris mõitleme."

Raa lõikas jälle jõe mööda üles ja jäi kitsastifu keshpaigas ootama, filmad ülespoole kalju tipude rida wastu pöördud. Praegu nägi ta Mowgli pää tähte walgel liikumat, siis käis wihin õhust läbi ja Mowgli sulpsatas, jalad ees, wete, lähemal filmapilgul oli ta juba Raa kehakeeru sees paigal.

"Õõsel ei wõi siin karata," ütles Mowgli rahulise häälega, "ma olen lõbu pärast kaks korda nii kaugele hüpanud, aga jää üllel on tant maa — madal pööstistik, lõhed ja kuristikud, ja kõif wäga sügawad, ja kõif Wäikest Rahwast täis. Ma olen suuri kiwa üheteise pääle riita seadnud, kolme lõhe ääres, neid ma lüffan jooksu ajal jalaga alla, ja Wäike Rahwas tõuseb siis wihafelt lendu."

"See on inimese kawalus," ütles Raa. "Sa oled tark, aga Wäike Rahwas on alati wihane."

"Ei mitte, hämariku ajal puhkawad kõif tiivad, kui ta lühitefeks ajaksigi. Ma tahan dhoolidega hämariku ajal rääkida, sest nende parem mõitluse aeg on päewal. Nüüd nad käiwad Wontolla were jälgil."

"Tshil ei jäta lõpnud härga maha, ega dhool were-jälgi," ütles Raa.

"Siis ma muretjen neile uut wererada, kui woin, nende oma werega, ja ma annan neile muda ja põrmu süüa. Sa jääd süa, Raa, kuni ma oma dhoolidega tulen?"

"Küll, küll. Aga mis siis, kui nad sind dshunglis ära murravad, wõi kui Wäike Rahwas sind surmab, enne kui sa hüpata saad?"

"Kui homme käes on, siis meie läheme homme jahile," kordas Mowgli ühte dshungli wanasõna, ja weel: "Kui ma surnud olen, siis wõib surmalaulu laulma hakata. Hääd saaki, Raa!"

Ta lasi oma sõbra kaelast lahti ja läks jõe kitsast tiffu mööda alla, nagu puu palk juure wee ajal, siis ta padistas kalda poole, kus ta waike koha leidis, ja naeris suure häälega päris rõõmu pärast. Midagi polnud Mowglile nii armas, kui, nagu ta ise ütles, „surma kihwhabet pidi tutistada“, ja dshunglile näidata, et ta temast „üle“ on. Baloo abiga oli ta sage-dasti mesipuid riisumas käinud ja ta teadis, et Wäike Rahwas mets-küüslaugu lõhna ei jalli. Ta korjas kimbuse küüslauki, kõitis ta niinepaelaga kofku ja läks siis Won-tolla wererada mööda lõune poole, ja waatas ise, pää wiltu, figaldades üles puude poole.

„Ma olin Konn Mowgli,“ ütles ta iseenele, „ma ise ütlesin ennast Gundi Mowgli olemat, nüüd ma pean Ahw Mowgli ja siis Pöder Mowgli olema. Ja lõppeks saab minuist inimene Mowgli. Ho!“ Tema sõrm libises kahesateistkümne tolli pikuse nuatera mööda alla.

Won-tolla wererada wiis paksu metsa all edasi, mis pea loode poole harwemaks ja harwemaks läks, kuni ta kahe penikoorma kaugusel mesilaste kaljudelt otja sai. Metsa äärest madala pöösastikuni, mis mesilaste kaljude ligi kaswis, oli lage maa, kus huntgi poleks warjupaika leidnud. Mowgli sammus puude warjus edasi, mõötis kauguse tugewa oksa wahel ära, ronis wahel mõne puu otja ja lipsatas katseks oksast oksa pääle, ühe puu otjast teise puu otja, kuni ta lageda maale jõudis, mille ta wäga hoolsasti läbi uuris. Siis ta pööras tagasi Won-tolla radale, mille mustjad weretilgad selgesti tähendasiwad, walis ühe puu wälja, millelt mõne kahesja jala kõrgusel tugew oks ennast kaugale wäljasirutas. Ta ronis puu otja, riputas oma küüslaugi kimbuse warjulise koha ja jäi ootama, oma nuga jala talla wastu teritades.

Enne lespäewa kuulis ta jalgade müdinat ja haistis dhooli parwe jõledat haisu, kui nad armuta findluslega Won-tolla jälgil edasi rühkisiwad. Ülewelt waadata on dhool hundist pool wäiksem, aga Mowgli teadis, kui tugewad tema jalad ja ta lõuad on. Ta

maritšes päämehe pifa-koonulist pruuni pääd, kuida ta jälgi nuuskis, ja huikas „Hääd jaaki!“

Metsloom waatas ülespoole ja tema seltsimehed jäiwad peatama, parw parwe järel punaseid koeri, pifa, farmase sabaga, tugewa, turjaka kehaga, nõdra madala pihaga ja weiße juuga, kogusiwad nemad puu alla. Dhoolid on harilikult waitija rahwas, ja isegi oma kodus ei ole neil wiisakuse põrmugi. Kõige vähemalt paar sada neid pidi olema, aga Mowgli nägi, kuida juhatajad ahnelt Won-tolla rada nuuskisiwad ja kuida nad püüdisiwad karja edasi wiia. See ei läinud korda, nad oleksiwad heleda päewa ajal Seonee asutusenä jõudnud, Mowgli aga tahtis neid kuni hämarusenä puu all finni pidada.

„Kelle lubaga tulete teie siis?“ küsis Mowgli.

„Kõik dshunglid on meie dshungel,“ oli wastus, ja dhool, kes seda wastust andis, näitas hambaid.

Mowgli waatas naeratades alla ja osatas meisterlikult Defani hüppaja roti Tshikai terawat jädistamist, dhoolidele sellega tähendades, et ta neid Tshikaiist paremateks ei arwa. Dhoolide parw kogus tihedasti puu ümber kofku ja päämees haukus wihajelt, Mowglit puu ahwiiks nimetades. Wastuse asemel sirutas Mowgli oma jala alla ja keerutas omad paljad warbad just esimehe pää kohal. Sellest sai küll ja enam kui küll, et karjas meeletut wiha äratada. Meed, kellel warbad karwas on, ei jalli, et sellest juttu tehakse. Mowgli tõmbas jala tagasi, kui karja juhataja ta kallale tahtis karata ja ütles mahedasti: „Koerad, punased koerad! Minge Defani maale tagasi ja sööge sijalikka. Minge Tshikai, oma wenna juurde, koerad, koerad, punased koerad! Jga warwa wahel on neil karwu!“ Ta keeritas weel kord oma warbaid.

„Tule alla, enne kui meie sind nälja surma kärwama paneme, sina karwuta ahw!“ kisas kari, ja seda Mowgli tahtisgi. Ta heitis oksale pikali maha, oma palge puu koore wastu surudes, ja parema käega õhus mängitsedes, ja nüüd ta pidas neile kõnet selle üle, mis ta neist teadis ja arwas, neist ja nende wiisidest,

nende elust, nende kaasjadest ja nende kutjitatest. Üksgi feel maailmas ei wõi nii fiibe ja jalwan olla, kui dshungli rahwa feel, kui ta põlgtust ja wihaft pilkamist tahab üles näidata. Nagu Mowgli Kaale oli tähendanud, oli temal paljugi ofkaid keele all ja ta ärritas aegamööda ja meelehääga dhooli karja waikimisest urinani, urinast hulgumiseni ja hulgumisest meeletu tigiduse hullamiseni. Nad katsusiwad temale samaste pilkamistega wastata, aga niisama hästi oleks mõni kutjikas Kaaga wõinud wõistelda, kui Kaa wihaane oli. Kõif see aeg oli Mowgli parem käsi haaramiseks walmis ja tema jalad hoidiswad kõwasti puu ofsa ümbert finni. Suur pruun eestwedaja oli juba mittu korda õhku hüpanud, aga Mowgli kartis, et ta teda finni tabada ei saa. Wiimaks andis wiha dhoolile enam kui harilikku jõudu ja ta kargas seitsme jala kõrguseni õhku. Mowgli käsi wilksatas alla, nagu puuussi pää, ja haaras looma turja nahast finni. Õks lõi põrutusest kangesti kõikumama, kui raske loom tagasi langes, ja Mowgli sai peaaegu ülemelt maha wirutatud. Aga ta hoidis wiha hullu eluka kulklast kõwasti finni ja tõmbas teda tolli järele üles ofsale, nagu uppunud ihakali. Pahema käega kiskus ta nua tuppeft ja lõikas dhooli punase, karwase jaba maha, siis wiskas ta koera alla tagasi. Sellest sai temale küllalt. Müüd ei läinud dhoolid enam Won-tolla rada taga otjima, enne kui nad Mowglit sawad surmata, wõi kui Mowgli neid hukkas. Ta nägi, kuidas nad were- ja tasumisehimu wärinaga ringis maha istusiwad, nii siis ronis ta kõrgemale puu otja, istus paraja ofsa kõweruse keskale ja uinus magama.

Kui ta kolme wõi nelja tunni pärast üles ärkas, luges ta dhoolide karja üle. Kõif oliwad jäl, liikumatad, waiksed, karused, jätendawa pilkudega üles poole waadates. Päew hakkas õhtu poole weerema. Poole tunni pärast pidi Wäike Rahwas oma päewa töö lõpetama, ja, nagu ütelnud, dhoolid pole hämariku ajal just mitte suured wõitluse kangelased.

Mowgli tõusis ofsale püsti.

„Mul polnud niisuguseid hoolsaid wahimehi tarwisgi,“ ütles ta. „Aga ma tahan seda meeles pidada. Teie olete truudid dhoolid, aga minu arwates olete teie liig ühesarnased. Sellepärast ei anna ma selle paksu fjalifu-sööjale tema jaba mitte kätte. Kas ja ei röömusta, punane koer?“

„Mina ise tahan su kõhu lõhki käristada!“ rögises juhataja ja pures puu juurt.

„Ei, kuule, mõtle ometi natuke, ja tark Defani rott. Teil saab sääl nüüd mitu ja mitu pesatäit wäikefid punasid koeri olema. Jah, jaba asemel saawad neil wäikejed punased karedad kõsijefjed olema, mis walutawad, kui liiw palaw on. Mine kodu, punane koer, ja kiinu, et ahw seda sinule teinud on! Teie ei taha minna? Tulge siis minuga, ja ma teen teid tar-gaks!“

Ta hüppas ahwina lähema puu otja, siis teije, siis kolmandama otja, ja edasi, ja edasi, dhoolide kari tuli all temale järele, pääd ahnitsewalt õhku tõstetud. Mõnikord tegi ta, nagu oleks ta kukkumisel ja siis tükkiwad dhoolid kõif hunnikusse ja lükkasiwad üksteist maha, sest kõif tahtsiwad tema surmamisest oja wõtta. See oli imelik pilt — üleweel pois, nuga käes, mis madala päikese paistel jaras, kui ta ülemisteist okjadest läbi wilkatas, ja all ruttaw, waikiw kari punasewatilihi koeri. Kui ta wiimse puu otja jõudis, wõttis ta oma küüslaugi kimbu kätte ja õõrus kõige oma keha selle wänge haisulise rohuga ära, ja dhoolid hulguiswad pilgates: „Kas oma haisu arwad muuta wõima, ja hundi keelega ahw?“ hüüdisiwad nad. „Meie ajame sind surma juhu!“

„Wõta oma jaba!“ ütles Mowgli ja wiskas jaba tuldud teed tagasi. Kari tormas aruandmataalt ka weidi tagasi, kui ta were haisu tunda sai. — „Ja tulge mu järele — surma juhu!“

Ta oli puu tüwe mööda maha libisennd ja pistis nüüd nagu tuul mesilaste kaljude poole, enne weel kui dhoolid aru saiwad, mis ta teha tahtis.

Karja seast tõusis kõmifew hüüd ja dhoolid pani-

wad temale järele. Mowgli teadis, et nemad nii ruttu jooksta ei wõi, kui hundid jooksewad, muidu ei oleks ta kahe penikoorma jooksu nende nina ees ette wõtta julgenud. Dhoolid oliwad kindlad selle pääle, et nad poisile wiimaks ometi järele saawad, Mowgli aga teadis niisama kindlasti, et ta nendega oma tahtmise järele mängida wõib. Ta kandis aga hoolt, neid ärritatult oma kannul hoida, et nad liig ruttu kõrwale ei läheks. Ta jooksis hüpates, fergesti, ühesuguse rutuga; sabata ninamees polnud temast wiie sammugaugusel, ja kari kattis mitu sada ruutsülda; kõik oliwad wihast ja werejänust hullud ja meeletud. Kuulmise abil hoidis Mowgli neid ühesugusel kaugusel, oma wiimast jõudu jooksfule mesilaste kaljul alal hoides.

Wäike Rahwas oli warajasti magama heitnud, sest nüüd polnud hilja õitswate lillede aeg; aga kui Mowgli esimesed sammud tumeda kõminaga õõnsal maapinnal wastu kostsiwad, kuulis ta kára, nagu oleks kõik maapind sumisemas. Siis ta jooksis, nagu ta weel elusgi ei olnud jooksnud, lükkas jalaga ühe, teise, kolmandama kiwiriida alla magusa lõhnalise kuristikku; kuulis mõrgawat kohinat, nagu mere kohinat kaljukoopas; nägi silma otsast, et õhk tema taga nagu pimedaks muutus, nägi Waingunga woolu sügawal, sügawal enese all, ja laia, timandi kiwi wormilist pääd wees; ta hüppas kõigest jõuust õhku, just sellel filmapilgul, kus sabata dhool tema õlga ahmas, — ja langes lähemal filmapilgul, jalad ees, päästwa kaitsewa jõkke, hingetu, aga wõidurõõmu täis. Mitte ühte nõelamise haawa ei olnud tema keha pääl, sest tüüslaugi hais oli Wäikest Rahwast just niikaua tagasi hoidnud, kui ta kaljudest läbi wihises. Kui ta jälle weepinnale ilmus, tundis ta ennast Kaa kehakeerudest kannetud olema, ja ta nägi, kuidas mustad fogud, nähtawasti suured mesilaste kohmakud, üle kalju ääre alla wette lenda siwad, ja niipea kui fogu weepinnale jõudis, lenda siwad mesilased õhku, ja dhooli surnukeha wireles jõe mööda alla.

Ülewelt kostsiwad lühedad waluhüüüd, mis nagu pikse mürinašse uppusiwad, see oli Wäike Rahwa tii-

wade mürin. Mõned dhoolid olivad lõhedesse langedud, mis kuni jõeni kaljudest läbi käiswad, ja wõitlejwad säääl meekärjede seas, ja ahmasiwad ja rabelesiwad, kuni tõuswa mesilaste tihe pilw neid nagu ülespoole kandis ja nad, juba furnult, mõnest lõhest wälja wette wirutatud saiwad wõi liikumata all kaldal pehmetes põrmu-, hunikutes pikali jäiwad. Teised olivad, hädaohtu nähes, alla hüpanud, aga puude ja wäätkaawude wahela jatatunud, kus mesilased neid üleni katjivad; suurem hull aga, nõelumise walust nagu meeletud, olivad jõffe hüpanud, ja nagu Kaa ütles, Waingunga oli näljane westi. Kaa hoidis poisji, kuni see jälle hinge sai tõmmata.

„Meie ei wõi siia jääda,“ ütles ta siis. „Wäike Rahwas on päris tõsiselt lennus. Tule!“

Kärata ujudes ja nii jagedasti kui wõimalik wee alla kastes, läks Mowgli jõge mööda alla, nuga käes.

„Taja, taja!“ ütles Kaa. „Üks hammas ei wõi jada looma tappa, kui ta kobra hammas pole, ja suur hull dhoolijid hüppasiwad aegjasti wete, kui nad Wäikest Rahwast nägimad tõusmas. Need on weata.“

„Seda enam tööd jäi minu nuale. Wah! Küll on Wäike Rahwas aga wile järele tulema!“ Mowgli wajus jälle wee alla. Wee pind oli nagu mesilaste waibaga kaetud, kes wihase suminaga tiiwu wiristasiwad ja nõelusiwad, mis aga ette juhtus.

„Waiwuse läbi pole weel üksigi asi huffa aetud,“ ütles Kaa, — tema soomustest ei saanud üksigi nõel läbi — „ja sinul on weel kõik see pikk öö ees wõitlemiseks. Kuule, kuidas nad huluwad!“

Pool karja olivad lõkjust aru saanud, kuhu nende mennad siise kihutasiwad ja terawa käänaflu abil nad olivad õigel ajal wette hüpanud, enne kui nad weel mesilaste ligi jõudjivad. Nende wihakisa ja nende ähwardused „puuahwi“ wastu, kes neid nii hirmsasti oli petnud ja häbistanud, kõlasiwad ühes nende surma kisa, keda Wäike Rahwas üleweel karistas. Ülesse kaldale jäämine oli kindel surm, jeda teadasiwad kõik

dhoolid. Wesi fiskus neid alla, edasi ja edasi, kuni Rahukalju sügawa tiigini, aga isegi sinna tuli Wäike Rahwas neile järele ja sundis neid wete tagasi. Mowgli kuulis sabata ninamehe häält, kuida ta oma rahwast käskis seisma jääda ja wiimast kui hunti Seonee asutuses ära hukata. Aga ta ei wiitnud kallist aega kuulamisega.

„Keegi tapab pimeduses!“ ahmas üks dhool, „siin on wesi punane!“

Mowgli oli wee alla kastnud, nagu saarem, ta tõmbas ühe heitlewa dhooli alla, enne kui see sai häält teha, ja tumedad õlised jooned wenisiwad wee pinnal, kui dhooli leha jälle ilmus ja küliti heitis. Dhoolid katsusiwad tagasi ujuda, aga wee wool oli liig wägew ja tõmbas neid edasi, ja Wäike Rahwas nõelusiwad nende päid ja nende kõrwu, ja Seonee pääkonna sõjahüüd kostis neile ifka waljumini ja sügawamini pimedusest wastu. Jälle kastis Mowgli wee alla, ja jälle wajus dhool ja tema furnukeha tõusis üles, ja jälle algas tagumistes ridades käre; mõned hulguiswad, et parem oleks kaldale minna, teised nõudsiwad, et juhatajad neid kodu Delani tagasi wiiksiwad, weel teised karjusiwad, Mowgli näidatu ennast ja wõtku surma wastu.

„Nad tulewad kahe kõhuga ja mitme häälega wõitlusele,“ ütles Kaa. „Lõpp on sinu wendade asi jään all. Wäike Rahwas läheb ära, magama, ja mina lähen nüüd ka ära. Huntidele ma appi ei tule.“

Üks hunt jooksis kolme jala pääl kallast mööda edasi, ta hüppas üles ja alla, ta kargles ja mängiteles, nagu oleks ta oma poegadega nalja heitmas. See oli Won-tolla, leshunt. Ta ei teinud häält, waid ajas oma koledat mängu ifka edasi, dhoolidega kõrwustifku edasi rutates. Need oliwad juba kaua wees olnud ja ujusiwad hoolsasti, sest nende watid oliwad weest rasked ja nende sabadest jooksis wesi sorinal. Nad oliwad kangesti wäsinud ja waritjesiwad sellepärast waiwides sätendawat filmapaari, mis nendega ühel joonel edasi liikus.

„See pole hää jaht,“ lausus viimaks üks neist.

„See on väga mõnus jaht!“ ütles Mowgli, julgelt looma kõrval weest välja karates ja pika nua tema külje sisse pistis, mis juures ta dhooli tugewasti eemale lükkas, et sureja ahmamisest pääseda.

„Ka fina sääal oled, inimesepoeg?“ küsis Won-tolla kaldalt.

„Küsi surnutelt, leshunt,“ vastas Mowgli. „Kas neid jõge mööda alla ei tulnud? Ma olen nende koe-rade lõugu põrmuga täitnud; walge päewa ajal olen ma neid petnud ja naernud, ja nende nina-mees on saba kaotanud, aga neid on ikka weel mõni paar tükki sinu jaoks järele jäänud. Kuhu ma neid pean ajama?“

„Ma ootan,“ ütles Won-tolla, „piff öö on weel ees ja ma ootan. Mu silmad on selged.“

Lähemale ja lähemale kajas Seonee huntide sõjahüüd „Karja eest, terve karja eest! sõda olgu, sõda!“

Sõe läänal ajas dhoolijid edasi, Seonee walla liiwajugade wahel.

Nüüd nad sawad omaft efsitusest aru. Nad oleksiwad ammu pidanud maale minema ja kuiwal maal huntide kallale tormama. Nüüd oli hilja, kaldal sätendasiwad waenlaste silmad neile wastu, ja pääle koleda Phiiali, mis päikese loojaminekust saadik ühte joodu edasi huugas, polnud dshunglis ühtegi häält kuulda. Näitas, nagu kummardaks Won-tolla dhoolide ees ja paluks neid, maale tulla. „Pidage kinni ja minge kallale!“ käskisiwad juhatajad. Dhoolide fari padistas ja sõtkus madalast ääreweest läbi, kuni kõif Waingunga pind wahust walge oli ja juured laened ühest kaldast teiseni woolasiwad. Mowgli lippas neile järele maale ja lõhkus ja forkas wahet pidamata oma nuuga edasi.

Süis algas piff ja raske wõitlus. Ta möllas ja kãras märja, punase liiwa pääl, ja mädand puutimide wahel ja nende üle, ja pööstistikust läbi ja pööstistikust üle, ja rohu ja pilliroo tihestiku sisse ja

jäält jälle wälja; kärin ja ragin ja hulgumine ja noris-
tamine tõusis mõirgawa wooluna üles öö taewa poole. Wõitlus oli raske, sest nüüdgi weel oliwad ikka weel
kaks dhooli ühe hundi wastu. Aga seekord oli neil huntidega
tegemist, kes kõige eest wõitlejivad, mis neile kallis ja
tähtis oli, ja mitte üksi karja laiaturjalised, walge-
kihwalised kangelased, waid ka tuliste filmadega
lahiiniid, karja emased wõitlejivad oma poegade eest,
ja siin ja jääl ahmas ja pureles ka mõni aasta wanune
kutsikas, kelle nahalt weel lapsepõlwe will polnud kadu-
nud. Hunt hakkab kõrist kinni, wõi küljest ja kintsust,
dhool aga pureb madalasti, jalgu ja sääri. Nii oli
siis efiteks wõit huntide poolt, kui dhoolid weel wees
rabelesiwad ja pääd waenlase poole üles tõstma pidiwad,
— kuiwal maal oli huntide seisuford pahem, Mowgli
nuga aga töötab ühtewiisi, kas wees wõi kuiwal maal.
Tema neli wenda oliwad omale tema juurde teed
puhastanud. Hall Wend, kes tema põlwele wahel
keerles, kaitstes tema kõhtu ja rinda, kuna teised kolm
tema selga ja külgesid warjasiwad, wõi tema kohal
seisiwad, kui mõne hulguwa dhooli raskus, kes tema
nuu wastu oli hüpanud, teda enesega ühes maha
kiskus. Teised wõitlejad oliwad nagu ühe liikuma
kogusse, ühe keerlema kerasse kokku julanud, jelles mõir-
gawas wirelewas keras ei wõinud üksikult midagi aru
jaada. Siin tõusis mässust must kohn üles, nagu
wull weekeerutuselt, ja langes ka koost ära, nagu wee-
wull, nelja wõi wiit purustatud koera üles ajades;
jääl jai üksik hunt kabeist wõi kolmest dhoolist maha-
kijutud ja edasi weetud ja jäigi maha; jääl jälle jai
mõni aastane kutsikas kitsas ruumis jalul hoitud, ehk
ta küll ju ammugi furnud oli, kuna tema ema, meelet-
tus mihäs, pureledes ja kiskudes edasi kargas, ja kõige
wasjingu keskäl alustas wast mõni üksik hunt üksitu
dhooliga erawõitlust, ja kõike muud unustades, keer-
lesiwad nad üksiteise ümber ringi, parajat haaramise
aega oodates, kuni jalk hulguwaid wõitlejaid neid
maha wirutas. Ükskord filmas Mowgli Akelat, keda
kumbagilt poolt dhool kiskus, kuna tema oma harwa-

hambalised lõuad kõvasti kolmanda dhooli seljast finni oliwad haaranud, teine kord nägi ta Phaod, kes ühe dhooli kõrist finni oli hakanud ja vastu tõrjuwat looma edasi vedas, et aastased temale otja pääle võisivad teha. Aga päälahing oli üks hoolimata, meeletu purelemine ja käristamine, langemine, segane hoigamine, hulgumine ja lõpmata käre, mis Mowgli ees ja taga, tema üle ja tema all helkis ja hoovas.

Tund tunni järele weeres mööda ja uimastaw käre ja liikumine tõusis weelgi. Dhoolid oliwad väsinud ja hakkasivad julgust kaotama, nad said aru, et hundid neist tugewamad on, aga nad ei julgenud weel põgeneda. — Kuid Mowgli tundis siisgi, et lõpuni enam kaugel ei ole ja ta ei tapnud oma vastalisi enam, waid haawas neid ainult, et nad sõbida ei saaks. Üheaastased läksivad julgemaks, ja nüüd wõis juba hinge tõmmata. Mowgli nua jära ajas nüüd juba dhoolid eemale.

„Juba on wähe liha fondi pääl!“ lähises Hall Wend hingetult. Mõnest kümnest haawast jookkis temal werd.

† „Aga fonti on weel tarwis purustada!“ hüüdis Mowgli. „Aowawa! nii töötame meie dshunglis!“

Noa werine tera wälkus nagu tuli ühe juure dhooli külje poole, kes pooleni purewa hundi alla maetud oli.

„Minu saak!“ nohistas hunt. „Jäta ta mulle!“

„Kas sinu kõht weelgi täis pole, leshunt?“ ütles Mowgli. Wontolla oli hirmsjal wiisil haawatud ja purustatud, aga ta oli oma waenlase seljast nii tugewasti finni haaranud, et see ümber pöördä ja teda tabada ei wõinud.

„Härja juures, kes mind lunastas,“ hüüdis Mowgli mõruda naeruga, „see on ju mu sabata sõber!“ Ja tõesti, see oli suur pruun karja juhataja.

„See polnud mitte jugugi tark temp, kutsikaid ja lahiiniseid tappa ja pesaija elusse jätta,“ lijas Mowgli õpetlikult juurde, werd oma näult ärapäühkides. „Minu

kõhus on niisugune mõte, et see pesaija nüüd sinule otša pääle teeb."

Üks dhool pidi oma juhatajale appi fargama, aga enne kui ta Won-tolla ligidale sai, oli Mowgli nuga tema kõhus, ja Hall Wend võttis, mis üle jäi.

„Ja nii töötame meie dshunglis!“ huikas Mowgli. Won-tolla ei lausunud midagi, aga mida enam ta oma elujõudu tundis wähenema, seda sügavamini surusiwad endid tema hambad waenlase selja sisse. Dhooli kehast käis wärin läbi, ta pää langes maha ja ta jäi liikumataks. Aga ka Won-tolla ei liikunud enam.

„Hush! werewõlg on maksetud!“ hüüdis Mowgli. „Laula surma laulu, Won-tolla!“

„Tema laul on lõpetud,“ ütles Hall Wend. „Ja Afela on ka juba ammugi waifinud.“

„Kont on purustatud!“ müristas Bhao, Bhaona poeg. „Nad põgenewad! Kallale! kiskuge nad maha, oh Waba Rahwa kangelased!“

Dhool dhooli järele katsus jellelt pimedalt, werijelt liiwawäljalt ära hiilida, kes dshungli poole, kes jõe poole, kalda mööda üles või alla, kuhu just tee lahti näitas olema.

„Wõlga! Wõlga!“ kiljatas Mowgli, „tajuge neile surma võlga! Nad on Üksildase Hundi maha murdnud! Mitte üks koer ei tohi elama jääda.“

Ta lendas alla kalda poole, nuga käes, et iga dhooli maha lüüa, kes weepinnale ligineda julgeks. Aga forraga nägi ta, kuidas Afela pää ja rind mõne kümne surnukoha alt pikkamisi nähtawale tõusis, — ja Mowgli langes Üksildase Hundi kõrwale põlwili maha.

„Kas ma ei ütelnud, et see minu wiimne wõitlus jaab olema?“ kähises Afela. „See oli väga häa jaht. Ja sina, wäike wend?“

„Mina elan, ja ma olen paljusid surma saatnud.“

„See on häa. — Mina juren, ja ma tahaksin — ma tahaksin sinu ligidal surra, wäike wend.“

Mowgli võttis hirmsasti purustatud pää oma julle, ja pani käed wana hundi werise laela ümber.

„Palju aega on juba neist päewadest mööda läi-

nud, kus Shere Khan elas ja kus üks väike, paljas inimese poeg tolmus püherdas," kõhis Akela.

„Ei, ei, mina olen hunt. Ma olen Waba Rahwaga ühte werd!“ hüüdis Mowgli. „Mina ei taha inimene olla!“

„Ja ometi oled ja inimene, ja minu kallid hundi poeg. Sa oled kõigiti inimene, sest muidu oleks kari täna dhoolide eest põgenenud. Minu elu oled ja päästnud, ja täna oled ja karja hukatuse eest hoidnud, nagu mina sind kord kaitstud olen. Kas ja seda olid unustanud? Nüüd on kõik mõlad tasunud. Mine nüüd oma rahwa juurde. Ma ütlen sinule veel kord: see jaht on nüüd otsas. Mine oma rahwa juurde.“

„Ma ei lähe. Parema ma tahan aina üksi dshunglis elada ja jahil käia. Nii olen ma töötanud.“

„Pärast suwe tuleb wihmaaeg, ja wihmaaja järele tuleb kewade. Mine tagasi, enne kui sind aetakse.“

„Kes mind julgeb ajada?“

„Mowgli ise saab Mowglid ajama. Mine oma rahwa juurde tagasi, mine inimeste juurde.“

„Kui Mowgli Mowglid ajab, siis ma lähen,“ vastas Mowgli.

„See oli, mis ma sinule veel ütelda tahtsin,“ hoigas Akela. „Nüüd ma tahaksin oma sugurahwaga rääkida. Väike wend, kas ja wõid mind jalule tõsta? Ka mina olen Waba Rahwa juhataja.“

Ettevaatlikult ja hellasti tõstis Mowgli hundi püsti, kahe käega tema ümber kinni hoides, ja järgwasti hinge tõmmates, alustas Akeldane Hunt jurma laulu, mille pääkonna juhataja surres peab laulma. Laul paisus ja paisus ja kõlas kaugele üle jõe, kuni ta wiimse: „häd saaki“ hüüdega lõppes. Akela wabastas ennast filmapilguks Mowgli kätest, kargas õhku ja langes furnult dhoolide furnukehade pääle, oma wiimse ja suurepäralisema „saagi“ pääle maha.

Mowgli istus, pää põlwedel, ja ei pannud tähelegi, mis tema ümber sündis, kuna wiimised surejad dhoolid armuta lahiinidest maha kisatud saidwad. Wõit-

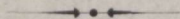

luise kõra jäi vähemaks ja fustus lõpeks ära. Gunned tulivad lonkades lahinguplatstile tagasi, nende haavatud liikmed hakkasivad kangeks minema. Loeti furnuid üle. Viisteistkümmend karjahunti ja pooltoisin lahiiniseid lamejivad eluta jõe kaldal, ja teised olivad kõik haavatud ja wigastatud.

Mowgli istus jügawas leinas liikumata funi jaheda eelkoiduni. Sääal puutus Phao märg punane nina tema kätt, ja Mowgli tõusis üles ja näitas Akela kõhwetut furnufeha.

„Hääd jaafi!“ ütles Phao auupaaklikult, nagu oleks Akela veel elus, ja siis hüüdis ta oma werise öla üle teistele: „Gulguge, koerad! Üks hunt on täna ööse furnud!“

Uga kõigist jellest kahesajalisest punaste Dekani koerte karjast, neist wälja walitud kangelastest, kes sellega uhkustasivad, et keegi dshunglis neile wastu hakata ei julge, — ei jäänud ühte ainuistgi järele, kes oleks wõinud Seonee lahingu jõnumid Dekani tagasi wiia.

Kewade keel.

Sigi faks aastat oli Afela surmast ja suurest sõjast punaste dhoolidega mööda. Mowgli wõis nüüd umbes seitsmeteistkümmne aastane olla. Aga teda wõis wõnematks pidada, sest kõige parem toit ja suplemine wärskes wees, nii pea kui ta ennast wähegi musta wõi tolmuse tundis olema, wõi kui temal palaw oli, tegiwad temast niisuguse noore tugewa kangelase, nagu harwa leida. Ta wõis ennast ühe ainja kae abil kas wõi pool tundi mõne ladwaoksa ümber rattana ringi keerutada, kui ta juhtumisi puu teesid mööda rändas. Ta wõis põtra täiel jooksul finni pidada ja teda pääd pidi kõrwale wirutada. Ta wõis isegi suurest, sinisest metsseast jagu saada, mis põhjapoolsetes metsja padrikutes elab. Dshungli rahwas oli teda enne tema terawa keele pärast kartnud, nüüd aga kartis ta teda juba tema suure jõuu pärast, ja kui ta oma asju ajades wagusasti ja julgesti metsast läbi liikus, tegi sõnume kõmin tema tulekust igal pool teed ja radad lahti. Ja ometi oli tema pilk alati lahke. Isegi kui ta wõitles, ei jätendanud ta filmad ialgi, nagu Bagheera filmad. Nende waade muutus ainult elawamaks ja ergumaks, muud midagi, ning see oli üks neist asjadest, milledest isegi Bagheera aru saada ei jaksanud.

Ta küsis Mowglilt selle üle seletust, ja poisjs naeris ja ütles: „Kui mul jaak kääst ära läheb, olen ma wihane. Kui ma faks päewa tühja kõhuga pean elama, olen ma wäga wihane. Kas minu filmad siis ei räägi?“

„Suu on nälgane,“ ütles Bagheera, „aga filmad ei ütle midagi. Ajal, söömise ajal, ujumisel, — nad on ikka ühejuguised, — nagu kivi kuival wõi wihmasel ilmal.“

Mowgli waatas oma pita filmaripsmete alt laisalt tema poole, ja nagu tavalisti, waatas panter kõrwale. Bagheera tundis oma walitsejat.

Nad puhkajiwad kaugel ülewal mäe nõlwaful, kust Waingunga jooksu wõis tähele panna, ja walfja udu peenikesed pilwed heljusiwad nende all. Kui päike tõusis, muutusiwad nad punaseks ja kuldseks kõikumaks mereks ja hooajiwad aegamööda ülespoole, nii et madala päikese kiired kuiva rohu üle libisesiwad, mille pääle Mowgli ja Bagheera oliwad maha heitnud. Külmal aeg oli lõpule minemas, puud ja lehed oliwad nagu luitunud ja närtsinud, ja kui tuul puhus, siis kostis igalt poolt kuiv, teraw jahin. Üks wäike lehefene tapitses rutulifult oksa wastu, nagu kunagi ükfil leht, kui ta kogemata tuule woolu kätte juhtub. See lehe lip—lip—lipitamine äritas Bagheerat, sest ta nuusutas hommiku tuult jügawa tumeda kõhinaga, ajas ennaft selili ja löi esimeste käppadega nikutama lehe poole.

„Nasta pööre on ligidal,“ ütles ta. „Dshungel läheb edasi. Uue keele aeg pole kaugel. To leht teab seda. See on wäga hää.“

„Rohi on kuiv,“ wastas Mowgli, rohutuustifu wälja kirkudes. „Isegi fewade film, (see on wäike, punane lilleke, esimene, kes ennaft fewade algusel rohust wälja sirutab) — isegi fewade film on finni, ja . . . aga Bagheera, kas see tõesti mustale pantrile sünnis on, niiwiiši seliti maas wedeleda ja käpadega õhku taguda, nagu oleksid ja puulaks?“

„Nouh!“ ümises Bagheera. Tema mõtted uitajiwad nähtawasti teises paigas.

„Ma ütlen: kas see mustale pantrile sünnis on, niiwiiši kõhida ja keerelda ja hulguda ja püherdada? Pea meeles, meie oleme dshungli walitsejad, sina ja mina.“

„Dige, jah, ma kuulen, inimesepoeg,“ Bagheera

feeras ennast ruttu jalule ja raputas oma karuseid külgi tolmust puhtaks, — ta oli just talve karvu heitmas. — „Muudugi, meie oleme dshungli walitsejad! Kes on nii tugew, kui Mowgli? kes on nii tart?“ Bagheera wenitas neid jõnu nii ijaaralifult, et Mowgli ruttu tema poole waatas, kas must panter teda wast ei naera, sest dshungel on jõnu täis, mis ühte ütlemad ja teist tähendawad. „Ma ütlesin, et meie kahtlemata dshungli käsikjad oleme,“ lordas Bagheera. „Kas ma paha teinud olen? Ma ei teadnud mitte, et inimesepoeg enam maha ei heida. Kas ta siis lendab wõi?“

Mowgli istus, küünarnukid põlwedel, ja waatas alla orgu, mis päikese paistel wirwendas. Kusgil all metsas katsus mõni lind häbelikul wilehäälel oma kewade laulu paar esimest nooti harjutada. See polnud enam kui aga wari jellest hõiske laulust, mis ta pärast poole, kewadel, täie kõruga pidi laulma, aga Bagheera helk kõrw kuulis teda siisgi.

„Ma ütlesin, et uue keele aeg tulemas on,“ furises panter ja tema saba ots hakkas keerlema.

„Ma kuulsin,“ ütles Mowgli. „Bagheera, mis pärast ja wärised? Päikese kiired on soojad.“

„See on Teraw, punane rahn,“ ütles Bagheera. „Tema pole unustanud. Müüd pean mina ka oma laulu meelde tuletama,“ ja ta hakkas tasa hiljuse järgi kudaruma, ifka ja ifka jälle otjast pääle hakates, sest et asi nii ei läinud, kuidas ta tahtis.

„Ühtegi jaagilooma pole praegu jalul,“ ütles Mowgli laisalt.

„Oh, wäike wend, kas siis sinu mõlemad kõrwad luffus on? Kas see siis ahwarduse hüüd on? See on minu oma laul, mille ma tarbeforraks walmis harjutan.“

„Ah, jah, ma olin unustanud. Küll ma aru saan, kumas see samane uue keele aeg kätte jõuab, sest siis teie ju pistate kõif minema ja jätate mind aina üksi.“ Mowgli tegi haawatud näo.

„Aga, tõeste, wäike wend,“ algas Bagheera, „ega meie siis igaford — —“

„Tõesti, teie jooksete ära,“ ütles Mowgli ja tiputas sõrmega vihajelt õhku. „Teie jooksete ära, ja muud midagi. Ja mina, kes ma dshungli walitseja olen, mina pean üksi ümber hulkuma. Kuida siis asi oli, minewal aastal, kui ma ühe inimesekarja põllult suhkru pilliroogu tahtsin korjata? Ma saatsin käskjala — ma saatsin sind! — Gathi poole, ma nõudsin, et ta ühel niijugusel ööl tuleks ja minule jeda magusat rohtu oma kihwhammastega maha murraks.“

„Ta tuli ometi, ainult kaks ööd hiljem,“ ütles Bagheera, weidi nagu araks minnes. „Ja tollest pikast magusast rohuist, mis sinule nii väga meeldis, tõi ta sinule rohkem, kui keegi inimesepoeg terwel wihmaajal ära süüa jõuab. Ega siin minu süüdi ei olnud.“

„Aga tema ei tulnud siis, kui mina temale sõna saatsin. Ei, tema pidi kuupaistel orgudes hullama ja karjuma ja tampima! Tema rada oli siis kolme elewandi laiune, sest et ta siis ennaft puude taha ei peitnud. Ta tantšis kuupaistel inimese karja majade ees. Ma ise nägin teda, ja siisgi ei tahtnud ta minu juurde tulla; — ja mina olen dshungli walitseja!“

„See oli uue keele aeg,“ ütles panter ifka weel väga alandslikult. „Wõib olla, wäike wend, et ja teda siis mitte õige meistri sõnaga ei kutsunud. Kuula Teraot! Kuule ometi jeda lindu!“

Mowgli paha tuju näitas mööda läinud olewat. Ta heitis maha, pää käewarte pääle toetades, ja tema filmad wajuwivad finni. „Mina ei tea sellest midagi — ja ei hooli sellest, päälegi,“ ütles ta unijelt. „Seidame magama, Bagheera. Mu kõht on raske minu sees. Wuretse minule pääaset.“

Panter heitis ohates maha; sest ta kuulis, kuidas Terao wäsimata hoolega oma laulukest harjutas, ennaft fewade uue keele ajaks ette walmistades.

Indiamaa dshunglis kaowad aastaajad üks teise jisse ära, nii et nende wahetust palju märgatagi ei saa.

Nähtawasti ei ole jäl enam kui kaks aastaaega, — kuim ja märg, aga kui ja õige terawasti wihma woolust ja palawatest tolmupilwedeist läbi waatad,

leiad ja, et kõik neli aastaaega oma jäetud korras ringi käivad. Kevade on see kõige kaunim ja ime-riffam neist, sest siin pole tal mitte tarvis, paljast, rüüstatud põldu uue rohuga ja lilledega katta, vaid ta peab aga kõige selle wana, poolhalja, kiratsewa kraami, millele helde talw elu sisse oli jätnud, eest ära koris-tama, et wana, pooliti kaetud maa ennast jälle ford noore ja uue tunnes olema. Ja seda ta ka teeb nii hästi, et ühtegi kewadet dshungli kewadega võrrelda ei saa.

On niisugune päew, kus kõik loodus nagu wäsi-nud näitab olema ja kus isegi lõhnad, mis raskest õhus heljuwad, wananemud on. Seda ei wõi kirjeldada ega seletada, seda võib ainult tunda. Ja siis tuleb teine päew, — film ei seleta ühtegi wahetust, — kus kõik lõhnad uued ja ülimagusad on, ja kus dshungli elanikude filmad läigiwad ja nende kihwaheme kar-wad wärisewad, ja kus talwe karwad piffades lemme-des nende külgedelt maha pudenewad. Siis sadab wast muhe wihm, ja kõik puud ja pöösad, ja bambuse-rood, ja samblad, ja mahlakad kaswud ärkawad päris kuuldawa pakatamise käraga, ja sellest kärast käib ööd ja päewa nagu sügaw, kõlaw jumin läbi. See on kewade kaja, — wärisew kõmin, mille meilased ei jün-nita, ega ka loogew wesi, ega tuul puu latwades, — waid jooja, õnneliku ilma kudrumine.

Kuni selle aastani oli Mowgli niisugustest aasta-aja wahetustest ifka suurt löbu tundnud. Tema oli see, kes harilikult esimese kewadefilma rohu seest leidis, ja kes esimese kewadise pilwe kaha tähele pani. Tema häält kuuldi kõigis kastemärgades, lilletähtedega kirjus-tatud lõhedes, kus ta konna kontsertites taastegew oli, wõi wäikest öökulli järel osatas, kes nende walgedel öö-del wäsimata oma üksluiset hüüdu fordas. Kõik dshungel oli kewadel liikumas, ja ka Mowgli ei tead-nud paremat löbu, kui tulist jooksu selles joojas, ma-guja lõhnaga täidetud õhus. Hämariku ja koidutähe wahel jooksis ta mõni nelikümmend wõi wiiskümmend penikoormat ära ja tuli naerdes ja hingedelt tagasi,

fõigefuguste imelifu lillewanikudega ehitud. Tema neli wenda ei wõtnud nendest tujukatest lõbusõitudest mitte oja, nemad käiwad siis teiste huntide seltsis laulmas. Dshungli rahwal on fewadel palju tegemist, ja Mowgli kuulis esmalt nende rõhkimist ja kiinumist ja wilinat, ject iga jugu häälitsetes oma wiisi. Nende hääledgi kõlawad siis teistiti, kui muul ajal, ja sellepärast jaabgi fewade „uue keele ajaks“ hüütud.

Aga jellel fewadel, nagu ta Bagheerale jeletas, oli tema kõht uus tema jees. Juba jellest ajast jaadid, kus bambusjekaswud pruunitäpilisjeks oliwad muutunud, ootas ta igatsusega jeda päewa, mis lõhnasid pidi uuendama. Aga kui nüüd see hommik käes oli, ja paabulind Mor, uues, jərəwas, fuld-siniises ülifonnas hää sõnnume walju hüütuga uduse metsjale kuulutas, ja kui Mowgli juba suu lahti tegi, et hüüu edasi jaata, — jäiwad forraga sõnad tema kurku finni ja imelik tundmus käis tema kehast läbi, warbadeest funi päälaeni, — ta tundis ennast läbi ja läbi õnnetu olewat, — ta waatas järele, kas ta mitte kogemata mõne ofka pääle polnud astunud, mis teda nüüd waewast Okast aga ei olnud. Mor kuulutas uusi lõhnasid, teised linnud kandjivad sõnnume edasi, ja kaljude wahelt Waingunga kaldalt kuulis ta Bagheera metsjirõõmija hüüdu, mis forraga kottka hüüdu ja hobuse hirnumist meelde tuletas, — ülewelt puhendawa okste jeast oli bandar-logi helki jädistamist kuulda — ja all seisis Mowgli, ja tema rinda, mis paisunud oli, et Morile hõiskehüüuga wastata, rõhkus juur kurbtus.

Ta waatas ringi, nagu otjiks ta midagit, aga ta ei näinud muud, kui pillkikku bandar-logi, kes okstel kargles, ja Mori, kes oma toreda jabaga ratast lüües mäe nõlwakal tantjis.

„Lõhnad on muutunud,“ kikkas Mor. „Hääd jaafi, wäike wend! Kuhu jäi sinu wastus?“

„Hääd jaafi, wäike wend!“ wilistas kottkas Dshil, kes oma emanda seltsis alla keerles. Nad pühkiwad nii ligidalt temast mööda, et wäike walge juletutike tema jalge ette maha langes.

Kerge, jõe kewadine wihm, — nad nimetawad teda elewandi wihmaks, käis laia wööna metsast läbi, fastis nikutawad lehed märjaks ja juri kahetordse wiferkaariga kerges piksemürinas. Kewade kaja tõujis mõneks filmapilguks ja waitis jälle, selle eest aga hakkas dshungli rahwas korruga häälitsema. Minult Mowgli oli wait.

„Ma olen hääd toitu jõõnud,“ ütles ta iseenele. „ma olen hääd wett joõnud. Minu kurf ei põle ka mitte ja ei kisu ennast kokku, nagu siis, kui ma seda jinišepilekilišt juurt jõõin, mille puutui Do hää toidu ütles olewat. Aga mu kõht on raske ja ma olen päris ilma põhjuseta Bagheerale ja teistele karedaid jõõnu ütelnud, ja nad on ometi minu oma rahwas. Ja päälegi, — nüüd on mul palaw, ja nüüd on mul jälle külm, ja siis pole mul palaw ega külm, aga ma olen wihane selle üle, mis ma näha ei wõi. Huhu! tarwis hääd jooksu ette wõtta! Täna õõje lähen ma teele. Jah, täna õõje lähen ma põhja jõõdeni ja tagasi. Wiimase ajal oli mul liig mureta elu ja liig kerge jaht. Minu neli hunti tulgu kaasa, nad lähewad muidugi nii raswaseks, nagu walged tõõgud.“

Ta hüüdis, aga üksigi neljast ei wastanud. Nad oliwad kaugel ära ja laulsiwad karjaga ühes kewade laulujid, kuu- ja sambhuri laulujid, sest kewadel ei tee dshungli rahwas juurt wahet päewa ja õõ wahel. Ta hüüdis weel kord, kõige terawama hüüuga, aga ainult pikklit „miau“ tuli wastuseks; see oli wäike puukaks, kes oksast oksale hiilis, et mõnda warajat linnupeša wälja luusida. Mowgli lõi wiha pärast wärisema ja tõmbas nua pooleni tupest wälja. Siis ta tegi wäga upsaka ja põlastawa näo, ehk jääb küll kedagit ei olnud, kes teda oleks wõinud näha, ja sammus tõõsijelt ja toredalt mäest alla, fulnud kortsus ja nina õõhus. Aga mitte üks ainus tema rahwa seast ei pannud teda tähele, ega küõinud temalt midagi, neil kõõigil oli liig palju oma asjadega tegemist.

„Jah,“ ütles Mowgli iseenele, ehk ta küll jõõdame

põhjas tundis, et temal õigus ei ole. „Kui punane dhool Defaniist tuleb, või kui punane lill bambuse roos tantjib, küll nad siis kõik teavad kinuudes Mowgli jalge ette jooksta ja teda juure elewandi nimedega nimetada. Aga nüüd, sellepärast et punane kewade film puhkeb ja et Mor omad paljad kintsud muidugi mõnes lollis kewade tantjus peab näitama, nüüd on kõik dshungel hulluks jäänud, nagu Tabaki . . . . Härja juures, kes mind lunastas, kas ma olen dshungli walitseja, või ei ole! Olge wait! Mis teie siin teete?“

Kaks noort hunti tuliwad traawi rada mööda alla, et mõnda lahedat kohta kassikwõitlusele leida, jest dshungli seadus ei luba wõidelda, kus kari näha wõib. Nende selja karwad seisiwad sirukil, nagu raudtraat, ja nad haukusiwad larisemise wiisi, tulijes ärituses endid esimeseks kofku pörkamiseks maha kütitades. Mowgli kargas nende wahela, haaras ühe käega ühest, teisega teisest wälja sirutatud kõrist finni ja tahtis mõlemad elufad tagasi wirutada, nagu ta seda sagedasti mängu ajal või mõnel karja juurel jahil teinud oli. Aga temal polnud weel kewade wõitluslega tegemist olnud. Mõlemad kargasiwad edasi, wiskasiwad teda maha ja ilma sõna ega aega raiskamata, põherdasiwad nad juba kanges purelemise tuhinas maas. Enne kui Mowgli weel maha langeda sai, oli ta jälle jalul, nuga käes ja walged hambad hirewel, ta oleks neid jellel silmapilgul mõlemaid maha lõõnud, ühegi muu põhjuse pärast, kui et nad julgesiwad pureleda, kuna ta nõudis, et nad rahu peaksiwad, ja ometi on seaduse järele igal hundil täis õigus wõidelda. Ta tantjib nende ümber ringi, nuga wihast wärisemas käes, walmis, neid kahelordse löögiga surmata, nii pea kui nende esimene fiskelemise tuhin mööda oleks, aga kuna ta parajat aega ootas, näitas tema tugewus kadawat, nua ots wajus maha, ta pistis teda tuppe tagasi ja ootas.

„Ma olen fihwti sõõnud, teijiti see ei või ollagi,“ ütles ta lõppeks. „Sellest ajast saadik, kui ma nõuu-kogu koosoleku punase lille abil lõpetasin, — kui ma

Shere Khani surmasin, ei suutnud ükski karja liige mind maha wirutada. Ja need pole muud kui karja saba-hundid, wäikesed wiletsad jahilased! Minu jõud on ära läinud ja nüüd ma pean jurema. Oh Mowgli, Mowgli, mispärast ja neid ometi ei surma!”

Wõitlus kestis edasi, kuni üks hunt minema lippas, ja Mowgli jäi üksinda ära tuhnutud ja werise maapinna pääle istuma, ja waatles pea oma nuga, pea oma käsa ja jalgu, kuna üksilduse ja igatsuse tundmus, mis temale seni ajani wõõraks oliwad jäänud, teda katšiwad, nagu wesi madalat kofta katab.

Ta lõpetas oma jahti aegsasti enne ööd, aga ta sõi wähe, et omaks fewade sõiduks hästi fergejalgne olla, ja ta sõi täna aina üksi, sest kõik dshungli rahwas oli laulmas wõi kistlemas. Oli suurepäraline „walge öö,” nagu nad niisugust ööd nimetawad. Kõik haljad taimed näitawad hommikust saadiks niipalju kaswanud olema, nagu muidu kuu jooksul. Oksast, mis eila weel wana, kolletand lehtedega kaetud oli, tilkus täna mahl, kui Mowgli teda murdis. Sammal kähardas ennast soojalt ja pehmelt tema jala ümber, loffawal noorel rohul ei olnud terawaid ääri, ja kõik dshungli hääled kõlasiwad sügawal suminal, nagu üks ainus kandle feel, mille kuu on puutunud, — uue feele aja täiskuu, kes oma järawat walguist laias woolus tiikidele ja kaljudele heitis; kes oma jugasid puutüwe ja wäätkaswu wahelt läbi pistis ja oma walguse piiskasid millioni lehtede pääle maha raputas. Nii õnnetu, kui Mowgli ennast ka arwas olewat, pidi ta ometi waljusti hõiskama, kui ta ennast jooksjuks walmis seadis. Tema jookks oli lennu sarnane, sest ta läks laialdast maa äärt mööda maha, mis alla wiib põhja soodesse, suurest dshunglijst läbi, kus nõtte maapind tema sammude kära keelas. Inimeste seltsis kaswanud poisiks oleks mõnigi kord ninali kuffunud, jellel hädaohtlikul teel, mille petlik kuupaiste weel hädaohtlikumaks muutis, aga Mowgli wilunud musklid kandsiwad teda nagu sulge kõigist takistustest üle. Kui mõni mäda puutüwi, wõi peidetud kivi tema jala all

vaarus, fargas ta fõrwale, ilma et ta jookfu ruttu oleks wähandanud. Kui temal maas käimine igawaks läks, sirutas ta käed ahwi moodi üles ešimese wäätkaswu poole ja heljus ennemini kui ta ronis, ülesse õhufeste okste wahela, kus ta ahwide teed mööda edasi jireles, kuni tema tuju muutus ja ta pikas loogas alla tagasi tuli. Palawad, märgadešt kaljudešt piiratud kuristikud juhtusiwad temale wastu, kus ta wae-waga hinge sai tõmmata, nii uimastaw oli öölillede ja wäätkaswu õilmete leht; pimedad puude käigud, kus kuukiired nii ühesugustes joontes maha oliwad heit-nud, nagu oleks jääl mõne wana firikufoori mar-mori tõra; rägastikud, kus noored kaswud teda rinnuni piirasiwad ja hoidsiwad, ja künkatiwad, kaljurühaga kae-tud, kus ta wäikešeid rebaseid pesalt hirmutas, kui ta kiwist kiwile hüpates mööda kihutas. Kaugelt kuulis ta wahel, kuidas metsšiga oma kihwasid kiwi wastu teritas, wahel juhtus ta ka niisugusele metsšiku elufale wasta, kes mõne puu päält punase mahlaka koore maha nühtis, kuna waht tema juušt tilkus ja ta wä-kešed šilmad leegitšesiwad. Wõi šarwede laginat ja kähješwat rõhkimišt kuuldes, pööris ta mõnikord fõr-wale ja wihješ pusklewast sambhuripaarišt mööda, kes ähtides edasi tagasi tallasiwad, maha painutatud pääd weres, mis kuupaistel must näitas olema. Wõi mõnest jõe arušt kuulis ta Dšakala, krokodiili wäänlemišt ja kiunuwat ammu mišt; wõi ta äritas mööda jookstes mõnda kihwti rahwa kõhwa, aga enne kui nad nõe-luda šaiwad, oli ta juba kaugel dšhunglis.

Nii ta jookšis, kõige õnnelikum hing dšhunglis jellel õöl, wahel huigates, wahel lauldes, wäšimata jalgadel edasi, kuni lilled muutumud leht temale teada andis, et ta põhja joode ligidale oli jõudnud, kaugela ära tema kõige kaugemašt jahikonnast.

Šiin oleks tawaline inimese loom jällegi kolme šammu järele üle pää alla wajunud, aga Mowglil oli-wad jalgades šilmad ja need juhatašiwad teda mättast mättale ja ühe nõtkel šambla kändla päält teise pääle, ilma et neil nende šilmade abi oleks tarwis olnud, mis

pääs elutseswad. Ta jõudis peagi turbašoo keskele, mööda minnes partiid pesalt hirmutades, ja istus ühe samlaga kaetud puutüwile maha, mis pooleni mustast weest wälja paistis. Soo oli ärkel, sest kewade ajal on linnu rahwas wäga kerge unega ja nad sõudsiwad parwedena edasi ja tagasi. Aga keegi ei pannud Mowglid tähele, kes kõrge pilliroo sees istus ja sõnadeta laulu ümiseses, oma kõwa, tõmmuka jalgade tallasid waatles, kas wast mõni okas wõi pind polnud siise juhtunud. Kõige oma suure mure ja kurbtuse oli ta nähtawasti oma kodu dshunglisse jätnud, ja ta alustas just uut laulu, sääl tundis ta neid jällegi omas südames, — kõhus, nagu tema armas, — ja weel kümme forda hullemini, kui enne. Päälegi hakkas kuu looja minema, ning see tegi asja seisukorra weel pahemaks.

Nüüd tuli Mowglile päris hirm pääle. „Tema on jällegi siin“, ütles ta taja. „Ta on mulle järele tulnud.“ Ta waatas üle öla tagasi, kas see „Tema“ mitte ta selja taga ei seis. „Siin pole kedagit.“ Dö hääled käisiwad üle soo, aga ei lind, ega loom ei teinud temaga tegemist, ja uus wiletsuse tundmus kaswis ja kaswis.

„Ma olen kihwti sõõnud,“ häbaldas ta kurwa häälega. „Ma olen mististi kogemata kihwti sõõnud, ja nüüd on minu jõud äraminemas. Ma ehmatasin — ja ometi, see ei olnud mitte mina, kes ehmatas — Mowgli ehmatas, kui need kaks hunti sääl metsas kisklesiwad. Akela, ja isegi Phao oleks neid waitima sundinud, aga Mowgli ehmatas. See on kindel tunnismärk, et ma kihwti olen sõõnud . . . Aga mis nemad sääl dshunglis jellest hooliwad! Nad laulawad ja huluwad ja purelewad, ja uitawad parwedes kuupaistel, ja mina — Hai wai! — mina suren põhja soos selle kihwti kätte, mis ma olen sõõnud!“ Temal oli nii hale meel ise enese pärast, et ta peaaegu nutma hakkas. „Ja siis —“ nuutsus ta edasi, — „siis nad saawad mind mustast weest leidma! Ei, ma lähen tagasi oma dshunglisse ja ma tahan nõuukogu kalsul surra, ja Bagheera, keda ma armastan, kui ta mitte orus filamas

ei ole, — Bagheera jaab wast minu juures wahti pidama, kuni Tshil mind ära nokitseb, nagu ta Akela on äranokitsenud.“

Suur, joe pijar tikkus tema põlwe pääle maha, ja nii wiletsa, kui ta ennaft tundis olema, oli Mowgli ometi õnnelik jelles mõttes, et ta nii wilets on, — kui teie niisugusest ümber pöördud õnnest aru saada wõite. — „Nagu kottas Tshil Akela äraforistas,“ fordas ta, „jessel õöl, kui ma karja punastest foertest päästjin.“ Ta jäi weidi wait ja mõtles üksildase Hundi wiimaste sõnade pääle.

„Akela rääkis palju kentsakaid sõnu, kui ta suremas oli, sest kui meie sureme, muutuwad meie kõhud. Ta ütles . . . üks kõif, ma olen siiski dshungli oma!“

Omas erutuses, Waingunga lahingut meelde tuletades, oli ta wiimased sõnad waljusti hüüdnud, ja metspühwli lehm, kes pilliroo ja kõrkja sees põherdas, fargas põlwili ja nohistas: „Mees!“

„Uh!“ ütles metspühwel Miiša, — Mowgli kuulis, kuidas ta omas lombis teise külje pääle heitis. — „See pole mees. See on ainult see Seonee karja karwuta hunt. Niisugustel öödel jookseb ta sinna ja tänna.“

„Uh!“ ütles lehm ja hakkas jälle weisist rohtu närima. „Mina arwajin, et see mees on.“

„Ma ütlen, et ei ole. Oh, Mowgli, kas hädaohtu on?“ annus Miiša.

„Oh, Mowgli, kas hädaohtu on?“ hüüdis pois pilgates taga. „Ega Miiša muud mõelda ei oska: kas hädaohtu on? Ja Mowglift, kes wahti pidades ja muretsedes õõfiti dshunglis walwab ja sinna ja tänna käib, ei hooli keegi!“

„Ta karjub wäga waljusti,“ ütles lehm.

„Nad karjuwad nii,“ ütles Miiša põlastawalt, „need, kes kui nad rohtu on wälja kitkunud, teda süüa ei mõista.“

„Wähema süü eest, kui see sõna oli,“ pomises Mowgli, „wähema süü eest olen ma Miiša wiimse wihmaajal tema lombist wälja kõdistanud ja tema seljas

joost läbi sõitnud. — Pilliroost küttesed olivad tal kaelas. „Hah!“

Ta sirutas juba kae pilliroo warre järele wälja, aga tõmbas ta jälle õhates tagasi. Miisa läks aegamööda mälutes edasi, ja piff rohi kõikus jääs, kus tema lehm sõi.

„Ma ei taha siin surra,“ ütles ta wihaga. „Miisa, kes Dshakalaga ja metsseaga ühte werd on, hakkaks mind naerma ja laimama. Mingem joost ära ja waatagem, mis edasi saab. Miisugust kewade jooksu pole ma weel eladesgi näinud — mul on külm ja palaw forraga. Üles, Mowgli!“

Uga ta ei wõinud ometi kiusatusetele wastu panna ja fergel kuulmatal sammul kõrkjast läbi hiilides, tõrkas ta nua otja Miisa külje järele. Suur, raske loom lendas omaist padrikust wälja, nagu lõhkew suuretüki pomm, ja Mowgli naeris, kuni ta maha pidi istuma.

„Ütle nüüd, et Seonee karja karwuta hunt sind karja ajas, Miisa,“ hüüdis ta.

„Sina ja hunt? Sina?“ nohistas pull, muda sees jalgadega tampides. „Kõik dshungel teab, et ja koduelajate karjus olid, — niisamasugune inimese wõsu, nagu kunagi need narud, kes tolmuga sees wilja põldude ääres karjuwad. Sina ja dshungli loom? Kas õige jahilane oleks ussina kaanide jekka roomama läinud ja mudase, jopase nalja pärast — shakali nalja pärast — mind minu lehma ees häbistanud? Tule aga, tule kindlale maale, ja ma — ja ma — ma tahan. . . .“ Miisa wahutas wiha pärast, sest tema on, wõib ütelda, see kõige äkilisem loom kõiges dshunglis.

Mowgli waritjes külma, muutmata pilguga tema mõllamist ja nohistamist ja kui muda rahe nii kaugele waitinud oli, et ta rääkida wõis, ütles ta: „Miisugune inimese kari asub siin soo- ligidal, Miisa? See dshungli jagu on minule tundmata.“

„Siis mine põhja poole,“ mõirgas wihane pull, sest Mowgli oli teda kauris walujasti tortinud. „See oli

karjapoisi nali. Mine ja kiitle selle naljaga külas sääl all soo ääres."

"Inimese kari ei pea dshungli jutudest palju lugu, ka ei arma ma mitte, Miija, et väikestest kriimust sinu naha pääl rohkem ehk vähem maksaks juttu teha. Aga ma lähen ja waatan, mis küla see on. Jah, ma lähen sinna. Ole wait, kas ja kuuled! Ega dshungli walitjeja sind iga öö ei tule karja ajama."

Ta läks nõtkel maal soo ääres minema, sest ta teadis wäga selgesti, et Miija temale sinna järele ei tule, ja jooksjul naeris ta waljusti, pühwli wiha pääle mõteldes.

"Minu jõud ei ole weel üsna ära kadunud," ütles ta, "wõib olla, et kihwt mitte kuni luudeni pole tunginud. — Sääl on täht, mis õige madalal istub, peaaegu maas." Ta waatas kae alt terawasti sinna poole. "Härja juures, kes mind lunastas, see on punane lill — punane lill, mille ääres ma puhkasin, enne kui — enne kui ma weel esimese Seonee karja sain! Nüüd, kus ma jeda näinud olen, tahan ma oma jõitu lõpetada."

Soo kõrwal oli juur lagedid, kus tuluke särendas. Ammugi ju ei olnud Mowgli inimestega ühtegi tegemist, aga täna awateles punase lille sära teda wägisi oma poole, just nagu oleks see mõni uus jaagi loom, mida hädasti oli tarwis kätte saada.

"Ma lähen waatama, kas inimese kari on muutunud," ütles ta. Ta unustas, et ta mitte enam omas dshunglis ei olnud, kus ta teha wõis, mis ta tahtis, ja sammus mureta kasteraskest pikast rohust läbi, kuni ta urtsiku ette jõudis, kust tuli oli paisnud. Kolm wõi neli koera hakkaswad waljusti haukuma, sest urtsik oli küla otjas.

"Ho!" ütles Mowgli, kärata maha istudes, pääle selle, kui ta koeri jügawa hundihulwaga oli waigistanud. "Mis tuleb see tuleb. Mowgli, mis sinul inimeste pesadega tegemist on?" Ta õõrus oma suud, sest ta mõtles selle pääle, kuidas kiwi teda juust oli haawanud, — siis, kui teine inimesekari teda wälja ajas.

Urtjifu üks tehti lahti ja naesterahwas waatas wälja pimeduse sisse. Sees nuttis laps ja naesterahwas hüüdis üle öla tagasi: „Maga, maga. See oli wist mõni ihakal, kes loeri äratas. Warsji hakab koitma.“

Mowgli, kes pifa rohu sees istus, hakkas wärisema, nagu oleks temal külmtõbi. Ta tundis jeda häält, aga et kindlust saada, hüüdis ta õrnasti: „Messua! O Messua!“ ta imestas ise, et inimeste feel temale nii fergesti jälle meelde tuli.

„Kes hüüab?“ küsis naene wärisewa häälega.

„Kas sa ei mälesta?“ ütles Mowgli, tema feel ja kurf oliwad kuiwad, ta sai waewalt rääkida.

„Kui sina siin oled, ütle siis, mis nime andsin ma sinule? Ütle!“ Ta oli ukse pool finni tõmmanud ja seisjis läwel, kää rinna wastu surudes.

„Nattoo! Ohee Nattoo!“ ütles Mowgli, sest nii oli Messua teda nimetanud, kui ta esimest korda inimeste juurde tuli.

„Tule, mu poeg!“ hüüdis ta, ja Mowgli astus walgustatud ruumi ja waatas Messua otja, selle naese otja, kes tema wastu hää oli olnud ja kelle elu ta kord oli päästnud. Ta oli jellel pikal waheajal wanemaks ja ta juuksed oliwad halliks läinud, aga ta silmad ja ta hää olid muutmata.

Naeste wiisi oli ta arwanud, et Mowgli niisamajugune pidi olema, nagu siis, ja nüüd tõusiwad tema imestawad pilgud nooremehe rinnalt üles tema näoni ja pääni, mis peaaegu katust puutus.

„Mu poeg!“ kogeles ta, ja siis langes ta tema ette põlwili maha. „Aga see pole enam minu poeg, See on mõni metsa jumal! Whai!“

Nii, kuidas ta jääb seisjis, punakas õlilambi walguses, kõrge kaswuga, tugew, kena, pifa musta juuksatega, mis tema õladeni ulatafiwad, nuga kaelas ja walge jasmini pärg pääs, oleks teda küll wõinud mõne wana rahwaluule kangelaseks, mõneks metsa jumalaks pidada. Laps, kes unijelt sängi pääl oli istunud, kargas üles ja hakkas hirmu pärast kiskendama. Messua

läks teda waigistama ja Mowgli seisis liikumata ja vaatles wee anumaid ja feedundusid, wiljakasti ja kõifi neid mitmesuguseid asju, mis inimeste pärast on, ja mis ta niihästi mälestas.

„Mis sa tahad süüa või juua?“ sõjistas Mesjua. „Kõik, mis siin on, on sinu pärast. Sa oled meie elu päästnud. Aga kas sa oled see, keda ma Natoonks hüüdsin või oled ja tõesti mõni noor jumal?“

„Ma olen Natoon,“ ütles Mowgli. „Ma olen omaft kodust õige kaugel. Ma nägin tuld ja tulid siia. Ma ei teadnud, et sina siin elad.“

„Kui meie Kanhiwarasse jõudsite,“ ütles Mesjua aralt, „lubasivad inglased meile küla vastu abi anda, küla rahwa vastu, kes meid põletada tahtsid. Kas sa mälestad?“

„Ma ei ole seda mitte unustanud.“

„Aga kui inglaste seadus walmis sai tehtud, läksime meie tolle paha rahwa külasse, ja küla ei olnud enam olemasgi.“

„Seda ma mälestan ka,“ ütles Mowgli, ja tema nina sõõrmed wäriješiwad.

„Minu mees otsis siis teenistust lagedal maal, ja lõppeks, — sest ta oli tõesti wäga tugew mees, — wõtsime siin jelle maakohta. Ta pole mitte nii häa ja juur, kui esimene koht, aga ega meile palju tarwis ei lähe, — meile mõlemile.“

„Kus ta on, see mees, kes tolmu üles kaewas, kui ta jellel ööl hirmus oli?“

„Ta on surnud, — minewal aastal.“

„Ja see?“ Mowgli näitas lapse poole.

„See on minu poeg, kes kahe wihmaaja eest jündis. Kui sina mõni metsa jumal oled, siis anna temale dshungli armu, et ka tema sinu — sinu rahwa keskel julge wõiks olla, nagu meie Kanhiwara teel.“

Ta tõstis lapse üles, kes oma kartust ju unustanud oli ja käefesed wälja sirutas, et nuaga mängida, mis Mowgli kaela ümber rippus, ja Mowgli tõstis wäikesed sõõmekesed hellasti ja ettewaatlikult kõrwale.

„Ja kui sina Nattoo oled, feda tiigrid ära wiisivad,“ lijas Messua kõituma häälega juurde, „jüis on ta minu noorem wend. Anna temale wanema wenna õnnistust.“

„Hoi wai! Mis mina sellest asjast tean, mille ja õnnistuseks nimetad! Ma pole jumal, ega ka tema wend, ja — oh ema, ema, minu jüda on raske minu jees!“ Wäarin käis tema kehast läbi, kui ta lapse maha pani.

„See on väga loomulik,“ ütles Messua, kes feedupottide kallal talitas. „See tuleb sellest öö ajal joodes jooksmisest. Rahtlemata on palawik minu jüise tüffinud.“

Mowgli naeratas weidi arwamise üle, et misgi asi dshunglis temale wõiks paha teha. „Ma teen tule üles ja sina pead sooja piima jooma. Wõta jasminipärg pääst ära, tema lehkab liig kangesti jün wäikestes toas.“

Mowgli istus maha ja peitis näo käte wahela. Kõikjugaused imelikud tundmused käiswad temast läbi, just, nagu oleks ta kihwti sõõnud, tema pää käis ringi ja ta tundis ennast haige olema. Pikkades lonksudes jõi ta sooja piima, ja Messua tatsutas wahete wahel tema õlga. Ta polnud weel õige kindel, kas see tõesti tema kadunud Nattoo, wõi mõni imeline dshungli loom oli. Aga juba see rõõmustas teda, et Mowgli ikka kõige vähemalt päris lihast ja werest näitas olema.

„Poeg,“ ütles ta lõppeks, uhkus paistis tema silmist, „kas sinule juba keegi on ütelnud, et ja väga ilus oled, ilusam kui keegi teine mees?“

„Hah?“ ütles Mowgli, sest muidugi ei olnud ta weel ialgi midagit seda jarnast kuulda saanud.

Messua naeris õnnelikult ja õrnasti. Pilgust tema näosse jai temale küll.

„Mina olen jüis esimene, kes seda ütleb? Mii on õigus, ehk see küll jagedasti ei juhtu, et ema oma pojale niisugusid häid asju kuulutab. Sa oled väga fena. Ma ei ole ialgi nii ilusat meest näinud.“

Mowgli keeras pää ühele ja teisele poole ja

katsus oma kõwa õla üle waadata, ja Messua hakkas jällegi naerma, ja naeris nii kaua, kuni ta Mowgli pidi naerma, ja laps jooksis ühe juurest teise juurde ja naeris ka.

„Ei, sina ei tohi oma wenda pilgata,“ ütles Messua, teda finni tabades ja laisju wõttes. „Kui sina poolegi nii ilus oled, siis paneme mõne kuninga noorema tütre sinule naeseks ja sina saad suurte elementide seljas ratja sõitma.“

Mowgli sai sellest jutust wähe aru, neljakümne penifoorma jookis ja soe piim tegiwad teda uniseks; ta keerutas ennast kofku ja magas mõne filmapilgu pärast kõwa und. Messua lükkas juukses tema filmade eest ära, kattis teda waibaga kiuni ja oli wäga õnnelik. Oma dshungli elu harjumise tõttu magas Mowgli selle öö ja teise päewa läbi, kuni õhtuni, sest tema loomuse ja sund mis ialgi suutumaks ei maganud, ütles temale, et siin midagi karta ei olnud. Õhtul ärkas ta ja kargas jalule, nii et urtsit wärises, sest waip tema näo pääl oli teda lõksudest und nägema pannud, ja ta seisus keset tuba, käsi noa pää pääl, keerlewate uniste filmadega waenlast otsides, igale wõitlusele walmis.

Messua naeris ja pani õhtusöögi tema ette maha. Temal polnud muud anda, kui paar jämedat taignafooki, mis suitsewa tule pääl oliwad küpsetatud, natuke riisi ja haput tamarindikeedist. Sellest sai just niipalju, et teda aluspõhjaks kõhtu panna, kuni Mowgli oma õhtusaagi kätte sai püüda. Õhtukaste lõhn, mis soolt lehwis, tegi teda rahutumaks ja nälgaseks. Ta tahtis oma kewade jooksu lõpetada, aga laps tahtis wägigi tema süles istuda ja Messua arwas hädasti tarwis olema, tema pikki, mustjassinilaid juukseid kammida. Ta kammis ja laulis kõikisugusid unelaulukesi, ja nimetas Mowgli omaks pojaks, ja palus teda, et ta jao omast dshungli wõimusest lapsele kingiks.

Uks oli finni, aga Mowgli kuulis hääle, mille ta wäga hästi tundis, ja nägi, kuidas Messua hirmu pärast kahwatas, kui juur, hall läpp ukse alt jisse

tungis, ja kui Hall Wend väljas arast kumudes oma muret ja hirmu avaldas.

„Kasi välja ja oota. Teie ei tahtnud tulla, kui ma teid kutsusin,“ kärgatas Mowgli dshungli keeles, kuna ta pöördi ukse poole ei pöörnud; ja juur hall läpp kadus ära.

„Ära kutsu — ära kutsu omad, — omad teenijad siia,“ ütles Messua. „Mina — meie elajime dshungliga rahus.“

„Ka nüüd on rahu,“ ütles Mowgli ülestõustes. „Mõttele öö pääle Kanhiwara teel. Parwede kaupa uitajiwad siis niijugused loomad sinu ees ja taga. Aga ma näen, et isegi fewade ajal dshungli rahwas mitte kõike ei unusta. Ma lähen, ema.“

Messua astus alandlikult kõrwale. See oli ometi metsa jumal, arwas ta, — aga kui ta juba käe ukse lingi pääle pani, sundis ema süda teda, weel ja weel käed tema kaela ümber panema.

„Tule tagasi!“ jostistas ta, „poeg wõi mitte, tule tagasi, sest ma armastan sind. — Ja waata, tema on ka kurb.“

Laps nuttis, et läikiwa nuaga mees ära läks.

„Tule jälle tagasi,“ fordas Messua. „Õo ajal wõi päewa ajal on see üks sinu ees lahti.“

Mowgli föri oli nagu kofku pigistatud ja peaaegu wastu tahtmist ütles ta: „Ma tulen wististi tagasi.“

„Ja nüüd,“ — ütles ta, kui ta saba liputawa hundi pää lähelt kõrwale lükkas, „minul on wäike asi sinuga diendada, Hall Wend. Misparast teie ei tulnud, kui ma teid nii kaua aja eest kutsusin?“

„Kaua aja eest? See oli ju minewal ööl. Mina — meie — lauljime dshunglis, uusi laulujid, sest nüüd on uue keele aeg. Kas ja ei mälesta?“

„Öige, öige.“

„Ja nii pea, kui laulud lauldud saiwad,“ rääkis Hall Wend tõsiselt edasi, „läksin ma sinu jälgi otjima. Ma jooksin teiste feltjist ära ja otjisin jala päält. Aga, wäike wend, mis sina oled teinud? Sa oled inimese karja seas sõõnud ja maganud!“

„Kui teie tulnud olete, kui ma hüüdsin, siis poleks jeda ialgi sünninud,“ ütles Mowgli, ikka ruttemini jookstes.

„Ja mis nüüd saab?“ küsis Hall Wend.

Mowgli tahtis wastata, kui walges riides noor tütarlaps teerada mööda alla tuli, mis aidadest kulla wiis. Hall Wend kadus jedamaid ja Mowgli taganes kuulmataalt ühe kõrgeförrelise wiljapõllu sisse. Ta oleks teda käega puutuda wõinud, kui soojad, haljad kõrred tema näo ees kokku jahistawad ja tema kadus, kui waim. „Noor neiu kiljatas, sest ta arwas, et ta tõesti mõnda waimu oli näinud, ja siis ohkas ta sügawasti. Mowgli liikkas käega kõrred eest ära ja waatas temale järele, kuni ta nurga taha kadus.

„Ma ei tea, mis nüüd saab,“ ütles ta, ka sügawasti ohates.

„Oh, mispärast teie ei tulnud, kui ma kutjusin!“

„Meie läheme sinuga — meie läheme sinuga,“ ümises Hall Wend, tema kanda laffudes. „Meie tuleme ikka sinuga ühes, ainult uue keele ajal mitte.“

„Ja kas teie minuga inimesekarja juurde lähete?“ jostistas Mowgli.

„Kas ma sinuga ei läinud, jellel ööl, kui meie wana kari sind wälja heitis. Kes sind aratas, kui sa wilja põllu ääres magasid?“

„Aga weel kord?“

„Kas ma täna ei tulnud sinule järele?“

„Jah, aga weel kord ja weel kord, ja, wõib olla, weel ja weel?“

Hall Wend wakis. Siis urises ta ise enesele: „Must nahk rääkis õigust.“

„Mis ta ütles?“

„Inimene lähleb wiimaks inimese juurde. Meie Kaksika ütles — —“

„Mela ütles jedasama, punaste koerte ööl,“ pomises Mowgli.

„Ja Kaa, kes meist kõigest targem on, ütles jeda ka.“

„Mis sina ütled, Hall wend?“

„Nad heitsiwad sind paha sõnadega wälja. Nad

haavajiwad kiviaga jinu juud. Nad läkitajiwad Buldeo metsa, sind tapma. Nad oleksiwad sind punase lille sisse wisanud. Sina, ja mitte mina, ütlesid, nad olla meeletud ja kurjad. Sina, ja mitte mina, — mina käin oma rahwa seltsis, — wiijid dshungli nende kaela. Sina, ja mitte mina, laulsid laulu nende wasta, mis fibedam oli, kui isegi meie laul punaste koerte wasta.“

„Ma küsin, mis sina ütled?“

Nad rääkisiwad jookstes. Hall Wend jookkis waikselt tüff maad edasi. Siis ütles ta, hüppe ja hüppe wahel: „Inimese poeg — dshungli walitseja, — Raksha poeg — mu pesawend, — kui ma ka fewade a'al lühikeseks ajaks unustan, — jinu rada on minu rada, jinu ase on minu ase, jinu jaak on minu jaak, ja jinu surmawõitlus on minu surmawõitlus. Ma räägin kolme teise nimel. Aga mis sa dshunglile tahad ütelda?“

„See on hää mõte. Nägemise ja tapmise wahel pole hää aega wiita. Mine jina ja hüüa neid kõiki nõuufogu kaljule, jääd ma tahan neile ütelda, mis minu kõhus on. Aga ehk nad ei tule — uue keele ajal on nad mind wast unustanud?“

„Kas jina siis midagi pole unustanud?“ napsas Hall Wend üle öla tagasi, tuhat nelja minema pühkides, ja Mowgli läks sügawas mõttes järele.

Sgal muul ajal oleks kõik dshungli rahwas, Mowgli sõnumid kuuldes, seljakarwad sirukil, kokku jooksnud, nüüd aga oliwad kõik ärewasti töös, nad laulsiwad ja kisklesiwad ja tapsiwad ja tantšisiwad. Hall Wend jookkis ühe juurest teise juurde ja hüüdis: „Dshungli walitseja läheb ära, inimeste juurde tagasi. Tulge nõuufogu kaljule!“ Ja õnnelik, erutatud rahwas ei wastanud muud kui: „Palawa juwe ajal tuleb ta tagasi. Wihmad ajawad teda pesasse tagasi. Tule, laula kaasa, Hall Wend!“

„Aga dshungli walitseja läheb inimeste juurde,“ kordas Hall Wend.

„Sii—owa! Kas uue keele aeg jellepäraist wähem hää on?“ tuli wastuseks. Kui Mowgli kurwa südamega üles tuli, tuntud kaljude wahele, kus teda kord Seonee

farja oli vastu võetud, leidis ta jään ainult oma neli wenda, Baloo, kes wanaduse pärast peaaegu pime oli, ja raske, külmawerelise Kaa, kes ennaft Akela tühja aseme ümber oli keerutanud.

„Siin siis nüüd lõppeb sinu rada, inimesepoeg?“ küsis Kaa, kui Mowgli ennaft maha wiskas, näo kättesse peites. „Hüüa oma hüüdu! Meie oleme ühte werd, sina ja mina, — inimene ja madu!“

„Mispärast ei kiskunud dhoolid mind lõhti!“ haletses Mowgli. „Minu jõud on ära läinud, ja see ei ole mitte fihwt. Ööd ja päewa kuulen ma kahetfordseid sammusid oma radadel. Kui ma tagasi waatan, näitab, nagu peidaks ennaft keegi minu eest. Ma waatan ja otsin puude tagast, aga jään pole kedagit. Ma hüüan, aga keegi ei hüüa vastu, aga näitab, nagu kuulaks keegi ja hoiaks wastuse tagasi. Ma heidan maha ja ei leia rahu. Ma jooksen kewade jooksu, aga ei jää rahule. Ma ujun, aga see ei jahuta mind. Ma ei taha tappa, tapmine teeb mulle rasket meelt, aga ma ei wõi teistiti wõidelda, ma pean tapma. Punane lill on minu keha sees, minu fondid on weji — ja — ma ei tea mitte, mis ma teen!“

„Mis sellest maksab rääkida?“ ütles Baloo taja, oma pää sinna poole pöördes, kus Mowgli maas lames.

„Akela ütles jõe kaldal, et Mowgli Mowglid inimese farja juurde tagasi ajab. Mina ütlesin ka. Aga kes nüüd Baloo sõnu kuuleb? Bagheera — kus Bagheera täna on? — tema teab seda ka. See on seadus.“

„Kui meie esimest korda Kilmal Ajemel kokku juhtusime, teadsin ma seda juba ette ära,“ ütles Kaa, weidi oma hiigla keerusid liigutades. „Inimene läheb wiimaks inimese juurde, kui ka dshungel teda wälja ei heida.“

Neli wenda waatafiwad kangesti imestades, aga alandlikult üksteise ja Mowgli otja.

„Siis dshungel ei heida mind wälja?“ kogeldas Mowgli. Hall Wend ja kolm teist urisefiwad wihaselt: „Nii kaua kui meie elus oleme, ei pea keegi julgema — —“

Aga Baloo käsks neid wait olla.

„Mina õpetasin sinule dshungli seadust. Minu

õigus on, rääkida," ütles ta, „ja kui ma ka nüüd kaljusid enese ees näha ei või, näen ma ometi kaugele. Väike Konna, käi ise oma rada, peita oma vere ja karja ja rahva seas; aga kui sul jalga tarvis on, või hammast, või silma, või kui ruttu õõ ajal sõna peab dshunglist läbi wiima, siis pea meeles, dshungli walitseja, et dshungel sinu käsku kuuleb.“

„Kesk dshungel on ka sinu päralt," ütles Kaa, „ja see pole mitte väike rahwas, kelle nimel ma räägin.“

„Hoi mai! mu wennad," nuttis Mowgli, käed üles tõstes.

„Ma ei tea mitte, mis ma tean, — ma ei taha minna, aga keegi tõmbab mind jalgu pidi. Kuida pean ma neid õõsid maha jätma?“

„Ei, waata üles, väike wend," fordas Baloo. „Selles jahis pole ühtegi häbi. Kui mesi on jõõdud, jätame meie mesipuu maha.“

„Kui meie nahka oleme wahetanud," ütles Kaa, „ei või meie mitte uuesti tema jisse tükkida. See on seadus.“

„Kuula, ja minu kõige kallim," ütles Baloo. „Siin pole sõna ega tahtmist, sind tagasi hoida. Waata üles! Kes tohib dshungli walitsejat sundida? Mina nägin, kuidas ja siin selles kohas kiwifestega mängisid, kui ja väike, paljas konnake olid; ja Bagheera, kes sinu elu noore, wärskelt tapetud härjaga lunastas, nägi sind ka. Seda õõd ei mälesta pääle meid keegi enam, sest pesaema Raksha on surnud, ja sinu pesaisa ka; wana hundi kari on ammugi kadunud; ja tead, kuhu Shere Khan läks, ja Akela suri dhoolide kaskel, kus teine Seonee kari ka oleks otja saanud, kui sinu tarkus ja jõud teda poleks päästnud. Pääle wana, luitunud fontide pole midagi järele jäänud. Siin pole enam inimesepoega, kes omalt karjalt luba palub, ära minna, siin on dshungli walitseja, kes oma rada muudab. Kes wõib inimeselt tema nõõsid pärida?“

„Aga Bagheera, ja see härg, kes mind lunastas," ütles Mowgli. „Mina ei tahaks mitte — —“

Tema sõnu kattis mõirgaw hüüd ja ragin all rägastikus, ja Bagheera ilmus, ferge, tugew ja kole, nagu ifka.

„Sellepärast,“ ütles ta ja näitas oma paremat käppa, kust meri tilkus, „ei tulnud ma. See oli pikk jaht, aga nüüd on ta maas, furnud, — kaheaastaline härg — härg, kes sind lunastab, wäike wend. Nüüd on kõik wõlad tasutud. Muidu aga on Baloo sõnad minu sõnad.“ Ta laskus Mowgli jalgu. „Ära unusta, et Bagheera sind armastas,“ hüüdis ta ja kargas minema. All künka nõlwaful hüüdis ta weel ferd walju, pifa: „Hääd jaafi uuel teel, dshungli walitseja! Pea meeles, et Bagheera sind armastas!“

„Kas ja kuulsid?“ ütles Baloo. „Nüüd pole ühtegi takistust. Mine nüüd; aga enne tule mu juurde. Oh tark, wäike fonn, tule mu juurde!“

„Makha wahetada pole ferge asi,“ arwas Kaa, kui Mowgli nuttis ja nuttis, pää pimedada faru külje pääl ja käed tema kaela ümber, kuna wana faru jõuetult katsus tema jalgu laskuda.

„Tähed on õhufeseks läinud,“ ütles Hall Wend, foidu tuult nuuskides. „Kuhu meie täna ajume? Seit tänafest päewast jaadid käime meie uusi radasid.“

.....
Ning sellega lõpewad Mowgli jutud.

